

Olek i Ada

PRZEWODNIK METODYCZNY CZ. 3

Autorzy
Marzanna Cieśla
Agnieszka Horabik
Monika Smulka

Autorzy tekstów opowiadań
Ewa Stadtmüller
Agata Widzowska

Kierownik projektu
Iza Parlicka

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Aleksandra Słyk
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwiłk

Skład i łamanie
Marek Zapala

	ćwiczenia i zabawy ruchowe
	wskazówki dla nauczyciela
	ćwiczenia logopedyczne
	odwołanie do książki <i>Olek i Ada wśród przyjaciół</i>
	ciekawostka
	karty pracy
	zabawa badawcza
	odwołanie do wyprawki plastycznej

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-8108-258-7

© Grupa MAC S.A. 2018

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: mac@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	5
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	6
3. Metoda projektów w przedszkolu	7
4. Scenariusze zajęć	10
Luty, tydzień 1. Baśnie, bajki, bajeczki	10
Dzień 1. Smok Cmok	10
Dzień 2. Baśnie	14
Dzień 3. Jaś i Małgosia	17
Dzień 4. Czerwony Kapturek	19
Dzień 5. Nasze ulubione bajki	22
Luty, tydzień 2. Muzyka wokół nas	24
Dzień 1. Koncert	24
Dzień 2. Bębenek	28
Dzień 3. Wszystko jest muzyką	32
Dzień 4. Trąbka	35
Dzień 5. Rozmowa o muzyce	37
Luty, tydzień 3. Nie jesteśmy sami w kosmosie	40
Dzień 1. Ufoludki	40
Dzień 2. Trzej kosmici	44
Dzień 3. Latające spodki	47
Dzień 4. Rakieta kosmiczna	49
Dzień 5. Mieszkańcy innych planet	52
Luty, tydzień 4. Projekt <i>Budowle</i>	54
Dzień 1.	54
Dzień 2.	58
Dzień 3.	61
Dzień 4.	63
Dzień 5.	67
Marzec, tydzień 1. Zwierzęta z dżungli i sawanny	69
Dzień 1. Rodzina krokodyli	69
Dzień 2. Żyrafa	74
Dzień 3. Zwierzaki cudaki	77
Dzień 4. Czarno na białym	80
Dzień 5. Daleka wyprawa	83
Marzec, tydzień 2. Zwierzęta naszych pól i lasów	85
Dzień 1. Gdzie mieszkają zwierzęta?	85
Dzień 2. Wiewiórka	89
Dzień 3. Mieszkania do wynajęcia	92
Dzień 4. Echo w lesie	95
Dzień 5. Wiemy już dużo o zwierzętach	98
Marzec, tydzień 3. Marcowa pogoda	101
Dzień 1. W marcu jak w garncu	101
Dzień 2. Wesoły deszczyk	105
Dzień 3. Kolorowe parasole	108
Dzień 4. Zabawa z wiosną	111
Dzień 5. Marcowa pogoda	114
Marzec, tydzień 4. Wiosenne przebudzenie	117
Dzień 1. Oznaki wiosny	117
Dzień 2. Przyroda wiosną	121
Dzień 3. Kolory wiosny	124
Dzień 4. Co słyhać wiosną w gnieździe?	126
Dzień 5. Wiosenny ogródek	129

Kwiecień, tydzień 1. Wiosenne powroty.....	131
Dzień 1. Powroty ptaków	131
Dzień 2. Żabki i bocian	136
Dzień 3. Malowane wiosenne kwiaty.....	139
Dzień 4. Ptasie trele	141
Dzień 5. Kto do nas wraca na wiosnę?	144
Kwiecień, tydzień 2. Wielkanoc.....	147
Dzień 1. Koszyczek wielkanocny	147
Dzień 2. Kraszanki, pisanki	150
Dzień 3. Zwierzęta z wielkanocnego koszyka.....	153
Dzień 4. Motywy wielkanocne	156
Dzień 5. Wielkanocne świętowanie	159
Zestawy ćwiczeń ruchowych	162

Ogólny rozkład materiału

LUTY				
Lp.	Baśnie, bajki, bajeczki	Muzyka wokół nas	Nie jesteśmy sami w kosmosie	Projekt Budowle
1.	Smok Cmok, s. 10	Koncert, s. 24	Ufoludki, s. 40	s. 54
2.	Baśnie, s. 14	Bębenek, s. 28	Trzej kosmici, s. 44	s. 58
3.	Jaś i Małgosia, s. 17	Wszystko jest muzyką, s. 32	Latające spodki, s. 47	s. 61
4.	Czerwony Kapturek, s. 19	Trąbka, s. 35	Rakieta kosmiczna, s. 49	s. 63
5.	Nasze ulubione bajki, s. 22	Rozmowa o muzyce, s. 37	Mieszkańcy innych planet, s. 52	s. 67
MARZEC				
Lp.	Zwierzęta z dżungli i sawanny	Zwierzęta naszych pól i lasów	Marcowa pogoda	Wiosenne przebudzenie
1.	Rodzina krokodyli, s. 69	Gdzie mieszkają zwierzęta?, s. 85	W marcu jak w garncu, s. 101	Oznaki wiosny, s. 117
2.	Żyrafa, s. 74	Wiewiórka, s. 89	Wesoły deszczyk, s. 105	Przyroda wiosną, s. 121
3.	Zwierzaki cudaki, s. 77	Mieszkania do wynajęcia, s. 92	Kolorowe parasole, s. 108	Kolory wiosny, s. 124
4.	Czarno na białym, s. 80	Echo w lesie, s. 95	Zabawa z wiosną, s. 111	Co słychać wiosną w gnieździe?, s. 126
5.	Daleka wyprawa, s. 83	Wiemy już dużo o zwierzętach, s. 98	Marcowa pogoda, s. 114	Wiosenny ogródek, s. 129
KWIECIEŃ				
Lp.	Wiosenne powroty	Wielkanoc		
1.	Powroty ptaków, s. 131	Koszyczek wielkanocny, s. 147		
2.	Żabki i bocian, s. 136	Kraszanki, pisanki, s. 150		
3.	Malowane wiosenne kwiaty, s. 139	Zwierzęta z wielkanocnego koszyka, s. 153		
4.	Ptasie trele, s. 141	Motywy wielkanocne, s. 156		
5.	Kto do nas wraca na wiosnę?, s. 144	Wielkanocne świętowanie, s. 159		

Drodzy Nauczyciele

Przewodniki z serii *Olek i Ada* umożliwiają pracę w grupach 3-latków, 4-latków i grupach łączonych – 3- i 4-latków. Zastosowaliśmy w nich szereg rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału, będący także swobodnego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystał z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Aby ułatwić pracę w grupach łączonych – 3- i 4-latków, wprowadziliśmy system tabel oznaczonych kolorystycznie. W kolumnach oznaczonych żółtym paskiem zawarliśmy treści dla 3-latków, a w kolumnach oznaczonych zielonym paskiem zawarliśmy treści dla 4-latków. Zajęcia są opisane w taki sposób, aby mogli Państwo równocześnie pracować z 3- i 4-latkami na odpowiednim do ich rozwoju poziomie. Na szczególną uwagę zasługują, zastosowane w przewodniku metodycznym, ikony, które ułatwią Państwu odnalezienie interesujących Państwa treści.

Konstruując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka, będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzieli się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 i projekt nr 2 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 4 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy, jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźnii (s. 7), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Począwszy od 3. tygodnia września proponujemy Państwu realizację zestawów ćwiczeń ruchowych. Pierwsze dwa tygodnie września traktujemy jako tygodnie adaptacyjne.

Na końcu publikacji zamieściliśmy również inscenizację *Pasowanie na przedszkolaka*, którą mogą Państwo wykorzystać w dowolnie wybranym dniu.

Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobyt dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębianym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębiak, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska i Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowany we Włoszech, w miasteczku i rejonie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci. Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem, może być początkowo tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczone. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy.

Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, zespołowe rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, można sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałoby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę, oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?*; a przy projekcie chleb: *Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jakie są chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz, Np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

Na pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też postawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. Jeśli dzieci (też dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba?* (Zapisujemy odpowiedzi dzieci). *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotka-

nie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np. przywitanie eksperta, zadawanie ekspertowi pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowie i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, ale zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiątkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczywistego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Oglądanie i czytanie książek z baśniami. Malowanie rolek po papierze toaletowym. Ćwiczenia logopedyczne. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21.	
II.1. Rozwiązanie zagadki o smoku. Wysłuchanie opowiadania A. Widzowskiej <i>Białe gołębie</i> . Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Cel: rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat. Zabawa ruchowa <i>Winda</i> .	
Odnajdywanie właściwego cienia smoka. Rysowanie wzoru po śladzie.	Wskazywanie pantofelka bez pary. Odgadywanie tytułu baśni. Odnajdywanie właściwego cienia smoka. Rysowanie wzoru po śladzie.
Zabawy dowolne w wybranych kącikach zainteresowań.	2. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Owce i smok</i> . Zabawa matematyczna <i>Kolorowe bibułki</i> . Praca plastyczna <i>Smok</i> – wykonanie głowy smoka z rolek po papierze toaletowym. Cel: rozwijanie sprawności manualnej. Ćwiczenia oddechowe – <i>Smok ziejący ogniem</i> .
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Smok</i> , zabawa bieżna <i>Lot gołębi</i> .	
III. Ćwiczenie twórcze <i>Smocze opowieści</i> . Ćwiczenie pamięci wzrokowej – <i>Czego brakuje?</i> Granie w gry planszowe i układanie układanek. Zabawa ruchowa <i>Smok</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słuca z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- rysuje wzory po śladzie.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie i słuchanie czytanych książek z baśniami.
Książki z baśniami.
N. razem z dziećmi ogląda książki z baśniami. Dzieci, na podstawie obrazków, odgadują, o czym jest dana baśń. Omawiają ilustracje. N. czyta baśnie wybrane przez dzieci. Zachęca dzieci do ich opowiadania.
- Malowanie rolek po papierze toaletowym.
Rolek po papierze toaletowym, zielona farba, pędzle.
Dzieci malują rolek po papierze toaletowym na zielony kolor. Będą to smoki.
- Ćwiczenia logopedyczne.
Lusterko dla każdego dziecka.
N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci.
Książka z baśniami – tak jak w książce odwracamy kolejne kartki, tak dzieci przesuwają językiem po górnej wardze i po dolnej wardze.

Wilk gonił zająca i bardzo się zmęczył – dzieci wysuwają język na brodę i oddychają głęboko.
Zegar z wahadłem – dzieci przesuwają język od prawego do lewego kącika ust.
Smok Cmok – wargi mocno wysuwają do przodu, naśladują przesłanie pocałunku, a potem znów rozciągają wargi.
Latający dywan – *trzepiemy latający dywan trzepaczką* – dzieci uderzają czubkiem języka na górze, za zębami.
Królewska winda – język przesuwają od górnych zębów do dolnych, w tę i z powrotem.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 21 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa ruchowa *Winda*.

Grzechotka.

Dzieci jako królowny i królowie biegają po *ogrodach królewskich*. Na dźwięk grzechotki zatrzymują się w miejscu i kucają: będą *wjeżdżać windą na szczyt wieży*. Powoli unoszą się do góry, podnosząc jednocześnie ręce w górę. Na szczycie wieży obserwują ptaki i naśladują ich głos: *pi... pi...* Następnie znów *wsiadają do windy*, unoszą ręce w górę i powoli opuszczają je, robiąc przysiad. Potem znów biegają po *ogrodach królewskich*.

- Opowieść ruchowa *Wyprawa*.

Nagranie muzyki dziecięcej, odtwarzacz CD.

N. prosi, aby dzieci wyobraziły sobie, że piją magiczny eliksir i przenoszą się w baśniowy świat. N. wspólnie z dziećmi naśladuje poszczególne ruchy:

- pakują walizki i podnoszą je powoli, bo są bardzo, bardzo ciężkie,
- przeskakują przez kałuże, bo są spóźnione na samolot,
- lecą samolotem,
- spacerują na paluszkach, żeby nie obudzić smoka,
- kładą się, bo są bardzo zmęczone po podróży.
- Zabawa *Różne minki* (Agnieszka Kornacka, *Rymowana gimnastyka dla smyka*).
Dzieci pokazują części ciała i czynności zgodnie z tekstem recytowanym przez N.

*Nosy pokazujemy,
 usta pokazujemy.
 Pokazujemy łokcie
 i swych rąk paznokcie.
 W ręce sobie klaszczemy,
 a nogami tupiemy
 i skaczemy: hopsasa!
 W głos śpiewając: tralala.*

*Cieszymy się: ha! ha!
 A boimy się: aaa!
 I dziwimy się: oo? oo?
 Idziemy na paluszkach,
 kołyszemy maluszka
 i nucimy jemu tak:
 luli, li, laj, aaa.*

Na zakończenie N. prosi:

*Przygotujcie się! Jeszcze raz, trochę szybciej!
 Nosy, usta, łokcie, paznokcie...*

- Zabawa *Lustra* (Agnieszka Kornacka, *Rymowana gimnastyka dla smyka*).
Dzieci wykonują polecenia N. zgodnie ze słowami rymowanki.

*Dobieramy się parami,
 witamy się oklaskami.
 Pocieramy się noskami
 i stykamy się łokciami.
 Chwytny rękę kolegi,
 trenujemy razem biegi.
 A teraz wszyscy kucamy
 i swoje ręce puszczamy.*

*A na podłodze parami
 stopami się spotykamy
 i za ręce się chwytamy.
 Delikatnie się bujamy.
 Teraz wstajemy parami,
 jesteśmy swymi lustrami,
 jeden z nas ruch pokazuje,
 a drugi go naśladuje.*

- Zabawa ruchowa rozwijająca współpracę i wyobraźnię – *Płyniemy do złotej rybki*.

Nagranie muzyki o zróżnicowanym rytmie, odtwarzacz CD.

N. wyjaśnia, że chciałby, aby wszyscy popłynęli do złotej rybki. Dzieci siadają jedno za drugim. Wybrane dziecko jest rybakim i wyjaśnia, jak wiosłować wymyślonymi wiosłami. To *rybak* podaje, w jakim tempie będzie wiosłować grupa, zwracając uwagę na muzykę w tle.

Zajęcia 1.

- Rozwiązanie zagadki o smoku.
N. recytuje zagadkę B. Szelańskiej, a dzieci podają jej rozwiązanie.

*Często w bajkach występuje.
Postrach wielki budzi.
Ogniem zionie prosto z pyska,
by wystraszyć ludzi. (smok)*

- Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Białe gołębie*.

Książka (s. 40–43) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje.

W zielonym królestwie, pełnym kwiatków i poziomek, mieszkał dobry król Wiercipiętek. Codziennie rano wbiegał po schodach na wysoką wieżę, żeby nakarmić gołębie. Dbał o nie, podawał najlepsze ziarenka, głaskał po skrzydełkach, a nawet opowiadał im bajki. Wdzięczne gołębie odpowiadały „gruchu, gruchu”, a król bardzo lubił ich słuchać.

W drugim, niebieskim, królestwie, pełnym sztucznych kwiatów i sztucznych poziomek, mieszkał zły król Lenisław. Wstawał w porze obiadu, zjadał wielką górę batoników i wjeżdżał windą na swoją wieżę. Nie lubił gołębi, które przylatywały do niego, szukając odpoczynku i pożywienia.

– A sio! Wynocha! – krzyczał na nie i strzelał do nich z procy.

Rozkazał kupić metalowe ptaki na baterie i nakręcał je, żeby śpiewały. Nie musiał ich karmić, głaskać ani opowiadać im bajek. Lenisław nie lubił żadnych zwierząt ani przyrody.

Kiedy nadeszła wiosna, obaj królowie zakochali się w pięknej królownie Stokrotce. Każdy z nich zaprosił ją do swojego zamku. Król Lenisław zawiózł królownę windą na stutysięczne piętro swojej wieży. Kiedy Stokrotka próbowała pogłaskać białego gołąbka siedzącego na balustradzie, król Lenisław wygonił go głośnym kłaśnięciem.

– A sio! A kysz! – wrzasnął i rzucił w niego butem.

Potem wręczył Stokrotce bukiet sztucznych kolorowych kwiatków i nakręcił metalowe ptaki. Z ich dziobków wydobyła się piękna muzyka.

Następnego dnia królowna odwiedziła dobrego króla Wiercipiętkę. Nie było windy, więc król wziął Stokrotkę na ręce i zaczął ją wnosić po schodach: pierwszy schodek, drugi schodek... trzeci schodek... tysięczny schodek. W połowie drogi nie miał już siły i królowna musiała wejść na własnych nogach. Na wieży król Wiercipiętek podarował jej bukiet pachnących kwiatków, które szybko zwiędły, a kiedy Stokrotka próbowała nakręcić białego gołębia, ten dziobnął ją w palec.

Obrażona królowna postanowiła zostać żoną króla Lenisława.

Pewnej nocy, tuż przed ślubem, wydarzyło się nieszczęście. Królownę porwał ogromny smok Cmok i uniósł ją wysoko w chmury.

Król Lenisław natychmiast starał się dostać na wieżę, ale zabrakło prądu i winda nie działała, musiał więc wchodzić po schodach: pierwszy schodek, drugi schodek... trzeci schodek... tysięczny schodek. Tymczasem wysportowany Wiercipiętek wbiegł szybko na wieżę i poprosił swoje gołębie, aby dogoniły smoka. Kiedy zły Lenisław dotarł na górę, chciał zrobić to samo, ale jego nakręcane ptaki nie potrafiły latać. W dodatku wyczerpały im się baterie i zamiast śpiewać, buczały: buuu, buuu.

– Wy wstrętne ptaszyska! Nadajecie się tylko na złom! – wrzasnął.

Stado żywych gołębi szybko dogoniło smoka Cmoka i zaczęło dziobać go w boki. Smok miał niesamowite łaskotki i wkrótce pękł ze śmiechu, a królowna Stokrotka wpadła prosto w ramiona Wiercipiętkę.

Wkrótce została jego żoną i od tej pory razem dbają o przyrodę: karmią ptaki, podlewają kwiatki i opiekują się zwierzętami.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.
N. zadaje pytania:
 - Jakie było królestwo króla Wiercipiętkę?
 - Jakie było królestwo króla Lenisława?
 - Kto porwał królownę Stokrotkę?

- Kto i w jaki sposób uwolnił królową Stokrotkę od smoka Cmoka?
- Czyją żoną została królowa Stokrotka?
- Zabawa ruchowa *Winda* (przewodnik, cz. 3, s. 11).

Karta pracy, cz. 2, nr 1	Karta pracy, cz. 2, nr 3
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – odnajdują właściwy cień smoka, – rysują wzór po śladzie. 	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – wskazują odpowiedni pantofelek, – odgadują tytuł baśni, z jakiej pochodzi pantofelek, – odnajdują właściwy cień smoka, – rysują wzór po śladzie.

Zabawy dowolne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Owce i smok*.
Instrument muzyczny – dzwoneczek, obręcz.
Dzieci (owce) chodzą po sali na czworakach. Jedno z dzieci pełni rolę smoka. Siedzi z boku sali, w *smoczej jamie* (w obręczy). Na dźwięk dzwoneczka owce uciekają do swojego pasterza – N., który *odgania smoka do smoczej jamy*. Owca, której dotknie smok, zanim przybiegnie do pasterza, zamienia się rolę ze smokiem.
- Zabawa matematyczna *Kolorowe bibułki*.
Paski żółtej krepiny i czerwonej krepiny (różnej długości), zszywacz.
N. rozdaje dzieciom paski krepiny: żółtej i czerwonej. Dzieci przykładają je do siebie i porównują ich długości; określają, który pasek jest dłuższy, który – krótszy. Podnoszą paski do góry według wskazanego przez N. koloru lub wskazanej długości. Układają po cztery paski każdego koloru, a N. łączy je zszywaczem.
- Praca plastyczna *Smok* – wykonanie głowy smoka z rolek po papierze toaletowym.
Kreatywne pomponiki, pomalowane rolki po papierze toaletowym, klej, czarny marker.
Dzieci przyklejają po dwa małe zielone pompony na początku rolek po papierze toaletowym, pomalowanych w I części dnia. Będą to nozdrza smoka. Z drugiej strony przyklejają dwa większe białe pompony, a na nich malują oczy czarnym markerem. Wewnątrz rolek, od strony nozdrzy, dzieci przyklejają złączone ze sobą paski krepiny: czerwonej i żółtej. Będzie to ogień wylatujący z paszczy smoka.
- Ćwiczenia oddechowe – *Smok zionący ogniem*.
Dzieci wciągają powietrze nosem, a wypuszczają ustami, dmuchając wewnątrz rolek tak, aby poruszać bibułkami, czyli spowodować, aby *smok zionął ogniem*.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Smok*.
Skakanki.
N. wyznacza miejsce do zabawy. Razem z dziećmi ustala, gdzie będzie miejsce, w którym dzieci mogą chować się przed smokiem. Oznacza je skakankami. Jedno dziecko pełni rolę smoka. Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na hasło N.: *Smok*, dzieci biegną w stronę bezpiecznego schronienia. To dziecko, które zostanie dotknięte przez smoka, także zostaje smokiem.
- Zabawa bieżna *Lot gołębi*.
Dzieci rozkładają ręce i naśladują lot gołębi. Na kłaśnięcie N. zatrzymują się i szukają ziaren, przykucają i naśladują jedzenie ziaren. Po usłyszeniu następnego kłaśnięcia znów wznoszą się do lotu.

III

- Ćwiczenie twórcze *Smocze opowieści*.
N. rozpoczyna opowieść o smoku od słów: *Dawno, dawno temu, za siedmioma górami, za siedmioma rzekami żył sobie pewien smok, który...* Prosi dzieci, aby wymyśliły dalszą część opowieści. N. postępuje się takimi wypowiedziami, jak: *Smok bardzo lubił... i często... Aż pewnego dnia... Wtedy okazało się, że... I od tamtej pory...*

- Ćwiczenie pamięci wzrokowej – *Czego brakuje?*
Zabawki z sali.
N. układa 4 zabawki z sali, np. lalkę, samochód, klocek, piłkę. Dzieci nazywają te przedmioty, mówią, co można z nimi zrobić. Jedno z dzieci zamyka oczy, a N. chowa jedną z zabawek. Zadanie dziecka polega na odgadnięciu, jakiej zabawki brakuje.
- Granie w gry planszowe i układanie układanek.
Gry planszowe i układanki, np. Granny: Zagadki smoka Obiboka, Tęcza, Patyczaki, Grzybobranie, Mi-siowe puzzleki.
N. zachęca dzieci do układania układanek i zaprasza do wspólnego grania w gry planszowe znajdujące się w sali. Tłumaczy zasady gier, czuwa nad ich prawidłowym przebiegiem. Nagradza brawami wygranych i tych, którzy osiągnęli metę lub wykonali zadanie.
- Zabawa ruchowa *Smok* (przewodnik, cz. 3, s. 13).

Luży, tydzień 1

Dzień 2

Baśnie, bajki, bajeczki

Baśnie

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wzory grafomotoryczne – <i>Korony</i> . Ćwiczenia słuchowe <i>Jaka to melodia?</i> Zabawa ortofoniczna <i>Cicho, cichuteńko</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21.	
II.1. Zabawa wprowadzająca <i>Jakie znamy baśnie?</i> Osluchanie się z tekstem i melodią piosenki <i>Baśnie</i> . Rozmowa na podstawie tekstu piosenki. Cel: rozwijanie słuchu muzycznego. Swobodna improwizacja ruchowa do piosenki <i>Baśnie</i> . Rozmowa na podstawie baśni J. Ch. Andersena <i>Królowa Śniegu</i> .	
Rysowanie wybranego bohatera baśni <i>Królowa Śniegu</i> .	Rysowanie drogi dziewczynki w labiryncie. Wypowiadanie się na temat przedmiotów znajdujących się na obrazkach i na temat ich skojarzeń.
Opowieść ruchowa <i>Wyprawa</i> .	
Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.	2. Zabawa słuchowa <i>Baśniowe odgłosy</i> . Praca podsumowująca – <i>Baśniowy stwór</i> . Zabawa ruchowa z zestawu zabaw ruchowych nr 21.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – wskazywanie zwierząt, które śpią; zabawa pobudzająco-hamująca <i>Baśniowe figury</i> .	
III. Nauka słów pierwszej zwrotki piosenki <i>Baśnie</i> fragmentami, metodą ze słuchu. Zabawa twórcza <i>Baśniowe misie</i> . Kolorowanie rysunków związanych z baśniami. Swobodna improwizacja ruchowa do piosenki <i>Baśnie</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie słuchu muzycznego,
- określanie charakteru muzyki,
- rozwijanie motoryki małej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha utworów muzycznych,
- używa określeń: *cicho, głośno, wesoło, smutno, szybko, wolno*, w odniesieniu do muzyki,
- **rysuje wybranego bohatera baśni,**
- **rysuje drogę w labiryncie.**

Przebieg dnia

I

- Wzory grafomotoryczne – *Korony*.
Kartki z narysowanymi szarą linią koronami (jeden rodzaj korony na jednej kartce), kredki.
Dzieci poprawiają wzór wybranej przez siebie korony kredką w wybranym kolorze.
- Ćwiczenia słuchowe *Jaka to melodia?*
Kilka nagrań ze znanych dzieciom bajek, laptop.
N. odtwarza fragmenty wybranych melodii z bajek. Chętne dziecko odgaduje, z jakiej bajki pochodzi dana melodia.
- Zabawa ortofoniczna *Cicho, cichuteńko*.
N. uprzedza, że przed wysłuchaniem baśni musi być bardzo cicho. Dzieci powtarzają cicho za N. odgłosy:
uciszania (*ciiii...*),
szumu (*szszsz...*),
pisku myszy (*pi, pi, pi...*),
syczenia węża (*sss...*).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 11).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa wprowadzająca *Jakie znamy baśnie?*
N. pyta dzieci, jakie baśnie znają i kto w nich występuje. Dzieci w grupie mogą wybrać również swoją ulubioną baśń.
- Osluchanie się z tekstem i melodią piosenki *Baśnie* (sł. i muz. B. Forma).

1. *Baśni słuchają dzieci i dorośli też lubią baśnie. Każdy chętnie posłucha pięknej baśni, zanim zaśnie.*
 2. *W baśniach mieszkają wróżki, dobre elfy i czarodzieje, w baśniach z pomocą przyjdą zawsze wierni przyjaciele.*
 3. *Baśnie to tajemnica, w baśniach różne cuda i dziwy, w baśniach świat całkiem inny, nie do końca jest prawdziwy.*
- Rozmowa na podstawie tekstu piosenki.
 - Jak myślicie, dlaczego dzieci i dorośli lubią baśnie?
 - Kto może mieszkać w baśniach?
 - Jaki jest świat w baśniach?
 - Swobodna improwizacja ruchowa do piosenki *Baśnie*.
Nagranie piosenki *Baśnie*, odtwarzacz CD.
Dzieci poruszają się w wybrany przez siebie sposób – musi on jednak nawiązywać do tempa i nastroju piosenki, dlatego N. pyta wcześniej, czy piosenka jest szybka czy wolna oraz czy jest wesoła czy smutna.

- Rozmowa na podstawie baśni J. Ch. Andersena *Królowa Śniegu* (tłum. Cecylia Niewiadomska) pochodzącej ze strony internetowej <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/krolowa-sniegu.pdf>.
N. czyta wybrane przez siebie fragmenty baśni – tak aby dzieci mogły odpowiedzieć na przedstawione propozycje pytań. Najpierw w prosty sposób tłumaczy im, co to jest baśń.
- *Co zrobił zły Czarodziej?*
- *Dlaczego Kaj się zmienił?*
- *Jak się wtedy zachowała Gerda?*
- *Jak skończyła się ta historia?*

N. na zakończenie wyjaśnia morał tej baśni.

Rysowanie bohaterów baśni	Karta pracy, cz. 2, nr 4
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują wybranego bohatera baśni (np.: Kaja, Gerdę lub Królową Śniegu). 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – słuchają baśni J. Ch. Andersena <i>Królowa Śniegu</i>, czytanej przez N., – rysują w labiryncie drogę dziewczynki do pałacu, – mówią, z jakimi baśniami kojarzą im się przedstawione na obrazkach przedmioty.

- Opowieść ruchowa *Wyprawa* (przewodnik, cz. 3, s. 11).

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa słuchowa *Baśniowe odgłosy*.
Nagrania z odgłosami zwierząt występujących w baśniach (np. niedźwiedzia, myszy, konia, kota), odtwarzacz CD.
N. włącza kolejne odgłosy, a dzieci odgadują, jakie zwierzę je wydaje, i próbują je naśladować.
- Praca podsumowująca – *Baśniowy stwór*.
Fragmenty zwierząt (powycinane z gazet), klej, kartki.
Dzieci tworzą własne, baśniowe zwierzęta. Mogą opowiedzieć trzylatkom, z jakiej baśni pochodzą i jak się nazywają.
- Zabawa ruchowa z zestawu zabaw ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 11).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – wskazywanie zwierząt, które śpią (np. pies w budzie, kot na parapacie w domu, ptaki w dziupli). Określanie, dlaczego nie wolno ich budzić.
- Zabawa pobudzająco-hamująca *Baśniowe figury*.
Kiedy N. rytmicznie klaszcze, dzieci biegają po placu. Kiedy klaśnie raz – wyraźniej i głośniejsz niż dotychczas – dzieci zamieniają się w baśniowe figury (dowolne baśniowe postacie) i zastygają w bezruchu. Kto się poruszy, odpada z zabawy.

III

- Nauka słów pierwszej zwrotki piosenki *Baśnie* fragmentami, metodą ze słuchu.
Wersja instrumentalna piosenki *Baśnie*, odtwarzacz CD.
Dzieci powtarzają za N. słowa pierwszej zwrotki. Później śpiewają słowa bez podkładu muzycznego i z nim.
- Zabawa twórcza *Baśniowe misie*.
Pluszowy miś dla każdego dziecka.
Dzieci trzymają misie na kolanach. N. tłumaczy, że misie pochodzą z baśni i po całym dniu pobytu w przedszkolu są zmęczone. Pyta: *W jaki sposób możemy uśpić nasze misie?* Słucha pomysłów dzieci. N. może wybrać kilka pomysłów lub zrealizować wszystkie.
- Kolorowanie rysunków związanych z baśniami.
Kolorowanki, kredki, książki z obrazkami przedstawiającymi postacie z bajek.
Dzieci kolorują rysunki, a N. zwraca uwagę na dokładność i odpowiedni dobór kolorów. Może to być również okazja do porównania kolorystyki na obrazkach w książkach z tą, którą ma zastosować dziecko.
- Swobodna improwizacja ruchowa do piosenki *Baśnie* (przewodnik, cz. 3, s. 15).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa na powitanie, z wykorzystaniem piosenki <i>Baśnie</i> . Utworzenie kącika <i>Baśnie, bajki, bajeczki</i> . Zabawa grupowa <i>Czy znasz...?</i> Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21.	
II.1. Kołysanka rozpoczynająca zajęcia – <i>Bajka iskierki</i> . Słuchanie opowiadania N. na podstawie baśni <i>Jaś i Małgosia</i> . Zabawa matematyczna – liczenie pierników. Zabawa dydaktyczna <i>Układanie rytmów z kolorowych pierników</i> .

Zaznaczenie trzech różnic między obrazkami. Podanie tytułu baśni, z której pochodzi obrazek. Wskazanie takiego samego piernika jak we wzorze. Cel: liczenie elementów, układanie wzorów rytmicznych.

Zabawy dowolne w kącikach zainteresowań. | Zaznaczenie czterech różnic między obrazkami. Podanie tytułu baśni, z której pochodzi obrazek. Wskazanie takiego samego piernika jak we wzorze. Cel: liczenie elementów, układanie wzorów rytmicznych.

2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 17. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej. |
| Zabawy na świeżym powietrzu: bieg sztafetowy <i>Od bajki do bajki</i> , celowanie do pierników – <i>Baśniowe kręgle</i> . | |
| III. Zabawa ruchowa <i>Winda</i> . Ćwiczenia w zadawaniu pytań – <i>Zagadkowa bajka</i> . Wykonanie z pudła domku Baby-Jagi. Nauka refrenu piosenki <i>Baśnie</i> . | |

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- kształtowanie umiejętności liczenia na konkretach,
- ćwiczenie spostrzegawczości,
- rozwijanie umiejętności dostrzegania i kontynuowania rytmów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy w zakresie czterech (pięciu),
- wskazuje różnice między obrazkami,
- kontynuuje proste rytmy.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie, z wykorzystaniem piosenki *Baśnie* (przewodnik, cz. 3, s. 15).
Nagranie piosenki *Baśnie*, odtwarzacz CD.
Dzieci nucą piosenkę razem z nagraniem, a następnie coraz wolniej. Na koniec układają się w dowolnej pozycji na dywanie i *zасыpiają*.
- Utworzenie kącika *Baśnie, bajki, bajeczki*.
Teatrzyk drewniany lub scena z kurtyną, kukielki, pacynki, skrzynia skarbów z kawałkami materiałów, włóczki, czarodziejskie różdżki.
Dzieci odgrywają scenki z dowolnych baśni i bajek, wcielają się w ich bohaterów (znanych lub wymyślonych przez siebie). N. z chętnymi dziećmi wykonuje lalki szmacianki do kącika teatralnego.
- Zabawa grupowa *Czy znasz...?*
Dzieci pokazują kciuk podniesiony do góry, jeśli mogą odpowiedzieć pozytywnie na pytanie zadane przez N.: *Czy znasz...?* (Pytania dotyczą bajek i baśni).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 11).

II

Zajęcia 1.

- Kołysanka rozpoczynająca zajęcia – *Bajka iskiereki* (sł. J. Porazińska, mel. W. Lutosławski). N. zaprasza dzieci, by usiadły w kole. Śpiewa fragment kołysanki, dzieci nucą melodię.

*Z popielnika na Wojtusia
iskiereczka mruga:
– Chodź, opowiem ci bajeczkę,
bajka będzie długa.*

*Była sobie Baba-Jaga,
miała chatkę z masła,
a w tej chatce same dziwy!...
Psst! Iskierka zgasła. (...)*

- Słuchanie opowiadania N. na podstawie baśni *Jaś i Małgosia*. N. opowiada dzieciom o przygodach Jasia i Małgosi. Podczas opowieści N. robi krótkie przerwy, a dzieci dopowiadają ciąg dalszy.
- Zabawa matematyczna – liczenie pierników.

Pierniki wycięte z kolorowego papieru (½ formatu A4) – po 5 w różnych kolorach, obręcze gimnastyczne w pięciu kolorach.

N. rozkłada pierniki przed dziećmi. Dzieci, podzielone na pięć zespołów, segregują pierniki do obręczy gimnastycznych w tych samych kolorach. Każdy zespół liczy, ile ma pierników w danym kolorze, i podaje głośno wynik liczenia. Następnie dzieci przeliczają głośno do czterech (pięciu), wykonując podany przez N. ruch, np.: klaszczą, tupią, podskakują, wykonują przysiady lub skłony.

- Zabawa dydaktyczna *Układanie rytmów z kolorowych pierników*.

Arkusz brystolu imitujący dach chatki Baby-Jagi, długości 5 pierników ułożonych poziomo i wysokości 5 pierników ułożonych pionowo.

Dzieci układają pierniki *na dachu domu Baby-Jagi* poziomo i pionowo, po cztery pierniki (po pięć pierników), zgodnie z kolejnością kolorów w poziomie i pionie.

Karta pracy, cz. 2, nr 2

Dzieci:
– odszukują i zaznaczają trzy różnice między obrazkami,
– podają tytuł baśni, z której pochodzi obrazek,
– wskazują taki sam piernik jak we wzorze.

Karta pracy, cz. 2, nr 5

Dzieci:
– odszukują i zaznaczają cztery różnice między obrazkami,
– podają tytuł baśni, z której pochodzi obrazek,
– wskazują taki sam piernik jak we wzorze.

Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 17 (przewodnik, cz. 3, s. 162).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Bieg sztafetowy *Od bajki do bajki*.

Emblematy: pantofelek, piernik, koszycek, trzy laski gimnastyczne – pałeczki.

N. dzieli dzieci na trzyosobowe drużyny z trzech wybranych baśni. Dzieli na trzy części dystans do przebiegnięcia emblematami baśni (np.: pantofelek Kopciuszka, koszycek Czerwonego Kapturka, piernik z domku Baby-Jagi), które umieszcza w widocznym miejscu. Zawodnicy z każdej drużyny stają w miejscach oznaczonych emblematami. Zawodnicy z jednej sztafety, biegnąc kolejno, przekazują sobie pałeczkę, a trzeci zawodnik z drużyny dobiega do mety.

- Celowanie do pierników – *Baśniowe kręgle*.

Piłeczki plastikowe, butelki plastikowe po napojach (z naklejonymi sylwetami pierników).

N. rozstawia butelki z naklejonymi sylwetami pierników i zaznacza linię startową. Dzieci, ustawione w rzędzie, kolejno rzucają piłeczkami do pierników i zabierają trafione butelki. Wygrywa osoba, która ma najwięcej trafień. Można przeprowadzić zabawę dla dwóch lub trzech drużyn.

III

- Zabawa ruchowa *Winda* (przewodnik, cz. 3, s. 11).
- Ćwiczenia w zadawaniu pytań – *Zagadkowa baśń*.

Dzieci siedzą w kole na dywanie, jedno z dzieci podaje N. tytuł baśni, jaką ma na myśli. N. zapisuje tytuł na karteczce i składa ją. Inne dzieci zadają pięć pytań, które doprowadzają do odgadnięcia tytułu baśni. Odpowiedź na zadane pytanie może brzmieć *tak* lub *nie*. Jeżeli dzieciom nie uda się odgadnąć, to N. je naprowadza. Na zakończenie N. odczytuje tytuł baśni zapisany na kartce.

- Wykonanie z pudła domku Baby-Jagi.
Pudło kartonowe, farby, pędzle lub wałeczki do malowania ścian, pastele olejne, papier kolorowy, klej. Dzieci wykonują domek Baby-Jagi z kartonowego pudła, malują piernikowe ściany i dach pędzlami lub wałeczkami do malowania, malują wzory z lukru różnymi kolorami pastelii, z papieru kolorowego wycinają okna i drzwi, przyklejają je w odpowiednich miejscach. Odgrywają scenki z baśni.
- Nauka refrenu piosenki *Baśnie* fragmentami, metodą ze słuchu (przewodnik, cz. 3, s. 15).

Luty, tydzień 1

Dzień 4

Baśnie, bajki, bajeczki

Czerwony Kapturek

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa na powitanie – <i>Witam kolor czerwony</i> . Zabawa językowa <i>Jakiego koloru są korale?</i> Ćwiczenie sprawności palców dłoni – <i>Korale koloru...</i> Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21.
II.1. Rozmowa z dziećmi na temat ich prawa do słuchania baśni i bajek. Wysłuchanie opowiadania N. na podstawie baśni <i>Czerwony Kapturek</i> . Ćwiczenie pamięci – <i>Koszyczek dla chorej babci</i> . <i>Czerwony Kapturek</i> – kolorowanka. Wykonanie pracy plastycznej <i>Czerwony Kapturek</i> . Cel: rozwijanie sprawności manualnej.
Zabawy dowolne w małych grupach.
2. Zabawa słowna z kostką – <i>Jaka to baśń?</i> Ćwiczenia fonacyjne – <i>Wesołe zakończenie</i> . Wybrzmiewanie sylab – <i>Wesoło śpiewamy</i> .
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa grupowa <i>Przypnij, odepnij</i> , zabawa ruchowa z elementem celowania – <i>Celuj do koszyka</i> .
III. Wysłuchanie nagrania piosenki <i>Baśnie</i> . Słuchanie fragmentu baśni <i>Kopciuszek</i> . Zabawa grupowa <i>Pantofelki</i> . Ćwiczenie graficzne <i>Kareta z dyni</i> . Opowieść ruchowa <i>Wyprawa</i> .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- poznawanie literatury dziecięcej,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje baśń *Czerwony Kapturek*,
- wykonuje pracę plastyczną z wyprawki.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Witam kolor czerwony*.
Duże czerwone serce wycięte z kartonu. N. demonstruje duże czerwone serce wycięte z kartonu i przypomina: *Tak wygląda kolor czerwony*. Dzieci na powitanie dotykają czegoś czerwonego w swoim stroju lub stroju kolegi. Dotykają także rzeczy w sali w kolorze czerwonym (wskazanych przez N.), np. czerwonego krzesła, klocka, parapetu, półki itp. Na zakończenie dzieci siadają na dywanie i podają przykłady rzeczy, które są w kolorze czerwonym.
- Zabawa językowa – *Jakiego koloru są korale?*
N. mówi początek zdania, np. *Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru...* Dzieci kończą to zdanie – każde podaje inny kolor, tak aby się nie powtórzył.
- Ćwiczenie sprawności palców dłoni – *Korale koloru...*
Kartki (czyste lub z narysowanymi koralami), kredki, mazaki, koraliki, sznurówki. Dzieci rysują korale lub kolorują rysunki koralii dowolnie wybranym kolorem kredek lub mazaków albo nawlekają koraliki na sznurówkę.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 11).

II

Zajęcia 1.

- Rozmowa z dziećmi na temat ich prawa do słuchania baśni.
Rulon z wypisanymi prawami dzieci do słuchania baśni.
N. zaprasza dzieci, by usiadły w kółeczku na dywanie i uważnie posłuchały, jakie przysługują im prawa. Dzieci, po wysłuchaniu N., pokazują kciuk uniesiony do góry, jeśli się z nim zgadzają.
Każde dziecko ma prawo:
 - *słuchać bajek, baśni i opowiadań,*
 - *poznawać bajki, baśnie, mity, legendy przekazywane w jego kraju z pokolenia na pokolenie,*
 - *poznawać magiczne słowa zawarte w bajkach i baśniach,*
 - *poznawać utwory dla dzieci, napisane przez znanych, wielkich autorów,*
 - *oczekiwać, że jego rodzice i dziadkowie będą mu często czytać i opowiadać,*
 - *do wymyślania i opowiadania własnych bajek i zmieniania znanych historii, do tworzenia własnych wersji.*
- Słuchanie opowiadania N. na podstawie baśni *Czerwony Kapturek*.
Ilustracje do baśni *Czerwony Kapturek*.
N. opowiada baśń i pokazuje dzieciom ilustracje do poszczególnych jej fragmentów. N. tasuje ilustracje, a dzieci układają je w prawidłowej kolejności. Mówią, co jest na ilustracji, i oceniają postawy bohaterów.
- Ćwiczenie pamięci *Koszyczek dla chorej babci*.
Koszyk wiklinowy, opakowania produktów dla chorej babci, ściereczka.
N. przyjmuje rolę mamy Czerwonego Kapturka i wkłada do koszyka produkty dla chorej babci, np.: butelkę soku malinowego, ciasteczka, herbatkę, termoфор, chusteczki higieniczne. Przykrywa koszyk ściereczką. Prosi dzieci, by wymieniły produkty, które znajdują się w koszyku, i wyjmuje je kolejno. Następnie przykrywa je ściereczką, wyjmuje jeden produkt lub dwa produkty, a dzieci odgadują, co zniknęło.

Praca plastyczna *Czerwony Kapturek*

Wyprawka plastyczna, karta 4, klej.

Dzieci:

- wypychają obrazki postaci z baśni i 4 paski,
- przyklejają paski z tyłu postaci.

Praca plastyczna *Czerwony Kapturek*

Wyprawka plastyczna, karta 20, kredki, 4 rurki do napojów, klej, nożyczki.

Dzieci:

- wycinają rysunki postaci z baśni,
- kolorują je,
- przyklejają rurki z tyłu każdej postaci.

Można zaprosić do przedszkola teatryk kukielkowy lub teatr żywego aktora z jedną z popularnych baśni.

Zabawy dowolne w małych grupach.

Zajęcia 2.

- Zabawa słowna z kostką – *Jaka to baśń?*
Duża kostka do gry z przyklejonymi na ściankach obrazkami z baśni.
Chętne dzieci rzucają kostką. Głośno podają tytuł baśni, jaką wskazała kostka. Wszystkie razem wymawiają tytuł z podziałem słów na sylaby i jednocześnie wyklaskują je, wystukują lub wytupują.
- Ćwiczenia fonacyjne – *Wesołe zakończenie*.
Dzieci naśladują, jak śmieją się po przygodzie z wilkiem:
Czerwony Kapturek – piskliwie: *hi, hi, hi,*
babcia – wesoło: *ha, ha, ha,*
pan leśniczy – grubo: *ho, ho, ho.*
- Wybrzmiewanie sylab – *Wesoło śpiewamy*.
N. prosi, by dzieci wyobraziły sobie, że są Czerwonym Kapturkiem, spacerują po lesie i wesoło śpiewają sylaby: *la, la, la, li, li, li, le, le, le, lu, lu, lu, lo, lo, lo,* na znaną im melodię (np. *Wlazł kotek na płotek* lub melodię poznanej piosenki *Baśnie*).

- *Czerwony Kapturek* – kolorowanka.
Wyprawka plastyczna, karta G, kredki.
Dzieci kolorują kolorowanke przedstawiającą fragment baśni o Czerwonym Kapturku.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa grupowa *Przypnij, odepnij*.
Sznurek, spinacze do bielizny, emblematy wycięte z papieru, związane z baśniami (tyle, ile jest dzieci), np. pierniki, pantofelki, czerwone czapeczki.
N. rozwiesza w ogrodzie sznurek (między drzewami lub sprzętami terenowymi). Przyczepia emblematy baśni za pomocą spinaczy do bielizny (po tyle samo dla każdej drużyny) – tyle, ile jest drużyn. Dzieci stają w rzędach. Na sygnał N.: *Start!*, biegną kolejno do sznurka i odpinają jeden emblemat ze swojej baśni. Potem wracają na koniec rzędu. Wygrywa drużyna, która szybciej wykona zadanie. Zabawę możemy powtórzyć z zawieszaniem emblematów na sznurku.
- Zabawa z elementem celowania – *Celuj do koszyka*.
Koszyk piknikowy, piłeczki lub okrągłe ziemniaki.
Dzieci podają sobie ręce i tworzą koło. N. ustawia w środku koła *koszyk piknikowy Czerwonego Kapturka*. Każde dziecko wrzuca do koszyka piłeczkę lub ziemniak. N. wraz z dziećmi liczy, ile piłeczek/ziemniaków wpadło do koszyka.

III

- Wysłuchanie nagrania piosenki *Baśnie* (przewodnik, cz. 3, s. 15).
Czapeczka i różdżka wróżki, nagranie piosenki *Baśnie*, odtwarzacz CD, słomki do napojów z naklejoną gwiazdką.
N. śpiewa drugą zwrotkę piosenki. Zachęca dzieci, by również zamieniły się we wróżki i czarodziejów i zaśpiewały razem z nim, czarując różdżką jak batutą.
- Wysłuchanie fragmentu baśni *Kopciuszek*.
Czapeczka i różdżka wróżki, słomki do napojów z naklejoną gwiazdką (jak wyżej).
N. przyjmuje rolę wróżki i przypomina część baśni z czarami wróżki: *zamienia dynię w karete, myszy w konie, szczura w stangreta, brudną sukienkę w balową suknię, drewniaki w pantofelki*. Dzieci razem z N. powtarzają za każdym razem zaklęcie: *czary-mary, czary-mary, hokus-pokus, hokus-pokus, abrakadabra, abrakadabra, bęc!*
- Zabawa grupowa *Pantofelki*.
Kapcie dzieci.
N. wyznacza w sali linie: startu i mety. Dzieli dzieci na drużynę dziewczynek (dam dworu) i drużynę chłopców (książąt). Dzieci zdejmują po jednym kapciu. Ustawiają je jeden za drugim na zmianę: dziewczynka, chłopiec. Wygrywa drużyna, której kapeć jako pierwszy dotrze do linii mety. Zabawę powtarzamy kilka razy.
Dzieci siedzą w kole na stopach. Jedno z dzieci losuje jeden kapeć i szuka jego właściciela. Dziecko, które dostało swój brakujący kapeć, teraz szuka właściciela wylosowanego kapcia. Zabawa trwa do tąd, aż wszystkie dzieci otrzymają kapcie do pary.
- Ćwiczenie graficzne – *Kareta z dyni*.
Karty z narysowaną dynią, pastele olejne.
Dzieci zmieniają rysunek dyni w obrazek karety, którą Kopciuszek pojechał na bal do pałacu królewicza.

- Opowieść ruchowa *Wyprawa* (przewodnik, cz. 3, s. 11).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie wybranych przez dzieci książek z kącika tematycznego. Zabawa sprawnościowa *Pomagamy Kopciuszkowi*. Układanie puzzli z baśniowymi bohaterami. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21.
- II.1. Zabawa wprowadzająca – *Czarodziejski dywan*. Słuchanie wiersza M. Konopnickiej *Krasnoludki są na świecie*. Rozmowa na temat tekstu wiersza. Śpiewanie piosenki *Baśnie* z akompaniamentem dotychczas poznanych instrumentów. Zabawa dydaktyczna *Co to za baśń?* Zabawa ruchowa rozwijająca współpracę i wyobraźnię – *Płyniemy do złotej rybki*.
- Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 17. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – *Uwaga! Wilk!*, zabawa ruchowo-naśladowcza *Poruszaj się jak...*
- III. Quiz dydaktyczny *Co już wiemy o baśniach?* Opowieść ruchowa *Wyprawa*. Zabawa dydaktyczna *Znajdź parę*. Wykonanie prostej pracy plastycznej *Korona dla królowej/króla*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzbogacanie słownictwa czynnego dzieci,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie myślenia.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wysłuchanego utworu literackiego,
- oddziela drobne elementy od większych,
- kojarzy przedmiot z utworem, w jakim go spotykamy.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie wybranych przez dzieci książek z kącika tematycznego.
Książki z kącika tematycznego.
Dzieci wspólnie z N. oglądają książki, próbują określić ich tytuły oraz ich bohaterów (wygląd i zachowanie).
- Zabawa sprawnościowa *Pomagamy Kopciuszkowi*.
Sześć misek (po dwie dla każdej drużyny), fasola, ryż.
N. dzieli dzieci na trzy drużyny. Każdej z nich rozdaje dwie miski – jedną pustą, a drugą z fasolą wymieszaną z ryżem. Zadaniem każdej drużyny jest jak najszybsze oddzielenie fasoli od ryżu.
- Układanie puzzli z baśniowymi bohaterami.
Puzzle przedstawiające fragmenty baśni.
Dzieci układają puzzle samodzielnie lub w parach.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 11).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa wprowadzająca – *Czarodziejski dywan*.
Duży koc (lub kilka koców, jeśli grupa jest liczna), nagranie muzyki relaksacyjnej – odgłosy natury, odtwarzacz CD.

N. rozkłada na podłodze koc i informuje, że jest to *czarodziejski, latający dywan, który przeniesie wszystkich do magicznej krainy bajek, baśni i bajeczek*. Dzieci próbują zmieścić się na przeznaczony dla nich przestrzeni, zamykają oczy, kiwając się na boki, podczas wyimaginowanego lotu, któremu towarzyszy nagranie spokojnej muzyki. Na zakończenie lotu dzieci otwierają oczy i siadają w kole na dywanie.

- Słuchanie wiersza M. Konopnickiej *Krasnoludki są na świecie*.

*Czy to bajka, czy nie bajka,
Myślcie sobie, jak tam chcecie.*

*A ja przecież wam powiadam:
Krasnoludki są na świecie.*

Naród wielce osobliwy.

Drobny – niby ziarenka w bani:

Jeśli które z was nie wierzy,

Niech zapyta starej niani.

W górach, w jamach, pod kamykiem,

Na zapiecku czy w komorze

Siedzą sobie Krasnoludki

W byle jakiej mysiej norze.

Pod kominkiem czy pod progiem –

Wszędzie ich napotkać można:

Czasem który za kucharkę

Poobraca pieczeń z rożna...

Czasem w stajni z bicza trzaśnie,

Koniom spląta długie grzywy,

Czasem dzieciom prawi baśnie...

Istne cuda! Istne dziwy!

Zresztą myślcie, jako chcecie,

Czy kto chwali, czy kto gani,

Krasnoludki są na świecie!

Spytajcie się tylko niani.

- Rozmowa na temat tekstu wiersza.
 - Czy według osoby, która występuje w wierszu, krasnoludki są na świecie?
 - Jak według niej wyglądają krasnoludki? A wy jak myślicie: jakie mogą być krasnoludki?
 - Gdzie mieszkają krasnoludki?
 - Co robią krasnoludki?
 - W jakich bajkach/baśniach występują krasnoludki?
- Śpiewanie piosenki *Baśnie* z akompaniamentem dotychczas poznanych instrumentów. **Tamburyn, bębenek, grzechotka (w liczbie wystarczającej dla każdego dziecka), podkład muzyczny do piosenki *Baśnie*.** Dzieci śpiewają piosenkę z podkładem muzycznym. W przerwie między refrenem a kolejną zwrotką tworzą orkiestrę z posiadanych instrumentów.
- Zabawa dydaktyczna *Co to za baśń?* **Ilustracje z popularnych bajek/baśni i rekwizyty kojarzące się z nimi (np. Kopciuszek – pantofelek, Jaś i Małgosia – chatka z piernika, Czerwony Kapturek – koszyk z jedzeniem).** N. rozkłada przed dziećmi kolejne ilustracje związane z baśniami, natomiast obrazki przedstawiające rekwizyty miesza. Prosi, aby wybrane dzieci dopasowały obrazki do odpowiednich baśni.

Warto zwrócić uwagę, żeby wypowiedzi dzieci były poprawne pod względem gramatycznym i stylistycznym, np. *Do Kopciuszka pasuje pantofelek itp.*

- Zabawa ruchowa rozwijająca współpracę i wyobraźnię – *Płyniemy do złotej rybki* (przewodnik, cz. 3, s. 11).

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 17 (przewodnik, cz. 3, s. 162).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Uwaga! Wilk!* Dzieci poruszają się swobodnie po podwórku. Na hasło N.: *Uwaga! Wilk!*, przybiegają do N.
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Poruszaj się jak...* Dzieci mają za zadanie poruszać się jak:
 - wilk z baśni *Czerwony Kapturek*,
 - kot z baśni *Kot w butach*,
 - konie z karety z baśni *Kopciuszek*.

III

- Quiz dydaktyczny *Co już wiemy o baśniach?*
Dzieci zgłaszają się przez podniesienie ręki, jeśli znają prawidłową odpowiedź.
- *Co sprzedawała Dziewczynka z zapalkami?*
- *Jak się nazywał Kapturek, który szedł do babci z koszykiem?*
- *Co zgubił Kopciuszek, uciekając o północy z balu?*
- *Ilu było krasnoludków w baśni o Śnieżce?*
- *Czy kot w butach potrafił mówić?*
- *Ile było świnek, które budowały dom?*

- Opowieść ruchowa *Wyprawa* (przewodnik, cz. 3, s. 11).
- Zabawa dydaktyczna *Znajdź parę*.

Pary identycznych obrazków przedstawiających sceny z baśni.

N. miesza pary obrazków. Prosi, aby dzieci ułożyły obok siebie dwa takie same obrazki (parę). N. może zapytać dziecko, czy wie, z jakiej baśni pochodzą obrazki.

- Wykonanie prostej pracy plastycznej *Korona dla królowej/króla*.

Kartki z symbolem korony (dopasowanej długością do wielkości głowy dziecka), klej, brokat, nożyczki, zszywacz.

Dzieci wycinają same koronę lub robi to N. Dzieci smarują ją klejem i posypują brokatem. N. pomaga zszyć powstałą koronę i zakłada ją dziecku na głowę.

Luży, tydzień 2

Dzień 1

Muzyka wokół nas

Koncert

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Ćwiczenia ortofoniczne *Odgłosy zwierząt*. Ćwiczenia fonacyjne do refrenu piosenki *Dokarmiamy ptaki*.

Kolorowanie rysunków instrumentów.

Omawianie obrazka. Nazywanie zwierząt (prztylanki) i odgłosów, jakie wydają. Kreślenie linii po śladzie.

Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22.

- II.1. Zabawa na powitanie – *Czyj to głos?* Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller *Koncert*. Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Słuchanie fragmentu utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima*. Improwizacja ruchowa do muzyki (z wstążkami). Cel: rozwijanie mowy, percepcji słuchowej i koncentracji uwagi.

Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

2. Ćwiczenie sprawności manualnej – *Ziarenko do ziarenka*. Wykonanie grzechotek z butelek po jogurcie. Prezentacja swojego instrumentu. Improwizacja instrumentalna do wybranej piosenki. Cel: kształtowanie umiejętności wykonania własnego instrumentu i grania na nim.

Zabawy na świeżym powietrzu: ćwiczenia słuchowe *Co słyhać dookoła?* Zabawa ruchowa *Orkiestra*.

- III. Ćwiczenia logopedyczne. Ćwiczenie dźwiękonaśladowcze na podstawie wiersza B. Szelańgowskiej *Dzwonek i dzwon*. Ćwiczenie pamięci – *Muzyczne memory*. Zabawa ruchowa *Skaczące nutki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie wyobraźni muzycznej,
- kształtowanie umiejętności wykonania własnego instrumentu i grania na nim.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- aktywnie słucha muzyki,
- wykonuje własny instrument i akompaniuje na nim.

Przebieg dnia

- Ćwiczenia ortofoniczne – *Odgłosy zwierząt*.

Maskotki lub figurki zwierząt.

Dzieci siadają w kole. N. pokazuje im maskotkę lub figurkę zwierzęcia. Dzieci mają za zadanie powiedzieć, jak się nazywa zwierzę i jaki wydaje odgłos. Następnie chętne dziecko wydaje odgłos zwierzęcia, a inne dziecko ma je wskazać wśród zgromadzonych maskotek lub figurek i powiedzieć, jak się ono nazywa.

- Ćwiczenia fonacyjne do refrenu piosenki *Dokarmiamy ptaszki* (przewodnik, cz. 2, s. 111). Dzieci śpiewają wraz z N. refren piosenki *Dokarmiamy ptaszki*.

*Hu, hu, ha, zima zła,
kto nam dziś ziarenek da?
Hu, hu, ha, zima zła,
pusty brzuszec każdy ma.*

Następnie N. prosi dzieci, aby zaśpiewały refren piosenki na sylabach: *la, lo, li, le, lu, ly*. Potem – żeby naśladowały odgłosy psa: *hau, hau, hau*, dinozaura: *um, um, um* i żaby: *kum, kum kum*.

Kolorowanie rysunków instrumentów	Karta pracy, cz. 2, nr 6
<p>Kolorowanki przedstawiające rysunki instrumentów.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– kolorują wybrany przez siebie rysunek instrumentu.	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– omawiają obrazek,– nazywają zwierzęta (maskotki) i kolorują obrazki,– mówią, jakie odgłosy wydają te zwierzęta,– kreślą linie po śladzie.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 22 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa ruchowa *Orkiestra*.

Grzechotka.

Dzieci biegają po sali. Na dźwięk grzechotki zatrzymują się. N. mówi, na jakim instrumencie będą teraz grać (np. na gitarze, bębenu, flecie, skrzypcach, trąbce), a dzieci naśladowują ruchem grę na nim.

- Zabawa ruchowa *Skaczące nutki*.

Skakanki, bębenek.

N. rozkłada na podłodze skakanki, tworząc z nich pięciolinię. Dzieci (nutki) biegają dookoła niej, a na dźwięk bębena wskakują na pięciolinię i przeskakują pomiędzy skakankami jak nutki.

- Zabawa ruchowa *Muzyczna ruletka*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki, instrumenty (np. tamburyna, grzechotki, kołatki, dzwonki, trójkąty).

Dzieci maszerują po obwodzie koła. N. rozkłada we wnętrzu koła różne instrumenty, w takiej ilości jak liczba dzieci, mieszając je między sobą. Dzieci słuchają nagrania dowolnej muzyki. Kiedy muzyka cichnie, zatrzymują się i biorą do rąk instrument, który jest przed nimi. Na tym instrumencie grają tyle razy, ile razy zagra N. Następnie odkładają instrument i znów maszerują po obwodzie koła, słuchając muzyki.

- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem instrumentów – *Poruszamy się zgodnie z muzyką. Bębenek, grzechotka, kołatka.*
N. gra na instrumentach i wspólnie z dziećmi je nazywa. Dzieci, gdy usłyszą:
– bębenek – maszerują, tupiąc,
– grzechotkę – klaszczą w dłonie,
– kołatkę – wirują wokół własnej osi.
Gdy jest przerwa w muzyce, zastygają w bezruchu.
- Zabawa ruchowa przy muzyce – *Śnieżynki.*
Trójkąt muzyczny, bębenek.
Dzieci zamieniają się w śnieżynki. Gdy N. gra na trójkącie, śnieżynki wirują wokół własnej osi. Gdy N. gra na bębnie, śnieżynki zwalniają, zatrzymują się i opadają na ziemię, topniejąc.

II

Zajęcia 1.

- Zabawa na powitanie – *Czyj to głos?*
Dzieci siedzą na dywanie. N. wita się z nimi słowami: *Piękny dzień dziś mamy, więc się uśmiechamy!* Wszystkie dzieci razem powtarzają powitanie. Następnie jedno z nich odwraca się tyłem do pozostałych. N. wskazuje inną osobę, która mówi na głos to powitanie. Zadaniem pierwszego dziecka jest odgadnięcie, kto to powiedział. Jeśli mu się uda, wszyscy nagradzają je brawami.
- *Sluchanie opowiadania E. Stadtmüller Koncert.*
Książka (s. 44–45) dla każdego dziecka.
Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Od samego rana pani Basia robiła tajemnicze miny i mówiła o wspaniałej niespodziance.

– Może to będzie teatrzyk? – próbował się domyślić Oskar.

– A może pan czarodziej z cylindrem i królikiem... – rozmarzyła się Ania.

– Ja bym wołał policjanta. Najlepiej z psem – włączył się do rozmowy Olek.

Niestety, wkrótce okazało się, że nikt nie zgadł, bowiem przed grupą starszaków stanęło czterech bardzo elegancko ubranych panów... ze skrzypcami. Jedne były małe – takie do wsadzania pod brodę, inne duże – takie do stawiania na ziemi.

Właściciel największych skrzypiec przedstawił wszystkich pozostałych muzyków i ich instrumenty. Okazało się, że te duże skrzypce to wiolonczela, te niewiele większe od skrzypiec – altówka, a cały zespół nazywa się kwartet.

– Zagramy wam „Cztery pory roku” – zapowiedział wiolonczelista. – Zobaczymy, czy je rozpoznacie – uśmiechnął się. – Słuchajcie uważnie, bo po każdym fragmencie zapytam was, jaka to była pora roku. Antonio Vivaldi, który ten utwór skomponował, będzie wam podpowiadać.

Olek spojrzawszy pytająco na czwórkę muzyków – zaraz, zaraz, przecież żaden z nich tak się nie nazywał.

Wiolonczelista jakby czytał w jego myślach.

– Antonio Vivaldi żył bardzo dawno temu – uśmiechnął się – dlatego nie ma go tu z nami, a podpowiedzi, o których mówiłem, to dźwięki naśladujące śpiew ptaków, świst wiatru czy szum deszczu. Zresztą... posłuchajcie sami.

Zaczęli grać. Z początku Olek myślał, że z tymi podpowiedziami to jakaś bujda, ale w pewnej chwili aż podskoczył na dywanie.

– Ptaki! Najprawdziwsze ptaki!!! Właśnie tak śpiewają u dziadka w ogrodzie. Tyle razy słuchali razem ich radosnego świergotu, ćwierkań, trel...

Pan od wiolonczeli nawet nie musiał pytać, bo gdy tylko skończyli grać, cała grupa orzekła zgodnie, że to WIOSNA.

Olek słuchał jak zaczarowany. Muzyka prowadziła go po nagranych słońcem ławkach lata, po szumiących deszczem ścieżkach jesieni, wprost na polany otulone puszystą pierzynką zimy. Jak cudownie było zamknąć oczy i zagłębić się w mięciutki biały puch.

Gdy wybrzmiał ostatni dźwięk i pani podniosła dłonie gotowe do braw, wiolonczelista położył palec na ustach i wzrokiem wskazał na Olka, który – pochrapując cicho – wędrował właśnie przez bajkowy zimowy las.

Uśmiechnięty od ucha do ucha kwartet smyczkowy na paluszkach opuścił salę, a Olek wędrował, wędrował, wędrował...

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- *Kto odwiedził dzieci w przedszkolu Olka?*
- *Na jakich instrumentach grali panowie?*
- *Jakie dźwięki rozpoznał Olek w czasie koncertu?*
- *Jak zakończył się koncert?*

- Słuchanie fragmentu utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima*.

Nagranie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima*, odtwarzacz CD.

Dzieci słuchają muzyki, mówią, z czym im się kojarzy (z jaką porą roku, z jakimi sytuacjami i miejscami).

- Improwizacja ruchowa do muzyki (z wstążkami).

Kolorowe wstążki z krepiny, nagranie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima*, odtwarzacz CD.

N. kładzie przed dziećmi wstążki z krepiny w różnych kolorach. Dzieci kolejno podchodzą i mówią, jaki kolor wstążki sobie wybierają. Następnie improwizują ruchem muzykę w wybrany przez siebie sposób.

Zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenie sprawności manualnej – *Ziarenko do ziarenka*.

Ziarna, tacki.

N. rozkłada na tackach różne ziarna, np.: soi, soczewicy, kukurydzy, i podaje ich nazwy. Prosi dzieci, aby je posegregowały według rodzajów. Na koniec dzieci szacują, gdzie jest najwięcej ziaren, a gdzie – najmniej.

- Wykonanie grzechotek z butelek po jogurcie.

Butelki po jogurcie pitnym, papier kolorowy, klej, dowolne ziarna, lejek, flamastry.

Dzieci wsypują do czystej butelki po jogurcie pitnym dowolne ziarna (np.: kukurydzy, soi, soczewicy), używając do tego lejka. N. zwraca uwagę, aby ziarna sięgały do połowy butelki. Następnie dzieci ją zakręcają. Ozdabiają butelkę – wydierają paski kolorowego papieru, smarują je klejem i przyklejają na butelce. Na koniec malują flamastrami wzory na ozdobionej butelce.

- Prezentowanie swoich instrumentów.

Dzieci siadają w kole i po kolei prezentują dźwięk swojego instrumentu. Sprawdzają, czy wszystkie grzechotki brzmią jednakowo, czy różnie. Zastanawiają się, od czego to zależy.

- Improwizacja instrumentalna do wybranej piosenki.

N. pyta, jaką piosenkę chciałyby zaśpiewać dzieci. Wspólnie śpiewają zwrotki, a w czasie refrenu wymyślają własny akompaniament, grając go na grzechotkach.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Ćwiczenia słuchowe *Co słycać dookoła?*

Dzieci biegają na wyznaczonym terenie. Na sygnał N. (kłaśnięcie) zatrzymują się i słuchają w ciszy dźwięków, które słycać wokół przedszkola. Próbują określić źródło dźwięku i wskazać kierunek, z jakiego dobiega.

- Zabawa ruchowa *Orkiestra* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

III

- Ćwiczenia logopedyczne.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci.

Pianino ma dużo klawiszy – dzieci dotykają czubkiem języka każdego zęba, jak pianista dotyka klawiszy.

Bębenek – językiem uderzają od jednego do drugiego kącika ust, jak pałeczki uderzają w bębenek. Naśladują odgłos bębenka: *bum, bum, bum*.

Trójkąt – rysują językiem trójkąt (N. pokazuje trójkąt), dotykają czubkiem języka między środkiem górnej wargi a dwoma kącikami ust.

Gitara – przesuwają czubkiem języka od zębów w stronę gardła, dotykając kilka razy podniebienie, tak jakby dotykały strun gitary.

Grzechotka – język wędruje, na zmianę, za górne zęby i za dolne zęby, tak jakby dzieci potrząsały grzechotką.

Dzwony i dzwoneczki – dzieci naśladują odgłosy dużego dzwonu: *bim-bam*, i małych dzwoneczków: *dzyń, dzyń, dzyń*.

- Ćwiczenie dźwiękonaśladowcze na podstawie wiersza B. Szelańskiej *Dzwonek i dzwon*.

Dzwoni dzwonek: dzyń, dzyń, dzyń!

Płyn, muzyko, płyn, płyn, płyn!

*I choć to jest dzwonek mały,
dźwięk wydaje doskonale.*

Ktoś na wieży bije w dzwon:

bim-bam-bom, bim-bam-bom.

Chociaż go nie widać wcale,

za to słycać doskonale!

Grają dzwonki w jeden ton:

dzyń, dzyń, dzyń! Bim-bam-bom!

I ten mały, i ten duży,

oba lubią ludziom służyć!

N. recytuje wiersz. Pyta dzieci, o czym on jest. Następnie recytuje go po raz drugi i prosi dzieci, aby naśladowały powtarzające się w wierszu odgłosy: *bim-bam-bom, dzyń, dzyń, dzyń, płyn, płyn, płyn*. Podczas kolejnej recytacji dzieci zmieniają natężenie głosu. Naśladują dźwięki: raz cicho, raz głośno.

- Ćwiczenie pamięci – *Muzyczne memory*.

Pary obrazków z instrumentami.

N. rozkłada przed dziećmi pary obrazków z instrumentami. Wspólnie nazywają każdy instrument. Następnie N. rozkłada obrazki na stole tak, aby nie były widoczne (obrazkiem w stronę stołu). Dzieci odsłaniają dwa dowolne obrazki, sprawdzając, czy jest to para. Wspólnie z N. nazywają przedstawione na nich instrumenty. Jeśli znajdują parę, zabierają obrazki. Na koniec liczą pary. Każda osoba, która ma chociaż jedną parę, zostaje nagrodzona brawami. Zwycięzcą zostaje dziecko, które ma najwięcej par.

- Zabawa ruchowa *Skaczące nutki* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

Luty, tydzień 2

Dzień 2

Muzyka wokół nas

Bębenek

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia słuchowe *Puszki dźwiękowe*. Ćwiczenia oddechowe – *Bańki mydlane*. Rozmowa na temat emocji. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22.

II.1. Ćwiczenie rytmiczne – *Muzyczne powitanie*. Przypomnienie sposobu gry na bębnie. Osluchanie się z tekstem i melodią piosenki *Na bębnie*. Omówienie piosenki. Nauka pierwszej zwrotki piosenki. Cel: rozwijanie umiejętności gry na instrumencie. Zabawa ruchowa do tekstu piosenki *Bębenek*.

Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.

2. Zagadki muzyczne – *Odgłosy natury*. Łączenie instrumentu z obrazkiem. Improwizacja muzyczna do tekstu. Zabawa twórcza *Papierowe dźwięki*. Cel: rozpoznawanie odgłosów natury i naśladowanie ich za pomocą instrumentów.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Stopa za stopą*, zabawa bieżna *Sople lodu*.

III. Słuchanie i powtarzanie rymowanki. Naśladowanie odgłosów instrumentów.

Słuchanie i powtarzanie rymowanki. Nazywanie instrumentów na obrazku. Naśladowanie odgłosów instrumentów. Wyklaskiwanie rytmu i rytmiczne powtarzanie tekstu.

Ćwiczenie słuchowe *Jaki to instrument? Muzyczna podróż* – słuchanie muzyki relaksacyjnej. Zabawa ruchowa *Skaczące nutki*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 1, II 2, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wyrabianie świadomości muzycznej,
- nauka pierwszej zwrotki piosenki,
- rozwijanie umiejętności gry na bębnie,
- rozpoznawanie odgłosów natury i naśladowanie ich za pomocą instrumentów.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje dźwięki i określa ich źródła,
- śpiewa piosenkę,
- gra na bębnie,
- wskazuje na obrazku źródło dźwięku znane z natury, naśladuje dźwięki natury na instrumencie.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia słuchowe *Puszki dźwiękowe*.

Puszki dźwiękowe wykonane przez N.

N. przygotowuje puszki dźwiękowe (np. z pojemników po jogurcie), które wydadzą takie same odgłosy. Wszystkie puszki muszą mieć ten sam wygląd zewnętrzny. Zadaniem dziecka jest dobranie w parę dwóch jednakowo brzmiących puszek dźwiękowych. Potem następuje wspólne sprawdzenie, czy dźwięki są jednakowe. Dobrym sposobem będzie również odkręcenie zakrętek i sprawdzenie wzrokiem, czy zawartość puszek jest jednakowa.

- Ćwiczenia oddechowe *Bańki mydlane*.

Bańki mydlane.

Do wykonania tego ćwiczenia będą potrzebne gotowe bańki mydlane lub zrobione przez N. w porcjach: 1 litr wody, 3 łyżki płynu do mycia naczyń, 1 łyżeczka gliceryny. Chętne dzieci puszczają bańki mydlane, wciągając powietrze nosem i wypuszczając powoli ustami. Pozostałe dzieci dmuchają na wykonane przez kolegów bańki, starając się, aby jak najdłużej unosiły się w powietrzu.

- Rozmowa na temat emocji.

Rysunki buzi przedstawiających emocje: radość, strach, smutek, złość.

N. prosi dzieci, by określiły stany emocjonalne przedstawione na rysunkach; zastanowiły się i powiedziały, jak się czują dziś rano; wskazały obrazek najbardziej pasujący do ich dzisiejszego samopoczucia. Następnie N. mówi o różnych sytuacjach. Prosi dzieci, by wskazały obrazek ilustrujący, jak mogła się czuć ta osoba, np.:

Ala dostała prezent.

Olek przewrócił się i rozbił kolano.

Krzyś wygrał zawody.

Brat zabrał Oli jej ulubioną przytulankę.

Chętne dzieci mogą podawać własne przykłady.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 25–26).

II

Zajęcia 1.

- Ćwiczenie rytmiczne *Muzyczne powitanie*.

Bębenek.

Dzieci siedzą w kole. N. wita każde z nich. Grając na bębnie, rytmizuje imię dziecka. Zadaniem dzieci jest powtórzenie tego rytmu poprzez wyklaskiwanie lub uderzanie dłońmi o uda.

- Przypomnienie sposobu gry na bębnie.

Bębni.

Dzieci wystukują na bębnie proste rytmy podane przez N.

- Osłuchanie się z tekstem i melodią piosenki *Na bębnie* (śl. i muz. B. Forma).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na bębnie*.

Podczas pierwszego słuchania piosenki przygrywkę na bębnie gra N.

Rytmicznie

Mam bę - be - nek, ram - tam - tam,
 przez dzień ca - ły na nim gram:
 bum, bum, bum, bum, raz, dwa, trzy,
 te - raz ze mną za - graj ty.

Przygrywka – dzieci grają na bębenkach.

*Mam bębenek, ram-tam-tam,
 przez dzień cały na nim gram:
 bum, bum, bum, bum, raz, dwa, trzy,
 teraz ze mną zagraj ty.*

Przygrywka – dzieci grają na bębenkach.

*Mam bębenek, ram-tam-tam,
 i z kolegą na nim gram:
 bum, bum, bum, bum, raz, dwa, trzy,
 teraz ze mną zagraj ty.*

Przygrywka – dzieci grają na bębenkach.

*Mam bębenek, ram-tam-tam,
 dla mamusi na nim gram:
 bum, bum, bum, bum, raz, dwa, trzy,
 teraz ze mną zagraj ty.*

Przygrywka – dzieci grają na bębenkach.

- Omówienie tekstu piosenki.

N. zadaje pytania:

- *Na jakim instrumencie grały dzieci?*
- *Do czego nas zaprasza ta piosenka?*
- *Z kim możemy grać na bębenku?*
- *Dla kogo możemy zagrać tę piosenkę?*

- Nauka pierwszej zwrotki piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

N. powtarza kilkakrotnie tekst pierwszej zwrotki, prosi dzieci o wspólne powtórzenie.

- Przedszkolna orkiestra.

Bębenki.

N. rozdaje każdemu dziecku bębenek, przypomina, w jaki sposób na nim grać. Wspólnie grają rytm przygrywki pomiędzy zwrotkami. Śpiewają razem pierwszą zwrotkę piosenki.

- Zabawa ruchowa do tekstu piosenki – *Bębenek*.

Nagranie piosenki *Na bębenku*, odtwarzacz CD.

Dzieci maszerują po obwodzie koła w czasie trwania piosenki. Na słowa: *ram-tam-tam* i *bum, bum, bum, bum*, zatrzymują się i podskakują w miejscu.

Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zagadki muzyczne – *Odgłosy natury*.

Nagranie odgłosów natury, obrazki do nagrania.

N. prezentuje obrazki. Prosi dzieci, by powiedziały, co na nich widzą. Dzieci słuchają jednego z odgłosów natury, np.: kumkania żab, śpiewu ptaków, stukania dzięcioła, deszczu, burzy, szumu drzew, wiatru. Mają za zadanie wskazać ilustrujący go obrazek i powiedzieć, jaki to odgłos. N. może też skorzystać z odgłosów znajdujących się np. na stronie internetowej www.odglosy.pl.

- Łączenie instrumentu z obrazkiem.

N. prezentuje wybrane obrazki z poprzedniego ćwiczenia. Prosi dzieci, aby zastanowiły się, o którym z nich może opowiadać dany instrument. Następnie prezentuje odgłos instrumentu, a dzieci mają wskazać, z którym obrazkiem ten dźwięk im się kojarzy, np.

- kumkania żab: kum, kum (kołatka),
- stukania dzięcioła: stuk-puk (bębenek),
- padającego deszczu: plum, plum (tamburyn),
- śpiewu ptaków: fiu, fiu (grzechotka).

- Improwizacja muzyczna do tekstu.

Instrumenty: kołatki, grzechotki, bębni, tamburyny.

N. rozdaje dzieciom instrumenty. Prosi, aby zagrały na nich, gdy usłyszą w opowiadaniu wzmiankę o danej postaci lub odpowiednim zjawisku.

Olek i Ada wybrali się z rodzicami na spacer do lasu. Droga do lasu prowadziła obok małego stawu. Na twarzach poczuli małe kropelki padającego deszczu, który z minuty na minutę stawał się coraz większy (tamburyny). Szybko więc zawrócili. Najpierw minęli stary dąb, na którym siedział dzięcioł i rytmicznie stukał w drzewo: stuk-puk (bębenki). Wychodząc z lasu, usłyszeli jeszcze piękny śpiew ptaków (grzechotki). Przechodząc szybkim krokiem obok stawu, usłyszeli radosne kumkanie żab: kum, kum (kołatki). Trochę przemoczeni, ale szczęśliwi dotarli do domu. Kiedy zza chmur wyszło słońce, Olek i Ada wybrali się z rodzicami na spacer do lasu. Kiedy tamtędy przechodzili, usłyszeli wesołe kumkanie żab: kum, kum (kołatki). Las przywitał ich pięknym śpiewem ptaków: fiu, fiu (grzechotki). Kiedy poszli dalej, usłyszeli rytmiczne stukanie dzięcioła: stuk-puk (bębenki).

- Zabawa twórcza *Papierowe dźwięki*.

Stare gazety.

Dzieci otrzymują po stronie starej gazety. N. prosi, aby zwróciły uwagę na dźwięki, jakie może wydawać gazeta. Dzieci trzymają gazetę jedną ręką i dmuchają na nią, wciągając powietrze nosem i wypuszczając ustami. Potem machają gazetą, szumiąc – najpierw powoli, a potem coraz szybciej, tak aby szum był coraz głośniejszy. Następnie drą papier na paski, słuchają dźwięków, jakie wydaje. Potem zbierają papierowe paski, tworzą z nich kule, które podrzucają i starają się złapać. Na koniec zabawy wrzucają kule do kosza na śmieci.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Stopa za stopą*.

Dzieci chodzą po terenie ogrodu, stawiając stopę za stopą i licząc do czterech/pięciu. Następnie zatrzymują się i wykonują podskok. Zabawę powtarzamy kilka razy. Potem zmieniamy podskoki na ruchy skaczącego pajacyka. Jeśli jest śnieg, N. zwraca uwagę na odgłos skrzypiącego śniegu.

- Zabawa bieżna *Sople lodu*.

Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na hasło N.: *Sople lodu!* – zatrzymują się i starają się nie poruszyć. Na hasło: *Słońce!* dzieci znowu biegają.

III

Słuchanie i powtarzanie rymowanki	Karta pracy, cz. 2, nr 7
Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– słuchają rymowanki i ją powtarzają,– naśladują odgłosy instrumentów.	Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– słuchają rymowanki i ją powtarzają,– nazywają instrumenty na obrazku,– naśladują odgłosy instrumentów,– wyklaskują rytm razem z N., powtarzając tekst.

- Ćwiczenie słuchowe *Jaki to instrument?*
Kołatka, grzechotka, bębenek.
N. rozkłada przed dziećmi instrumenty: kołatkę, grzechotkę, bębenek. Przypomina ich nazwy i brzmienie. Wybrane dziecko odwraca się tyłem, a inne dziecko gra na instrumencie. Zadaniem pierwszego z dzieci jest odgadnięcie nazwy instrumentu, na którym grał kolega, lub jego wskazanie.
- *Muzyczna podróż* – słuchanie muzyki relaksacyjnej.
Dowolne nagranie muzyki relaksacyjnej, odtwarzacz CD.
Dzieci leżą na dywanie i słuchają muzyki relaksacyjnej. N. prosi, aby zamknęły oczy i wyobraziły sobie jakieś miejsce, do którego zaprasza je muzyka. Po wysłuchaniu utworu chętne dzieci mogą opowiedzieć o swojej muzycznej podróży.
- Zabawa ruchowa *Skaczące nutki* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

Luty, tydzień 2

Dzień 3

Muzyka wokół nas
Wszystko jest muzyką

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Utrwalanie piosenki <i>Na bębenku</i> . Nauka drugiej zwrotki piosenki. <i>Kolory muzyki</i> – aktywne słuchanie utworu A. Vivaldiego <i>Cztery pory roku</i> . Ćwiczenia słuchowe <i>Dźwięki wokół nas</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22.	
II.1. Zabawa rytmiczna na powitanie (z liczeniem). Naśladowanie odgłosów przyrody: wiatru, strumienia, słowika, dzwonek.	
Nazywanie instrumentów, pokazywanie, jak się na nich gra.	Kończenie rysowania linii kredkami w odpowiednich kolorach. Nazywanie kolorów.
Zabawa muzyczna – <i>Muzycanci konszabelanci</i> . Ćwiczenie słuchowe <i>Jaki to instrument?</i> Zabawa rytmiczna <i>Orkiestra perkusyjna</i> . Cel: uwrażliwianie na dźwięki dochodzące z otoczenia.	
Zabawy konstrukcyjne – budowanie z klocków.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 18. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa utrwalająca znajomość schematu własnego ciała – <i>Do przodu, do tyłu, w bok</i> . Ćwiczenie słuchowe <i>Dźwięki na placu zabaw</i> .	
III. Zabawa dydaktyczna <i>Kodowanie dźwięków</i> . Wysłuchiwanie rytmu bicia serca. Zabawa relaksująca <i>Jak słyszeć ciszę?</i> Zabawa ruchowa <i>Orkiestra</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- uwrażliwianie na dźwięki dochodzące z otoczenia,
- rozwijanie percepcji słuchowej,
- **rozwijanie sprawności ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- naśladuje dźwięki dochodzące z otoczenia,
- naśladuje dźwięki instrumentów,
- **uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.**

Przebieg dnia

I

- Utrwalanie piosenki *Na bębenku*. Nauka drugiej zwrotki (przewodnik, cz. 3, s. 30).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na bębenku*.

*Mam bębenek,
ram-tam-tam,
i z kolegą na nim gram:
bum, bum, bum, bum,
raz, dwa, trzy,
teraz ze mną zagraj
ty.*

Dzieci:
stoją w kole, śpiewają i klaszczą w dłonie,
uderzają trzy razy o uda,
klaszczą w dłonie,
uderzają w dłonie kolegi,
uderzają w dłonie trzy razy,
odwracają się w drugą stronę,
uderzają jeden raz w dłonie kolegi stojącego z drugiej strony.

- Kolory muzyki** – aktywne słuchanie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku*.

Nagranie utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku*, odtwarzacz CD, kartki, kredki.

Dzieci słuchają fragmentów muzyki z każdej z pór roku A. Vivaldiego. Dobierają kredki w kolorze, który kojarzy im się ze słuchaną muzyką, i kreślą, najpierw w powietrzu, a potem na kartce, dowolne wzory.

- Ćwiczenia słuchowe *Dźwięki wokół nas*.

N. podchodzi do przedmiotów w sali i porusza nimi w różny sposób tak, aby wydawały dźwięki (np.: zatrzaskuje drzwi, przesuwając krzesłem po podłodze, otwiera i zamyka okno, przekłada kartki książki, pisze na klawiaturze komputera, wrzuca drewniane klocki do skrzyni, przesypuje kredki do pojemnika, drze kartkę papieru). Potem dzieci odwracają się, a on porusza tymi samymi przedmiotami co wcześniej, ale w innej kolejności. Zadaniem dzieci jest odgadnąć, co wydaje te odgłosy.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 25–26).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa rytmiczna na powitanie (z liczeniem).

N. demonstruje sposób klaskania na każdą sylabę.

Hej, ha – uderza raz w dłonie i raz o kolana.

Wi-tam dzie-ci – dwa razy w dłonie, dwa razy w kolana.

Za-ba-wa mu-zycz-na – trzy razy w dłonie i trzy razy w kolana.

Karta pracy, cz. 2, nr 3

Dzieci:
– śpiewają melodię z osobą dorosłą,
– naśladują odgłosy przyrody: wiatru – *wiju, wiju*,
strumienia – *plum, plum*, słowika – *tirli, tirli*,
dzwonków – *dzyń, dzyń*,
– nazywają instrumenty; pokazują, jak się na nich gra.

Karta pracy, cz. 2, nr 8

Dzieci:
– śpiewają melodię z osobą dorosłą,
– naśladują odgłosy przyrody: wiatru – *wiju, wiju*,
strumienia – *plum, plum*, słowika – *tirli, tirli*,
dzwonków – *dzyń, dzyń*,
– kończą rysować linie kredkami w odpowiednich kolorach, nazywają kolory.

- Zabawa muzyczna – *Muzykanci konszabelanci* (melodia popularna).

N. prowadzi dialog z dziećmi, a one powtarzają za nim.

N.: *Jestem muzykantem konszabelantem.*

Dz.: *My muzykanci konszabelanci.*

N.: *Ja umiem grać.*

Dz.: *My umiemy grać.*

N.: *A na czym? Na bębnie.*

Dzieci uderzają, na przemian, rękami w blat stołu i naśladują dźwięk: *bum-ta-ra-ra*.

Przy kolejnym powtórzeniu naśladują grę na kolejnym instrumencie, np. na trąbie (dzieci unoszą do ust dwie zwinięte pięści i naśladują dźwięk: *tru-tu-tu-tu*), na pianinie (*grają* paluszkami na blacie stołu i śpiewają: *a pianino ino, ino*), na gitarze (*szarpiać struny gitary* palcami prawej ręki, a lewą ręką *trzymają instrument* i śpiewają: *pęłka struna, pęłka struna*). Na koniec grają wszystkie instrumenty.

- Ćwiczenie słuchowe *Jaki to instrument?*
Instrumenty: bębenek, grzechotka, trąbka, kołatka.
N. wystukuje rytmy: na raz, na dwa, na trzy, na różnych instrumentach, odwrócony do dzieci tyłem. Dzieci nazywają instrumenty, wyklaskują rytm.
- Zabawa rytmiczna *Orkiestra perkusyjna.*
Karteczki do zapisywania notatek, instrumenty perkusyjne dla dzieci: bębni, kołatki, grzechotki.
N. przyporządkowuje każdemu instrumentowi inny kolor karteczki. Dzieli dzieci na zespoły: grające na bębenkach, na kołatkach, na grzechotkach. Przyczepia w szeregu na tablicy karteczki w różnych kolorach, a następnie je wskazuje. Dzieci grają zgodnie ze wskazaniem N., np.: dwa razy bębni, raz kołatki, trzy razy grzechotki.

Zabawy konstrukcyjne – budowanie z klocków.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 18 (przewodnik, cz. 3, s. 162–163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa utrwalająca znajomość schematu własnego ciała – *Do przodu, do tyłu, w bok.*
Dzieci stają w jednym rzędzie obok N., który prosi, aby razem z nim wykonały: trzy kroki do przodu, dwa kroki do tyłu, trzy kroki w bok, w stronę np. przedszkola. Wersja trudniejsza polega na tym, że dzieci przesuwały się zgodnie z poleceniem N., który stoi naprzeciwko nich.
- Ćwiczenia słuchowe *Dźwięki na placu zabaw.*
Łyżeczki metalowe.
Każde dziecko otrzymuje łyżeczkę i wędruje po placu zabaw, uderzając w różne urządzenia na placu. Dzieci sprawdzają, czy wszystkie dźwięki są takie same, czy różne; zastanawiają się, od czego to zależy. Dzieli się spostrzeżeniami. Łączą się w pary i uderzają wzajemnie o swoje łyżeczki. Po skończonej zabawie oddają łyżeczki N.

III

- Zabawa dydaktyczna *Kodowanie dźwięków.*
Instrumenty perkusyjne, kartki, kredki.
Dzieci dobierają się w pary. Jedno z dzieci gra na instrumencie perkusyjnym, np. na kołatce, a drugie notuje, rysując kropki lub kreski, ile razy kolega zagrał. Następnie zamieniają się rolami.
- Wysłuchiwanie rytmu bicia serca.
Stetoskop.
Dzieci biegają po dywanie. Na hasło N. zatrzymują się i starają się usłyszeć bicie swojego serca. N. podchodzi przy każdym zatrzymaniu do innego dziecka ze stetoskopem, zakłada go na uszy dziecka i przykłada do jego serca, aby usłyszało odgłos bicia serca.
- Zabawa relaksująca *Jak słyhać ciszę?*
Nagranie muzyki relaksacyjnej, odtwarzacz CD.
Dzieci kładą się na dywanie w dowolnej, wygodnej pozycji, zamykają oczy. N. włącza nagranie muzyki relaksacyjnej (odgłosów przyrody) i stopniowo je wycisza, a na koniec wyłącza. Dzieci słuchają odgłosów przedszkola. Następnie zatykają sobie uszy i izolują się od otoczenia. Po chwili siadają i opowiadają o swoich wrażeniach i odczuciach.
- Zabawa ruchowa *Orkiestra* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie zdjęć wybranych instrumentów muzycznych. Ćwiczenia słuchowe *Skąd dochodzi ten dźwięk?* Wzory grafomotoryczne – *Kreślimy instrumenty po śladzie*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22.
- II.1. Wprowadzenie w tematykę zajęć – słuchanie hejnału.
Układanie trąbki z trzech naciętych części, zgodnie z wzorem. Przyklejanie poszczególnych części tak, aby tworzyły cały instrument. Zabawa rytmiczna przy piosence <i>Na bębenku</i>. Zabawa naśladowcza <i>Trąbka z gazety</i>. Cel: rozwijanie sprawności manualnej. Zabawa ruchowa z wykorzystaniem instrumentów – <i>Poruszamy się zgodnie z muzyką</i>. Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w okolicy przedszkola – określanie zastosowania klaksonów, zabawa ruchowa kształtująca prawidłową reakcję na sygnał dźwiękowy – <i>Uwaga!</i>	Wycinanie figur geometrycznych, przyklejanie ich na kartonie tak, aby przypominały kształtem trąbkę. 2. Zagadki dźwiękowe <i>Co to za instrument? Śpiewanie tradycyjnych melodii na podanej głosce</i>. Zabawa ćwicząca ruchy warg – <i>Przesyłam uśmiech</i>. Zabawa ruchowa <i>Koniki</i>.
- III. Zabawa twórcza *Dyrygent*. Zabawa rozwijająca motorykę małą – *Nawlekamy nuty*. Zabawa ruchowa *Orkiestra*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzbudzanie zainteresowania instrumentami muzycznymi,
- rozwijanie motoryki małej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa wybrane instrumenty,
- rozpoznaje trąbkę i naśladuje dźwięki, jakie ona wydaje,
- **układa trąbkę z naciętych części,**
- **układa trąbkę z figur geometrycznych**

Przebieg dnia

I

- Oglądanie zdjęć wybranych instrumentów muzycznych.
Zdjęcia instrumentów (bębenka, grzechotki, trójkąta, tamburynu, dzwonek, trąbki).
N. pokazuje dzieciom zdjęcia wybranych instrumentów muzycznych. Dzieci samodzielnie lub z pomocą N. nazywają instrumenty i naśladują dźwięki, jakie wydają.
- Ćwiczenie słuchowe *Skąd dochodzi ten dźwięk?*
Bębenek, grzechotka, trójkąt.
Dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami. N. gra na różnych instrumentach, przemieszczając się po sali. Dzieci wskazują ręką kierunek, z którego dochodzi dźwięk, otwierają oczy i sprawdzają, czy dobrze go określiły.
- Wzory grafomotoryczne – *Kreślimy instrumenty po śladzie.*
Instrumenty muzyczne narysowane jasnoszarą linią (np. trąbka, bębenek, kołatka), ołówki, kredki.
Dzieci poprawiają szarą linię ołówkiem, a następnie kolorują wybrany instrument.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 25–26).

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie w tematykę zajęć – słuchanie hejnału z wieży mariackiej w Krakowie.
Nagranie hejnału nadawanego z kościoła Mariackiego w Krakowie, odtwarzacz CD.
N. tłumaczy, gdzie i kiedy jest grany hejnał. Może także opowiedzieć, dlaczego został nagle przerwany. N. pyta dzieci: *Czy wiecie, na jakim instrumencie jest grany hejnał?*

Praca plastyczna <i>Muzyka wokół nas</i>	Praca plastyczna <i>Muzyka wokół nas</i>
<p>Wyprawka plastyczna, karta 5, kartka z bloku technicznego, klej.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypychają z karty nacięte części trąbki i układają z nich taką trąbkę jak na obrazku, – przyklejają części trąbki na kartce z bloku tak, żeby przedstawiały cały instrument. 	<p>Wyprawka plastyczna, karta 21, granatowa kartka z bloku technicznego, klej, nożyczki.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wycinają z karty poszczególne figury (części trąbki), – przyglądają się obrazkowi instrukcji, – układają swoją trąbkę z figur na granatowej kartce (przyklejają ją na niej tak, aby jak najbardziej przypominała prawdziwy instrument).

- Zabawa rytmiczna przy piosence *Na bębenku* (przewodnik, cz. 3, s. 30).
Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Na bębenku*.
Dzieci stają na obwodzie koła i maszerują, śpiewając wraz z N. piosenkę. Podczas refrenu stają i wyklaskują go rytmicznie, jednocześnie śpiewając jego słowa.
- Zabawa naśladowcza *Trąbka z gazety*.
Strony z gazet, nagranie hejnału z wieży mariackiej.
Dzieci przyglądają się czynnościom wykonywanym przez N. i je powtarzają. N. bierze stronę z gazety. Zgniatając ją i rolując, tworzy kształt trąbki. Dzieci, po wykonaniu tego zadania, gdy w tle jest nagranie hejnału, próbują naśladować grę na trąbce.
- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem instrumentów – *Poruszamy się zgodnie z muzyką*.
Bębenek, grzechotka, trójkąt.
N. demonstruje brzmienie instrumentów i wspólnie z dziećmi ponownie je nazywa. Dzieci, gdy usłyszą:
 - bębenek – maszerują, tupiąc,
 - grzechotkę – klaszczą w dłonie,
 - kołatkę – wirują wokół własnej osi.
 Gdy jest przerwa w muzyce, zastygają w bezruchu.

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.**Zajęcia 2.**

- Zagadki dźwiękowe *Co to za instrument?*
Trójkąt, dzwonki, bębenek.
N. prezentuje instrumenty (przypomina ich nazwy i brzmienie). Ustala, że za chwilę dzieci zamkną oczy i usłyszą dźwięk wybranego instrumentu. Będą musiały go nazwać i spróbować naśladować jego brzmienie.
Trójkąt – *dzyń, dzyń, dzyń*.
Dzwonki – *bim-bam-bom*.
Bębenek – *bam, bam, bam*.
- Śpiewanie tradycyjnych melodii na podanej głosce.
N. pyta, czy dzieci znają wybraną piosenkę, a następnie wspólnie z dziećmi próbuje ją śpiewać na wybranej głosce (np. na *m* – *Włazł kotek na płotek*, na *o* – *Stary niedźwiedź* itd.).
- Zabawa ćwicząca ruchy warg – *Przesyłam uśmiech*.
N. prezentuje dzieciom szeroki uśmiech (kąciaki ust jak najbardziej oddalone od siebie, zęby zaciśnięte). Prosi, aby zrobiły to samo. Można oglądać wszystkie uśmiechy naraz lub dzieci mogą je prezentować kolejno.

- Zabawa ruchowa *Koniki*.

Wesoła piosenka, odtwarzacz CD.

Dzieci poruszają się w rytmie muzyki, wysoko unosząc kolana. Na kłaśnięcie N. zatrzymują się i kłaskają językiem o podniebienie. Na przerwę w muzyce parszczą wargami.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w okolicy przedszkola – określanie zastosowania klaksonów. Dzieci spacerują, obserwują i słuchają trąbiących samochodów. N. zwraca ich uwagę na zastosowanie klaksonów. Dzieci próbują naśladować ich dźwięk.
- Zabawa kształtująca prawidłową reakcję na sygnał dźwiękowy – *Uwaga!*
Trąbka (dziecięca zabawka).
Dzieci poruszają się swobodnie. Na dźwięk trąbki kucają.

III

- Zabawa twórcza *Dyrygent*.
Ołówek.
N., trzymając ołówek w ręce, naśladuje ruchy dyrygenta, a dzieci naśladują granie na wybranych instrumentach.
- Zabawa rozwijająca motorykę małą – *Nawlekamy nuty*.
Symbole nut (z dziurką na górze, pozwalającą na nawlekanie) – po około 10 sztuk dla każdego dziecka, sznurki.
N. przypomina, że muzykę można zapisywać za pomocą nut. Następnie prosi, aby każde dziecko nawlekło na sznurek wybrane przez siebie nuty.
- Zabawa ruchowa *Orkiestra* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

Luty, tydzień 2

Dzień 5

Muzyka wokół nas

Rozmowa o muzyce

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – <i>Co to za instrument?</i> Burza mózgów: <i>Gdzie jest muzyka?</i> Zabawa muzyczna <i>Muzycanci konszabelanci</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22.	
II.1. Zabawa na rozpoczęcie zajęć – <i>Zwierzęta wokół nas</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Dźwięki wokół nas</i> . Cel: rozwijanie wyobraźni muzycznej.	
Układanie pociętych na części obrazków instrumentów muzycznych i przyklejanie ich na kartce.	Nazywanie muzyków grających na instrumentach. Naśladowanie gry na jednym z instrumentów. Rytmiczne dzielenie nazw instrumentów (na sylaby). Rysowanie po szarych liniach trąbki.
Słuchanie wiersza B. Szelańkowskiej <i>Muzyczne urodziny</i> . Rozmowa na podstawie wiersza. Zabawa ruchowa przy muzyce – <i>Śnieżynki</i> .	
Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 18. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – próby określenia źródła i nazw dźwięków dochodzących z otoczenia, zabawa ruchowa <i>Muzyka w naturze</i> .	
III. Zabawa twórcza <i>Instrumenty z niczego</i> . Zabawa matematyczna <i>Ile razy zagram?</i> Śpiewanie piosenki <i>Na bębenku</i> . Zabawa ruchowa <i>Muzyczna ruletka</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie mowy,
- rozwijanie poczucia rytmu,
- rozwijanie wyobraźni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- odpowiada na pytania dotyczące wiersza,
- bierze udział w zabawach muzycznych,
- naśladuje grę na instrumentach i odgłosy zwierząt.

Przebieg dnia

I

- Zabawa dotykowa *Co to za instrument?*
Instrumenty muzyczne o różnych kształtach (np. trójkąt, bębenek, grzechotka), worek.
N. pokazuje dzieciom instrumenty. Wspólnie je nazywają, a następnie N. chowa je do worka. Chętnie dziecko podchodzi do niego i próbuje za pomocą dotyku (rozpoznając kształt) rozpoznać instrument, wymienia jego nazwę.
- Burza mózgów: *Gdzie jest muzyka?*
Dzieci kończą zdanie rozpoczęte przez N.: *Muzyka jest...* N. może rozpocząć, dając przykład: *Muzyka jest w szumiącym lesie.*
- Zabawa muzyczna *Muzykanci konszabelanci* (przewodnik, cz. 3, s. 33).
Dzieci przedstawiają ruchem (naśladując N.) tekst piosenki. W trakcie śpiewania zmieniają nazwy instrumentów (np. pianino: *ino, ino*, flet: *fiu, fiu*).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 25–26).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa na rozpoczęcie zajęć – *Zwierzęta wokół nas*.
Pary obrazków (koń, kura, pies, kot, świnia, krowa itp.).
Każde dziecko otrzymuje obrazek. Zabawa polega na tym, aby spacerując po sali, dzieci dobierały się w pary na zasadzie tych samych obrazków. Gdy dzieci dobiorą się w pary, naśladują odgłosy zwierząt ze swoich obrazków.
- Zabawa dydaktyczna *Dźwięki wokół nas*.
Zabawki muzyczne/dźwiękowe znajdujące się w sali.
Wybrane dzieci wyszukują w sali przedmioty, które wydają jakieś dźwięki. Po znalezieniu prezentują ich brzmienie grupie i odkładają na miejsce.

Układanie pociętych obrazków instrumentów muzycznych	Karta pracy, cz. 2, nr 9
Obrazki instrumentów muzycznych pocięte na części, klej, kartki. Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– układają pocięte na części obrazki instrumentów muzycznych,– przyklejają je na kartce.	Dzieci: <ul style="list-style-type: none">– określają, na czym grają muzycy przedstawieni na zdjęciach, i ich nazywają,– naśladują grę na jednym z instrumentów pokazanych na zdjęciach,– dzielą rytmicznie nazwy instrumentów (na sylaby),– rysują po szarych liniach trąbki.

- Słuchanie wiersza B. Szelańkowskiej *Muzyczne urodziny*.
Obrazki instrumentów wymienionych w wierszu (gitary, pianina, bębenka, trąbki, skrzypiec, fletu).
N. czyta wiersz, w odpowiednich miejscach wskazuje konkretny instrument widoczny na obrazku.

*Dzisiaj wielki dzień w przedszkolu –
urodziny pajacyka!
Dziś zabawki bawią się
i wesoło gra muzyka.*

*Robot fiknął w takt fikołka!
„Zaraz wszystkim coś pokażę!”
Napiął struny i po chwili
zaczął brzdąkać na gitarze.*

Zając spojrział uważnie
na pianino w głębi sali.
„Patrzcie! Gra już!” A tuż obok
lis w bębenek zaczął walić.
Miś na złotej trąbce zagrał,
a tygrysek na skrzypcach.

Lalka tańczy, gra na flecie,
aż jej fruwa sukieneczka!
Lalki, misio, lis, tygrysek...
Każdy gra na instrumencie.
Pajac zdmuchnął właśnie świeczki!
To dla niego to przyjęcie!

- Rozmowa na temat wiersza.
- Czyje urodziny zostały opisane w wierszu?
- Jakie zabawki grały na instrumentach?
- Na jakich instrumentach grały zabawki?
- Który instrument podoba się wam najbardziej? Dlaczego?
- Zabawa ruchowa przy muzyce – Śnieżynki.

Trójkąt muzyczny, bębenek.

Dzieci zamieniają się w śnieżynki. Gdy N. gra na trójkącie, śnieżynki wirują wokół własnej osi. Gdy N. gra na bębnie, śnieżynki zwalniają, zatrzymują się i opadają na ziemię, topniejąc.

Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 18 (przewodnik, cz. 3, s. 162–163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – próby określania źródła dźwięków dochodzących z otoczenia. Dzieci podczas spaceru próbują określić źródło (skąd pochodzi dany dźwięk) i je nazwać.
- Zabawa ruchowa *Muzyka w naturze*.
N. prosi, aby dzieci zagrały na przedmiotach znajdujących się wokół, nie wyłączając elementów przyrody (np. drzewo). Ważne, aby nie niszczyć przy tym zasobów przyrody.

III

- Zabawa twórcza *Instrumenty z niczego*.
Dzieci naśladują grę na dowolnym przedmiocie znalezionym w sali przedszkolnej, który ma udawać wymyślony instrument. Dzieci mogą nadawać instrumentom nazwy.
- Zabawa matematyczna *Ile razy zagram?*
Trójkąt muzyczny, krzesło.
N. chowa się np. za krzesłem. Prosi dzieci, aby uważnie słuchały, ile razy zagra na trójkącie, i określily tę liczbę.
- Śpiewanie piosenki *Na bębnie* (przewodnik, cz. 3, s. 30).
Bębenki.
Dzieci śpiewają poznaną piosenkę, tworząc akompaniament na bębenkach.
- Zabawa ruchowa *Muzyczna ruletka* (przewodnik, cz. 3, s. 25).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Wzbogacanie kącika książki o albumy i encyklopedie o kosmosie. Zabawa konstrukcyjna <i>Statek kosmiczny</i> . Ćwiczenia logopedyczne. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23.	
II.1. Rozwiązanie zagadki B. Szelałowskiej. Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller <i>Ufoludki</i> . Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Słuchanie ciekawostek na temat kosmosu. Cel: wzbogacanie wiedzy o kosmosie i planetach. Zabawa ruchowa <i>Planety</i> .	
Zabawy swobodne w wybranych kącikach tematycznych.	2. Słuchanie wiersza B. Szelałowskiej <i>Ufoludek</i> . Rozmowa kierowana na temat wiersza. Malowanie farbami ufoludka według pomysłów dzieci. Cel: rozwijanie wyobraźni twórczej. Ćwiczenia słownikowe <i>Mój ufoludek</i> .
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Ciepło – zimno, kosmiczny spacer</i> w najbliższej okolicy.	
III. Ćwiczenia słownikowe <i>Planety</i> . Zabawa badawcza <i>Przyciąganie ziemskie</i> . Zabawa ruchowa <i>Planety</i> .	
Porównywanie wyglądu ufoludków. Określanie ich cech. Kreślenie wzoru graficznego po śladzie.	Porównywanie wyglądu ufoludków. Określanie różnic między nimi. Kreślenie wzoru graficznego po śladzie.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzbogacanie wiedzy o kosmosie i planetach,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat,
- rozwijanie wyobraźni twórczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje planetę Ziemię na obrazkach,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- maluje ufoludka z wyobraźni.

Przebieg dnia

I

- Wzbogacanie kącika książki o albumy i encyklopedie o kosmosie.
Książki, albumy i encyklopedie dla dzieci o kosmosie.
N. prezentuje przyniesione książki, czyta zawarte w nich ciekawostki. Prosi dzieci o omówienie wyglądu planet, określanie ich wielkości, koloru. Dzieci posługują się słowami określającymi ich wygląd, np.: *duża, większa, największa, mała, mniejsza, najmniejsza*.
- Zabawa konstrukcyjna *Statek kosmiczny*.
Klocki.
N. zachęca dzieci do zbudowania statku kosmicznego z dowolnych klocków, według własnego pomysłu.
- Ćwiczenia logopedyczne.
Lusterko dla każdego dziecka.
N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstrowa ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci.

Ruch planet – dzieci poruszają językiem, ruchem okrężnym, przy szeroko otwartej jamie ustnej: raz na dole, raz na górze.

Start statku kosmicznego – język mają ułożony na dolnej wardze, wzbijają go ku górze i kierują jak najdalej w stronę nosa. Następnie *lądują na dalekiej planecie* – język opada na dolną wargę.

Powitanie ufoludków – przesuwają język po górnej wardze w prawo i w lewo. Gdy dzieci opanują ten ruch w dokładny sposób, możemy dodać do niego ruch rąk: unoszą ręce w górę i przesuwają je, zgięte w łokciach, od lewej strony do prawej.

Rozmowy kosmitów – dzieci wymawiają sylaby: *ba, bo, bi, be, bu, by, pa, po, pi, pe, pu, py*, najpierw cicho, a potem coraz głośniej, a następnie głośno i coraz ciszej.

Wspólny posiłek – dzieci naśladują ruchy żucia przez poruszanie żuchwą, z jednoczesnym ruchem warg.

Zjeżdżalnia dla ufoludków – czubek języka opierają za dolnymi zębami, a środkową część języka unoszą do góry, tworząc *zjeżdżalnię dla ufoludków*.

Odlot statku kosmicznego – usta mają szeroko otwarte, język (oparty o dolne zęby) wzbijają ku górze, najdalej jak się da, i *lądują* za górnymi zębami.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 23 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa ruchowa *Planety*.

Dzwoneczek.

Dzieci biegają swobodnie po wyznaczonym miejscu. Na dźwięk dzwoneczka zatrzymują się, stają wokół N., który pełni rolę słońca, i poruszają się wokół niego jak planety. Po kolejnym dźwięku dzwoneczka biegają swobodnie.

- Zabawa ruchowa *Gwiazdki*.

Trójkąt.

N. gra w wolnym rytmie na trójkącie. Dzieci, rozstawione po całej sali z uniesionymi rękami, poruszają palcami i obracają się wokół własnej osi – udają połyskujące gwiazdy na niebie. Na przerwę w muzyce dobierają się po kilkoro, podają sobie ręce i tworzą gwiazdozbiory. Przy kolejnym powtórzeniu tworzą nowe gwiazdozbiory.

- Zabawa ruchowa *Księżyce*.

Szarfy gimnastyczne.

Dzieci dobierają się parami. Jedno z dzieci, oznaczone szarfą, jest księżycem i obiega swoją planetę, czyli drugie dziecko z pary, które obraca się wokół własnej osi. Na kłaśnięcie N. dzieci zamieniają się rolami.

- Zabawa ruchowa *Start rakiety*.

Dzieci ustawiają się w kole i siadają w siadzie klęcznym. Naśladują start rakiety, uderzając dłońmi najpierw w podłogę – bardzo powoli, potem w uda – szybciej, a następnie coraz szybciej w dłonie. Jednocześnie naśladują głosem start rakiety, wymawiając kolejne samogłoski: *a, o, i, e, u, y* – wypowiadają je coraz głośniej. Gdy rakieta wznosi się w górę, dzieci jednocześnie unoszą w górę ręce i całym ciałem wykonują wyskok w górę.

- Zabawa bieżna – *Statki kosmiczne* (według M. M. Skrobacz).

Trójkąt muzyczny.

Dzieci dobierają się w pary. Ustawiają się jedno za drugim (opierając przy tym ręce na ramionach osoby, która jest przed nimi). Przy dźwiękach trójkąta dzieci poruszają się w różnych kierunkach – to ich podróz w kosmos. Podczas przerwy w grze przykucają, co oznacza, że ich *statek kosmiczny wylądował*.

II

Zajęcia 1.

- Rozwiązanie zagadki B. Szelągowskiej.
N. recytuje zagadkę i prosi dzieci o podanie rozwiązania. Dzieci mówią swoje rozwiązanie po cichu do ucha N. tak, aby każde dziecko miało możliwość wypowiedzenia się.

Żyją na Ziemi? Nie! Gdzieś na Marsie!

Takie zielone i śmieszne ludki.

*W kosmos latają na swoich spodkach,
a nazywają się... (ufoludki)*

- Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller *Ufoludki*.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Wracając z przedszkola, Olek całą drogę podśpiewywał śmieszny piosenkę o zielonych ufoludkach.

– Dzisiaj każdy rysował ufoludka – opowiadała tacie – to znaczy, jak go sobie wyobraża, i okazało się, że każdy inaczej. Ufoludek Olgi miał trąbkę zamiast buzi, ufoludek Marcina jedno wielkie oko, na dodatek na brzuchu, ufoludek Madzi był w różowe kropki, a ten Rafała miał antenkę na czubku głowy. Pani powiedziała, że jest pod wrażeniem naszej wyobraźni. A ja to nawet bym chciał, żeby taki prawdziwy ufoludek wylądował na naszym podwórku.

– A czy ufoludki potrafią stawiać babki z piasku? – zainteresowała się Ada.

Olek przewrócił oczami. Zupełnie nie podobał mu się pomysł zapraszania gości z kosmosu do... piaskownicy.

– Nie wiem, czy potrafią, ale myślę, że mogłyby się nauczyć – odpowiedział całkiem poważnie tata.

Wieczorem Olek, już umyty i przebrany w piżamę, tak niby od niechcenia, zerknął przez okno. Nagle... nie, to nie do wiary!

Jakiś zielony ludzik spacerował sobie spokojnie wokół piaskownicy. W pewnej chwili ostrożnie wszedł do środka i zaczął uważnie przyglądać się rzędkowi babek.

– Będzie lepił nowe... – przemknęło Olkowi przez myśl. – Tylko jak to możliwe? Przecież pani wyraźnie mówiła, że ufoludki żyją tylko w naszej wyobraźni...

Zielony stworek jakby słyszał jego myśli. Zadał głowę, odnalazł wzrokiem okno pokoju Olka i uśmiechnął się od ucha do ucha, ukazując trzy wielkie zęby o metalicznym połysku.

– Mamo, mogę wyjść na podwórko? – zawołał Olek, biegnąc w piżamie do przedpokoju.

– Żartujesz sobie, prawda? – upewniła się mama.

– Ale w piaskownicy jest ufoludek...

– To pomachaj mu przez okno i wskakuj do łóżka.

Olek westchnął głęboko. A taka była okazja do nawiązania międzyplanetarnej przyjaźni...

Nazajutrz, gdy szedł do przedszkola, przystanął na chwilę w miejscu, w którym widział przybyśza z kosmosu.

– I co, zostawił jakieś ślady? – spytała z uśmiechem mama.

Olek już miał odwrócić się na pięcie, gdy jego wzrok padł na mały zielony kamyczek, którego nigdy wcześniej tu nie było. Z bijącym sercem wsunął go do przepastnej kieszeni spodni i w podskokach pobiegł za mamą.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- Co rysowały dzieci w przedszkolu?
- Gdzie Ada chciała zaprosić gości z kosmosu?
- Kogo zobaczył Olek wieczorem przez okno?
- Co znalazł Olek rano w piaskownicy?
- Czy ufoludki są na świecie?

- Słuchanie ciekawostek na temat kosmosu.

Globus, plakat Układu Słonecznego.

N. przekazuje podstawowe informacje na temat kosmosu, prezentuje dzieciom globus jako miniaturę planety Ziemia i wskazuje jej położenie w Układzie Słonecznym.

Planeta, na której żyjemy, nazywa się Ziemia. Na Ziemi jest więcej mórz i oceanów niż lądów, dlatego nazywana jest Niebieską Planetą. Ziemia krąży wokół ogromnej świecącej gwiazdy, która nazywa się Słońce. Dzięki Słońcu mamy światło i ciepło na naszej planecie. Zbiór planet, które krążą wokół Słońca, nazywamy Układem Słonecznym. W Układzie Słonecznym występuje Słońce oraz 8 planet: Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun. Naukowcy tylko na Ziemi odnaleźli życie. Wszystkie gwiazdy, planety, galaktyki, pyły i gazy tworzą ogromną przestrzeń zwaną kosmosem. Naukowcy badają wszechświat za pomocą ogromnych teleskopów astronomicznych i statków kosmicznych, które wykonują wiele pomiarów. Statki te mogą być bezałogowe lub z astronautami na pokładzie. Astronauci to ludzie, którzy odbywają loty w kosmos i badają przestrzeń kosmiczną.

- Zabawa ruchowa *Planety* (przewodnik, cz. 3, s. 41).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Ufoludek*.

*Gdzieś daleko, we wszechświecie,
żyją sobie ufoludki.
Ale jak wyglądać mogą?
Może tak jak krasnoludki:
długa broda, czapka, pasek,
kubrak piękny i czerwony...
Albo może tak jak troll,
w gęstym lesie zagubiony...*

*Jak wielkolud, co potrafi
zniszczyć miasto jednym butem...
Chyba jednak jest niewielki!
Myślę, że jak liliputek!
Ktoś powiedział, że zielony
i w kosmosie spodkiem lata.
Ale jedno wiem na pewno:
tak jak ja jest ciekaw świata!*

- Rozmowa kierowana na temat wiersza.
N. pyta dzieci: *Do kogo może być podobny ufoludek z wiersza?* Prosi dzieci, aby opowiedziały, jak może według nich wyglądać ufoludek.
- Malowanie farbami ufoludka według pomysłów dzieci.
Farby, pędzle, kubeczki z wodą, blok techniczny.
N. rozkłada farby na stolikach, rozdaje kartki z bloku technicznego, a dzieci malują, jak wyobrażają sobie postać ufoludka.
- Ćwiczenia słownikowe *Mój ufoludek*.
Po zakończeniu malowania dzieci układają prace jedna obok drugiej. Autorzy prac opisują wygląd swoich ufoludków. Na podstawie opisu pozostałe dzieci próbują wskazać właściwą pracę.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ciepło – zimno*.
Piłka.
N. dzieli grupę na dwa zespoły. Dzieci z jednego zespołu odwracają się tyłem, a z drugiego chowają piłkę w miejscu niewidocznym z daleka. Następnie grupa pierwsza szuka piłki, a grupa druga udziela wskazówek. Jeśli piłka jest daleko, dzieci mówią: *zimno*, a jeśli blisko – *ciepło*, gdy jest bardzo blisko – *gorąco*. Po odnalezieniu piłki grupy zamieniają się rolami.
- *Kosmiczny spacer w najbliższej okolicy*.
N. prosi dzieci, aby wyobraziły sobie, że są kosmitami, którzy po raz pierwszy lądują na planecie Ziemia i wszystko jest tu dla nich nowe. Z ciekawością i zainteresowaniem przyglądają się temu, co widzą, aby potem mogły opowiedzieć o tym, co widziały, innym ufoludkom. Po powrocie ze spaceru N. prosi chętne dzieci, by opowiedziały jak najwięcej szczegółów o tym, co widziały w okolicy.

III

- Ćwiczenia słownikowe *Planety*.
Obrazek przedstawiający Układ Słoneczny.
N. prezentuje obrazek Układu Słonecznego i nazwy kolejnych planet w kolejności występowania od Słońca: Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun. Dzieci dzielą rytmicznie nazwy planet (na sylaby).
- Zabawa badawcza *Przyciąganie ziemskie*.
N. wyjaśnia pojęcie grawitacji jako siły przyciągania kuli ziemskiej. *Przyciąga wszystkie przedmioty i dlatego spadają one na Ziemię, kiedy je wypuścimy z rąk. Jedne spadają szybciej (łyżeczka), inne wolniej. My też jesteśmy poddani sile grawitacji i dlatego, gdy podskoczymy – opadamy na ziemię.* Dzieci podskakują i sprawdzają, czy wszystkie opadają na ziemię.
- Zabawa ruchowa *Planety* (przewodnik, cz. 3, s. 41).

Karta pracy, cz. 2, nr 4	Karta pracy, cz. 2, nr 10
Dzieci: – porównują ufoludki, – określają ich cechy, – rysują po śladzie drogę leżącego UFO.	Dzieci: – porównują ufoludki, – mówią, czym się one różnią, – rysują po śladzie drogę leżącego UFO.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa ortofoniczna <i>Kosmiczne echo</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Rakiety z baloników</i> . Ćwiczenia graficzne <i>Kosmiczne wzory</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23.	
II.1. Zabawa ortofoniczna <i>Kosmiczne przesłanie</i> . Słuchanie piosenki <i>Trzej kosmici</i> . Rozmowa na temat zwrotek i refrenu piosenki. Improwizacja ruchowa do piosenki. Cel: rozwijanie umiejętności aktywnego słuchania muzyki. Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	2. Rozmowa z dziećmi na temat przedmiotów służących do obserwacji – <i>Teleskopy, lunety, lornetki</i> . Zabawa badawcza <i>Kosmiczny kamień</i> . Zabawa ruchowa <i>Z kamienia na kamień</i> . Malowanie kamieni – wykonanie pracy <i>Czarodziejski kamień</i> . Cel: rozwijanie wyobraźni.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Śladami kosmitów</i> , zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Kosmiczny slalom</i> .	
III. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Podróż statków kosmicznych</i> . Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Kamienie</i> .	
Nazywanie kolorów figur. Układanie rakiety według wzoru i pomysłów dzieci.	Nazywanie kolorów figur. Naklejanie brakujących elementów. Odszukanie figury wśród naklejek. Kolorowanie rysunków według wzoru.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności aktywnego słuchania muzyki,
- poszerzanie wiedzy o kosmosie,
- **rozwijanie wyobraźni.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- ilustruje ruchem słowa piosenki,
- stosuje słowa: *lornetka, luneta, teleskop*,
- **wykonuje pracę plastyczną z wykorzystaniem materiału przyrodniczego.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa ortofoniczna *Kosmiczne echo*.
Dzieci stoją w kole. Wskazane przez N. dziecko wydaje *kosmiczny dźwięk* – przedłużona samogłoska lub sylaba otwarta (zakończona samogłoską), np. *uuu...* Kolejno przejmują ten dźwięk, na zasadzie echa, osoby stojące z prawej strony, dotąd aż dźwięk ucichnie, gdy powróci do osoby, która rozpoczęła zabawę. W kolejnych powtórzeniach zabawy w tym samym czasie może wędrować kilka dźwięków.
- Ćwiczenia oddechowe *Rakiety z baloników*.
Baloniki.
N. nadmucha gumowy balon i puszcza go bez zawiązywania, a dzieci obserwują ruch balonu. Chętne dzieci nadmuchują balony i puszcza swoje rakiety.
- Ćwiczenia graficzne *Kosmiczne wzory*.
Tacki z drobną kaszą, patyczki, widelce plastikowe.

Dzieci kreślą palcem lub patyczkiem dowolne wzory i rysunki, które kojarzą się im z kosmosem: gwiazdy, planety, rakiety, ufoludki itp.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3, s. 41).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa ortofoniczna *Kosmiczne przesłanie*.

Nagranie spokojnej melodii, odtwarzacz CD, kamień.

Dzieci siedzą w kole, w siadzie skrzyżnym, z wyprostowanymi plecami. Podczas nagrania muzyki przekazują sobie *kosmiczny kamyk* – swoją prawą dłoń chwytają kamyk i kładą go na lewej otwartej dłoni kolegi siedzącego po swojej prawej stronie (demonstruje N.).

- Słuchanie piosenki *Trzej kosmici* (śl. S. Karaszewski, muz. S. Marciniak).

Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.

Trzej kos - mi - ci, trzej kos - mi - ci przy-le - cie - li ran - kiem.

Ten w ta - le - rzu, tam - ten w spod - ku, trze - ci le - ciał w dzban - ku.

Pier - wszy – krą-gle ja - jecz - ko, dru - gi – chrup-ka bu - lecz - ka,

a ten trze - ci, drżą - cy, chlu - pią - cy jak ta ka - wa z mlecz - kiem,

a ten trze - ci, drżą - cy, chlu - pią - cy jak ta ka - wa z mlecz - kiem.

1. *Trzej kosmici, trzej kosmici
przylecieli rankiem.*

*Ten w talerzu, tamten w spodku,
trzeci leciał w dzbanku.*

Ref.: *Pierwszy – krągłe jajeczko,
drugi – chrupka bułeczka,
a ten trzeci, drżący, chlupiący
jak ta kawa z mleczkiem.*

2. *Trzej kosmici, trzej kosmici
wpadli przez okienko.
W pokoiku na stoliku
lądowali miękko.*

Ref.: *Pierwszy – krągłe...*

- Rozmowa na temat zwrotek i refrenu piosenki.

Dzieci odpowiadają na pytania N.

- *Kto przyleciał rankiem?*
- *Ilu było kosmitów?*
- *W czym przylecieli kosmici?*
- *Jak wyglądał pierwszy kosmita?*
- *Jak wyglądał drugi kosmita?*
- *Jak wyglądał trzeci kosmita?*
- *Gdzie wylądowali kosmici?*

- Improwizacja ruchowa do piosenki.

Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.

Dzieci, ustawione w kole, poruszają się w jedną stronę podczas pierwszej zwrotki. Podczas drugiej zwrotki obracają się wokół własnej osi, a na koniec – kucają. Podczas refrenu dzieci wykonują następujące ruchy:

*Pierwszy – krągle jajeczko,
drugi – chrupka bułeczka,
a ten trzeci, drżący, chlupiący
jak ta kawa z mleczkiem.*

Dzieci:

łączą dłonie nad głową,
łączą wyprostowane ręce przed sobą,

opierają ręce na biodrach, wykonują ruch biodrami.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Rozmowa z dziećmi na temat przedmiotów służących do obserwacji – *Teleskopy, lunety, lornetki.*

Lornetka, zdjęcia lunet i teleskopów do oglądania nieba.

N. rozmawia z dziećmi o urządzeniach, dzięki którym możemy zobaczyć w przybliżeniu świat, który jest bardzo daleko od nas. Mówi, że najprostszym urządzeniem jest lornetka, która przybliży nam oglądane obrazy. Dzieci kolejno patrzą przez lornetkę na wybrany obiekt widoczny przez okno przedszkola, np. drzewo, dach budynku, i mówią o swoich odczuciach. Potem N. pokazuje zdjęcia lunety i teleskopu do oglądania nieba.

- Zabawa badawcza *Kosmiczny kamień.*

Szklą powiększające, kamienie dla każdego dziecka.

N. zachęca dzieci, by zostały badaczami kosmosu. Pokazuje im kamienie, które mogły znajdować się w kosmosie. Dzieci oglądają kamienie przez szklą powiększające, szukają śladów z kosmosu, omawiają strukturę, kolor, twardość, kształt kamieni.

- Zabawa ruchowa *Z kamienia na kamień.*

Krażki gimnastyczne.

N. rozkłada na podłodze krażki, które będą kamieniami. Zadaniem dzieci jest przeskakiwanie z *kamienia na kamień* tak, aby *nie wpaść do wody* – nie spaść z krażka.

- Malowanie kamieni – wykonanie pracy *Czarodziejski kamień.*

Kalejdoskop, pastele olejne.

Dzieci oglądają obrazy powstałe w kalejdoskopie. Malują na kamieniach podobne wzory pastelami olejnymi. N. podziwia prace i sugeruje ich niezemskie pochodzenie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Śladami kosmitów.*

Skakanki dla każdej pary dzieci.

Dzieci w parach chwytają za końce skakanek. Jedno z dzieci biegnie po terenie ogrodu, a drugie podąża za nim. Przy powtórzeniu dzieci zamieniają się rolami.

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Kosmiczny slalom.*

Duża piłka.

Dzieci stoją w kole, w dużych odstępach. Dziecko rozpoczynające zabawę ma za zadanie toczyć piłkę (rakietę) slalomem pomiędzy poszczególnymi dziećmi (gwiazdami) i przekazać ją kolejnej osobie w kole, która będzie kontynuowała *kosmiczną podróż.*

III

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Podróż statków kosmicznych.*

Dzieci stoją w rozsypance, w sali. Na hasło N.: *Statki kosmiczne wyruszają w podróż!* – stają z lekko rozstawionymi nogami i ramionami uniesionymi nad głową, łączą dłonie i wydają jednostajny dźwięk: *uuuu*. Na hasło N.: *Statki kosmiczne lądują!* – dzieci powoli kucają, dotykają dłońmi podłogi, utrzymują równowagę i wydają jednostajny dźwięk na samogłosce *i*. Kilka razy powtarzamy zabawę (lot i lądowanie).

- Ćwiczenia grafomotoryczne *Kamienie*.

Kamienie różnej wielkości.

Dzieci wybierają dowolny kamień, określają jego wielkość i kolor. Kładą kamień na kartce i obrysują jego kształt, a następnie kolorują powstały rysunek. Mogą obrysować wiele kamieni, ułożyć z nich np. ścieżkę.

Układanie rakiety według wzoru	Karta pracy, cz. 2, nr 11
<p>Pocięte figury geometryczne z kolorowego papieru, klej.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obserwują, jak N. układa prosty wzór rakiety z kolorowych figur geometrycznych, – nazywają kolory figur tworzących obrazek, – układają raketę według wzoru zaproponowanego przez N., – układają dowolną raketę, wykorzystując pozostałe figury geometryczne, i przyklejają ją na kartce papieru. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oglądają obrazek, – nazywają kolory figur geometrycznych tworzących obrazek, – nakleją brakujące elementy (figury odszukane wśród naklejek) na dolnym obrazku, – kolorują rysunki UFO według wzoru.

Luty, tydzień 3

Dzień 3

Nie jesteśmy sami w kosmosie

Łatające spodki

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Zabawa matematyczna <i>Gdzie wylądował statek kosmiczny?</i> Nauka refrenu piosenki <i>Trzej kosmici</i>. Ćwiczenie graficzne <i>Gwiazdki</i>. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23.</p>	
<p>II.1. Zabawa ruchowa <i>Łatające talerze</i>. Zabawa matematyczna <i>Statek kosmiczny</i>. Cel: rozwijanie umiejętności liczenia w zakresie 4 (5).</p> <p>Układanie kół od najmniejszego do największego i ich przeliczanie. Dodawanie o jeden element więcej.</p> <p>Zabawa przy piosence <i>Trzej kosmici</i>.</p> <p>Rysowanie na dowolny temat.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Kosmiczne lustro</i>, zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Droga Mleczna</i>.</p>	<p>Przeliczanie elementów, dorysowywanie o jeden element więcej. Określanie, czy rakieta leci do góry, czy w dół.</p> <p>2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.</p>
<p>III. Zabawa pantomimiczna <i>Ruchy ufoludków</i>. Ćwiczenia ortofoniczne <i>Kosmiczne imiona</i>. Zabawa utrwalająca kolory. Zabawa ruchowa <i>Gwiazdeczka</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności liczenia w zakresie 4 (5),
- **rozwijanie sprawności ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy do czterech (pięciu),
- **chętnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa matematyczna *Gdzie wylądował statek kosmiczny?*
Statek kosmiczny (zabawka) lub przedmiot, który będzie go naśladował.
N. pokazuje dzieciom zabawkę – statek kosmiczny – i pyta, co to jest. Następnie pokazuje, jak statek ląduje w różnych miejscach sali i prosi, aby dzieci określiły, gdzie on wylądował. Dzieci posługują się określeniami dotyczącymi położenia przedmiotów w przestrzeni: *nad, pod, na, obok, pomiędzy*.
- Nauka refrenu piosenki *Trzej kosmici* (przewodnik, cz. 3, s. 45).
Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.
N. uczy dzieci refrenu piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.
- Ćwiczenie graficzne *Gwiazdki*.
Foremki w kształcie gwiazdek lub gwiazdki wycięte z tektury, kartki, klej, brokat.
Dzieci odrysowują kształty gwiazdek, smarują wewnątrz klejem i posypują srebrnym brokatem.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3, s. 41).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa ruchowa *Latające talerze*.
Talerze papierowe z różną liczbą kropek (od 1 do 4), nagranie skocznej melodii, odtwarzacz CD.
N. prosi, by dzieci tworzyły latające talerze – koła składające się z liczby dzieci odpowiadającej liczbie kropek na *latających talerzach*, które pokaże N. Utworzone koła obracają się przy muzyce.
- Zabawa matematyczna *Statek kosmiczny*.
Karty do gry z kropkami (od 1 do 4) oraz karty dodatkowe: czysta i z jedną kropką, oznaczające o jeden mniej i/lub o jeden więcej, tarcze gimnastyczne.
Dzieci układają na tarczach gimnastycznych (latających spodkach) po tyle klocków (ufoludków), ile wskażą wylosowane karty.

Układanie kół od najmniejszego do największego	Karta pracy, cz. 2, nr 12
Cztery koła w czterech wielkościach dla każdego dziecka. Dzieci: – układają koła (UFO) od najmniejszego do największego, – liczą koła (UFO), dokładając o jedno więcej za każdym razem.	Dzieci: – liczą UFO na każdym obrazku, – dorysowują o jedną kreskę więcej, – dotykają kolejnych obrazków i mówią, czy rakieta leci do góry, czy w dół.

- Zabawa przy piosence *Trzej kosmici* (przewodnik, cz. 3, s. 45).
Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.
Podczas pierwszej zwrotki dzieci obracają się wokół własnej osi z ramionami szeroko rozpostartymi w bok. Podczas refrenu podają sobie ręce po trzy osoby i obracają się w kółko. W trakcie trzeciej zwrotki chodzą jak roboty, a na koniec przykucają – *lądują*.

Rysowanie na dowolny temat.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19 (przewodnik, cz. 3, s. 163).

- Zabawy na świeżym powietrzu
- Zabawa naśladowcza *Kosmiczne lustro*.
Dzieci stają w półkolu, a przed nimi N., który pokazuje ruchy. Dzieci naśladowują go w tym samym tempie. Rolę N. w kolejnych powtórzeniach zabawy przejmują wyznaczone dzieci.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Droga Mleczna*.
Woreczki i krążki gimnastyczne.
N. wyznacza – rysuje patykiem lub kredą – spiralną wąską dróżkę, na której układa przeszkody (gwiazdy) w postaci woreczków i krążków gimnastycznych. Dzieci (rakiety) kolejno pokonują trasę, omijając przeszkody. Te, którym to się nie uda, powtarzają zadanie.

III

- Zabawa pantomimiczna *Ruchy ufoludków*. Dzieci stają w kole. Jedno z nich wchodzi do środka i pełni rolę ufoludka. Pozostałe dzieci naśladują jego ruchy. Potem następuje zmiana dziecka będącego w środku koła.
- Ćwiczenia ortofoniczne *Kosmiczne imiona*. N. podaje sylaby, a dzieci je powtarzają, np.: *pa, ba, da, ka, ta*. Następnie dzieci mają za zadanie wymyślić imiona dla ufoludków, rozpoczynające się na daną sylabę. Imiona te są kosmicznymi imionami, dlatego nie muszą być zrozumiałymi słowami, np. *Pa-dak, Ba-lek, Da-tek, Ka-tuk, Ta-duk*.
- Zabawa utrwalająca kolory.

Flamastry z kolorowymi skuwkami.

N. rozkłada przed dziećmi flamastry, zdejmując z nich skuwki. Prosi dzieci, aby nauczyły przybyszów z kosmosu nazw kolorów. Każde dziecko ma za zadanie połączyć wybrany przez siebie flamaster z odpowiednią skuwką, nazwać kolor i wyszukać w najbliższym otoczeniu przedmiot w tym kolorze.

- Zabawa ruchowa *Gwiazdki* (przewodnik, cz. 3, s. 41).

Luty, tydzień 3

Dzień 4

Nie jesteśmy sami w kosmosie

Rakieta kosmiczna

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Ćwiczenia słuchowe <i>Skąd słycać dźwięk?</i> Ćwiczenia usprawniające małą motorykę – <i>Planety</i>. Nauka pierwszej zwrotki piosenki <i>Trzej kosmici</i>. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23.</p> <p>II.1. Zabawa ortofoniczna <i>Powitanie ufoludków</i>. Ćwiczenie syntezy słuchowej – <i>O czym mówią ufoludki?</i> Zabawa ruchowa <i>Co umie robić ufoludek?</i></p> <p>Wypychanie obrazka rakiety. Naklejanie okien. Ustawianie rakiety pionowo. Cel: rozwijanie sprawności manualnej.</p> <p>Zabawy dowolne, wybrane przez dzieci.</p> <p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Skafandry kosmiczne</i>, budowanie babek ze śniegu dla ufoludków.</p> <p>III. Zabawa dydaktyczna <i>Zima – lato</i>. Praca plastyczna <i>Gwieździste niebo</i>.</p> <p>Ćwiczenia grafomotoryczne – obrysowywanie kształtów planet i ich kolorowanie.</p> <p>Zabawa ruchowa <i>Start rakiety</i>.</p>	<p>Wycinanie obrazka rakiety i łączenie naciętych miejsc. Dekorowanie rakiety naklejkami, bibułą i folią aluminiową. Ustawianie rakiety pionowo. Cel: rozwijanie sprawności manualnej.</p> <p>2. Zabawa ruchowa <i>Ruchy planet</i>. Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski <i>l</i>. Cel: nauka prawidłowej artykulacji głoski <i>l</i>. Wysłuchanie tekstu logopedycznego B. Szelałowskiej <i>Rozmowy ufoludków</i>. Improwizacja ruchowa do tekstu logopedycznego.</p> <p>Ćwiczenia grafomotoryczne – obrysowywanie kształtów gwiazd i ich kolorowanie.</p>
---	---

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie sprawności manualnej,
- nauka pierwszej zwrotki piosenki,
- nauka prawidłowej artykulacji głoski *l*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje papierową raketę,
- śpiewa piosenkę,
- **prawidłowo wymawia głoskę l.**

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia słuchowe *Skąd słycać dźwięk?*
Instrument muzyczny – trójkąt.
Dzieci siedzą na dywanie. N. prosi, aby zamknęły oczy i wsłuchały się, skąd słycać odgłos lądującego statku kosmicznego (prezentuje dźwięk trójkąta). N. gra na instrumencie z różnych kierunków, a dzieci mają za zadanie wskazać palcem kierunek, z którego dobiega dźwięk.
- Ćwiczenia usprawniające małą motorykę – *Planety.*
Plastelina, kolorowanka przedstawiająca Układ Słoneczny.
N. rozdaje dzieciom plastelinę i prosi, aby ulepiły z niej kule różnej wielkości – będą to planety. Po ulepieniu dzieci układają je na kolorowance *Układ Słoneczny*, porównują wielkości, określają kolory, z których zostały one ulepione.
- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Trzej kosmici* (przewodnik, cz. 3, s. 45).
Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.
N. przypomina słowa piosenki, a dzieci je powtarzają. Razem śpiewają poznaną zwrotkę i refren piosenki, a następnie, podczas kolejnego słuchania, ilustrują ruchem w dowolny sposób zwrotki i refren.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3, s. 41).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa ortofoniczna *Powitanie ufoludków.*
Dzieci stają naprzeciwko siebie i witają się różnymi częściami ciała: czołami, łokciami, kolanami, palcami, uszami, nosami. Przy każdym powitaniu powtarzają inną sylabę, np.: *pi, bi, di, gi, ki, wi.*
- Ćwiczenie syntezy słuchowej – *O czym mówią ufoludki?*
Obrazki: rakietę, Słońce, planety, kosmonauta, gwiazdy, Ziemia, kosmici.
N. rozkłada przed dziećmi obrazki związane z kosmosem (rakiety, Słońca, planet, kosmonauty, gwiazdy, Ziemi, kosmitów). Prosi dzieci o nazwanie tych obrazków. Następnie N. przyjmuje rolę ufoludka, który posługuje się kosmicznym językiem – mówi sylabami. Podaje nazwy tych obrazków, dzieląc je na sylaby. Zadaniem dzieci jest wskazanie obrazka, o którym mówi ufoludek. Chętne dzieci mogą przyjmować rolę ufoludków i podawać nazwy sylabami.
- Zabawa ruchowa *Co umie robić ufoludek?*
Dzieci przyjmują rolę ufoludków i pokazują, co ufoludki potrafią, np.: podskakiwać, obracać się, robić pajacyki, poruszać głową na boki, krążyć biodrami.

Praca plastyczna *Nie jesteśmy sami w kosmosie*

Wyprawka plastyczna, karta 6, naklejki.

Dzieci:

- wypychają obrazek rakiety,
- nakleją okna w zaznaczonych miejscach,
- ustawiają raketę pionowo.

Praca plastyczna *Nie jesteśmy sami w kosmosie*

Bibuła, folia aluminiowa, klej, nożyczki, naklejki, wyprawka plastyczna, karta 19.

Dzieci:

- wycinają obrazek rakiety,
- łączą nacięte miejsca,
- dekorują raketę naklejkami, bibułą i folią aluminiową,
- ustawiają raketę pionowo.

Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa ruchowa *Ruchy planet.*
Lusterka, dzwoneczki.
Dzieci biegają swobodnie. Na dźwięk dzwoneczka zatrzymują się, patrzą w lusterko, wykonują okrężny ruch językiem przy szeroko otwartej jamie ustnej: język krąży raz po górnej, raz po dolnej wardze.

- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *l*.

Lusterka.

N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *l*: szeroko otwarte usta, język uniesiony do góry, odbija się za górnymi zębami, przy wałku dziąsłowym. Dzieci powtarzają za N. głoskę *l*, kontrolując w lusterku pracę języka.

Jeśli N. zauważy, że dziecko często wystawia język przed zęby w czasie artykulacji głoski *l*, powinien skierować je do logopedy.

- Słuchanie tekstu logopedycznego B. Szelągowskiej *Rozmowy ufoludków*.

*Statek kosmiczny,
w nim ufoludki,
siedzą – wymyślić
chcą nowe nutki.*

*Razem siedzimy
z ufoludkami,
skoczną piosenkę
z nimi śpiewamy.*

*La, lo, li, le, lu, ly,
tak nam zaśpiewały.
La, lo, li, le, lu, ly,
wszystko zapisały.*

*La, lo, li, le, lu, ly,
ale nam wesoło.
La, lo, li, le, lu, ly,
zatańczymy w koło.*

N. recytuje tekst, a dzieci powtarzają po nim sylaby: *la, lo, li, le, lu, ly*.

- Improwizacja ruchowa do tekstu logopedycznego.

W pierwszej i trzeciej części tekstu dzieci podają sobie ręce, tworząc statek kosmiczny, i kucają.

W drugiej części tekstu wstają i wyklaskują rytm, powtarzając sylaby. W czwartej części tekstu łączą się w pary i tańczą w koło, powtarzając głośno sylaby.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Skafandry kosmiczne*.

Gdy dzieci idą do szatni, N. prosi je, aby założyły swoje kosmiczne skafandry, tj. kurtki i spodnie, bo dziś odwiedzą obcą planetę. Wspólnie wymyślają nazwę tej planety. Wychodzą z przedszkola, czyli ze statku kosmicznego, i docierają na obcą planetę: poruszają się jak kosmonauci, dużymi krokami. Na obcej planecie nie ma tlenu, więc dzieci muszą używać butli tlenowych: mocno wciągają powietrze nosem, a wypuszczają ustami. Spacerują po planecie w poszukiwaniu śladów życia – idą dokładnie po śladach pierwszej osoby.

- Budowanie babek ze śniegu dla ufoludków.

Foremki, wiaderka, łopatki.

Dzieci przygotowują przyjęcie dla ufoludków – robią dla nich babki ze śniegu.

III

- Zabawa dydaktyczna *Zima – lato*.

Przedmioty wykorzystywane latem lub ich obrazki: okulary przeciwsłoneczne, krem chroniący przed słońcem, piłka plażowa, czapka osłaniająca przed słońcem, oraz przedmioty wykorzystywane zimą: rękawiczki, zimowa czapka, szalik, dwie obręcze.

N. zaprasza dzieci do nazywania zgromadzonych przedmiotów i segregowania ich według pór roku. Dzieci nazywają przedmioty, mówią, do czego służą i w jakiej porze roku ich używamy. Wkładają do odpowiedniej obręczy. Na koniec przeliczają, ile przedmiotów jest w każdej z nich.

- Praca plastyczna *Gwieździste niebo*.

Pieczątki z ziemniaków (w kształcie gwiazd), granatowy karton, żółta farba.

Dzieci moczą pieczątki z ziemniaków w żółtej farbie i odbijają gwiazdy na granatowym tle.

Ćwiczenia grafomotoryczne	Ćwiczenia grafomotoryczne
<p>Kolorowanka z planetami, kredki. Dzieci otrzymują kolorowankę z planetami. Obrysowują kształty planet i je kolorują.</p>	<p>Kolorowanka z gwiazdami, kredki. Dzieci otrzymują kolorowankę z gwiazdami. Obrysowują kształty gwiazd i je kolorują.</p>

- Zabawa ruchowa *Start rakiety* (przewodnik, cz. 3, s. 41).

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Nauka drugiej zwrotki piosenki <i>Trzej kosmici</i> , połączona z improwizacjami ruchowymi. Układanie obrazka rakiety według wzoru. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23.								
II.1.	Wprowadzenie – ćwiczenia słuchowe <i>Dźwięki dochodzące z kosmosu</i> . Słuchanie wiersza B. Szlągowskiej <i>Nasza Ziemia i planety</i> . Rozmowa na temat wysłuchanego wiersza. Cel: rozwijanie kreatywnego myślenia.								
	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Kolorowanie rysunku ufoludka.</td> <td style="width: 50%;">Kolorowanie rysunku ufoludka według kodu, nazywanie go. Naklejanie rakiety z naklejek według wzoru.</td> </tr> <tr> <td>Zabawa dydaktyczna <i>Czego brakuje?</i> Zabawa bieżna <i>Statki kosmiczne</i>.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.</td> <td>2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.</td> </tr> <tr> <td>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Planety i Słońce</i>, zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Na Księżycu</i>.</td> <td></td> </tr> </table>	Kolorowanie rysunku ufoludka.	Kolorowanie rysunku ufoludka według kodu, nazywanie go. Naklejanie rakiety z naklejek według wzoru.	Zabawa dydaktyczna <i>Czego brakuje?</i> Zabawa bieżna <i>Statki kosmiczne</i> .		Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Planety i Słońce</i> , zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Na Księżycu</i> .	
Kolorowanie rysunku ufoludka.	Kolorowanie rysunku ufoludka według kodu, nazywanie go. Naklejanie rakiety z naklejek według wzoru.								
Zabawa dydaktyczna <i>Czego brakuje?</i> Zabawa bieżna <i>Statki kosmiczne</i> .									
Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.								
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Planety i Słońce</i> , zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Na Księżycu</i> .									
III.	Praca plastyczna <i>Niebo nocą</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Mowa kosmity</i> . Układanie puzzli o tematyce związanej z kosmosem. Zabawa ruchowa <i>Gwiazdka</i> .								

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- poszerzanie wiedzy dotyczącej kosmosu,
- rozwijanie kreatywnego myślenia,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha utworów literackich dotyczących kosmosu,
- wypowiada się na podstawie wysłuchanego utworu i własnych przemyśleń,
- **aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach.**

Przebieg dnia

I

- Nauka drugiej zwrotki piosenki *Trzej kosmici*, połączona z improwizacjami ruchowymi (przewodnik, cz. 3, s. 45).
Nagranie piosenki *Trzej kosmici*, odtwarzacz CD.
Dzieci uczą się drugiej zwrotki piosenki fragmentami, metodą ze słuchu. Śpiewają poznaną piosenkę razem z N., ilustrując ją dowolnymi ruchami w trakcie przerw w muzyce.
- Układanie rakiety według wzoru.
Obrazek z prostą rakieta kosmiczną, figury geometryczne, z jakich została zbudowana rakieta – dla każdego dziecka, kartki, kleje.
Dzieci układają rakiety według wzoru, a następnie nakleją elementy na kartkę – tak, aby został utworzony obrazek. Czterolatki mogą dorysować do obrazka pewne elementy (np.: ogień u dołu rakiety, kosmonautę itp.).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3, s. 41).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie – ćwiczenia słuchowe *Dźwięki dochodzące z kosmosu*.

Nagrania ze strony <https://soundcloud.com/nasa>.

N. włącza wybrane nagrania ze strony internetowej. Dzieci swobodnie wypowiadają się na temat, skąd mogą one pochodzić, co oznaczać itp.

- Słuchanie wiersza B. Szelągowskiej *Nasza Ziemia i planety*.

*Krążą planety, krążą po niebie,
jakby tańczyły dokoła Słońca.
Blask od nich bije, tak jak od gwiazd,
a ich wędrówki nie widać końca.*

*Najbliżej Słońca płąsa Merkury.
Może to zmarzluch i grzać się lubi?
A za nim Wenus, Ziemia i Mars,
i Jowisz, co się wielkością chlubi!*

*Następny Saturn! Ależ ma pierścień!
A za nim Uran właśnie się schował.
Czy to już koniec? Jest jeszcze Neptun!
Czy na nim kończy się Mleczna Droga?*

*Piękny jest kosmos i taki wielki!
To tam latają srebrne rakiety.
Lecz najwspanialsza jest nasza Ziemia.
Nie ma piękniejszej od niej planety!*

- Rozmowa na temat wysłuchanego wiersza.

N. zadaje pytania:

- *Ile jest planet? Czy to dużo, czy mało?*
- *Co to jest planeta?*
- *Kto mieszka na planecie Ziemia?*
- *Kto może mieszkać na innych planetach?*

Kolorowanie rysunku ufoludka

Karta pracy, cz. 2, nr 13

Kolorowanka z dowolnie wyglądającym ufoludkiem, kredki.

Dzieci kolorują ufoludka według własnego pomysłu.

Dzieci:

- kolorują ufoludka według kodu i go nazywają,
- nakleją rakiety z naklejek według wzoru z poprzedniej karty.

- Zabawa dydaktyczna *Czego brakuje?*

Obrazek kosmity, cztery obrazki różniące się od niego.

N. prezentuje obrazek kosmity i omawia z dziećmi jego wygląd. Następnie pokazuje obrazki, które różnią się od wzoru. Dzieci próbują odgadnąć, jakie to różnice.

- Zabawa bieżna – *Statki kosmiczne* (przewodnik, cz. 3, s. 41).

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19 (przewodnik, cz. 3, s. 163).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Planety i Słońce*.

N. wyjaśnia, że wszystkie planety poruszają się wokół Słońca. Prosi, aby dzieci pokazały, gdzie jest Słońce. Później wybrane dziecko stoi nieruchomo, a pozostałe biegają wokół niego (w kole – tak jak planety).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Na Księżycu*.

Dzieci poruszają się jak kosmonauci na Księżycu – długimi, skocznymi krokami.

III

- Praca plastyczna *Niebo nocą*.

Folia aluminiowa, kleje, ciemnoniebieskie kartki.

N. rozkłada przed dziećmi kartki. Dzieci urywają małe kawałki folii, nakleją ją na kartkach, tworząc tym samym rozgwieżdżone nocą niebo.

- Zabawa dydaktyczna *Mowa kosmity*.

N. wypowiada słowa sylabami. Zadaniem dzieci jest rozpoznać, o jakie słowo chodzi (np. *kos-mi-ta, ra-kie-ta, nie-bo* itp.). Jeśli dzieci mają z tym trudność, N. może mówić i jednocześnie wskazywać odpowiednie obrazki.

- Układanie puzzli o tematyce związanej z kosmosem.
Puzzle o tematyce związanej z kosmosem lub obrazek przedstawiający kosmos pocięty na części.
N. zachęca dzieci do pracy w małych grupach i równomiernego/sprawiedliwego podziału zadań między poszczególnych członków grupy.
- Zabawa ruchowa *Gwiazdki* (przewodnik, cz. 3, s. 41).
Poniższe scenariusze zawierają ciekawe propozycje aktywności i elementy strukturalne projektu (siatka wiedzy, pytania, badanie, podsumowanie). Pozwalają zagospodarować pięć dni zajęć w przedszkolu, wykorzystując elementy metody projektów.

Projekt *Budowle*

Cele ogólne projektu:

- rozwijanie zainteresowania architekturą,
- poznawanie różnego typu budowli,
- wyposażenie dzieci, poprzez wzorce i własną działalność plastyczną, w podstawowe umiejętności w zakresie warsztatu plastycznego, co umożliwi im aktywny udział w kulturze,
- wzmocnienie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości,
- rozwijanie twórczego myślenia, wyobraźni oraz kreatywności,
- rozwijanie wyobraźni przestrzennej,
- wzbogacenie słownictwa o słowa związane z budownictwem,
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupach.

Czas realizacji: tydzień

Luży, tydzień 4

Dzień 1

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawy konstrukcyjne z zastosowaniem klocków plastikowych. Oglądanie albumów ze zdjęciami różnych budowli. Ćwiczenia logopedyczne. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24.
- II. Rozmowa na temat budowli znajdujących się w najbliższej okolicy. Słuchanie wiersza B. Szelańgowskiej *Budynki małe i duże*. Omówienie treści wiersza. Zabawa tematyczna *Jaki to budynek?* Zabawa ruchowa do wiersza. Ćwiczenie wyobraźni – *Wymarzona budowla*. Cel: rozwijanie słownictwa i wyobraźni. Rysowanie swojej wymarzonej budowli.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Miasto*, zabawa bieżna – *Tunel*.
- III. Wykonanie modelu Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie z dużych pudełek. Czytanie i oglądanie książek dla dzieci. Wykonanie karty pracy do projektu.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- rozwijanie słownictwa,
- rozwijanie wyobraźni przestrzennej,
- rozwijanie koncentracji uwagi.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje wygląd budowli,
- konstruuje różne budowle,
- słucha wiersza.

W pierwszym dniu odbywają się zajęcia wprowadzające w tematykę projektu. Mają one na celu pobudzenie zainteresowania tematem, pokazanie N. stanu wiedzy i doświadczeń oraz zasobu słownicz-

twą dzieci. Dzieci z pomocą N. budują siatkę pytań. Po jej zbudowaniu rozpoczyna się faza badawcza projektu. Na tym etapie dzieci dzielą się swoimi przeżyciami lub doświadczeniami dotyczącymi tematu realizowanego projektu, badają przedmiot i rejestrują to, co widzą.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zabawy konstrukcyjne z zastosowaniem klocków plastikowych. Klocki. Dzieci razem z N. budują domy i bloki z klocków plastikowych. Porównują ich wielkość i wysokość. Posługują się określeniami: <i>wiekszy, mniejszy, wyższy, niższy, podobny, inny.</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie albumów ze zdjęciami różnych budowli. Albumy ze zdjęciami budowli z różnych miast. N. pokazuje albumy przedstawiające zdjęcia budynków z różnych miast, domów i ciekawych budowli. Prosi dzieci, aby opowiedziały, jak wyglądają te budynki, co im przypominają, które im się podobają i dlaczego. 	
<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia logopedyczne. Lusterko dla każdego dziecka. N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci, np.: <i>malowanie sufitu</i> – przesuwanie języka od górnych zębów w stronę gardła, <i>winda</i> – język unosi się za górne zęby i opada na dół, przy dolnych zębach, <i>schodki</i> – język przesuwa się od zębów (pierwszy schodek) do tyłu, w stronę wałka dziąsłowego (drugi schodek), <i>witanie się z sąsiadami</i> – język wita się z sąsiadami – dotyka każdego zęba oddzielnie: raz na górze, raz na dole, <i>drzwi</i> – wargi jako drzwi otwierają się i zamykają, na zmianę. 	

- Zestaw zabaw ruchowych nr 24 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś...*
Figury wycięte z kolorowego papieru: koło, kwadrat, trójkąt, przedmioty przypominające koło, kwadrat, trójkąt.
N. kładzie na dywanie wycięte z kolorowego papieru figury: koło, kwadrat, trójkąt. Zadaniem dzieci jest znalezienie przedmiotów o podobnych kształtach i ułożenie ich obok figur leżących na dywanie. Chętne dzieci mogą spróbować nazwać figury leżące na dywanie.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zdmuchnij domek.*
N. prosi, aby dzieci poruszały się jak wilk (na czworakach), który chce zdmuchnąć domek świnki. Kiedy zawoła: *Uwaga, świnka w słomianym (drewnianym, ceglany) domku!*, dzieci dmuchają z odpowiednią siłą (na domek słomiany – lekko, na domek drewniany – umiarkowanie, a na domek ceglany – z całej siły).
- Zabawa ruchowa *Na spacerze.*
Tamburyn.
N. dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna z nich to budowle. Dzieci mówią, jaką budowlą chcą być, i stają w pozycji, która kojarzy im się z tą budowlą. Druga grupa to dzieci, które są na spacerze. Podskakują między budowlami, starając się ich nie dotknąć. N. wystukuje rytm do podskoków na tamburynie. Następuje zmiana ról.
- Zabawa popularna *Budujemy mosty.*
Dwoje dzieci podaje sobie ręce i unosi je wysoko, tworząc tunel. Pozostałe dzieci w parach przechodzą pod tunelem i recytują rymowankę:

*Budujemy mosty dla pana starosty.
Tysiąc koni przepuszczamy,
a jednego zatrzymamy.*

Na zakończenie rymowanki dzieci opuszczają ręce, *most zamyka się*, a zatrzymana para tworzy nowy most.

- Zabawa popularna *Otwieramy drzwi*.

Dzieci stoją para za parą, trzymają się za ręce i recytują tekst:

*Otwieramy drzwi,
zamykamy drzwi.
Przebiegniemy przez ten szereg,
teraz inni muszą stać.*

Jaś i Zosia stoją przed drzwiami.

Dzieci w parach:

podnoszą ręce, tworząc tunel,
opuszczają ręce – zamykają przejście,
puszczają ręce, stają naprzeciw siebie i klaszczą,
ostatnia para chwyta kolegów za ramiona i przebiega
przez szpaler,
para staje na początku szpaleru, zabawę powtarzamy od
początku.

II

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat budowli znajdujących się w najbliższej okolicy. N. zadaje dzieciom pytania: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Jakie budynki mijacie w drodze do przedszkola?</i> – <i>Jakie jeszcze inne budowle są w naszej okolicy?</i> – <i>A jakie budowle chcielibyście mieć w naszej okolicy?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie siatki pytań. Arkusze papieru, flamaster (lub marker), kredki. W centrum arkusza N. zapisuje słowo budowle i rysuje dom jako symbol wszystkich budowli. Prosi dzieci, aby zastanowiły się, co chciałyby wiedzieć o budowlach. N. zapisuje pytania zadawane przez dzieci, podpisuje ich autorów i rysuje proste, symboliczne obrazki, tam gdzie jest to możliwe. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza B. Szelałowskiej <i>Budynki małe i duże</i>. Ilustracje: kino, wieżowiec, kamienica, dom, blok, sklep, stacja benzynowa, biurowiec, kościół, basen, biblioteka, teatr, urząd. N. recytuje wiersz, jednocześnie układając na podłodze przed dziećmi ilustracje wymienionych w nim budowli. <i>Stoi budynków chyba ze sto po obu stronach gwarnej ulicy. Tuż obok kina wielki wieżowiec prawie dotyka ścian kamienicy.</i> <i>Stary, drewniany dom z dumy pęka, bo sąsiaduje z nowiutkim blokiem. Z drugiej zaś strony ogromny sklep zaglądać lubi do jego okien.</i> <i>A tuż za stacją stoi biurowiec. Widać go także, choć jest w oddali. Pięter dwanaście; okna lśnią w słońcu. Został zrobiony ze szkła i stali.</i> <i>Zaraz za parkiem, pośród drzew starych, pobudowano kościół ceglany.</i> 	

<p>Za skrzyżowaniem też coś się dzieje. Patrzcie! Murują basenu ściany!</p> <p>Tu biblioteka, tam teatr, urząd! Budynki małe i całkiem duże stoją i w miastach, i na wsiach też, by mogły służyć nam jak najdłużej.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie treści wiersza. N. zadaje pytania do wiersza: <ul style="list-style-type: none"> – Jakiego rodzaju budowle są wymienione w wierszu? – Jaka budowla powstaje za skrzyżowaniem? – Ile pięter ma biurowiec zbudowany ze szkła i stali? – W jakim celu buduje się te budynki? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa tematyczna <i>Jaki to budynek?</i> Obrazki przedstawiające różne budynki. N. opisuje jeden z budynków przedstawionych na ilustracji (jak wygląda, jakie jest jego przeznaczenie). Zadaniem jednego z dzieci jest wskazanie go na ilustracji. Następnie chętne dziecko może opisywać wygląd wybranego budynku, a pozostałe dzieci zgadywać, o jakim budynku mówi kolega lub koleżanka. 	<p>N. może pomóc dziecku w opisie budynku, zadając mu konkretne pytania: <i>Czy ten budynek jest wysoki, niski czy średni? Co można w nim robić?</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa do wiersza. N. powoli recytuje wiersz, a dzieci spacerują. Kiedy usłyszą nazwę budowli, zatrzymują się. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenie wyobraźni – <i>Wymarzona budowla</i>. N. prosi, aby dzieci zastanowiły się i odpowiedziały na pytanie: <i>Gdybyś był budowniczym, to jaką budowlę chciałbyś zbudować w swojej miejscowości?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rysowanie swojej wymarzonej budowli. Dla każdego dziecka: kredki, kartka z bloku rysunkowego. N. rozdaje dzieciom kredki, prosi, aby narysowały swoją wymarzoną budowlę. 	

3

3

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Miasto*.
Dzieci biegają po wyznaczonym miejscu w ogrodzie. Na hasło: *Miasto*, ustawiają się w szeregu, jedno koło drugiego, jak kamieniczki (jedna obok drugiej).
- Zabawa bieżna – *Tunel*.
Dzieci są ustawione w parach (jedna za drugą), podają sobie ręce i unoszą je wysoko, tworząc tunel. Pierwsza para odwraca się, pochyla i przechodzi przez tunel utworzony z rąk. Po przejściu dzieci stają na końcu, podają sobie ręce, unoszą je w górę i w ten sposób budują tunel. Kolejna para na przodzie tunelu odwraca się, przechodzi przez tunel i staje na końcu z uniesionymi rękami, itd.

III

<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie modelu Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie z dużych pudełek. Duże pudełka, szary papier do oklejania pudełek, klej, taśma klejąca, zdjęcie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. N. pokazuje zdjęcie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Wraz z dziećmi okleja duże pudełka szarym papierem. Dzieci określają, które z nich jest największe, które najmniejsze, a które średnie. Jako okna przyklejają karteczki samoprzylepne. Ustawiają pudełko od największego do najmniejszego. 	<p>N. przynosi trzy duże pudełka. Prosi rodziców o przyniesienie do przedszkola pudełek różnej wielkości, które będą wykorzystane do zrobienia makiety.</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Czytanie i oglądanie książek dla dzieci. Książki dla dzieci związane z architekturą i różnego rodzaju budowlami. N. czyta dzieciom wybrane fragmenty książek tematycznie związanych z architekturą i budowlami różnego rodzaju. Przykładowe publikacje to: <i>Monumentalne cuda i rekordy architektury</i>; seria <i>Odkrywanie świata: Wielkie budowle i pojazdy, Budowle i transport</i>; z serii <i>Szukaj i znajdź: Wielkie miasta</i> oraz seria <i>Mali odkrywcy wielkich miast. Rzym, Florencja, Wenecja</i>. 	<p>Jeśli przedszkole nie dysponuje takimi książkami, można zastąpić je innymi, związanymi tematycznie z architekturą, lub wybrać się do biblioteki miejskiej z oddziałem dla dzieci.</p>
 <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie karty pracy do projektu. (karta pracy, cz. 2, nr 22; karta pracy, cz. 2, nr 62) Dzieci rysują palcem, a potem kredką drogę każdej osoby do jej domu. Potem dzieci rysują po szarych liniach rysunków domów. 	

Luży, tydzień 4

Dzień 2

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie przykładowych projektów architektonicznych i ich wizualizacji. Odrysowywanie wybranych kształtów. Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków drewnianych – próby tworzenia prostych domów. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24.
- II. Zabawa wprowadzająca – *Zawody*. Oglądanie filmu *U architekta*. Rozmowa kierowana, związana z obejrzanym materiałem filmowym. Cel: poszerzenie zasobu słownictwa. Zabawa rozwijająca umiejętności plastyczne dzieci – *Rysowany wierszyk*. Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś...* Zabawa kształtująca wyobraźnię dzieci – *Zgadnij, o czym myślę*.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie budynków znajdujących się w jego okolicy, zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Gdzie jest...?*
- III. Tworzenie kompozycji z figur geometrycznych. Lepienie z plasteliny kompozycji przestrzennych. Rysowanie na dowolny temat. Zabawa ruchowa *Na spacerze*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 20

Cele ogólne

- poszerzenie zasobu słownictwa związanego z pracą architekta,
- kształtowanie wyobraźni przestrzennej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- ogląda film dotyczący pracy architekta,
- wypowiada się na temat pracy architekta,
- buduje z klocków i z figur geometrycznych,
- obrysowuje przedmioty w różnych kształtach.

Tego dnia następuje dalsze rozwijanie zasobu słownictwa związanego z projektem.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie przykładowych projektów architektonicznych i ich wizualizacji. Wybrane projekty architektoniczne i ich wizualizacje. N. pokazuje dzieciom projekty i wizualizacje. Stara się skierować rozmowę na to, aby dzieci dostrzegły, z jakich elementów składają się projekty i jak to się ma do wizualizacji. (Np. projekt składa się z różnych opisów, a wizualizacja to widoczny obraz zamysłów projektanta). 	Warto zapoznać dzieci z różnorodnymi materiałami, aby mogły rozwijać wiedzę pochodzącą z różnych źródeł.
<ul style="list-style-type: none"> Odrysowywanie wybranych kształtów. Talerzyki plastikowe, książki, płaskie zabawki, materiały przyrodnicze, dla każdego dziecka: kartka, ołówek, kredki. Dzieci odrysowują na kartkach wybrane przez siebie przedmioty. Mogą je pokolorować według własnego uznania. 	Ta część zajęć przygotowuje dzieci do dalszej części dnia.
<ul style="list-style-type: none"> Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków drewnianych – próby tworzenia prostych domów. Drewniane klocki. N. prosi, aby dzieci stworzyły z klocków domy. Praca może być indywidualna lub grupowa. Warto na koniec obejrzeć wszystkie budowle i o nich porozmawiać. 	Jest to okazja do pracy zespołowej i kształcenia umiejętności negocjacyjnych, ale także konfrontacja wiedzy teoretycznej z praktyczną.
<ul style="list-style-type: none"> Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 55–56). 	

II

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa wprowadzająca – <i>Zawody</i>. N. pyta o to, czym zajmuje się: lekarz, nauczyciel, piekarz, kierowca, sprzedawca w sklepie itp. Warto w tym miejscu porozmawiać z dziećmi na temat tego, że każdy zawód jest tak samo ważny i każdemu człowiekowi należy się szacunek. 	Podczas tej rozmowy dzieci rozwijają ogólny zasób słownictwa.
<ul style="list-style-type: none"> Obejrzenie filmu <i>U architekta</i> (film pochodzi z e-podręcznika – www.epodreczniki.pl/reader/c/236925/v/2/t/student-conon/m/KL1_ORE_V9_JESIEN_1_1_9_51_p4. Odtwarzacz DVD lub komputer, film U architekta. N. może przypomnieć zasady, jakie obowiązują podczas oglądania filmów, a następnie odtwarza film. 	Gdy N. widzi, że dzieci nie rozumieją jakichś sformułowań, na bieżąco je wyjaśnia.
<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa kierowana, związana z obejrzanym materiałem filmowym. <ul style="list-style-type: none"> – <i>Kto to jest architekt?</i> – <i>Czym zajmuje się architekt?</i> – <i>Jak wyglądała praca architekta kiedyś, a jak wygląda dzisiaj?</i> – <i>Co robi na początku architekt projektujący budynki?</i> – <i>Co to znaczy, że projektowany budynek powinien być trwały, użyteczny, piękny?</i> – <i>W jaki sposób powstaje ostateczny projekt budynku?</i> – <i>Jakie umiejętności musi posiadać architekt?</i> 	Warto, aby N. zwracał uwagę na poprawność wypowiedzi dzieci (pod względem stylistycznym i gramatycznym).

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa rozwijająca umiejętności plastyczne dzieci – <i>Rysowany wierszyk</i>, autorstwa A. Maćkowiaka. Kartki i kredki dla każdego dziecka. N. czyta wierszyk i jednocześnie rysuje to, co mówi, a dzieci również ilustrują słowa. Kiedy N. mówi o kwadracie i oknie, najpierw pokazuje te kształty, a dopiero później je rysuje. Po wykonaniu zadania można zorganizować w sali wystawę prac i podkreślić, że chociaż każdy domek jest inny, to wszystkie są ciekawe i interesujące. <i>Zbudujemy razem domek – taki na papierze. Z tym zadaniem się uporasz, mocno w siebie wierzę. Zaczynamy od kwadratu, a gdy go skończymy, to trójkącik, czyli dach, na nim postawimy.</i> <i>No a teraz, moi drodzy, na tym pięknym dachu rysujemy mały komin – odważnie, bez strachu. Jeśli chcesz wejść do środka, trzeba drzwi dołożyć. Chcesz też okno? Nie ma sprawy! Kwadrat musisz włożyć.</i> 	
 <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – <i>Znajdź coś...</i> (przewodnik, cz. 3, s. 55). 	Ta zabawa rozwija szybkość, spostrzegawczość, ale również wyobraźnię przestrzenną dzieci.
 <ul style="list-style-type: none"> • Zabawa kształtująca wyobraźnię dzieci – <i>Zgadnij, o czym myślę</i>. Wskazane dziecko rozgląda się po sali i opisuje wygląd wybranego przez siebie przedmiotu. Zadaniem pozostałych dzieci jest odgadnąć, o czym jest mowa. 	Ta część zajęć rozwija także umiejętność precyzyjnego formułowania myśli.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie budynków znajdujących się w jego okolicy. N. zwraca uwagę na różnorodność brył budynków (małe domy, bloki, bliźniaki itp.). Poszukiwanie elementów wspólnych (dach, okna, drzwi itp.).
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Gdzie jest...?*
Zadaniem dzieci jest odpowiedź na pytania N. dotyczące położenia przedmiotów w przestrzeni (np. *Gdzie jest zjeżdżalnia? Gdzie jest okno?* itp.). Dzieci młodsze mogą wskazywać kierunek, a starsze próbować opisać położenie (z zastosowaniem słów: *obok, za...*).

III

<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie kompozycji z figur geometrycznych. Dla każdego dziecka: figury geometryczne wycięte z kolorowego papieru, kartka, ołówki, kredki. Dzieci tworzą dowolne kompozycje z figur. Jeśli chcą, mogą to zrobić na kartce, a następnie obrysować i pokolorować to, co udało im się stworzyć. 	Jest to rozwinięcie zajęcia z I części dnia.
<ul style="list-style-type: none"> • Lepienie z plasteliny kompozycji przestrzennych. Plastelina dla każdego dziecka. N. zachęca, aby dzieci stworzyły kompozycje przestrzenne, korzystając z dotychczas opanowanych umiejętności (lepienie kształtów kulistych i wałeczków). Może także pokazać, w jaki sposób uformować sześcian (kostkę). 	Ta część zajęć jest rozwinięciem dotychczas opanowanych umiejętności. Oprócz tego daje możliwość kształtowania wyobraźni dzieci.

- Rysowanie na dowolny temat.
Kartki, pędzelki i farby dla każdego dziecka.
N. daje dzieciom dowolność w wyborze tematu obrazka, przypomina jedynie o tym, aby praca była staranna, dokładna i przemyślana. (Może wcześniej zapytać o to, co będzie rysowało dziecko i dlaczego).

Podczas tego fragmentu dnia N. może się zorientować, na ile dzieci interesują się tematem projektu.

- Zabawa ruchowa *Na spacerze* (przewodnik, cz. 3, s. 55).

Luty, tydzień 4

Dzień 3

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie ilustracji w książkach z biblioteczki grupowej. Zabawa twórcza *Rysowanie w powietrzu*. Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków drewnianych – próby budowania mostów i garaży. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24.
- II. Słuchanie baśni *Trzy świnki*. Rozmowa na podstawie wysłuchanego tekstu. Cel: zwrócenie uwagi na właściwości poszczególnych materiałów budowlanych. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zdmuchnij domek*. Oglądanie albumów przedstawiających zabytki z całego świata. Wypowiedzi dzieci na temat obejrzanych zdjęć. Rysowanie wybranego przez siebie zabytku i opowiadanie o nim innym osobom.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa matematyczna *Znajdź trzy...*, zabawa ruchowo-naśladowcza *Jestem domkiem z...*
- III. Tworzenie dowolnych konstrukcji z wykałaczek i plasteliny. Zabawa *Ścieżka sensoryczna*. Zabawa twórcza *Ułóż obrazek*. Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś...*

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- zdobywanie wiedzy na temat cech wybranych materiałów budowlanych (słomy, drewna, cegły, stali, szkła),
- rozwijanie wrażliwości artystycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha opowiadania czytanego przez N.,
- wymienia podstawowe materiały budowlane (słoma, drewno, cegła),
- ilustruje ruchem właściwości wybranych materiałów potrzebnych w budownictwie,
- ogląda ilustracje zabytków z całego świata,
- rysuje wybrane przez siebie zabytki.

Dzień trzeci to dalsza faza badawcza projektu. Tego dnia zmniejsza się aktywność N. (którego główną rolą jest dostarczenie materiałów do badań i dyskusji) na rzecz aktywności poznawczej dzieci.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie ilustracji w książkach z biblioteczki grupowej. Książki z biblioteczki grupowej. N. prosi, aby dzieci wyszukały w książkach obrazki przedstawiające różne budowle. Dzieci opisują ich wygląd i zastanawiają się, czy są podobne do tych spotykanych na co dzień (np. widzianych podczas wspólnego spaceru). 	<p>Ta część zajęć pozwala dzieciom na odniesienie się do własnych obserwacji i przeżyć, a także porównanie ich z ilustracjami.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa twórcza <i>Rysowanie w powietrzu</i>. Zadaniem dzieci jest rysowanie palcem w powietrzu przedmiotów wymienionych przez N. (mogą to być kształty, ale także zabawki, np. miś). 	Ta zabawa rozwija wyobraźnię dzieci i jest odpowiednia nawet dla dzieci nieśmiałych.
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy konstrukcyjne z wykorzystaniem klocków drewnianych – próby budowania mostów i garaży. Drewniane klocki. N. zachęca dzieci do pracy w małych grupach. Może też zaprezentować przykładowy most i garaż, wykonane przez siebie. 	Podczas tej zabawy dzieci uczą się współpracować w grupie, a także kształtować wyobraźnię przestrzenną.
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 55–56). 	

II

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie baśni <i>Trzy małe świnki</i>. N. opowiada dzieciom baśń i prosi, żeby uważnie słuchały, ponieważ później chciałby z nimi porozmawiać o tym, co się wydarzyło. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na podstawie wysłuchanego tekstu. N. zadaje dzieciom pytania: – <i>Ile było świnek?</i> – <i>Z czego zbudowała dom pierwsza (druga, trzecia) świnka?</i> – <i>Który domek wilk zdmuchnął najszybciej? Dlaczego?</i> – <i>Dlaczego wilk nie mógł zdmuchnąć domku z cegieł?</i> – <i>Z czego najczęściej ludzie budują domy?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Zdmuchnij domek</i> (przewodnik, cz. 3, s. 55). 	
<ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie albumów przedstawiających zabytki z całego świata. Albumy przedstawiające zabytki z całego świata. Dzieci oglądają dostępne albumy. N. zwraca uwagę, żeby patrzyły również na szczegóły zdjęć. 	Zamiast albumów N. może przygotować prezentację multimedialną.
<ul style="list-style-type: none"> • Wypowiedzi dzieci na temat obejrzanych zdjęć. N. może zachęcić dzieci, aby pokazały i opisały pozostałym wybrany przez siebie ulubiony zabytek, a także ten, który im się najmniej podoba, i uzasadniły swój wybór. 	Warto, żeby dzieci miały dostęp do albumów przedstawiających najpopularniejsze zabytki (np.: Big Bena, wieżę Eiffla, piramidy w Gizie, Statuę Wolności, Wielki Mur Chiński, Krzywą Wieżę w Pizie, Koloseum, Stonehenge).
<ul style="list-style-type: none"> • Rysowanie wybranego przez siebie zabytku i opowiadanie o nim innym osobom. Kartka papieru i kredki dla każdego dziecka. N. zachęca, aby dzieci patrzyły na wybrane przez siebie zdjęcia przedstawiające zabytek i próbowały odtworzyć go na kartce. Można wspólnie zwrócić uwagę na szczegóły charakterystyczne dla danej budowli. 	Ta część zajęć pozwala na utrwalanie słownictwa związanego z budowlami, a także budowanie złożonych wypowiedzi.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa matematyczna *Znajdź trzy...*
Po trzy różne przedmioty, np. woreczki gimnastyczne (liczba przedmiotów dostosowana do liczby grup, np. jeśli grup jest 6, przedmiotów musi być 18).
N. prosi, aby dzieci dobrały się w małe trzyosobowe grupy. Każda grupa ma za zadanie przynieść trzy przedmioty wymienione przez N. (np.: trzy koła schowane na podwórku, trzy woreczki gimnastyczne itp.).
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jestem domkiem z...*
N. naśladuje ruchy zdmuchiwanego domku i o to samo prosi dzieci. Domek ceglany – dzieci się nie kołyszą, domek z drewna – dzieci lekko się kołyszą, domek słomiany – dzieci silnie się kołyszą. Kolejność domków może być dowolna.

III

<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie dowolnych konstrukcji z wykałaczek i plasteliny. Wykałaczki (lub patyczki) i plastelina dla każdego dziecka. Dzieci wykonują dowolne konstrukcje. Mogą być one abstrakcyjne lub przypominać dotychczas poznane budowle. Warto je wyeksponować w miejscu widocznym także dla rodziców, aby dzieci mogły je opisywać po zajęciach. 	<p>Ważne, aby przypomnieć dzieciom o zasadach bezpieczeństwa obowiązujących podczas tego typu zajęć.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa <i>Ścieżka sensoryczna.</i> Trasa składająca się z przedmiotów o różnych właściwościach. Dzieci zdejmują kaptcie i skarpety. N. przygotowuje na podłodze trasę składającą się z przedmiotów o różnych właściwościach (np. kawałki tkanin: wełna, jedwab, futro; papiery: gazety, karton, bibuła; produkty spożywcze: kasza, ryż). 	<p>Spacer po takiej ścieżce rozwija, oprócz dotyku, także wzrok i słuch.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa twórcza <i>Ułóż obrazek.</i> Surowy makaron o różnych kształtach, plastelina. Zadaniem dzieci jest stworzenie kompozycji złożonej z makaronu o różnych kształtach. Prace mogą być płaskie lub przestrzenne. 	<p>N. może zrobić zdjęcie pracom dzieci, aby udokumentować ich działania podczas prac nad projektem.</p>

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś...* (przewodnik, cz. 3, s. 55).

Luży, tydzień 4

Dzień 4

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Liczenie pięter – *Winda*. Składanie z części obrazka *Domki*. Ćwiczenia grafomotoryczne *Dachówki*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24.
- II. Rozmowa z dziećmi na temat starych domów i nowoczesnych domów. Co to jest makieta? Wykonanie budowli do makiety miasta marzeń. Zabawa *Rysowanie na piasku, mące lub kaszy*. Cel: rozwijanie wyobraźni przestrzennej.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Jak dojść do...?* Zabawa ruchowa *Domy do wynajęcia*.
- III. Budowanie z klocków – *Piramida*. Quiz z pytaniami: *Prawda – fałsz*. Zabawa *Kto widział...?* Przygotowanie zaproszenia dla pracowników urzędu miasta/gminy. Zabawa ruchowa *Na spacerze*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie wyobraźni przestrzennej,
- rozwijanie sprawności manualnych,
- poszerzanie słownictwa dotyczącego budowli: mieszkalnych, użytkowych, drogowych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje nazwy budynków i budowli,
- wykonuje elementy potrzebne do stworzenia makiety,
- rozumie znaczenie słów związanych z budowlami.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none">• Liczenie pięter – <i>Winda</i>. Klocki. Dzieci w dwóch grupach układają wieżę – szyb windy. Nakładają klocki na siebie i z pomocą N. nazywają kolejne piętra, przy których zatrzymuje się winda, zaczynając od parteru. Grupa, której przedstawiciel zburzy szyb windy, dokładając swój klocek, jako druga rozpoczyna zabawę przy kolejnym powtórzeniu. Klocek tworzący parter układa zwycięska drużyna.	Przy kolejnych powtórzeniach N. podaje kolejność pięter, a dzieci utrwalają liczenie pięter, zaczynając od parteru. Dzieci ćwiczą wyobraźnię, koordynację wzrokowo-ruchową.
<ul style="list-style-type: none">• Składanie z części obrazka <i>Domki</i>. Kilka wzorów budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych pociętych na 2, 3 lub 4 części w różny sposób: poziomo, pionowo lub po skosie, koperty na każdy dom. N. rozdaje dzieciom koperty z różnymi wzorami budynków, pociętymi wzdłuż linii: poziomej, pionowej i ukośnej na dwie, trzy lub cztery części (każda trudność w oddzielnym, podpisanym pojemniku). Dzieci składają obrazki, rozpoczynając od dwuelementowych, pociętych w różny sposób. Po prawidłowym złożeniu wkładają je z powrotem do kopert i przechodzą na kolejny stopień trudności (dostają więcej elementów do złożenia). Każde dziecko składa domy z tyłu elementów, ile jest w stanie.	N. przygotowuje tyle kopert z wzorami budynków pociętymi na dwie części, ile jest dzieci (najmniej z budynkami czteroczęściowymi). Wymienia wśród dzieci koperty z wzorami budynków, pociętymi w różny sposób.
<ul style="list-style-type: none">• Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Dachówki</i>. Wzór dla każdego dziecka (dachówki w kształcie litery U lub poziome linie). Dzieci rysują po śladzie dachówki lub wzdłuż narysowanych linii i kolorują rysunki.	Dzieci starają się rysować wzór bez odrywania kredki od kartki od początku do końca wzoru.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 55–56).

II

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none">• Miasto przyszłości – rozmowa z dziećmi na temat: <i>Co to znaczy, że dom jest stary lub nowoczesny?</i> Dzieci dzielą budowlę na: mieszkalne, użytkowe i drogowe. N. dopisuje do mapy myśli nowe określenia:<ul style="list-style-type: none">– niska zabudowa: dom jednorodzinny;– osiedla mieszkalne: blok, wieżowiec, drapacz chmur, biurowiec;– budowle użyteczności publicznej: centrum handlowe, ratusz, szkoła, przedszkole, muzeum, teatr, kino, basen, lotnisko, kawiarnia, kościół;	N. inspiruje do szukania nowych słów, oglądając ilustracje i czytając informacje, np. z książek lub encyklopedii dla dzieci, np. <i>Zapytaj Misia o... domy</i> , Wydawnictwo Book House sp. z o.o. 2008.

<p>– budowle drogowe: tunel, most, wiadukty – drogowy i kolejowy. Dzieci wypowiadają się, jak ich zdaniem będą wyglądać miasta w przyszłości.</p>	<p>N. może zadawać pytania pomocnicze.</p>
<p>• Co to jest makieta? Zdjęcia makiet miast, pudełka różnej wielkości. N. wyjaśnia dzieciom, co to jest makieta miasta. Dzieci oglądają różne projekty, wybierają technikę plastyczną do przygotowania budowli, dobierają odpowiednie pudełka; mówią, jaki budynek lub jaką budowlę można z nich wykonać.</p>	<p>N. pokazuje makiety na zdjęciach lub w komputerze.</p>
<p>• Wykonywanie budowli do makiety miasta marzeń. Pudełka różnej wielkości, farby, pędzle, papier kolorowy, klej, tektury faliste, kubeczki plastikowe, taśma klejąca, zszywacz, kapsle, zakrętki plastikowe, folia: aluminiowa i przezroczysta, mazaki. Dzieci, podzielone na zespoły, wykonują budowle z wykorzystaniem materiałów odpadowych i plastycznych, wybranych do stworzenia makiety miejscowości marzeń. Wymieniają budowle, które bardzo chciałyby mieć w swojej miejscowości. Malują pudełka, oklejają papierem kolorowym lub folią, domalowują lub dorysowują okna, drzwi, dokleją taśmą, doczepiają za pomocą zszywek plastikowe elementy, kominy, dachówki, robią dachy z tektury falistej itp.</p>	<p>N. podpowiada rozwiązania, pomaga w wykonaniu i łączeniu poszczególnych elementów budowli. Można posklejać po kilka pudełek, wykonać wysokie bloki, owinąć je folią imitującą szkło. Do niskich pudełek dokleić spadziste dachy, które będą przypominać zabudowę jednorodzinną, lub połączyć pudełka w poziomie, w kształcie litery C, jako centrum handlowo-kulturalne. Można zrobić ratusz. W tym celu trzeba dokleić do pudełek rurki jako wieżyczki, z daszkami zrobionymi z kół wyciętych z kolorowego papieru lub z plastikowych pudełek po serkach. Można zaproponować dzieciom zrobienie zabawkowego strzelistego budynku kościoła lub starówki ze starymi kamieniczkami. Wykorzystać owalne pudełko lub z paska kartonu zszytego zszywkami stworzyć stadion lub basen. Z małych pudełek zrobić domki działkowe lub letniskowe.</p>
<p>• Zabawa <i>Rysowanie na piasku, mące lub kaszy.</i> Tacki z piaskiem, kaszą lub mąką dla każdego dziecka. Dzieci rysują budowle wymienione przez N., np.: most, blok, dom ze spadzistym dachem, stadion itp.</p>	

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Jak dojechać do...?*
Dzieci dobierają się w pary. Jedno z nich pyta o drogę do miejsca na placu zabaw. Drugie dziecko udziela wskazówek, kierując kolegę słowami i wykorzystując charakterystyczne punkty w ogrodzie przedszkolnym (np. *Idź prosto, do bujawki, następnie miń drzewo i skręć w stronę piaskownicy...*).

- Zabawa ruchowa *Domy do wynajęcia*.
Dzieci dobierają się trójkami. Dwoje dzieci podaje sobie ręce i tworzy dom, trzecie dziecko jest mieszkańcem, który na zawołanie N.: *Domy do wynajęcia*, wybiega z domu i szuka nowego. Za każdym razem N. dotyka dwóch mieszkańców domów. Ich zadaniem jest zamienić się miejscami. Dwoje dzieci, które nie znajdują wolnego domu, podaje sobie ręce i tworzą dom.

III

<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie z klocków – <i>Piramida</i>. Klocki lego. Dzieci budują piramidę z klocków lego. Układają podłogę (warstwę klocków), a następnie zabudowują ją kolejną warstwą klocków, ustawiając każdą kolejną krawędź na klockach o jeden ząbek bliżej od krawędzi poprzedniej, dotąd aż na końcu zostanie jeden klocek. 	<p>N. pomaga dzieciom rozpocząć zadanie, pokierować pracami tak, aby każda warstwa była mniejsza od poprzedniej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Quiz z pytaniami: <i>Prawda – fałsz</i>. Dzieci pokazują kciuk uniesiony do góry, gdy zdanie jest prawdziwe, i opuszczają go, gdy zdanie jest fałszywe. <i>Wieżowce to domy z drewna.</i> <i>Wieżowce mają jedno piętro.</i> <i>Dom to miejsce, gdzie mieszka rodzina.</i> <i>Dom to budynek, w którym mieszkają ludzie.</i> <i>Kamienice mają zawsze ściany z kamieni.</i> <i>W kamienicy mieszka jedna rodzina.</i> <i>Dachy bywają spadziste.</i> <i>Dachy bywają płaskie.</i> <i>Osiedle mieszkaniowe to jeden blok.</i> <i>W bloku jest dużo mieszkań.</i> <i>Są domy bez okien.</i> <i>Każdy dom ma drzewo.</i> <i>Mosty są zawieszane pomiędzy blokami.</i> <i>Na lotnisku pływamy.</i> <i>W basenie lądują samoloty.</i> <i>Autostrady biegną między domami.</i> <i>Metro jest w każdej wsi.</i> 	<p>Zabawa utrwała słownictwo. N. dobiera pytania o budowlę, które są dzieciom znane z ich miejscowości.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa <i>Kto widział...?</i> Dzieci stoją w kole. Wchodzą do środka, gdy N. wywołuje osoby, które widziały most, stadion, szkołę, wiadukt, metro, wieżowiec, tunel, autostradę itd. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie zaproszenia dla pracowników urzędu miasta/gminy, burmistrza/wójta, pracownika wydziału architektury lub zieleni miejskiej. Ozdobna kartka papieru, klej, figury geometryczne z kolorowego papieru. Dzieci przyklejają na ozdobnej kartce domek z kolorowych papierowych figur geometrycznych, a N. wkleja zaproszenie do obejrzenia makiety miejscowości marzeń przygotowanej przez nie. 	<p>N. dostarcza zaproszenie do urzędu miasta/gminy.</p>

- Zabawa ruchowa *Na spacerze* (przewodnik, cz. 3, s. 55).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa dydaktyczna *Schody*. Zabawa stolikowa *Budujemy schody*. Wykonanie drzewek do makiety miasta marzeń. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24.
- II. *Co to jest plan miasta?* Wykonanie makiety miejscowości marzeń. Wystawienie jej. Cel: wykonanie makiety miejscowości marzeń.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – *Murarz*, zabawa ruchowa z elementem utrzymania równowagi – *Budujemy most*.
- III. Zabawa na pożegnanie – *Żegnamy się*. Zabawa plastyczna *Domy z piasku*. Zabawa *Kto gdzie mieszka*. Zaproszenie rodziców do obejrzenia makiety. Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie zdolności technicznych,
- rozwijanie wyobraźni przestrzennej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje drzewka do projektu makiety,
- planuje położenie budowli na makiecie,
- wykonuje makietę.

Piąty dzień to ostatni dzień projektu, w którym następuje jego zakończenie. Praca dzieci zmierza do przygotowania wydarzenia kulminacyjnego. Podczas kulminacji prezentowane są prace dzieci z całego projektu. Dzieci podzielają się swoimi spostrzeżeniami oraz wiedzą.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna <i>Schody</i>. Schody narysowane na arkuszu szarego papieru lub na białej tablicy, kostka. N. rysuje schody na arkuszu szarego papieru. Dzieci kolejno rzucają kostką, liczą stopnie i wskazują, na który stopień udało im się wejść. 	<p>Jeżeli w przedszkolu są schody, można zabawę przeprowadzić właśnie tam.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa stolikowa <i>Budujemy schody</i>. Paski lub patyczki o różnej długości (różnica długości między paskami wynosi 1 cm) – dla każdego dziecka jeden zestaw pasków. Dzieci układają z pasków kolejne stopnie schodów – obok siebie, zaczynając od najkrótszego. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie drzewek do makiety miasta marzeń. Zielona krepina, nożyczki, małe przezroczyste butelki po sokach lub kubeczki, długie wykałaczki, glina lub plastelina. Dzieci wypełniają butelki lub kubeczki paskami lub skrawkami zielonej krepiny. Z pomocą N. wkładają w szyjkę butelki (lub w pokrywkę kubeczka) długie wykałaczki, a drugie ich końce wbijają w podstawę z gliny lub plasteliny. 	

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 55–56).

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Co to jest plan miasta?</i> Mapy, plany miejscowości, szkicownik, mazaki. Dzieci oglądają mapy i plany różnych miejscowości. Śledzą palcem po mapie, jak przebiegają ulice, wskazują zaznaczone mosty, wiadukty, budynki użyteczności publicznej. N. czyta legendę mapy, pomaga odnaleźć na niej charakterystyczne punkty. • Zaplanowanie położenia niezbędnych budowli (np.: basenu, karuzeli, kina, centrum handlowego, przedszkola, szkoły itp.) w miejscowości marzeń – wykonanie szkicu przez N. zgodnie ze wskazówkami dzieci. 	Można wykorzystać mapy turystyczne z zaznaczonymi zabytkami lub budynkami użyteczności publicznej.
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie makiety miejscowości marzeń. 2 lub 3 kawałki styropianu, szary papier, markery, klej lub taśma dwustronna, zielona farba, pędzle. N. owija kawałki styropianu dużym arkuszem szarego papieru. Rysuje na nim schemat głównych ulic zgodnie ze wskazówkami dzieci. Dzieci ustawiają wykonane wcześniej budynki, ustalając, gdzie umieścić osiedla bloków, gdzie domy jednorodzinne, gdzie będą budynki użyteczności publicznej. Na koniec malują trawę, ustawiają drzewka wzdłuż ulic lub w parku. 	Dzieci mogą sugerować N., gdzie umieścić swoje budowle.
<ul style="list-style-type: none"> • Wystawienie makiety miejscowości marzeń. Makieta miejscowości marzeń przygotowana przez dzieci. Dzieci zapraszają inne przedszkolaki i personel przedszkola do obejrzenia wykonanej makiety, oceny estetyki i pomysłowości twórców. 	N. wykonuje pamiątkowe zdjęcie makiety i gości odwiedzających wystawkę. Jeżeli jest to możliwe, można zaprosić urzędnika, który zajmuje się planem zagospodarowania przestrzennego. Mógłby on pochwalić makietę i przekazać informacje o tym, jakie inwestycje budowlane są planowane w miejscowości w najbliższym czasie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Murarz*.
4 pachołki, kreda.
N. zaprasza do zabawy. Jedno z dzieci zostaje murarzem. Zadaniem murarza jest wymurowanie muru ze złapanych dzieci na linii środkowej boiska. Zadaniem dzieci jest tak przebiegać z jednego końca boiska na drugi, by nie dać się złapać. N. rysuje kredą linię środkową, a linie brzegowe boiska oznacza pachołkami. Uczestnicy zabawy ustawiają się na jednej z linii brzegowych, a murarz staje tyłem do boiska, na jednym końcu linii środkowej. Na jego hasło: *Murarz łapie!* – dzieci przebiegają na drugą stronę boiska, a murarz odwraca się, biegnie po wyznaczonej linii i łapie przebiegające dzieci. Złapani ustawiają się obok siebie na linii środkowej i stają się częścią budowanego muru. Im więcej jest złapanych dzieci w murze, tym mniej jest miejsca dla przebiegających osób pozostałych w grze. Wygrywa ostatnia osoba, która nie da się złapać murarzowi. Przy kolejnym powtórzeniu zabawy to ona zostaje murarzem.
- Zabawa ruchowa z elementem utrzymania równowagi – *Budujemy most*.
Koła gimnastyczne (o jedno więcej niż jest uczestników zabawy).
N. rozkłada w jednym rzędzie koła gimnastyczne (o jedno więcej niż jest dzieci). Dzieci wchodzą do kolejnych kół, a ostatnie (wolne) koło przekazują sobie kolejno, aż do pierwszego dziecka, które kładzie je przed sobą i wchodzi do niego. Pozostali uczestnicy zabawy przesuwać się do przodu o jedno miejsce, a ostatnie dziecko przekazuje wolne koło do pierwszej osoby w rzędzie i zabawa się powtarza. Dzieci w taki sposób przemieszczają się do wyznaczonego celu.

III

<ul style="list-style-type: none"> Zabawa plastyczna <i>Domy z piasku</i>. Dla każdego dziecka: kolorowy piasek i rysunek domu. Dzieci wysypują kolorowym piaskiem kontury domu: dach, komin, okna, drzwi. 	
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa <i>Kto gdzie mieszka</i>. Pary obrazków lub gra przedstawiająca domy i domki. Dzieci dopasowują obrazki domów do ich mieszkańców: buda i pies, mrowisko i mrówka, gniazdo i ptak, dziupla i wiewiórka itp. 	
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa na pożegnanie – <i>Żegnamy cię</i>. Dzieci na pożegnanie osób wychodzących do domu śpiewają i machają ręką. <i>Żegnaj, Jasiu (imię), żegnaj, Jasiu (imię).</i> <i>Żegnamy cię! Żegnamy cię!</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> Ocena rodziców. Rodzice odbierający dzieci z przedszkola zostają zaproszeni do obejrzenia makiety miejscowości marzeń. Jeśli makieta im się podoba, rysują uśmiechy na karcie kroniki grupowej lub przedszkolnej. 	Dzieci wychodzące do domu zapraszają swoich rodziców do oceny wykonanej makiety.

- Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość – *Znajdź coś...* (przewodnik, cz. 3, s. 55).

Marzec, tydzień 1

Dzień 1

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Rodzina krokodyli

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Wzbogacanie kącika książki o albumy i encyklopedie o zwierzętach egzotycznych. Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Paszczka krokodyla</i>. Ćwiczenia logopedyczne. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25.</p>	
<p>II.1. Zabawa na powitanie – <i>Ja i dzikie zwierzę</i>. Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej <i>Zwierzęta egzotyczne</i>. Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Zabawa ruchowa <i>Rodzina krokodyli</i>. Rozmowa na temat krokodyli. Cel: wzbogacenie wiadomości na temat życia krokodyli.</p> <p>Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.</p>	<p>2. Omówienie budowy ciała krokodyla. Ćwiczenie dużej motoryki – <i>Ciało krokodyla</i>. Praca plastyczna – lepienie krokodyla z plasteliny. Cel: rozwijanie sprawności manualnej. Porównywanie wielkości i długości krokodyli.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Krokodyle nad rzeką</i>, spacer po okolicy, poszukiwanie pierwszych oznak wiosny.</p>	
<p>III. Zabawy tematyczne z użyciem figurek zwierząt egzotycznych. Czytanie książki <i>Król Lew</i> z serii Disney Złota Kolekcja Bajek.</p> <p>Nazywanie zwierząt na obrazku. Rytmiczne dzielenie (na sylaby) ich nazw. Wskazywanie właściwego cienia.</p>	<p>Nazywanie zwierząt żyjących na sawannie. Rytmiczne dzielenie ich nazw (na sylaby). Dorysowywanie elementów na rysunku lwa. Wskazywanie właściwego cienia.</p>
<p>Zabawa ruchowa <i>Rodzina krokodyli</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 10, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat życia krokodyli,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje krokodyla wśród innych zwierząt, potrafi je nazwać,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- lepi krokodyla z plasteliny.

Przebieg dnia

I

- Wzbogacanie kącika książki o albumy i encyklopedie o zwierzętach egzotycznych.
Książki, albumy i encyklopedie dla dzieci o zwierzętach egzotycznych.
N. prezentuje przyniesione książki, czyta zawarte w nich ciekawostki. Prosi dzieci o nazwanie zwierząt. Razem dzielą rytmicznie nazwy zwierząt (na sylaby). Dzieci opisują wygląd wybranych zwierząt.
- Ćwiczenia grafomotoryczne *Paszczka krokodyla*.

Rysunek głowy krokodyla dla każdego dziecka.

Dzieci otrzymują rysunek głowy krokodyla. Ich zadanie polega na dorysowaniu zębów w paszczy zwierzęcia oraz wody wokół jego głowy.

- Ćwiczenia logopedyczne.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstrowa ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci.

W paszczy krokodyla – dzieci dotykają czubkiem języka każdego zęba osobno, przy górnym i przy dolnym wątku dziąsłowym.

Nurkowanie – nabierają powietrze nosem i wypuszczają ustami, naśladując nurkowanie krokodyla pod wodą.

Rozmowa ptaszka z krokodylem – dzieci wymawiają sylaby cienkim głosem, jak ptaszek (*pi, po, pa, pe, pu, py*), oraz grubym głosem, jak krokodyl (*ła, ło, li, łe, łu, ły*).

Krokodyl otwiera szeroko paszczę – dzieci kilkakrotnie szeroko otwierają usta i je zamykają.

Małpka ma szerokie wargi – dzieci wywijają górną wargę do góry, a dolną – do dołu, naśladując wargi małpki.

Żyrafa ma długą szyję – przy otwartej jamie ustnej dzieci unoszą czubek języka wysoko w kierunku nosa.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 25 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa ruchowa *Rodzina krokodyli*.
Dwoje dzieci pełni rolę rodziców w rodzinie krokodyli, chodzą po sali na czworaka. Pozostałe dzieci to małe krokodyle, które jeszcze nie wykluły się z jaj (siedzą w bezruchu, w dowolnych miejscach sali). *Rodzice podchodzą do jaj i dotykają ich*. Dotknięty krokodylek wychodzi ze skorupki i na czworaka wędruje ze swoim rodzicem. Zabawę prowadzimy dotąd, aż wszystkie dzieci będą wędrować za rodzicami, a następnie powtarzamy ją, zmieniając dzieci występujące w roli rodziców.
- Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 75).

Nagranie piosenki Żyrafa, odtwarzacz CD.

Podczas pierwszej zwrotki dzieci pokazują rękami dużą żyrafę i małą żyrafę, rysują kółka (cętki) na swoich ciałach, pokazują rogi – dwa palce nad głową, wskazują na szyję i nogi. W czasie drugiej zwrotki przybierają różne pozy w tańcu wywiąncu. Podczas trzeciej zwrotki dzieci ilustrują tekst – wykonują jeden krok do przodu, jeden do tyłu, tupią. W czasie refrenu dzieci klaszczą i kręcą się wokół własnej osi.

- Zabawa bieżna *Król lodu*.

Berło.

Jedno dziecko trzyma w ręce berło. Biega za dziećmi, by je nim dotknąć i zamrozić. Kto zostanie dotknięty berłem – zamarza jak figurka lodowa i staje w bezruchu. Ostatnie biegające dziecko zostaje nowym królem lodu.

- Zabawa ruchowa *Na safari*.

Tamburyn.

N. zaprasza dzieci na wycieczkę na safari. Mówi im, że będą podglądać zwierzęta przez lornetki. Dzieci maszerują po sali, trzymając dłonie zwinięte w pięści (lornetki) na wysokości brzucha, gdy N. gra na tamburynie. Na hasło N., np.: *Żyrafa* – podnoszą lornetki do oczu i *ogłdają żyrafę* od podłogi do samego sufitu (tam znajduje się jej głowa). Na hasło: *Małpki* – szybkim ruchem głowy przesuwają lornetkę z jednej strony na drugą i z góry na dół. Na hasło: *Antylopy* – głowę z lornetką przesuwają wzdłuż horyzontu, od lewej strony do prawej i od prawej do lewej. Gdy N. mówi, że podglądamy z ukrycia drapieżniki, tj. lwy, dzieci kładą się na brzuchu i z lornetkami przy oczach obserwują teren.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jesteśmy zwierzętami*.

Tamburyn.

N. uderza w tamburyn i określa, w jaki sposób mają się poruszać dzieci, np.: *jak lew – król zwierząt, jak wesołe małpki, jak ogromny słoń* itp.

II

Zajęcia 1.

- Zabawa na powitanie – *Ja i dzikie zwierzę*.

Plakat ze zdjęciami zwierząt egzotycznych.

N. pokazuje dzieciom plakat ze zdjęciami zwierząt egzotycznych. Prosi dzieci, aby nazwały te zwierzęta i wskazały jedno z nich – to, które najbardziej im się podoba. Dzieci siedzą w kole, mówią po kolei swoje imię i nazwę zwierzęcia egzotycznego, które najbardziej im się podoba. *Mam na imię... Najbardziej podoba mi się...*

- Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Zwierzęta egzotyczne*.

Książka (s. 48–49) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Daleko stąd, w Afryce, nad rzeką, żył krokodyl Paszczak i jego żona, krokodylica Paszczakowa. Nazywali się tak dlatego, że mieli ogromne paszcze pełne ostrych zębów i większość zwierząt się ich bała.

Pani krokodylica zniosła jaja i zakopała je w piasku, żeby wykluły się z nich małe krokodyle. Nie musiały ich wysiadywać, tak jak robi to kura; wystarczyło, że słońce ogrzewało jaja w ciepłym piasku. Gdy nadchodziła odpowiednia pora, małe krokodyle przebijały pyszczkami skorupkę, wydostawały się ze środka, a mama przenosiła je w stronę rzeki.

Pewnego dnia mała siewnica, szary ptaszek, który ma cętkowane, biało-czarne skrzydełka, usiadła na pnium pływającego w rzece drzewa. Była bardzo zmęczona długim lotem i chciała odpocząć. Zamknęła oczy, żeby się na chwilę zdrzemnąć, aż tu nagle pień drzewa zaczął się ruszać! Okazało się, że to nie drzewo, tylko grzbiet krokodyla Paszczaka wystający z wody.

– Piii! – zapiszczał wystraszony ptaszek i już miał odlecieć, gdy krokodyl powiedział:

– Nie bój się i odpoczywaj spokojnie. Nie zrobię ci krzywdy.

– To dlaczego otwierasz tak szeroko paszczę? – zapytała siewnica.

– Nie po to, żeby cię zjeść. Krokodyle w ten sposób chłodzą swoje ciało. Dzisiaj jest tak gorąco, że nawet woda w Nilu wydaje mi się zbyt ciepła.

– Chciałabym umieć pływać, ale moje piórka się do tego nie nadają – powiedziała siewnica.

– A ja chciałabym umieć latać – odparł smutno krokodyl. – Jestem jednak za duży i za ciężki, no i nie mam skrzydeł. Jak chcesz, będę twoją łódką.

Razem przepłynęli dziesięć kilometrów, aż siewnica nabrała sił.

– Dziękuję, że pozwoliłeś mi popłynąć na swoim grzbiecie – powiedziała.

– Proszę bardzo. Pozdrów ode mnie dalekie kraje – odparł krokodyl.

Gdy nadszedł czas wykluwania się małych krokodyli, ich mama zjawiła się obok kopca z jajami i po kolei przenosiła swoje dzieci do Nilu. Była ciemna noc i pani Paszczakowa nie zauważyła, że jeden krokodylek wykluł się znacznie później od swoich braci i sióstr.

Kiedy wydostał się ze skorupki, nikt na niego nie czekał.

– Mamo! – pisnął krokodylek. – Gdzie jesteś?

Ale mama była już nad rzeką i nie wiedziała, że ma jeszcze jednego synka.

Kiedy rankiem wstało słońce, maluszek całkiem się zagubił. Słońce raziło go w oczy i nie wiedział, dokąd pójść. Nagle przyleciał mały ptaszek. To była siewnica.

– Nie martw się, krokodylku, pokażę ci drogę do mamy i taty. O, widzisz? Trzeba iść tędy.

Sama poleciała jak błyskawica do państwa Paszczaków, żeby wezwać pomoc.

Krokodylica od razu wyruszyła na spotkanie synka i przeniosła go w pyszczku prosto do rzeki.

– Dziękujemy ci, siewnico! – powiedział krokodyl Paszczak.

– Nie ma za co, trzeba sobie nawzajem pomagać – odparł ptaszek i poleciał daleko, za góry i lasy.

Wieczorem małe krokodylki siedziały z rodzicami w zaroślach, a tata czytał im wierszyk na dobranoc:

Krokodylek

Prosto z jaja, w jedną chwilę,

wyszedł mały krokodylek.

– Zimno, ciemno. Gdzie jest mama?

Z jaja wykluc się to dramat!

Teraz siedzę tu zielony,

patrzę w cztery świata strony,

pierwsze chcę postawić kroki,

lecz świat taki jest szeroki...

Drogę mi pokazał ptaszek,

bardzo miły świergolaszek.

Tam jest mama. Tak, to ona!

I radośnie uzębiona.

Ach, jak pięknie, och, jak słodko:

ja i mama, Nil i błotko!

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- *Jak nazywali się krokodyl i jego żona?*
- *Jak nazywał się mały szary ptaszek, z biało-czarnymi cętkami na skrzydełkach?*
- *W jaki sposób krokodyl pomógł ptaszkowi?*
- *W jaki sposób przychodzi na świat małe krokodyle?*
- *Kto pomógł małemu krokodylowi odnaleźć mamę?*
- *W jaki sposób dzieci mogą sobie wzajemnie pomagać?*

- Zabawa ruchowa *Rodzina krokodyli* (przewodnik, cz. 3, s. 70).

- Rozmowa na temat krokodyli.

Zdjęcia przedstawiające krokodyle.

N. prezentuje zdjęcia i podaje podstawowe informacje o krokodylach. Zachęca dzieci do wypowiedzenia się na ten temat.

Krokodyl to gad, który żyje w afrykańskiej dżungli. Ma długi, spłaszczony pysk, a w nim dużo ostrych zębów, ponieważ jest zwierzęciem mięsożernym. Na szczycie głowy ma oczy, uszy i nozdrza. Jego skóra jest gruba, pokryta łuskami. Ma cztery łapy i długi ogon, który ułatwia mu pływanie. Świetnie pływa w wodzie, ale na lądzie porusza się raczej powoli. Chociaż są mniejsze gatunki tych zwierząt, które potrafią galopować, czyli poruszać się bardzo szybko. Krokodyl część czasu spędza w wodzie, a część na lądzie. Żywi się mięsem, rybami, ale też ptakami i ssakami. Często poluje z zasadzki, więc jest niebezpieczny dla ludzi i zwierząt. Niektóre krokodyle potrafią żyć nawet 100 lat.

Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Słuchanie dodatkowych informacji na temat krokodyli.

Zdjęcia różnych gatunków krokodyli.

N. informuje dzieci, że do rodziny krokodyli należy ponad 20 gatunków tych zwierząt, np.: krokodyl nilowy, krokodyl różańcowy, aligatory, gawiale. Zwykle samiec jest dużo większy od samicy, bo może osiągać nawet 6 metrów długości, a samica około 3 m. Ciało krokodyla jest długie; składa się z wydłużonego pyska, długiego ogona, 4 łap. Na głowie krokodyl ma oczy i nozdrza, którymi oddycha.

- Ćwiczenie dużej motoryki – *Ciało krokodyla*.
Dzieci kreślą w powietrzu kształty części ciała krokodyla wymienione przez N.: pysk z zębami, długi ogon, cztery łapy.
- Praca plastyczna – lepienie krokodyla z plasteliny.
Plastelina i podkładki pod plastelinę.
N. pokazuje, w jaki sposób ulepić krokodyla z plasteliny. Dzieci otrzymują plastelinę i lepią poszczególne części ciała krokodyla według instrukcji N. lub własnych pomysłów. Na koniec sprawdzają, czy każdy krokodyl ma głowę, oczy, nozdrza, zęby, długi tułów, cztery łapy, ogon.
- Porównywanie wielkości i długości krokodyli.
Dzieci porównują między sobą wykonane prace; ustalają w parach, który krokodyl jest dłuższy, a który krótszy. Następnie łączą się w czteroosobowe grupy, dokonują porównania i znów łączą się w większe grupy tak, aby na końcu ustalić, który z wszystkich wykonanych krokodyli jest najdłuższy, a który – najkrótszy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Krokodyle nad rzeką*.
Grzechotka, tamburyn, skakanki.
N. wyznacza za pomocą skakanek miejsce, które będzie rzeką. Kiedy dzieci (krokodyle) usłyszą dźwięki tamburynu, poruszają rękami, naśladując *pływające krokodyle*. Na dźwięki grzechotki *krokodyle wychodzą z rzeki na spacer po brzegu* – dzieci maszerują wokół wyznaczonego terenu.
- Spacer po okolicy, poszukiwanie pierwszych oznak wiosny.

III

- Zabawy tematyczne z użyciem figurek zwierząt egzotycznych.
Plastikowe figurki zwierząt egzotycznych.
Oglądanie plastikowych figurek zwierząt, porównywanie ich wielkości, koloru. Tworzenie rodzin zwierząt według gatunków. Prowadzenie rozmów między zwierzętami. Odszukiwanie w książkach obrazków przedstawiających te zwierzęta.
- Czytanie książki *Król Lew* z serii Disney Złota Kolekcja Bajek.
Książka *Król Lew*.
N. czyta dzieciom książkę, zadaje szczegółowe pytania, zachęca do opowiadania przeczytanego fragmentu.

Karty pracy, cz. 2, nr 5	Karty pracy, cz. 2, nr 14–15
Dzieci: – nazywają zwierzęta na obrazku, – dzielą rytmicznie (na sylaby) nazwy zwierząt, – wskazują właściwy cień.	Dzieci: – nazywają zwierzęta przedstawione na obrazku, – dzielą rytmicznie (na sylaby) nazwy zwierząt, – kończą rysować pyszczki lwów według wzoru, – wskazują właściwy cień lwa.

- Zabawa ruchowa *Rodzina krokodyli* (przewodnik, cz. 3, s. 70).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wyszukiwanie podanych elementów w zgromadzonych książkach. Ćwiczenia ortofoniczne *Zwierzęta egzotyczne*. Zabawa muzyczna *Dyrygent*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25.
- II.1. Ćwiczenie twórcze *Jaka jest żyrafa?* Słuchanie piosenki *Żyrafa*. Rozmowa o tekście i melodii piosenki. Cel: umuzykalnianie dzieci. Zabawa dydaktyczna *Jestem jak żyrafa*. Zabawa twórcza *Muzyczna dżungla*. Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa*.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.
2. Zabawa dydaktyczna *Co lubi jeść żyrafa?* Zabawa twórcza *Żyrafa w sztuce*. Wzory grafomotoryczne – *Żyrafa*. Cel: rozwijanie sprawności drobnych ruchów rąk.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie elementów, które przypominają kształtem żyrafę, zabawa ruchowa *Żyrafa i żyrafka*.
- III. Nauka słów refrenu piosenki *Żyrafa* fragmentami, metodą ze słuchu. Ozdabianie konturów rysunku żyrafy. Ćwiczenia słuchowe – *Co słycać w ciszy?* Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 10, II 11, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- umuzykalnianie dzieci,
- ilustrowanie ruchem tekstu piosenki,
- rozwijanie sprawności drobnych ruchów rąk.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słuca piosenki,
- ilustruje ruchem tekst piosenki,
- rysuje po śladach rysunek żyrafy.

Przebieg dnia

I

- Wyszukiwanie zdjęć zwierząt egzotycznych w zgromadzonych książkach.
Książki/albuny przyrodnicze.
Dzieci wyszukują zdjęcia podanych przez N. zwierząt egzotycznych w zgromadzonych książkach.
- Ćwiczenia ortofoniczne *Zwierzęta egzotyczne*.
N. kilkakrotnie akcentuje wybraną sylabę w nazwie zwierzęcia, a dzieci powtarzają ją za nim, np.: *ży-ra-fa-fa-fa, hi-po-po-po-po-tam*.
- Zabawa muzyczna *Dyrygent*.
Wybrane dziecko, które jest dyrygentem, stoi przed grupą i pokazuje, w jaki sposób ma śpiewać znaną piosenkę. Jeśli pokazuje ręce ustawione szeroko – dzieci śpiewają głośno. Jeśli dłonie ma blisko siebie – dzieci śpiewają cicho.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 70–71).

II

Zajęcia 1.

- Ćwiczenie twórcze *Jaka jest żyrafa?*
Dzieci udzielają odpowiedzi na pytanie N. Określają, czy odpowiedź jest zła, czy dobra.
- Słuchanie piosenki *Żyrafa* (śl. i muz. B. Forma).
Nagranie piosenki Żyrafa, odtwarzacz CD.

Czy jest du-ża, czy jest ma-ła, w cę-tki jest po - kry - ta ca - ła.
 Ma na gło-wie ma - łe ro-gi, dłu-gą szy-ję, dłu - gie no - gi. To ży-
 ra - fa, to ży - ra - fa, lu - bi tań - czyć tak jak ja, krę-ci
 szy - ją w róż - ne stro - ny, w gó - rę, w bok, raz i dwa.

1. *Czy jest duża, czy jest mała,
 w cętki jest pokryta cała.
 Ma na głowie małe rogi,
 długą szyję, długie nogi.*

2. *Śmieszny taniec wywijaniec
 dziś żyrafa tańczyć będzie,
 pokazuje nowe kroki,
 o jej tańcu słyhać wszędzie.*

Ref.: *To żyrafa, to żyrafa,
 lubi tańczyć tak jak ja,
 kręci szyję w różne strony,
 w górę, w bok, raz i dwa.*

Ref.: *To żyrafa...*

3. *Krok do przodu, krok do tyłu,
 teraz tupie razem z nami,
 już od rana jest w przedszkolu,
 tańczy dziś z przedszkolakami.*

Ref.: *To żyrafa...*

- Rozmowa na temat piosenki.
- *Jak wygląda żyrafa z piosenki?*
- *Co będzie tańczyć żyrafa?*
- *Co robi żyrafa w przedszkolu?*
- *Czy melodia piosenki jest wesoła, czy smutna?*
- *Czy melodia jest skoczna jak kangurek, czy raczej można się podczas niej kołysać?*

• Zabawa dydaktyczna *Jestem jak żyrafa.*

N. wypowiada nazwy różnych zwierząt egzotycznych. Gdy wymawia nazwę *żyrafa*, dzieci mają za zadanie wyciągnąć szyję, a kiedy wypowie nazwę innego zwierzęcia, zastygają w bezruchu.

• Zabawa twórcza *Muzyczna dżungla.*

Zgromadzone instrumenty.

Dzieci wybierają dla siebie instrument. Kolejno prezentują jego brzmienie, mówią pozostałym, jakie zwierzę egzotyczne wydaje według nich podobny głos.

• Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 70).

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa dydaktyczna *Co lubi jeść żyrafa?*
Obrazki: krzewu, trawy, owoców, liści, kory, cukierków, jajka sadzonego, lizaka.
N. prezentuje obrazki i omawia ich nazwy. Następnie prosi, aby dzieci wskazały obrazki przedstawiające jedzenie, które spożywa żyrafa. Może również zadać pytanie, które spośród tych pokarmów zjadają ludzie.
- Zabawa twórcza *Żyrafa w sztuce.*
Zdjęcia rzeźb żyrafy (lub same rzeźby), zdjęcie żyrafy.
Najpierw N. prezentuje zdjęcie żyrafy, a następnie zdjęcia rzeźb. Prosi, aby dzieci znalazły ich cechy wspólne (np.: długa szyja, długie nogi, cętki) i wybrały zdjęcie swojej ulubionej rzeźby.
- Wzory grafomotoryczne – *Żyrafa.*
Kartki z wykropkowanym konturem żyrafy, ołówki, kredki.
Dzieci łączą kropki, a następnie kolorują powstały rysunek żyrafy. Mogą dorysować do niej także otoczenie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – wyszukiwanie elementów, które przypominają kształtem żyrafę. Może to być np. wysokie drzewo, żuraw budowlany itp.
- Zabawa ruchowa *Żyrafa i żyrafka.*
Gdy N. powie: *Żyrafa* – dzieci poruszają się z wyprostowaną szyją, stawiając duże kroki. Kiedy N. powie: *Żyrafka* – dzieci poruszają się z wyprostowaną szyją, ale robią bardzo małe kroki.

III

- Nauka słów refrenu piosenki *Żyrafa* fragmentami, metodą ze słuchu.
Nagrania: instrumentalne i wokalnoinstrumentalne, piosenki Żyrafa, odtwarzacz CD.
Dzieci powtarzają za N. słowa refrenu. Później śpiewają słowa bez podkładu muzycznego i z nim.
- Ozdabianie konturów rysunku żyrafy.
Rysunek żyrafy dla każdego dziecka, brązowe farby, kredki.
Dzieci kolorują rysunek żyrafy, stemplują otrzymany rysunek żyrafy wybranym przez siebie palcem, a następnie kolorują resztę rysunku.
- Ćwiczenia słuchowe *Co słyhać w ciszy?*
N. prosi, aby dzieci przez jakiś czas (dopóki nie kłaśnie) nie rozmawiały, tylko uważnie słuchały tego, co się dzieje wokół. Następnie słucha wypowiedzi dzieci na temat tego, co udało im się usłyszeć.

- Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 70).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa integracyjna <i>Taniec powitalny pingwinów</i> . Ćwiczenie graficzne <i>Małpie figle</i> . Zabawa sprawnościowa <i>Słoń w składzie porcelany</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25.	
II.1. Zagadki słowne <i>Czyje jest to dziecko?</i> Cel: utrwalanie pojęć <i>duży, mały</i> . Zabawa ruchowa <i>Wielkoludy i krasnale</i> .	
Kalkowanie faktur przez pocieranie brzegiem kredki świecowej po kartce papieru ułożonej na materiale z wyraźną fakturą. Oglądanie prac innych osób; odgadywanie, co dzieci kalkowały.	Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach i naklejkach. Wskazywanie zwierząt, których nazwy się rymują, naklejanie ich obok siebie. Wskazanie na karcie zwierzęcia, którego skóra jest przedstawiona na zdjęciu.
Zabawa dydaktyczna <i>Segregowanie</i> .	
Dowolna zabawa stolikowa, np. układanie puzzli.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 20. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Wąż</i> , zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Kangury</i> .	
III. Nauka pierwszej i drugiej zwrotki piosenki <i>Żyrafa</i> . Zabawa plastyczna <i>Zwierzaki cudaki</i> . Gra karciana <i>Piotruś zwierzęcy</i> . Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Jesteśmy zwierzętami</i> .	
Obrysowywanie obrazka hipopotama. Kolorowanie powstałego rysunku.	Obrysowywanie obrazka słonia. Kolorowanie powstałego rysunku.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 11, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie kompetencji matematycznych,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- utrwała pojęcia *duży, mały*,
- **uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa integracyjna *Taniec powitalny pingwinów*.
Dzieci, ustawione w sali w parach, w rozsypance, stoją przodem do siebie, nogi mają proste w kolanach, ręce ułożone wzdłuż tułowia, dłonie odchylone – kiwają się lekko na boki i mówią: *O, jak przyjemnie i jak wesoło dzisiaj powitać cię*. Witają się wymienionymi przez N. częściami ciała, np.: czołami, nosami, policzkami, ramionami, brzuchami, stopami.
- Ćwiczenie graficzne *Małpie figle*.
Plątaninka na kartce (dla każdego dziecka), mazaki.
Dzieci siadają wokół stołu, rysują po śladzie kolorowym mazakiem. Na znak N. – klaśnięcie – wstają i przechodzą do następnej pracy: zaczynają rysować w miejscu, gdzie skończył poprzednik. Przejścia powtarzamy dotąd, aż prace zostaną zakończone. Dzieci oglądają efekt wysiłku zbiorowego, zawieszają prace w sali jako dekoracje.

- Zabawa sprawnościowa *Słoń w składzie porcelany*.
Taca, kubeczek plastikowy, woda w dzbanku.
N. mówi o niezgrabności słoń i wyjaśnia, co znaczy powiedzenie *Słoń w składzie porcelany*.
Dzieci zamieniają się w słoń i kolejno przenoszą jedną ręką (trąbą) tacę, na której stoi kubeczek z wodą. Trasa przejścia może być, do wyboru, prosta lub utrudniona, np. przejście ślalomem między krzeselkami lub pokonywanie niskich przeszkód, np. przejście przez małą poduszkę.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 70–71).

II

Zajęcia 1.

- Zagadki słowne E. Stadtmüller – *Czyje jest to dziecko?*
N. prosi dzieci o wysłuchanie zagadek i odgadnięcie, czyje dzieci są ich bohaterami.

*Moja mama jest wielka jak góra słoniowa.
Nawet lew ucieka lub przed nią się chowa.
Lubię, kiedy razem wędrujemy sobie
albo gdy mamusia prysznic z trąby robi. (słonik)*

*Różne są na świecie koty, koteczki, kociaki.
Tato jest największym kotem.
Ja też będę taki.
Kiedy ryknę, zaraz wszyscy będą drżeli z trwogi,
a gdy paski me zobaczą, wezmą za pas nogi. (tygrysek)*

- Utrwalenie pojęć *duży, mały*.
N. prosi o podanie określeń dla dzieci zwierząt: *duży słoń – mały słonik, duży tygrys – mały tygrysek, duża foka – mała foczka, duży pingwin – mały pingwinek*. Dzieci podają inne przykłady z użyciem określeń *duży i mały*.
- Zabawa ruchowa *Wielkoludy i krasnale*.
Bębenek, trójkąt.
Gdy N. gra miarowo na bębenu – dzieci zamieniają się w wielkoludy i chodzą na palcach, wyciągając w górę wyprostowane ręce. Gdy N. gra na trójkącie, dzieci zamieniają się w krasnoludki – kucają, chwytają się za kolana i idą, szurając stopami po podłodze.

Kalkowanie różnych faktur	Karta pracy, cz. 2, nr 16
<p>Kartki, kredki świecowe, różne materiały, np.: gruboziarnisty papier ścierny, zasuszony liść, koronka, monety, siatka plastikowa.</p> <p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kalkują różne faktury przez pocieranie brzegiem kredki świecowej po kartce papieru ułożonej na materiale z wyraźną fakturą, – oglądają prace innych i odgadują, co kalkowały. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazywają zwierzęta przedstawione na zdjęciach i naklejkach, – wskazują zwierzęta, których nazwy się rymują, – nakleją je obok siebie, – rozpoznają i wskazują na karcie zwierzę, którego skóra jest przedstawiona na zdjęciu.

- Zabawa dydaktyczna *Segregowanie*.
Zabawki, koło hula-hoop, krążek do sersa, duża taca, mała taca, duże pudełko, małe pudełko.
Dzieci segregują zabawki (np.: klocki, samochodziki, piłki, lalki, gumowe lub plastikowe zwierzęta) według wielkości. Wkładają je do obręczy, do pudełek lub układają na tacach, dzieląc je na duże i małe.

Dowolna zabawa stolikowa, np. układanie puzzli.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 20 (przewodnik, cz. 3, s. 163–164).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Wąz*.

Wstążki.

Dzieci wraz z N. ustalają start i metę, zaznaczają wstążeczkami na trasie punkty, które trzeba okrążyć. Dzieci, ustawione w rzędzie, trzymają się za biodra, biegną slalomem pomiędzy oznaczonymi sprzętami terenowymi lub drzewami w ogrodzie przedszkolnym tak, aby wąz się nie rozerwał mimo stałego zwiększania jego szybkości.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Kangury*.

N. dzieli dzieci na dwie drużyny, które ustawiają się naprzeciwko siebie na narysowanych liniach, w odległości kilkunastu kroków od siebie. Pierwsi zawodnicy z każdej drużyny (kangury) pokonują ten dystans, skacząc obunóż od jednej linii do drugiej, i wracają do drużyny biegiem. Klepięcie w ramię kolejnego zawodnika stojącego w rzędzie jest sygnałem do startu. Wygrywa ta drużyna, której zawodnicy szybciej pokonają dystans.

III

- Nauka pierwszej i drugiej zwrotki piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 75).

Opaska żyrafy (różki i uszy).

Dzieci powtarzają za N. fragmenty tekstu pierwszej zwrotki piosenki. Potem N. recytuje tekst drugiej zwrotki, akcentując rymujące się słowa: *taniec – wywijaniec, będzie – wszędzie*. Dzieci podają inne rymy do podanych słów: *taniec: połamaniec, łamaniec* lub *będzie: łabędzie, przybędzie*.

N. głośno wypowiada słowa: *Śmieszny taniec wywijaniec*. Dzieci wymyślają nowe dziwne figury i kroki. Gdy usłyszą fragment tekstu drugiej zwrotki: *Dziś żyrafa tańczy będzie, pokazuje nowe kroki!* – naśladują N. lub dziecko, które dostanie opaskę żyrafy. Gdy N. zawoła: *O jej tańcu słyhać wszędzie!* – dzieci rozpoczynają śpiewanie drugiej zwrotki piosenki.

- Zabawa plastyczna *Zwierzaki cudaki*.

Gazetki z reklamami różnych zabawek, kartki, nożyczki, klej.

Dzieci wycinają różne fragmenty zabawek (zwierzątków) i przyklejają je w dowolny sposób, łącząc w nowe, zabawne całości. Dzieci opowiadają o swoich zwierzątkach cudakach i zawieszają je na wystawce w sali.

- Gra karciana *Piotruś zwierzęcy*.

Piotruś ze zwierzętami egzotycznymi.

Można bawić się w różny sposób.

N. rozkłada na stole karty, a dzieci dobierają w pary takie same zwierzęta. Zostaje Piotruś – karta bez pary.

Zabawa w parach polega na losowym podzieleniu kart na dwie części. Następnie dzieci kolejno losują od kolegi po jednej karcie. Jeśli dobiorą kartę do pary, to ją odkładają. Wygrywa osoba, która pozbędzie się wszystkich kart.

N. układa karty (bez Piotrusia) obrazkami do dołu. Dzieci odkrywają po dwie karty. Jeśli nie trafią na parę – odkładają je na miejsce. Jeśli będą to karty do pary, dziecko zabiera je. Wygrywa dziecko, które zbierze najwięcej par.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jesteśmy zwierzętami* (przewodnik, cz. 3, s. 71).

Rysowany hipopotam

Wyprawka plastyczna, wypychanka – hipopotam, kredki, kartki.

Dzieci:

- wypychają obrazek hipopotama z wypychanki,
- obrysowują na kartce hipopotama,
- kolorują powstały rysunek.

Rysowany słoń

Wyprawka plastyczna, wypychanka – słoń, kredki, kartki.

Dzieci:

- wypychają obrazek słońca z wypychanki,
- obrysowują na kartce słońca,
- kolorują powstały rysunek.

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa na przywitanie – *Widzieć czarno-biały świat*. Zabawa bieżna *Wąż*. Ćwiczenie graficzne *Wężowa skóra*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25.

II.1. Zabawa słownikowa *Co to jest?* Rozmowa z dziećmi na temat: *Jaka jest zebra?* Układanie szlaczka *Czarno na białym*.

Malowanie czarną farbą, za pomocą palca wskazującego, pasków na rysunku zebry. Doklejanie zebrze obrazków oczu i pyszczka.

Malowanie pasków czarną farbą, za pomocą pędzla, na rysunku głowy zebry; doklejanie jej obrazków oczu i pyszczka. Wycięcie głowy zebry, złożenie wzdłuż szarej linii i sklejenie w zaznaczonym miejscu. Zabawa wykonaną pacynką.

Cel: rozwijanie zdolności plastycznych.

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

2. Ćwiczenia usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *s*. Zabawa ruchowa *Syczący wąż*. Cel: nauka prawidłowej artykulacji głoski *s*. Słuchanie wiersza o krokodylu. Rozmowa na temat wiersza.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowo-naśladowcza *Zwierzęta w zoo*, zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Skaczące małpki*.

III. Nauka trzeciej zwrotki piosenki *Żyrafa*. Układanie puzzli o zwierzętach. Zagadki logiczne – *O jakim zwierzęciu mówię?* Zabawa ruchowa *Jesteśmy zwierzętami*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 1, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie zainteresowania przyrodą,
- rozwijanie zdolności plastycznych,
- nauka prawidłowej artykulacji głoski *s*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dostrzega charakterystyczne cechy zebry,
- maluje pędzlem, wycina i skleja pacynkę,
- maluje palcem,
- wie, w jaki sposób prawidłowo artykułować głoskę *s*.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na przywitanie – *Widzieć czarno-biały świat*.

Biało-czarne lizaki z brystolu (dla każdego dziecka).

Dzieci siedzą w kręgu i pokazują innym białą lub czarną stronę lizaka w odpowiedzi na zadawane przez N. pytania: *Jaki masz dziś humor? Które koty wolisz? Jaka jest dzisiaj pogoda? Który kolor wolisz?*

- Zabawa bieżna *Wąż*.

Dzieci ustawiają się w rzędzie i trzymają za ramiona – są wężem. Pierwsze dziecko jest głową węża i usiłuje dogonić swój ogon, czyli ostatnie dziecko, które ucieka i nie daje się złapać.

- Ćwiczenie graficzne *Wężowa skóra*.

Zdjęcia przedstawiające węże, węże wycięte z papieru w kratkę.

N. wraz z dziećmi ogląda zdjęcia węży i różne wzory na ich długim, łuskowatym ciele, którymi różnią się poszczególne gatunki i ostrzegają przed niebezpieczeństwem inne zwierzęta. Zadaniem dzieci jest pokolorować kratki tak, aby utworzyć kolorowy wzór na wężu.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 70–71).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa słownikowa *Co to jest?*

Obrazki: zebra i pasy, zamek i zamek w drzwiach lub suwak, klucz do drzwi i klucz wiolinowy lub klucz ptaków, mysz – drobny gryzoń i myszka do komputera, kawka ptak i mała kawa, król lew i król władca, pilot samolotu i pilot do telewizora.

N. mówi, że są słowa, które mają więcej niż jedno znaczenie. Pokazuje dzieciom obrazki i prosi, by nazwały to, co się na nich znajduje. Podaje przykład zebry i pasów drogowych. Następnie prosi, by dzieci dobrały w pary obrazki, które mają taką samą nazwę, ale oznaczają coś innego.

- Rozmowa z dziećmi na temat: *Jaka jest zebra?*

Zdjęcie zebry (z kalendarza ściennego, encyklopedii przyrodniczej lub internetu).

N. rozpoczyna rozmowę recytacją wiersza J. Brzechwy *Zebra*.

Czy ta zebra jest prawdziwa?

Czy to tak naprawdę bywa?

Czy też malarz z bożej łaski

Pomalował ośła w paski?

Prosi, by dzieci odpowiedziały na pytanie: *Czy zebra jest biała w czarne paski czy może czarna w białe paski?*

- Układanie szlaczka *Czarno na białym*.

Białe paski i czarne paski papierowe lub szpatułki laryngologiczne pomalowane białą farbą i czarną farbą, kartki: białe i czarne, do wyboru.

N. układa wzór z białych pasków i czarnych pasków ułożonych na przemian obok siebie. N. zachęca dzieci do ułożenia czarno-białego wzoru z pasków białych lub czarnych, ułożonych w odstępach, na czarnym kartonie lub białym kartonie. Dzieci oglądają prace swoich kolegów.

Praca plastyczna *Wesoła zebra*

Wyprawka plastyczna, karta 22, naklejki, czarna farba.

Dzieci:

- malują czarną farbą, za pomocą palca wskazującego, paski na rysunku zebry,
- dokleją zębrze obrazki oczu i pyszczka.

Praca plastyczna *Wesoła zebra*

Wyprawka plastyczna, karta 22, naklejki, czarna farba, pędzle, nożyczki, klej.

Dzieci:

- malują czarną farbą, za pomocą pędzla, paski na głowie zebry,
- dokleją zębrze obrazki oczu i pyszczka,
- wycinają głowę zebry i składają wzdłuż szarej linii,
- sklejają w zaznaczonym miejscu,
- wkładają dłoń w otwór, który powstał, i poruszają pacynką.

Zabawy swobodne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 70).

- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *s*.

Lusterka dla każdego dziecka.

N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *s*.

Otwieramy usta, kładziemy język płasko, na dole, czubek języka dotyka dolnych zębów. Zęby zbliżamy do siebie, wargi rozciągamy szeroko jak do uśmiechu. Wydychając powietrze, syczymy jak wąż: sssss.

N. zwraca uwagę, aby przy głosce *s* nie wybrzmiewała dodatkowo głoska *y*. Dzieci powtarzają za N. głoskę *s*, kontrolując w lusterku pracę języka.

! Jeśli N. zauważy, że dziecko wsuwa język między zęby w czasie artykulacji głoski s, powinien skierować je do logopedy.

- Zabawa ruchowa *Syczący wąż*.

Kołatka.

Dzieci podskakują po sali. Kiedy usłyszą dźwięk kołatki, szybko ustawiają się w rzędzie, naśladują syczenie węża, posuwają się powoli do przodu. Przy ponownym odgłosie kołatki znów podskakują po sali. Zabawę powtarzamy kilka razy.

- Słuchanie wiersza znajdującego się w opowiadaniu A. Widzowskiej *Krokodylek* (przewodnik, cz. 3, s. 72). N. recytuje wiersz, akcentując w nim rymy. Następnie mówi wiersz po raz drugi, a dzieci dopowiadają rymujące się słowa: *zielony – strony, kroki – szeroki, ptaszek – świergolaszek, słodko – błotko*.

- Rozmowa na temat wiersza.

N. zadaje pytania do wiersza.

– *Skąd wyszedł błotny krokodylek?*

– *Kogo szuka?*

– *Co ucieszyło krokodylka?*

- Wyszukiwanie rymów do nazw zwierząt.

Obrazki ze zwierzętami.

Dzieci wybierają obrazek ze zwierzęciem, podają jego nazwę i szukają słów, które rymują się z tą nazwą zwierzęcia. N. chwali dzieci, którym udało się wymyślić jakieś rymujące się słowo, nawet jeśli nie ma ono realnego znaczenia, ale zachowany jest rym.

lew – krzew, drzew, śpiew

żyrafa – szafa, gafa, rafa, fotografa

tygrys – irys, kaprys, rys

słoń – dłoń, chroń, koń

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zwierzęta w zoo*.

Tamburyn.

N. ustala z dziećmi, że teraz w wyobraźni udadzą się na wycieczkę do ogrodu zoologicznego. Dzieci chodzą po terenie placu za N., który przedstawia im kolejno spotkane zwierzęta. Dzieci naśladują je w dowolny sposób.

- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Skaczące małpki*.

Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na hasło N.: *Małpki skaczą* – dzieci naśladują podskoki małpek. Zabawę powtarzamy kilka razy.

III

- Nauka trzeciej zwrotki piosenki *Żyrafa*.

Nagrania: instrumentalne i wokalnie-instrumentalne, piosenki *Żyrafa*, odtwarzacz CD.

Dzieci powtarzają za N. słowa trzeciej zwrotki piosenki i refren. Później śpiewają słowa bez podkładu muzycznego, a następnie śpiewają trzecią zwrotkę z podkładem muzycznym. Na koniec śpiewają całą piosenkę.

- Układanie puzzli o zwierzętach.

Podwójne obrazki ze zwierzętami: w całości i podzielone na części, lub puzzle ze zwierzętami.

N. rozkłada przed dziećmi obrazki przedstawiające zwierzęta i prosi o ułożenie ich z części według pokazanego wzoru. Mniej sprawne dzieci mogą układać części na obrazku lub obrazek obok obrazka. Te, które już to potrafią, mogą układać bez wzoru.

- Zagadki logiczne – *O jakim zwierzęciu mówię?*

Obrazki ze zwierzętami.

N. rozkłada przed dziećmi obrazki, a dzieci podają nazwy zwierząt. N. opisuje wygląd jednego z nich, a kolejne dzieci mają za zadanie wskazać zwierzę, o którym mówił. Chętne dzieci mogą same opisywać wygląd zwierzęcia, zadając zagadki swoim kolegom i koleżankom. Inna wersja tej zabawy polega na odgadywaniu nazwy zwierzęcia na podstawie słowa podzielonego rytmicznie (na sylaby), podanego przez inne dziecko.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jesteśmy zwierzętami* (przewodnik, cz. 3, s. 71).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia słuchowe <i>Odgłosy dochodzące z dżungli</i> . Ćwiczenie oddechowe <i>Trąba słonia</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25.	
Rysowanie trąby słonia.	Odszukiwanie zwierząt na obrazkach i ich nazywanie. Naśladowanie min małpek. Określanie emocji, jakie one przedstawiają.
II.1. Słuchanie wiersza B. Szelańgowskiej <i>Zwierzęta w Afryce</i> . Rozmowa na podstawie wysłuchanego tekstu. Cel: bogacenie zasobu słownictwa. Zabawa dydaktyczna <i>Egzotyczne sylaby</i> . Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Jesteśmy zwierzętami</i> .	
Zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 20. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola, zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Dżungla</i> .	
III. Rozwiązywanie zagadek dotyczących zwierząt. Zabawa twórcza w grupach – <i>Geometryczny węź</i> . Śpiewanie piosenki <i>Żyrafa</i> . Zabawa ruchowa ilustrująca tekst piosenki <i>Żyrafa</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 1, II 2, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- bogacenie zasobu słownictwa,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wysłuchanego utworu,
- **uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.**

Przebieg dnia

- Ćwiczenia słuchowe *Odgłosy dochodzące z dżungli*.
Nagranie z odgłosami zwierząt egzotycznych (np.: lwa, małpy, słonia, papugi), odtwarzacz CD.
Dzieci próbują rozpoznać i nazwać usłyszane dźwięki. Chętne dzieci mogą naśladować usłyszane odgłosy.
- Ćwiczenie oddechowe *Trąba słonia*.
Słomki, kawałki bibuły, talerzyki.
Dzieci próbują za pomocą słomki (trąby) przenieść kawałek bibuły na talerzyk.

Zabawa plastyczna	Karta pracy, cz. 2, nr 17
Rysunek głowy słonia, kredki. Dzieci otrzymują rysunek głowy słonia. Mają za zadanie dorysować mu trąbę.	Dzieci: – odszukują zwierzęta na obrazkach, – nazywają je, – naśladowają miny małpek, – nazywają emocje, jakie one przedstawiają.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 70–71).

II

Zajęcia 1.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Zwierzęta w Afryce*.

*Mama czytała mi dzisiaj wiersz
i dzięki mamie znam już Afrykę!
Wiem, że tam bardzo gorąco jest
i że mieszkają zwierzęta dzikie.*

*Ogromne słonie, co mają kły
i wodą z trąby się polewają.
Żyją tam jeszcze wielkie żyrafy!
Szyje najdłuższe na świecie mają!*

*Małpki wesoło skaczą po drzewach
i lubią patrzeć na wszystko z góry.
Lew nosi grzywę, pędzi jak wiatr,
ale niestety jest dość ponury!*

*Są jeszcze grube hipopotamy!
Całymi dniami moczą się w błocie.
No i pantery! Szybkie i zwinne!
I mają ruchy naprawdę kocie!*

*Na wielkich łakach pasą się zebry
i mają paski – czarne i białe.
Są krokodyle i nosorożce.
Jak wyglądają?... Już zapomniałem.*

- Rozmowa na temat wiersza.
 - Jakie zwierzęta są wymienione w wierszu?
 - Gdzie żyją te zwierzęta?
 - Gdzie my możemy spotkać takie zwierzęta?
- Zabawa dydaktyczna *Egzotyczne sylaby*.

Kostka z obrazkami zwierząt (hipopotama, krokodyla, słonia, zebry, żyrafy, małpy).

N. prosi, aby wybrane dzieci rzuciły kostką. Po wykonaniu tego zadania dzieci wspólnie dzielą rytmicznie (na sylaby) nazwę zwierzęcia, które wskazała kostka.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jesteśmy zwierzętami* (przewodnik, cz. 3, s. 71).

Zabawy dowolne w kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 20 (przewodnik, cz. 3, s. 163–164).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – wycieczka.

Budzik nastawiony na 3 minuty.

N. wspólnie z dziećmi stara się wyjaśnić, co oznaczają słowa *miejska dżungla*. Następnie nastawia budzik i prosi dzieci, aby przez ten czas, idąc w parach, jedynie słuchały odgłosów podczas spaceru. Po upływie podanego czasu dzieci mówią, co usłyszały na spacerze.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Dżungla*.

Gwizdek.

N. prosi, aby dzieci poruszały się swobodnie. Na dźwięk gwizdka poruszają się jak zwierzęta (np.: papugi, krokodyle, słonie, małpy, lew).

III

- Rozwiązywanie zagadek dotyczących zwierząt.

Zdjęcia zwierząt (lwa, słonia, żyrafy, krokodyla).

Dzieci, po rozwiązaniu zagadki, wskazują dane zwierzę na zdjęciu. N. wcześniej umieszcza na tablicy zdjęcia zwierząt – rozwiązania zagadek.

*Mówią, że jest zwierząt królem,
lecz i tak się budzi z głowy bólem.
Bo gdzie znajdzie fryzjera dla swojej grzywy?
Tak, to kłopot prawdziwy! (lew)*

*Choć jest szary i wielki,
a z długiej trąby kapią mu czasem kropelki,
to nie robi ci krzywdy ten koń.
O, przepraszam – to nie koń, tylko... (słoń)*

Ma bardzo długą szyję,
dlatego często ją myje.
Ma długie nogi i ciało w cętki,
a przy tym apetyt tak wielki,
że z drzewa zrywa liście.
Tak, to oczywiście... (żyrafa)

Jest zielony, choć to nie ogórek,
jest długi, choć to nie sznurek.
Ma paszczę, a w niej zębów miliony,
a przy tym jest ciągle nienajedzony. (krokodyl)

- Zabawa twórcza w grupach – *Geometryczny wąż*.
Kolorowe figury geometryczne.
N. prosi, aby dzieci stworzyły w małych grupach węże. Grupy muszą wspólnie ustalić długość węża i obowiązki poszczególnych członków zespołu (podzielić pracę).
- Śpiewanie piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 75).
Wersja instrumentalna piosenki Żyrafa, odtwarzacz CD.
N. dzieli dzieci na trzy grupy. Każda grupa śpiewa inną zwrotkę piosenki *Żyrafa*. Refren śpiewają wszyscy.
- Zabawa ruchowa, ilustrująca tekst piosenki *Żyrafa* (przewodnik, cz. 3, s. 70).

Marzec, tydzień 2

Dzień 1

Zwierzęta naszych pól i lasów

Gdzie mieszkają zwierzęta?

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia słownikowe <i>Zwierzęta leśne</i> . Ćwiczenie pamięci <i>Jakiego zwierzęcia brakuje?</i> Ćwiczenia logopedyczne. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26.	
II.1. Rozwiązywanie zagadek o zwierzętach. Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller <i>Zoo</i> . Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Zabawa dydaktyczna <i>Gdzie mieszka to zwierzę?</i> Cel: wzbogacanie wiadomości na temat zwierząt i ich środowisk. Zabawa ruchowa <i>Te, co biegają, skaczą, pływają</i> .

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań. | 2. Słuchanie wiersza J. Brzechwy <i>Lis</i> . Słuchanie ciekawostek na temat lisa. Zabawa ruchowa <i>Lis i kury</i> . Praca plastyczna <i>Lis</i> . Cel: rozwijanie sprawności manualnej. |
| Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem podskoku – <i>Wyścigi zajęcy</i> . Spacer w okolicy przedszkola: wypatrywanie i nazywanie zwierząt, obserwowanie ich zachowań. | |
| III. Wzbogacanie kąciaka książki o albumy i encyklopedie o zwierzętach leśnych i polnych. Czytanie książki J. Brzechwy <i>Szelmostwa lisa Witalisa</i> . Gry planszowe i układanki o zwierzętach. Zabawa ruchowa <i>Zwierzęta w lesie</i> . | |

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwierząt i ich środowisk,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedziania się na określony temat,
- **rozwijanie sprawności manualnej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje lisa wśród innych zwierząt, potrafi nazwać niektóre zwierzęta,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- **wydziera kawałki papieru i przykleja je dokładnie na rysunku lisa.**

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia słownikowe *Zwierzęta leśne*.
Pary obrazków przedstawiających zwierzęta leśne.
N. pokazuje obrazki przedstawiające zwierzęta. Wspólnie z dziećmi je nazywają. Następnie N. prosi dzieci, aby dobrały te same zwierzęta w pary i nazwały je w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej, np.: jeden lis – dwa lisy.

- Ćwiczenie pamięci *Jakiego zwierzęcia brakuje?*

Obrazki z poprzedniego ćwiczenia.

N. rozkłada przed dzieckiem 3 lub 4 obrazki przedstawiające zwierzęta leśne i prosi o ich nazwanie. Dziecko zamyka oczy, a N. chowa jeden z obrazków. Zadaniem dziecka jest odgadnięcie, jaki obrazek został schowany.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające język, wargi i żuchwę.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnuje dokładnego ich wykonania przez dzieci.

Jedziemy do lasu – język płasko ułożony dzieci *przyklejają* do podniebienia, naśladując kłaskanie konika. Jednocześnie zmieniają ułożenie warg: raz wargi są rozciągnięte, a raz ułożone w dzióbek.

Dzięcioł – dzieci, przy szeroko otwartej jamie ustnej, czubkiem języka uderzają o podniebienie, naśladując stukanie dzięcioła w drzewo.

Droga i dróżka – dzieci szeroko rozkładają język – to szeroka droga, która robi się coraz węższa – wąski język unoszą do góry.

Muchomor – dzieci dotykają czubkiem języka do podniebienia – *rysują* na nim czubkiem języka białe kropki, jakie ma muchomor.

Wiewiórka – dzieci czubkiem języka wędrują, przy szeroko otwartych ustach, raz za górne zęby, a raz za dolne.

Myszka – dzieci wypychają czubkiem języka raz prawy, a raz lewy policzek, naśladując myszkę, która chowa się w norce.

Zapachy lasu – dzieci nabierają powietrze nosem, a wypuszczają ustami, wachając, jak pięknie pachnie w lesie.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 26 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa ruchowa *Te, co biegają, skaczą, pływają.*

Tamburyn.

N. ustala z dziećmi, w jaki sposób poruszają się zwierzęta: sarny biegają, zajęce skaczą, a bobry pływają. N. gra na tamburynie, a dzieci naśladują ruchem wymienione przez niego zwierzę.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wiewiórki, do dziupli.*

Szarfa gimnastyczna dla każdego dziecka, kołatka.

Dzieci rozkładają przed sobą szarfy, które będą na czas zabawy ich dziuplami. N. wygrywa rytm do poruszania się. Na przerwę w grze dzieci (wiewiórki) wskakują do swoich dziupli. Zabawę można utrudnić poprzez systematyczne zabieranie jednej szarfy po każdej przerwie w muzyce.

- Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie.*

Tamburyn.

N. gra na tamburynie i mówi, w jaki sposób dzieci mają naśladować ruchy wymienionych zwierząt, np.: saren – biegają z wysoko podniesionymi kolanami, dzików – czworakują, zajęcy – wykonują podskoki w przysiadzie, sów – biegają i machają rękami jak skrzydłami, ślimaków – w pozycji na brzuchu, odpychają się rękami, raków – poruszają się na stopach i dłoniach (brzuchem do góry).

- Zabawa ruchowa *Dzięcioły w dziupli*.

Obręcze.

Dzieci biegają po sali i stukają w różne powierzchnie palcami wskazującymi. Na sygnał N.: *Dzięcioły, do dziupli*, wskakują do kilku rozłożonych na podłodze obręczy, unoszą je w górę nad głowami. Powtarzają zabawę, zmieniając dziuple.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Spacer wiewiórek i niedźwiedzi*.

Trójkąt muzyczny, bębenek.

Kiedy N. gra na trójkącie, dzieci poruszają się jak wiewiórki, a kiedy gra na bębnieku – naśladują ruchy niedźwiedzi.

II

Zajęcia 1.

- Rozwiązywanie zagadek E. Stadtmüller o zwierzętach.
N. recytuje zagadki i prosi dzieci o podanie ich rozwiązań. Dzieci mówią swoje rozwiązanie po cichu do ucha N. tak, aby każde dziecko miało możliwość wypowiedzenia się.

*W czerwonych butach
po łące człapie,
uciekaj, żabko,
bo cię złapie. (bocian)*

*Wśród śniegów żyje,
ptakiem się nazywa,
fruć nie umie,
za to świetnie pływa. (pingwin)*

- Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller *Zoo*.

Książka (s. 50–51) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Na samą myśl o wyprawie z dziadkami do zoo Olek tupał z niecierpliwości, a Ada podskakiwała jak mała piłeczka.

– Słoń, sarna, żółw, żyrafa... – takie są niepodobne do siebie, a wszystkie nazywamy zwierzętami – dziwił się Olek, gdy stali w kolejce po bilety.

– Bo zwierzęta to bardzo duża rodzina – uśmiechnął się dziadzio. – Zoolodzy, czyli naukowcy badający ich życie, podzielili ją na: ptaki, ssaki, gady, płazy...

– A ty najbardziej lubisz ptaszki, prawda? – zaszczębiotała Ada.

– Oczywiście – potwierdził dziadzio.

– To kupisz mi zagadki o ptaszkach?

– A gdzie je wypatrzyłaś?

– W kiosku, przed wejściem do zoo.

– W takim razie idź z babcią i Olkiem po zagadki, a ja tu postoję – zdecydował dziadzio.

Nie zdążył nawet policzyć do trzech, a cała trójka była już z powrotem.

– Teraz, dziadziu, sprawdzimy, czy ty się znasz na ptaszkach – oznajmiła Ada, otwierając książeczkę.

– Wśród śniegów żyje, ptakiem się nazywa, fruć nie umie, za to świetnie pływa – przeczytała babcia.

– Pingwin! – wyrwał się Olek.

– Brawo – uśmiechnął się dziadzio. – Faktycznie, skrzydełka pingwina przypominają płetwy, a on sam najchętniej zjada rybki.

– Na dodatek jest niezwykle elegansem – dodała babcia – bo chodzi we fraku.

– W czym? – nie zrozumiała Ada.

– Frak to taki garnitur z ogonkami – wyjaśnił jej Olek. – Przyjdą do was prawdziwi muzycy na koncert, to sama zobaczysz.

– No to czytam następną zagadkę – rozochociła się babcia.

– Bardzo szybko biega, lecz nigdy ze strachu nie zdarzyło mu się schować głowy w piachu.

– Struś – wrzasnął Olek.

– Świetnie biega, to prawda – przytaknął dziadzio. – A na dodatek znosi wielkie jaja.

– To on też nie umie latać? – zdziwiła się Ada.

– Jest wiele ptaków, którym skrzydła służą do ozdoby.

– Trzecia zagadka jest o takim, co lata – oznajmiła babcia. – W czerwonych butach po łące człapie, uciekaj, żabko, bo cię złapie.

- *Bocian!* – wykrzyknęli *Ada* i *Olek* jednocześnie.
- *A czy on naprawdę zjada żaby?* – skrzywiła się *Ada*.
- *I żaby, i myszy, i jaszczurki* – zaczęły wylizywać dziadzio, a *babcia*, widząc minę swej wnuczki, szybko odwróciła kartkę.
- *Ma cienki dzióbek, skrzydełek parę, kwiaty go karmią swym nektarem* – przeczytała kolejną zagadkę. Tym razem dzieciaki spojrzały po sobie zdumione.
- *Może motylek?* – wyraziła przypuszczenie *Ada*.
- *Motylek nie ma dzióbka, tylko trąbkę* – szepnęła jej do ucha *Olek*.
- *Ptaszek, który żywi się nektarem kwiatów, to koliber* – wyjaśnił wnukom *dziadzio*. – *Jest maleńki i kolorowy jak motyl.*
- *Słucham...* – *pani z kasy* przerwała *dziadziowi* opowieść.
- *Dwa bilety dla seniorów i dwa dla dzieci* – zamówiła szybko *babcia* i po chwili całe towarzystwo w doskonałych humorach rozpoczęło zwiedzanie zoo.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- *Dokąd wybrały się dzieci z dziadkiem i babcią?*
- *O jaką książkę poprosiła Ada dziadka?*
- *O jakich zwierzętach dzieci rozwiązywały zagadki?*
- Zabawa dydaktyczna *Gdzie mieszka to zwierzę?*

Obrazek przedstawiający las z kawałkiem pola, obrazek ogrodu zoologicznego, sylwety zwierząt z lasu i z pola (bobra, lisa, sarny, jelenia, niedźwiedzia, wiewiórki, zająca, bażanta, bociana, żaby) oraz żyjących w zoo.

N. pokazuje obrazki przedstawiające las z polem oraz ogród zoologiczny. Prosi chętne dzieci, aby wybrały jedno zwierzę, powiedziały, jak się nazywa, i położyły na właściwym obrazku. Pozostałe dzieci sprawdzają, czy zadanie zostało dobrze wykonane, nagradzają kolegów brawami.

- Zabawa ruchowa *Te, co biegną, skaczą, pływają* (przewodnik, cz. 3, s. 86).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Słuchanie wiersza J. Brzechwy *Lis*.

N. recytuje wiersz.

*Rudy ojciec, rudy dziadek,
Rudy ogon – to mój spadek,
A ja jestem rudy lis.
Ruszaj stąd, bo będę gryzł.*

- Słuchanie ciekawostek na temat lisa.

Zdjęcie lisa.

N. prezentuje zdjęcie lisa, omawia jego wygląd i cechy charakterystyczne.

Lisy mieszkają w lesie, kopią sobie nory lub jamy. Budowa ich ciała jest podobna do budowy psa. Mają długi ogon, puszyste futro, 4 łapy, a na każdej łapie 4 palce. Charakteryzują się bardzo dobrym słuchem i dobrym węchem. Lisy są mięsożerne. Lubią jeść zające, kuropatwy, a czasem podbierają kury z kurników. Mają szpiczaste uszy, a ich pysk jest w połowie rudy, a w połowie biały.

- Zabawa ruchowa *Lis i kury*.

Bębenek.

N. wybiera jedno dziecko, które pełni rolę lisa. Pozostałe dzieci będą kurami. Kiedy N. gra na bębnie, kury chodzą po dywanie, a lis stoi z boku. Kiedy N. przestaje grać, lis poluje na kury. Ta kura, której dotknie, siada z boku. Ostatnia kura, która zostanie, w kolejnej zabawie pełni rolę lisa.

- Praca plastyczna *Lis*.

Białe talerzyki papierowe, gotowe elementy lisa: uszy, nos, oczy (dla każdego dziecka), rudy papier kolorowy, klej.

N. daje każdemu dziecku ćwiartkę talerzyka papierowego. Zadanie dzieci polega na wydzieraniu pasków z rudego papieru kolorowego i naklejaniu ich na talerzykach. Następnie w szerszej części talerzyka, po zewnętrznej stronie, dzieci dokleją uszy, na talerzyku – oczy i, na dolnej części, nos lisa.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem podskoków – *Wyścigi zajęcy*.
Skakanki.
N. zaznacza skakankami miejsca startu i mety. Dzieci ustawiają się na linii startu. Podskakując jak zajęce, starają się jak najszybciej przebiec do linii mety. Zwycięzca zostaje nagrodzony brawami.
- Spacer w okolicy przedszkola: wypatrywanie i nazywanie zwierząt, obserwowanie ich zachowań.

III

- Wzbogacanie kącika książki o albumy i encyklopedie o zwierzętach leśnych i polnych.
Książki, albumy i encyklopedie dla dzieci o zwierzętach leśnych i polnych.
N. prezentuje przyniesione książki, czyta zawarte w nich ciekawostki. Prosi dzieci o nazwanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach. Razem dzielą rytmicznie nazwy zwierząt (na sylaby). Dzieci opisują wygląd wybranych zwierząt.
- Czytanie książki J. Brzechwy *Szelmostwa lisa Witalisa*.
Książka J. Brzechwy *Szelmostwa lisa Witalisa*.
N. czyta dzieciom książkę, zadaje szczegółowe pytania, zachęca do opowiadania przeczytanych fragmentów książki.
- Gry planszowe i układanki o zwierzętach.
Gry i układanki o zwierzętach, np.: loteryjka *Zwierzęta*, *Skaczące żabki*, *Skojarzenia – Poznajemy zwierzęta i ich środowiska*.
Przy stolikach N. układa z dziećmi loteryjki, zapoznaje je z zasadami gier, czuwa nad ich stosowaniem. Dzieci utralają nazwy zwierząt, przestrzegają zasad gry.
- Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie* (przewodnik, cz. 3, s. 86).

Marzec, tydzień 2

Dzień 2

Zwierzęta naszych pól i lasów

Wiewiórka

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa muzyczna <i>Nasze instrumenty</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Szukaj koloru</i> . Ćwiczenie ortofoniczne <i>Nasza wiewióreczka</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26.	
II.1. Wprowadzenie do zajęć – odkrywanie obrazka. Osluchanie z melodią i tekstem piosenki <i>Wiewiórka</i> . Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki. Cel: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania utworów muzycznych. Odtwarzanie rytmów podanych przez N. Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Wiewiórki, do dziupli</i> .	
Prace porządkowe w kąciku tematycznym – układanie orzechów (włoskich i laskowych) na dwóch tackach.	2. Rozmowa na temat: <i>Jakie są wiewiórki?</i> Zabawa dydaktyczna <i>Pomagamy wiewiórcę</i> . Degustowanie produktów zawierających orzechy. Cel: poszerzenie wiedzy na temat wiewiórki.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer do lasu – obserwowanie zwierząt, zabawa ruchowa <i>Wiewióreczka za drzewem</i> .	
III. Ilustrowanie ruchem piosenki <i>Wiewiórka</i> . Ćwiczenia słuchowe <i>Skąd słycać orzeszki?</i> Kolorowanie rysunku wiewiórki.	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania utworów muzycznych,
- rozwijanie słuchu,
- **poszerzanie wiedzy na temat wiewiórki.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozmawia na temat wysłuchanych piosenek,
- wskazuje kierunek, z którego dochodzą dźwięki,
- odtwarza rytmy,
- opisuje wygląd wiewiórki i jej zwyczaje,
- próbuje przysmaków wiewiórki (orzechów).

Przebieg dnia

I

- Zabawa muzyczna *Nasze instrumenty*.
Pudełko, orzechy: włoskie, laskowe, klocki drewniane.
Każde dziecko wybiera sobie własny *instrument* ze zgromadzonych w pudełku. Następnie N. podaje rytm, który dzieci muszą powtórzyć (np. stuk, stuk – przerwa).
- Zabawa dydaktyczna *Szukaj koloru*.
Piłka.
Dzieci siedzą w kole, podają sobie po kolei piłkę. Na hasło N.: *Stop! Szukaj koloru...* dziecko, które akurat trzyma piłkę, szuka rzeczy we wskazanym kolorze i przekazuje ją innym dzieciom.
- Ćwiczenie ortofoniczne *Nasza wiewióreczka*.
N. prosi, aby dzieci powtarzały po nim słowa opisujące sposoby poruszania się wiewiórki (np. skik, skik, hop, hop, kłaskanie).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26 (przewodnik, cz. 3, s. 86–87).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie do zajęć – odkrywanie obrazka.
Obrazek wiewiórki, kartki samoprzylepne.
N. tak rozmieszcza kartki samoprzylepne na obrazku, aby nie było widać, co on przedstawia. Zadaje dzieciom pytanie: *Czy wiecie, jakie zwierzę dzisiaj spotkamy podczas naszych zajęć?* Następnie N. prosi wybrane dzieci, aby odsłaniały kolejne fragmenty obrazka poprzez zdjęcie kartki samoprzylepnej. Kiedy ktoś zorientuje się, co przedstawia obrazek, podnosi rękę i udziela odpowiedzi.
- Osluchanie z melodią i tekstem piosenki *Wiewiórka* (śl. i muz. B. Forma).
Nagranie piosenki *Wiewiórka*, odtwarzacz CD.

Radośnie

1. Zwin - na wie - wió - recz - ka na drze - wo u - my - ka,
2. Chodź - cie ze mną, pro - szę, daj - cie mi o - rzesz - ka,
to zer - ka na dzie - ci, to do ich ko - szy - ka.
za to wam po - ka - żę, kto na drze - wie miesz - ka.
Wie - wió - recz - ko mi - ła, ja o - rzesz - ki mam,
bar - dzo pro - szę, wie - wió - recz - ko - o - rzesz - ka ci dam.

1. *Zwinna wiewióreczka
na drzewo umyka,
to zerka na dzieci,
to do ich koszyka.*

2. *Chodźcie ze mną, proszę,
dajcie mi orzeszka,
za to wam pokażę,
kto na drzewie mieszka.*

Ref.: *Wiewióreczko miła,
ja orzeszki mam,
bardzo proszę, wiewióreczko
– orzeszka ci dam.*

3. *Wiewiórki rodzina
w dziupli się schowała,
wesołą gromadką
gości powitała.*

4. *Na co masz ochotę,
wiewiórko, wybieraj.
Razem z dziećmi swymi
do dziupli zabieraj.*

Ref.: *Wiewióreczko miła...*

5. *Będą to zapasy
na czas długiej zimy,
dla ciebie, wiewiórko,
oraz twej rodziny.*

6. *Domem twoim parki
i dziuple na drzewach,
nie zamieszkaś z nami
– o tym wiedzieć trzeba.*

Ref.: *Wiewióreczko miła...*

- Rozmowa na temat wysłuchanej piosenki.

- *Gdzie mieszka wiewiórka?*
- *Co lubi jeść wiewiórka?*
- *Po co wiewiórka robi zapasy?*
- *Dlaczego wiewiórka nie może zamieszkać z nami w domu?*

- Odtwarzanie rytmów podanych przez N.

N. siedzi odwrócony od dzieci. Prosi, aby dzieci powtórzyły po nim rytm (np. klaśnięcie wolne – klaśnięcie szybkie – klaśnięcie wolne).

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wiewiórki, do dziupli* (przewodnik, cz. 3, s. 86).

Prace porządkowe w kąciку tematycznym – układanie orzechów (włoskich i laskowych) na dwóch tackach.

Zajęcia 2.

- Rozmowa na temat: *Jakie są wiewiórki?*

Pluszowa wiewiórka, obrazek wiewiórki.

Dzieci wskazują różnice i podobieństwa w wyglądzie obu wiewiórek. N. rozmawia z dziećmi na temat zwyczajów wiewiórki, jej przysmaków (orzechów, żołądzi, kasztanów), a dzieci określają jej wygląd.

- Zabawa dydaktyczna *Pomagamy wiewiórcze.*

Szyszki, orzechy, żołądź, rysunek dziupli z zaznaczonymi czterema półkami (dla każdego dziecka).

Dzieci wykonują polecenia N., wykorzystując zgromadzone materiały przyrodnicze.

- *Wybierzcie cztery szyszki i ułóżcie je na pierwszej półce od góry.*
- *Na drugiej półce ułóżcie tyle żołądzi, aby było ich mniej niż szyszek.*
- *Na dolnej półce ułóżcie tyle orzechów, ile macie lat.*

- Degustowanie produktów zawierających orzechy.

Orzechy: włoskie i laskowe, dziadek do orzechów, masło orzechowe, łyżeczka dla każdego dziecka.

Dzieci oglądają nierozłupane orzechy, porównują ich cechy (wygląd, wielkość). Następnie N. rozłupuje kilka orzechów i częstuje nimi dzieci. Wówczas dzieci dzielą się między sobą wrażeniami smakowymi. N. pokazuje również masło orzechowe i wyjaśnia, skąd pochodzi jego nazwa. Dzieci próbują go łyżeczką i także opowiadają o swoich doznaniach smakowych.

Nauczyciel musi zebrać od rodziców informacje, czy dzieci nie są uczulone na orzechy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer do lasu – obserwowanie zwierząt. N. przypomina zasady zachowania się w lesie. Dzieci próbują zaobserwować zachowania zwierząt.
- Zabawa ruchowa *Wiewióreczka za drzewem*. N. prosi, aby dzieci poruszały się swobodnie po ogrodzie. Kiedy klaśnie w dłonie, dzieci (wiewiórki) chowają się za drzewo.

III

- Ilustrowanie ruchem piosenki *Wiewiórka*.
Nagranie piosenki *Wiewiórka*, odtwarzacz CD.
Podczas 1., 3., 5. zwrotki dziewczynki klaszczą, a chłopcy śpiewają, w czasie zwrotek: 2., 4., 6. chłopcy uderzają rytmicznie o uda, a dziewczynki wtedy śpiewają. W czasie refrenu dzieci naśladują ruchem częstowanie wiewiórki orzeszkiem.
- Ćwiczenia słuchowe *Skąd słyszać orzeszki?*
Dwa orzechy włoskie.
Dzieci siedzą na dywanie z zamkniętymi oczami. N. w tym czasie ustawia się w innym miejscu sali, stuka orzechami o siebie i prosi, aby dzieci wskazały palcem, skąd dochodzi dźwięk.
- Kolorowanie rysunku wiewiórki.
Kolorowanka z wiewiórką, kredki.
Dzieci kolorują rysunek, pamiętając o jego dokładnym wypełnieniu. Czterolatki mogą dorysować elementy w otoczeniu (np. drzewo, orzech).

Marzec, tydzień 2

Dzień 3

Zwierzęta naszych pól i lasów

Mieszkania do wynajęcia

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Zabawa na powitanie <i>Witam dzieci, które potrafią...</i> Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Orzechy w dziupli</i> . Zabawa rytmiczna przy piosence <i>Wiewiórka</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26.
II.1.	Zabawa dydaktyczna <i>Mieszkania do wynajęcia</i> . Zabawa utrwalająca określanie położenia przedmiotów w przestrzeni – <i>Sufit – podłoga</i> . Cel: kształtowanie pojęć dotyczących położenia w przestrzeni: <i>wysoko – nisko, wyżej – niżej</i> .
	Układanie w parach rytmu naprzemiennego z obrazków zwierząt.
	Liczenie zwierząt i rysowanie o jedną kreskę mniej niż jest zwierząt na obrazku. Nazywanie ptaków przedstawionych na zdjęciach.
	Zabawa ruchowa <i>Mieszkania do wynajęcia</i> .
	Zabawy dowolne w kąciку książki, oglądanie ilustracji w książkach przyrodniczych.
	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 21. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z piłką – <i>Dotknij piłki</i> , zabawa ruchowa <i>Dołącz do mnie</i> .
III.	Zabawa ruchowa <i>Na zielonej łące</i> . Słuchanie ciekawostek o zającach. Zabawa ruchowa <i>Wyścigi zające</i> . Praca plastyczna <i>Zajac</i> .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 18

Cele ogólne

- kształtowanie pojęć dotyczących położenia przedmiotów w przestrzeni,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje słowa: *wysoko – nisko, wyżej – niżej*,
- **uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Witam dzieci, które potrafią...*
Dzieci są ustawione w odstępach w kole. N. mówi: *Witam dzieci, które potrafią...* i wymienia umiejętności zwierząt, a dzieci je demonstrują, np.: *ćwierkać jak wróbel* (ćwir, ćwir), *biegać szybko jak sarna* (bieg w miejscu), *dawać susy jak zając* (podskoki w przysiadzie obunóż), *stukać głośno jak dzięcioł* (stukanie palcem o podłogę), *zwinąć się w kulkę jak jeż*, *huczeć jak sowa* (uhu), *stać na jednej nodze jak bocian*.
- Ćwiczenia grafomotoryczne *Orzechy w dziupli*.
Mazaki, biała tablica.
N. rysuje na tablicy okrąg (dziuplę), a w nim mniejsze okręgi (orzechy) – od góry, w lewą stronę. Prosi, by dzieci rysowały po śladzie lub dorysowały kolejne orzechy – zapasy wiewiórki.
- Zabawa rytmiczna przy piosence *Wiewiórka* (przewodnik, cz. 3, s. 90–91).
Nagranie piosenki *Wiewiórka*, odtwarzacz CD.
Dzieci rytmicznie klaszczą lub tupią podczas trwania zwrotek. Podczas refrenu tworzą koło i przeskakują z nogi na nogę w jedną i w drugą stronę.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26 (przewodnik, cz. 3, s. 86–87).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa dydaktyczna *Mieszkania do wynajęcia*.
Po kilka zdjęć zwierząt (np.: sów, wróble, myszy, lisów, jeży, zajęcy), wyciętych z czasopism, szary papier, flamaster, klej lub kawałki taśmy dwustronnej.
N. zaprasza dzieci, żeby usiadły na dywanie przed rysunkiem drzewa wykonanym na szarym papierze (z korzeniami i gałęziami). Rozdaje dzieciom zdjęcia zwierząt, wycięte z czasopism przyrodniczych. Prosi, by dzieci nazwały te zwierzęta, określiły, gdzie mieszkają, i umieściły je na sylwecie drzewa zawieszzonego na ścianie, np. w norach pod drzewem (mysz, kret, lis), na pnium w dziupli (wiewiórka, dzięcioł), na gałęziach w gniazdach (ptaki: sroki, wróble, sowy). Na prośbę N. dzieci określają, kto mieszka wysoko, a kto nisko. Starsze dzieci używają określeń *wyżej i niżej*.
- Zabawa utrwalająca określanie położenia przedmiotów w przestrzeni – *Sufit – podłoga*.
N. prosi, by dzieci unosiły palec w górę, gdy powie nazwę czegoś, co jest umieszczone wysoko (sufit, żyrandol, lampa), oraz skierowały palec do dołu, gdy powie nazwę czegoś, co jest na dole (podłoga, dywan, terakota).

Układanie rytmu naprzemiennego

Karta pracy, cz. 2, nr 18

Po kilka rysunków zwierząt (np.: sów, myszy, biedronek, żab, jeży, motyli) dla każdego dziecka.

Dzieci:

- w parach układają z rysunków zwierząt rytm naprzemienny (np. sowa, mysz, sowa, mysz, sowa, mysz...).

Dzieci:

- liczą zwierzęta i rysują o jedną kreskę mniej niż jest zwierząt na obrazku,
- dotykają palcem kolejnych zdjęć i nazywają przedstawione na nich ptaki.

- Zabawa ruchowa *Mieszkania do wynajęcia*.

Po cztery krzeselka z naklejonymi rysunkami zwierząt (sów, myszy, biedronek, żab, jeży, motyli).

N. ustawia krzeselka w szeregu, w dowolnej kolejności. Dzieci zajmują miejsca (mieszkania) i identyfikują się ze zwierzęciem, którego rysunek jest naklejony na krzeselku. N. wydaje polecenia: *Mieszkania wynajmują...* (Wymienia nazwy zwierząt). Dzieci wstają i zmieniają miejsce (mieszkanie) na inne krzeselko z właściwą naklejką.

Zabawy dowolne w kąciku książki, oglądanie ilustracji w książkach przyrodniczych.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 164).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z piłką – *Dotknij piłki*.

Piłki gumowe dla każdej trójki dzieci.

N. dzieli dzieci na trzyosobowe zespoły metodą odliczania do trzech. Rysuje dwie linie końcowe boiska. Na nich, naprzeciwko siebie, ustawiają się matki każdego zespołu (dwoje dzieci), które rzucają do siebie piłkę. Trzecie dziecko z zespołu wchodzi na boisko i usiłuje dotknąć piłki (lub złapać piłkę), którą podają sobie matki. Jeśli mu się uda, zamienia się miejscami z matką, która podawała piłkę.

- Zabawa ruchowa *Dołącz do mnie*.

Gwizdek.

Dzieci rozbiegają się po placu. Na gwizdek N. stają w bezruchu. N. podaje rękę najbliższemu stojącemu dziecku, prowadzi je między innymi dziećmi. Ono chwytą kolejne dziecko, koło którego przechodzi, a ono kolejne, i tak aż do ostatniego stojącego dziecka.

III

- Zabawa ruchowa *Na zielonej łące*.

N. recytuje rymowankę coraz szybciej, a dzieci wykonują ruchy: stukają nogą, potrząsają ręką, pochylają głowę, kucają, obracają się i wykonują upadek kontrolowany, ale mogą też zaproponować dowolny ruch według własnego pomysłu. Za każdym razem powtarzają pierwszy wers, a na słowa: *raz, dwa, trzy* – trzy razy klaszczą.

Na zielonej łące, raz, dwa, trzy, bawią się zające, raz, dwa, trzy.

*Postukują jedną nogą, postukują drugą nogą,
potrząsają jedną ręką, potrząsają drugą ręką,
pochylają lekko głowę, odchylają swoją głowę,
przykucają i powstają, przykucają i powstają,
obracają się zające, upadają i odpoczywają
te zające, co na łące tak bawiły się.*

- Słuchanie ciekawostek o zającach.

Zdjęcia zające.

Dzieci z N. oglądają zdjęcia zające, omawiają charakterystyczne cechy ich wyglądu, dowiadują się, co jedzą, oglądają tropy na śniegu.

Zająca spotkać można głównie na polach i łąkach. Uszy zająca są dłuższe od jego głowy. Jego futro ma kolor szarobrazowy, a zimą staje się jaśniejsze. Nogi zająca nazywa się skokami, są one przystosowane do biegania po twardym terenie. Zające są wyłącznie roślinożerne. Wiosną i latem jedzą naziemne części roślin, jesienią mogą zjadać korzonki, a zimą obgryzają gałązki drzew i krzewów. Nie boją się wody – w razie potrzeby potrafią pływać.

- Zabawa ruchowa *Wyścigi zające*.

Piłka gumowa.

Dzieci naśladową sposób poruszania się zające – kicają. Na sygnał N. (kłaśnięcie) startują z jednej linii, np. z brzegu dywanu, do gumowej piłki (główki kapusty) umieszczonej przy przeciwległej ścianie sali.

- Praca plastyczna *Zając*.

Rolki po papierze toaletowym, plastikowe oczy (lub kółeczka z dziurkacza), paski szarego papieru kolorowego na uszy, paski z niszczarki na wąsy, pomponik na ogonek, klej.

Dzieci dostają rolki po papierze toaletowym, do których przyklejają plastikowe oczy (lub kółeczka z dziurkacza) i cienkie paski z niszczarki jako wąsy. Od środka wklejają uszy (po dwa paski) skleione w łezki. Od tyłu przyklejają ogonek – pomponik filcowy. Tworzą wystawkę wykonanych prac.

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Zdobywanie informacji o wybranych ptakach występujących w Polsce. Zabawa ruchowa <i>Lata ptaszek</i>. Zabawa plastyczna <i>Ptaszki z ciastoliny</i>. Zabawa plastyczna <i>Ptaszki z papieru</i>. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26.</p>	
<p>II.1. Ćwiczenie słuchowe <i>Odgłosy ptaków</i>. Zabawa ruchowa <i>Ptaki w gnieździe</i>. Praca plastyczna <i>Kolorowa sowa</i>. Cel: rozwijanie zdolności plastycznych. Kolorowanie sylwetki sowy, naklejanie obrazków piórek. Podklejanie prac pod passe-partout z szarego papieru, z wyciętym otworem – dziuplą. Ćwiczenie ortofoniczne <i>Sowa</i>. Ćwiczenia oddechowe z piórkami. Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.</p>	<p>Wypychanie i przyklejanie elementów sowy zgodnie z instrukcją Podklejanie prac pod passe-partout z szarego papieru, z wyciętym otworem – dziuplą. 2. Ćwiczenia logopedyczne. Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski <i>p</i>. Zabawa fonacyjno-oddechowa <i>Echo w lesie</i>. Słuchanie wiersza B. Szelańgowskiej <i>Dzieci, zwierzęta i leśne echo</i>. Cel: nauka prawidłowej wymowy głoski <i>p</i>.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Ptaki</i>, ćwiczenia słuchowe <i>Głosy ptaków</i>.</p>	
<p>III. Zabawa dydaktyczna <i>Dobrze czy źle?</i> Zabawa sensoryczna <i>Szyszki</i>. Zabawa ruchowa <i>Dzięcioły w dziupli</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- poszerzanie wiedzy na temat ptaków,
- rozwijanie zdolności plastycznych,
- nauka prawidłowej wymowy głoski *p*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje wybrane ptaki żyjące w Polsce,
- ozdabia sylwetkę sowy,
- prawidłowo wymawia głoskę *p* – w izolacji i w sylabie.

Przebieg dnia

I

- Zdobywanie informacji o wybranych ptakach występujących w Polsce.
Książki przyrodnicze dla dzieci.
Dzieci oglądają zdjęcia ptaków w książkach przyrodniczych, a N. czyta ciekawostki dotyczące ptaków żyjących na terenie Polski.
- Zabawa ruchowa *Lata ptaszek*.
Tamburyn.
N. gra na tamburynie, a dzieci biegają i naśladują ruchy skrzydeł ptaków – z rękami ugiętymi w łokciach i dłońmi przy ramionach. Gdy N. przestaje grać, dzieci przykucają, naśladują głosy ptaków i stukają palcami wskazującymi w podłogę – dziobią ziarenka.

Zabawa plastyczna <i>Ptaszki z ciastoliny</i>	Zabawa plastyczna <i>Ptaszki z papieru</i>
<p>Ciastolina lub pianka, piórka. Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonują sylwetę ptaka z waleczka i kulki z ciastoliny, – dodają piórka jako skrzydełka. 	<p>Kolorowe karteczki lub papierki po cukierkach, małe papierowe kółka, klej, nożyczki, papier kolorowy, flamaster lub ołówek, nici, gałąź. Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – robią skrzydła ptaka – składają karteczki w wachlarz, zaginają w połowie, – na kółeczku rysują dwie kropki (oczy) i dokleją dziób z małego trójkąta; tak wykonaną głowę dokleją do skrzydeł. <p>N. dowiązuje nitkę do wykonanych ptaków i wiesza je na gałęzi. Dzieci dmuchają na ptaszki tak, aby wprowadzić je w delikatny ruch.</p>

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26 (przewodnik, cz. 3, s. 86–87).

II

Zajęcia 1.

- Ćwiczenie słuchowe *Odgłosy ptaków*.

Nagranie odgłosów ptaków, odtwarzacz CD, obrazki lub plakaty z ptakami.

Dzieci słuchają odgłosów ptaków. Ochotnicy naśladują ich śpiew, pozostałe dzieci powtarzają. N. wskazuje ptaki na obrazkach lub plakatach, dzieci opisują ich cechy charakterystyczne.

- Zabawa ruchowa *Ptaki w gnieździe*.

Kolorowe paski krepiny, nagranie skocznej melodii, odtwarzacz CD.

N. rozdaje dzieciom kolorowe paski krepiny i przyporządkowuje kolory różnym gatunkom ptaków, np. czerwony dla sikor, brązowy dla wróbli, czarny dla srok, zielony dla dzięciołów.

Dzieci biegają podczas nagrania muzyki, naśladują lot ptaków. Na przerwę w muzyce łączą się według kolorów pasków, tworząc koła (gniazda).

Praca plastyczna <i>Kolorowa sowa</i>	Praca plastyczna <i>Kolorowa sowa</i>
<p>Wyprawka plastyczna, karta 23, naklejki. Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kończą rysować sowę, – nakleją obrazki piórek odszukane w naklejkach. 	<p>Wyprawka plastyczna, karta 7, niebieski karton A4, klej. Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypychają z karty nacięte serduszka, układają je na niebieskim kartonie, – przykleją serduszka zgodnie z instrukcją, – przykleją obrazki oczu sowy.

Szary papier z wyciętą dziuplą.

Wykonane prace dzieci podkleją pod szary papier z wyciętą dziuplą i N. zawiesza je w sali na tablicy.

- Ćwiczenie ortofoniczne *Sowa*.
Dzieci kładą prawą dłoń na lewym ramieniu, odkręcają głowę w lewą stronę. Biorą głęboki wdech i, wraz z obrotem głowy w prawo, lekko i rytmicznie wpuszczają powietrze ustami, naśladując głos sowy: *hu-hu-hu*.
- Ćwiczenia oddechowe ze sztucznymi piórkami.
Sztuczne piórka zawieszane na nitkach, miseczki, wentylator.
Dzieci trzymają jedną ręką piórka zawieszane na nitkach i dmuchają na nie; zdmuchują je z drugiej dłoni; dmuchają tak, aby uniosły się w górę; wydychają z miseczek. Dzieci obserwują ruch piórek przy włączonym wentylatorze. Po zabawie zawieszają je na gałęzi z ptaszkami. W dowolnej chwili w ciągu dnia wykonują ćwiczenia oddechowe.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 86).

- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *p*.

Lusterka.

N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *p*.

Głoska *p* jest głoską wybuchową. Powstaje przez zaciśnięcie obu warg, a następnie szybkie ich rozwarcie.

N. zwraca uwagę, aby przy wymawianiu głoski *p* nie wybrzmiewała dodatkowo głoska *y*. Dzieci powtarzają za N. głoskę *p*, kontrolując w lusterku pracę języka.

- Zabawa fonacyjno-oddechowa *Echo w lesie*.

Tamburyn.

Dzieci biegają po sali w rytmie wystukiwanym przez N. na tamburynie. Kiedy dźwięk cichnie, zatrzymują się, wciągają powietrze nosem i wypuszczają ustami. Następnie powtarzają za N. po kilka razy tę samą sylabę: *pa, po, pe, pu*, tak jak echo w lesie. Zabawę powtarzamy kilka razy. Za każdym razem inne dziecko może przejąć rolę N.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Dzieci, zwierzęta i leśne echo*.

Las, a w lesie Ada z Olkiem

bawią się wesoło.

Wypatrują leśnych zwierząt

ukrytych wokoło.

Tu sarenka, a tam zając

rażno sobie kica.

Jeleń biegnie, swym porożem

dzieciaki zachwyca.

– Pa, pa, pa, pa! – Ada woła.

– Pa, pa, pa, pa! – Olek.

– Pi, pi, pi, pi! – krzyknął chłopiec.

– Pi, pi, pi, pi! – wołę.

Przysłuchuje się wiewiórka

tej śmiesznej zabawie.

Borsuk też nadstawia uszu,

choć się ukrył w trawie.

– Pe, pe, pe, pe! – Ada woła.

– Pe, pe, pe, pe! – Olek.

– Pu, pu, pu, pu! – krzyknął chłopiec.

– Pu, pu, pu, pu! – wołę.

– Po, po, po, po! – któregoś z dzieci

głośno zawołało.

Lecz tym razem – po, po, po, po

– echo powiedziało!

N. prezentuje wiersz po raz pierwszy i omawia go z dziećmi. Następnie powtarza go jeszcze raz, a dzieci przedstawiają ruchem treść wiersza i powtarzają znajdujące się w nim sylaby.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Ptaki*.

Dzieci biegają po wyznaczonym terenie, machając rękami jak ptaki skrzydłami. Na sygnał N. (kłaśnięcie) podbiegają do najbliższego drzewa i kucają pod nim, naśladując ptaki siadające w gniazdach. Zabawę powtarzamy kilka razy.

- Ćwiczenia słuchowe *Głosy ptaków*.

N. zachęca dzieci, aby w czasie pobytu na dworze słuchały odgłosów ptaków i wypatrywały ich na pobliskich krzewach i drzewach.

III

- Zabawa dydaktyczna *Dobrze czy źle?*

Rysunki: uśmiechniętej buzi i smutnej buzi (dla każdego dziecka).

N. prosi dzieci, aby powiedziały, jak według nich należy zachowywać się w lesie. Następnie N. wypowiada zdania, a dzieci określają, przez podniesienie rysunku właściwej buzi, czy zdanie jest prawdziwe czy nie. Przykładowe zdania:

W lesie można hałasować.

W lesie nie wolno śmiecić.

W lesie można deptać grzyby.

- Zabawa sensoryczna *Szyszki*.
Pudełko sensoryczne z ziarnami, szyszki.
Do dużego pudełka wypełnionego ziarnami różnego rodzaju N. wkłada kilka szyszek. Zadanie dzieci polega na ich wyszukaniu, wyjęciu i przeliczeniu.
- Zabawa ruchowa *Dzięcioły w dziupli* (przewodnik, cz. 3, s. 87).

Marzec, tydzień 2

Dzień 5

Zwierzęta naszych pól i lasów

Wiemy już dużo o zwierzętach

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem orzechów. Ćwiczenia grafomotoryczne *Żmija*. Oglądanie albumów przyrodniczych. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26.
- II.1. Słuchanie opowiadania I. Słońskiej *Najlepszy ogon na świecie*. Rozmowa na podstawie wysłuchanego tekstu i doświadczeń dzieci. Cel: zdobywanie wiedzy o zwierzętach. Zabawa matematyczna *Gdzie jest jeź?* Zabawa dydaktyczna *Którego zwierzątka brakuje?* Zabawa ruchowo-naśladowcza *Spacer wiewiórki i niedźwiedzi*.
Oglądanie zdjęć i nazywanie zwierząt. Określanie różnic między sarną a wróblem. Naśladowanie ruchów zwierząt przedstawionych na zdjęciach.	Oglądanie zdjęć i nazywanie zwierząt. Określanie różnic między sarną a wróblem. Odtwarzanie rytmów.
- Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.
2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 21. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – rozmowa na temat mijanych krajobrazów, zabawa ruchowo-naśladowcza *Zwierzęce rodziny*.
- III. Quiz dydaktyczny *Co wiemy o poznanych zwierzętach?* Rysowanie drzew iglastych. Układanie puzzli przedstawiających zwierzęta z pól i lasów. Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- zdobywanie wiedzy o zwierzętach: leśnych i polnych,
- rozwijanie spostrzegawczości,
- rozwijanie motoryki małej,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- ogląda albumy przyrodnicze,
- nazywa zwierzęta i opisuje ich wygląd,
- wykonuje proste prace plastyczne (rysuje linie: proste i ukośne),
- **aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.**

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem orzechów.
Łupiny orzechów włoskich.
Dzieci siedzą naprzeciwko siebie przy stołach. Każde z nich ma jedną łupinę orzecha. N. prezentuje sposób dmuchania na łupinę, zwracając uwagę na prawidłowy tor oddychania (wdech nosem, wydech ustami). Następnie dzieci wykonują polecenia N.: dmuchają tak, aby łupina spadła, lub żeby przesunęła się na środek itp.

- Ćwiczenia grafomotoryczne *Żmija*.
Kartki z narysowaną ołówkiem żmiją, kredki.
Dzieci poprawiają kontury rysunku i dorysowują wymyślone wzory (paski, zygzaki, kółka itp.).
- Oglądanie albumów przyrodniczych.
Albumy przyrodnicze ze zdjęciami pól i lasów.
Dzieci wspólnie oglądają albumy i próbują w nich odszukać zwierzęta wskazane przez N.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 26 (przewodnik, cz. 3, s. 86–87).

II

Zajęcia 1.

- Słuchanie opowiadania I. Słońskiej *Najlepszy ogon na świecie*.

Była sobie mała wiewiórka z bardzo ładnym ogonem. Wiewiórka była dumna ze swego ogona. Myślała, że jej ogon jest najlepszy ze wszystkich ogonów na całym świecie.

Jednego dnia mała wiewiórka zobaczyła świnkę ze śmiesznym ogonkiem.

– Jak się masz? – zapytała mała wiewiórka. – Patrz na mój piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– Może tak jest, jak mówisz – powiedziała świnka. – Ale ja wolę swój ogonek.

Mała wiewiórka poszła dalej. Zobaczyła w stawie zieloną żabę. Żaba nie miała ogona zupełnie.

– Dzień dobry! – powiedziała mała wiewiórka. – Patrz na mój piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– Tak jest, jak mówisz – powiedziała żaba – ale ja nie chcę mieć ogona.

I wskoczyła do stawu.

Potem mała wiewiórka poszła na łąkę. Tam siedział miły, brązowy zajączek z ogonkiem jak mała biała piłeczka.

– Dzień dobry! – powiedziała mała wiewiórka. – Patrz na mój ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– To prawda, co mówisz – powiedział brązowy, ładny zajączek. – Ale mój ogon mi wystarcza.

I skrył się w trawie.

Mała wiewiórka poszła do parku. Tu zobaczyła pawia. Paw spacerował tam i z powrotem po trawie.

– O, jaki piękny ogon! – pomyślała wiewiórka. – Paw ma najlepszy ogon na świecie.

Mała wiewiórka pobiegła do domu, do swojej matki, i powiedziała:

– Paw ma piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– Piękne ogony nie są najlepszymi ogonami na świecie – powiedziała matka wiewiórki. – Idź teraz spać.

Wtedy zobaczysz, jaki masz dobry ogonek.

Mała wiewiórka poszła spać. Przykryła się ogonkiem i pomyślała:

– Jak mi ciepło! Mam najlepszy ogon na świecie.

- Rozmowa na podstawie wysłuchanego tekstu i doświadczeń dzieci.

- *Jakie zwierzęta spotkała wiewiórka?*
- *Jaki ogon najbardziej spodobał się wiewiórcze?*
- *Co powiedziała mama wiewiórki?*
- *Czy mała wiewiórka przyznała mamie rację?*
- *Jakie znacie zwierzęta z ogonami?*

- Zabawa matematyczna *Gdzie jest jeż?*

Pluszowy jeż (lub jego figurka).

N. chowa jeża w różnych miejscach sali, a wskazane dziecko szuka go i określa, gdzie zabawka została schowana (np. pod krzesłem, za misiem, obok książki itp.).

- Zabawa dydaktyczna *Którego zwierzątko brakuje?*

Obrazki: wiewiórki, jeża, niedźwiedzia, lisa, wilka.

Dzieci nazywają zwierzęta znajdujące się na obrazkach. N. układa obrazki na dywanie i prosi, aby dzieci zapamiętały ich ułożenie. Następnie dzieci zamykają oczy, a N. zabiera jeden obrazek. Po otwarciu oczu wybrane dziecko określa, jakie zwierzę zniknęło.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Spacer wiewiórek i niedźwiedzi* (przewodnik, cz. 3, s. 87).

Karta pracy, cz. 2, nr 6	Karta pracy, cz. 2, nr 19
Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – oglądają zdjęcia i nazywają zwierzęta, – określają różnice między sarną a wróblem, – naśladowują ruchy zwierząt (sowy, żmii, lisa, zająca) przedstawionych na zdjęciach. 	Dzieci: <ul style="list-style-type: none"> – oglądają zdjęcia i nazywają zwierzęta, – określają różnice między sarną a wróblem, – odszukują naklejki ptaków i naklejają według wzoru z poprzedniej karty.

Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 21 (przewodnik, cz. 3, s. 164).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola. Dzieci próbują określić, czy w pobliżu są pola, łąki, lasy itp. Mogą także wymieniać elementy mijanej przyrody: drzewa, krzewy, trawy itp.
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zwierzęce rodziny*. N. prosi, aby dzieci naśladowały (ruchem, głosem) poznane dotychczas zwierzęta. Następnie prosi, aby utworzyły *rodziny zwierząt*. Na zakończenie sprawdza poprawność wykonania zadania. Pyta dzieci z danej podgrupy, jakimi są zwierzętami.

III

- Quiz dydaktyczny *Co wiemy o poznanych zwierzętach?*
Dzieci mówią: *Tak*, kiedy zgadzają się z wypowiedzanym zdaniem, a *Nie*, kiedy się z nim nie zgadzają.
 - *Wiewiórki mieszkają w dziuplach.*
 - *Niedźwiedzie to takie małe ptaki.*
 - *Jeże mają kolce.*
 - *Dziki nie są w ogóle groźne.*
 - *Żaba jest ogromna jak dom.*
 - *Bocian ma długi dziób.*
- Rysowanie drzew iglastych.
Kartki, kredki.
N. prezentuje sposób rysowania drzewa – prosta linia pionowa i dużo linii ukośnych. Dzieci rysują na swoich kartkach dowolną ilość drzew.
- Układanie puzzli przedstawiających zwierzęta z pól i lasów.
Puzzle przedstawiające zwierzęta z pól i lasów lub obrazki pocięte na części.
Dzieci układają puzzle samodzielnie lub w małych grupach.
- Zabawa ruchowa *Zwierzęta w lesie* (przewodnik, cz. 3, s. 86).

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Poznajemy termometr. Zabawa dydaktyczna <i>Słońce i deszcz</i>. Ćwiczenia logopedyczne usprawniające język, wargi i żuchwę. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27.</p>	
<p>II.1. Zabawa na powitanie – <i>Jaką lubię pogodę?</i> Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej <i>Marcowa pogoda</i>. Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Rytmizowanie przysłowia <i>W marcu jak w garncu</i>. Cel: wzbogacanie wiadomości na temat przyrody i zjawisk atmosferycznych. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Marcowy garnek</i>.</p> <p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>2. Rozwiązywanie zagadki o garnku. Oglądanie garnków, określanie ich wielkości i dobieranie do nich pokrywek. Odgadywanie symboli pogody. Praca plastyczna <i>Garnek</i>. Cel: rozwijanie sprawności manualnej.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: obserwowanie chmur w ogrodzie przedszkolnym, zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Wiatr i chmury</i>.</p>	
<p>III. Ćwiczenia dużej motoryki i małej motoryki – <i>Chmury i deszcz</i>.</p> <p>Zgniatanie krolepek folii bąbelkowej palcami rąk.</p>	<p>Rysowanie po śladzie kształtu parasola. Powtarzanie rymowanki za N. Wyklaskiwanie podanego rytmu.</p>
<p>Zabawa ruchowa <i>Słońce świeci – deszczu pada</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 11, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat przyrody i zjawisk atmosferycznych,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat,
- **rozwijanie sprawności manualnej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- określa aktualną pogodę,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- **formuje kulki z plasteliny i dokładanie je przykleja.**

Przebieg dnia

I

- Poznajemy termometr.
Termometry różnego rodzaju.
N. prezentuje termometry do mierzenia: temperatury za oknem i temperatury ciała. Pyta dzieci, czy wiedzą, do czego służą te urządzenia i jak się nazywają. Dzieci dzielą rytmicznie (na sylaby) nazwę *termometr*.
- Zabawa dydaktyczna *Słońce i deszcz*.
Obrazki przedmiotów potrzebnych w czasie deszczu lub przedmioty potrzebne w czasie deszczu (kałosze, płaszcz przeciwdeszczowy, parasol) i w czasie pobytu na słońcu (czapka z daszkiem, krem z filtrem, woda w butelce), symbole słońca i deszczu.

N. prosi, aby kolejne dzieci wybrały jeden obrazek lub przedmiot, powiedziały, jak on się nazywa, do czego służy i kiedy go używamy – w czasie deszczowej czy słonecznej pogody. Dzieci kładą obrazek lub przedmiot przy właściwym symbolu pogody.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające język, wargi i żuchwę.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka, demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci.

Słoneczko budzi się i uśmiecha – dzieci wyciągają do przodu wargi okrągłe jak słoneczko, a następnie rozciągają je do szerokiego uśmiechu.

Deszczyk – przy szeroko otwartej jamie ustnej *język wychodzi na spacer* i unosi się do góry, w stronę nosa. *Nagle zaczął padać deszcz* – język chowa się za górnymi zębami w jamie ustnej.

Tęcza – po deszczu pojawia się tęcza – dzieci rysują jej kształt, przesuując czubek języka po górnej wardze od jednego kącika ust do drugiego.

Wiatr – dzieci wciągają powietrze nosem, a wypuszczają ustami ułożonymi w dziobek, starając się, aby policzki nie wypełniały się powietrzem.

Kropelki – jak kropelki wody spadają z góry na dół, tak czubek języka porusza się od górnych do dolnych zębów: najpierw powoli i bardzo dokładnie, a potem coraz szybciej.

Chmurki – dzieci rysują kształt chmurki, przesuując językiem po wewnętrznej stronie warg, przy zamkniętych ustach.

Parasolka – dzieci naśladowują otwieranie i zamykanie parasoli przez coraz szersze otwieranie ust i ich zamykanie.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 27 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowa pogoda*.

Emblematy pogody (do zawieszenia na szyi): deszcz, wiatr, śnieg, grad, słońce.

N. pokazuje emblematy pogody i omawia ich znaczenie, zawiesza na szyi każdego dziecka jeden emblemat. Dzieci stają w kole, które naśladuje garnek. N. mówi, jaki rodzaj pogody *wrzuca do garnka*, np. deszczyk. Dzieci, które mają taki emblemat, wchodzi do środka koła i zamieniają się miejscami. Na koniec, kiedy N. powie przysłowie *W marcu jak w garnku*, wszystkie dzieci wchodzi do koła i zamieniają się miejscami.

- Zabawa ruchowa *Słońce świeci – deszczyk pada*.

Symbol parasola.

N. wiesz symbol w widocznym miejscu sali. Kiedy powie: *Słońce*, dzieci swobodnie spacerują po sali, a kiedy powie: *Deszcz*, chowają się w pobliżu zawieszonych obrazka.

- Zabawa z chustą animacyjną – *Pada deszcz*.

Chusta animacyjna.

Dzieci trzymają chustę za brzegi. Na hasło N.:

– *mały wiatr* – lekko potrząsają chustą,

– *duży wiatr* – mocno potrząsają chustą,

– *pada deszcz* – unoszą chustę bardzo wysoko, puszczają ją i wbiegają pod nią, jak pod parasol.

- Zabawa z balonem.

Balon.

Dzieci siedzą w kręgu, w siadzie skrzyżnym, rzucają lub odbijają balon do kolegów. Trzymają balon w obu rękach, rzucają znad głowy, prostują sylwetkę podczas rzutu.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowy garnek*.

Symbole: słońca, deszczu, śniegu, wiatru, około 6 dużych obręczy/szarf, dowolne nagranie muzyczne, odtwarzacz CD.

Dzieci otrzymują od N. symbole pogody. Podczas gdy gra muzyka, swobodnie poruszają się po sali. Na przerwę w muzyce wskazują do obręczy, w której może się znaleźć po jednym rodzaju symbolu pogody (czyli jedno słońce, jeden deszcz, jeden śnieg, jeden wiatr). Jeśli w obręczy jest więcej dzieci z powtarzającymi się symbolami, N. podpowiada, gdzie mogą znaleźć miejsce.

Zajęcia 1.

- Zabawa na powitanie – *Jaką lubię pogodę?*

Parasol.

Dzieci stają na obwodzie koła. Jedno z nich wchodzi do środka z rozłożonym parasolem, mówi swoje imię i jaką lubi pogodę, np. *Mam na imię... Lubię, kiedy pada śnieg*. Następnie oddaje parasol innemu dziecku. Dzieci zmieniają się dotąd, aż każde z nich wejdzie do środka i będzie miało okazję, aby się wypowiedzieć.

- Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Marcowa pogoda*.

Książka (s. 52–53) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

– *Tato, twoja zupa jest najpyszniejsza na świecie!* – powiedział Olek, prosząc o dokładkę.

– *Bardzo się cieszę, że ci smakuje* – odparł tata, mieszając w wielkim garze.

– *Nauczysz mnie gotować taką jarzynkową zupę?*

– *Proszę bardzo. Potrzebne będą warzywa: marchewka, seler, por, korzeń pietruszki, kalafior lub brokuł, zielony groszek...*

– *Ojej! Aż tyle?* – zdziwił się chłopiec.

– *Tak. To dzięki warzywom zupa jest taka pyszna.*

– *I zdrowa* – dodał Olek.

– *A na drugie danie będą dzisiaj twoje ulubione naleśniki z masą jabłkową* – tata uśmiechnął się do synka.

– *Mniam!*

Tego dnia Ada z mamą pojechały w odwiedziny do cioci, więc po obiedzie i krótkiej zabawie Olek poprosił tatę o wyjście na spacer.

– *Dobrze, ale musimy się ciepło ubrać, bo pogoda zmienia się z minuty na minutę* – odparł tata.

– *Przecież świeci słońce. Nie chcę żadnej kurtki i czapki* – stwierdził Olek, wyglądając przez okno. – *Jest wiosna.*

– *Synku, jest dopiero marzec i może nawet spaść śnieg.*

– *Śnieg? Tato, przecież za chwilę przylecą bociany. Nie może im napadać do gniazda!* – oburzył się Olek.

– *Jest takie przysłowie o pogodzie: „W marcu jak w garncu”, czyli w garnku* – wyjaśnił tata.

Chłopiec nie bardzo rozumiał, co to znaczy. Samodzielnie zasznurował buty, bo nauczył się tego w przedszkolu. Nie chciał jednak założyć ani kurtki, ani czapki.

Na dworze świeciło ciepłe słońce. Ptaszki swiergotały radośnie i przenosiły w dziobkach gałązki, puch i suchą trawę do budowy gniazda. Olek z tatą dotarli na plac zabaw, ale w tej samej chwili na niebie pojawiły się ciemne chmury. Momentalnie zrobiło się zimno, wiatr rozkołysał drzewa i huśtawkę, a krople deszczu zaczęły bębnić po zjeżdżalni dla dzieci. Na szczęście tata miał w torbie kurtkę i czapkę Olka i szybko ubrał synka. Schowali się pod daszkiem, czekając na poprawę pogody. Deszcz jednak zrobił im psikusa i zamienił się w... kulki.

– *Tato, z nieba spadają lody!* – zawołał chłopiec, kładąc na rączce zimną kuleczkę.

– *To jest grad* – wyjaśnił tata. – *Lodowe kulki. Musimy to przeczekać.*

Po pewnym czasie niebo znów zrobiło się błękitne, słońce wystawiło promyczki i ogrzało zmarznięte buzie.

– *Widzisz, mówiłem!* „W marcu jak w garncu”, czyli pogoda pełna niespodzianek: raz słońce, raz grad, raz spokój, raz wiatr... Do wyboru, do koloru – zaśmiał się tata.

– *Zupełnie jak w garnku z twoją zupą. Groszek i marchewka, seler i...*

– *Rzodkiewka!* – dokończył rymowanie tata.

A wieczorem, kiedy Ada z mamą wróciły do domu i usłyszały o przygodzie z gradem, mama wymyśliła wesołą piosenkę:

Zupa z jarzynek dobra na wszystko.

Bocian już wrócił, stoi nad miską.

I w swoim gnieździe woła radośnie:

– *Nalejcie zupy zmarzniętej Wiośnie!*

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- *Co tata przygotował na obiad?*
- *Dokąd poszli po obiedzie tata i Olek?*
- *Czy Olek ubrał się właściwie, gdy wychodzili na spacer?*
- *Jaka niespodzianka spotkała Olka i jego tatę na spacerze?*
- *Co zrobił tata?*
- *Co znaczą słowa: „W marcu jak w garncu?”*

- Rytmizowanie przysłowia *W marcu jak w garncu*.

Instrumenty perkusyjne (grzechotki, bębny, tamburyny, kołatki).

N. rytmizuje tekst przysłowia *W marcu jak w garncu*, a dzieci powtarzają ten rytm, wyklaskując go. Następnie N. prezentuje instrumenty perkusyjne: grzechotki, bębny, tamburyny i kołatki, i przypomina sposób grania na nich. Rozdaje je dzieciom, prosi o podanie nazwy instrumentu, który dziecko otrzymało. Wspólnie grają rytm, zamieniając się instrumentami.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowy garnek* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Rozwiązywanie zagadki o garnku.

N. recytuje zagadkę B. Szelańgowskiej i prosi dzieci o podanie rozwiązania. Dzieci mówią swoje rozwiązanie po cichu do ucha N. tak, aby każde dziecko miało możliwość wypowiedzenia się.

Zupę, gulasz czy marchewkę –

to w nim właśnie się gotuje.

Ognia wcale się nie boi.

Na kuchence wtedy stoi. (garnek)

- Oglądanie garnków, określanie ich wielkości i dobieranie do nich pokrywek.

Garnki różnej wielkości i pokrywki do nich, obrazki – symbole pogody.

N. rozkłada garnki różnej wielkości, o różnych wzorach i kolorach, oraz pokrywki różnej wielkości. Prosi dzieci, aby ułożyły garnki w kolejności od najmniejszego do największego oraz dobrały do nich odpowiednie pokrywki. W środku każdego garnka jest ukryty obrazek – symbol pogody.

- Odgadywanie symboli pogody.

Obrazki przedstawiające symbole pogody.

Chętne dzieci wyjmują z garnków obrazki – symbole pogody. Wspólnie z N. odgadyują, co one oznaczają. Następnie wszystkie obrazki wrzucają do jednego garnka, w którym będzie się gotowała *marcowa zupa*.

- Praca plastyczna *Garnek*.

Rysunek garnka narysowany na kartce (dla każdego dziecka), plastelina w różnych kolorach.

Dzieci wyklejają rysunek garnka kawałkami plasteliny. Urywają kawałek plasteliny w dowolnym kolorze, wyrabiają go w dłoni i rozcierają opuszkami palców, tworząc kolorowe kółeczka. Po zakończeniu sprzątaj miejsce pracy, oglądają swoje garnki i myją ręce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Obserwowanie chmur w ogrodzie przedszkolnym.

N. prosi, aby dzieci przyjrzały się dokładnie chmurom i powiedziały, jaki mają kolor, kształt, jaką wielkość, czy się poruszają, czy stoją w miejscu.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wiatr i chmury*.

Tamburyn.

Jedno dziecko pełni rolę wiatru, pozostałe są chmurami. Kiedy N. gra na tamburynie melodię do podskoków, *chmury wesoło podskakują*. Kiedy dźwięk cichnie, dzieci stają w miejscu, wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami – naśladują zbliżający się wiatr. Następnie N. gra melodię do biegu, a *wiatr goni chmury*, które biegają po wyznaczonym terenie. Dziecko, którego dotknie wiatr, zostaje jego pomocnikiem.

III

- Ćwiczenia dużej motoryki i małej motoryki – *Chmury i deszcz*. Dzieci rysują w powietrzu duże chmury: najpierw prawą ręką, potem lewą ręką i obiema rękami. Następnie unoszą ręce wysoko nad głową i palcami naśladują padający deszcz, poruszając rękami z góry na dół. Kucają, uderzając palcami w podłogę: najpierw powoli, a potem coraz szybciej i mocniej – naśladują ulewę.

Deszczowe kropelki	Karta pracy, cz. 2, nr 20
<p>Folia bąbelkowa: gruba i cienka.</p> <p>Dzieci dotykają folii bąbelkowej, porównują wielkość kóleczek. Naciskają je palcami, zgniatając. Starają się zgnieść jak najwięcej deszczowych kropel.</p>	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rysują po śladzie kształt parasola, – powtarzają rymowaną za N., – wyklaskują podany rytm.

- Zabawa ruchowa *Słońce świeci – deszczyk pada* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Marzec, tydzień 3

Dzień 2

Marcowa pogoda

Wesoły deszczyk

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Słuchanie odgłosu deszczu. Zabawa dydaktyczna <i>Parasol przeciwdeszczowy</i> . Ćwiczenie grafomotoryczne <i>Kałuże</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27.
II.1.	Wprowadzenie do zajęć – kończenie zdania. Osluchanie z melodią i tekstem piosenki <i>Deszczyk</i> . Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki. Cel: rozwijanie spostrzegawczości. Nauka refrenu piosenki <i>Deszczyk</i> z równoczesnym wytupywaniem rytmu. Zabawa badawcza <i>Deszczowy eksperyment</i> . Zabawa ruchowa <i>Słońce świeci – deszczyk pada</i> .
	Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.
	2. Zabawa badawcza <i>Jak powstaje deszcz?</i> Zabawa sensoryczna <i>Deszczyk</i> . Zabawa badawcza <i>Co tonie, a co nie tonie w kałuży?</i> Cel: pobudzenie ciekawości badawczej.
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa <i>W czasie deszczu</i> , spacer w pobliżu przedszkola – hartowanie organizmu.
III.	Rozmowa kierowana na temat: <i>Do czego jest potrzebny deszcz?</i> Zabawa ruchowa <i>Skaczemy przez kałuże</i> . Ćwiczenie graficzne <i>Kropelki</i> .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie spostrzegawczości,
- rozwijanie poczucia rytmu,
- pobudzenie ciekawości badawczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje elementy zawarte w wysłuchanej piosence,
- słucha odgłosów natury i je naśladuje,
- maluje w rytmie muzycznym,
- eksperymentuje z wodą.

Przebieg dnia

I

- Słuchanie odgłosu deszczu.
Nagranie odgłosów deszczu, odtwarzacz CD.
N. włącza nagranie odgłosów, a dzieci zastanawiają się, co je wydaje (deszcz) i jakie to jest (deszcz duży, mały, burza itp.).
- Zabawa dydaktyczna *Parasol przeciwdeszczowy*.
Wycięte sylwety kropelek i parasola, słomki.
N. prosi, aby dzieci za pomocą słomek przenieśli na sylwetę parasola kilka papierowych kropelek.
- Ćwiczenie grafomotoryczne *Kałuże*.
Rysunki kałuży o prostych kształtach, nożyczki.
Dzieci wycinają otrzymane rysunki.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27 (przewodnik, cz. 3, s. 102).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie do zajęć – kończenie zdania.
N. rozpoczyna zdanie *Deszcz jest...* i prosi o dokończenie kolejne osoby.
- Osłuchanie z melodią i tekstem piosenki *Deszczyk* (sł. i muz. B. Forma).
Nagranie piosenki Deszczyk, odtwarzacz CD.

Lekko

Ka - pu - ka - pu, pa - da deszcz, stru - gi le - cą z nie - ba. A ja jed - nak
po - wiem wam: mar - twić się nie trze - ba. Weź pa - ra - sol za - raz do rę - ki,
włóż na no - gi ka - lo - sze. Za - nuć sło - wa tej pio - sen - ki
i we - so - ło ru - szaj w dro - gę. i we - so - ło ru - szaj w dro - gę.

1. *Kapu-kapu, pada deszcz,
strugi lecą z nieba.
A ja jednak powiem wam:
martwić się nie trzeba.*

Ref.: *Weź parasol zaraz do ręki,
włóż na nogi kalosze.
Zanuć słowa tej piosenki
i wesoło ruszaj w drogę. (2 x)*

2. *Kap-kapu-kapu-kap,
deszczyk z nieba leci,
w kroplach deszczu, nucąc tak,
idą sobie dzieci.*

Ref.: *Weź parasol zaraz do ręki...*

3. *Kapu-kapu, pada deszcz,
wszystko mokre wkoło,
przez kałuże sobie skaczą,
śmiejąc się wesoło.*

Ref.: *Weź parasol zaraz do ręki...*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki.
 - *Jak padał deszcz?*
 - *Co się przydaje podczas deszczu?*
 - *Skąd leciał deszczyk?*
 - *Co można robić podczas deszczu?*
 - *Czy piosenka o deszczu musi być smutna? Czy ta piosenka była smutna? Dlaczego?*
- Nauka refrenu piosenki *Deszczyk* z równoczesnym wytupywaniem rytmu. N. wspólnie z dziećmi ponownie słucha piosenki. Metodą ze słuchu powtarza tekst refrenu. Następnie, podczas nauki na pamięć, dzieci, oprócz śpiewu, wytupują rytm piosenki.

- Zabawa badawcza *Deszczowy eksperyment*.
Miska, dwie szklanki wody, cztery szklanki mąki ziemniaczanej, barwnik spożywczy (opcjonalnie).
 N. wraz z dziećmi próbuje najpierw złapać w ręce samą wodę. Następnie *wyrabia* masę z przygotowanych składników. Dzieci, bawiąc się nad miską (tworząc np. kulki lub kładąc masę na dłoni), obserwują, co dzieje się z powstałą cieczą.

Ciecz nienewtonowska (czytaj nieniuonowska) to płyn, który pozornie przeczy prawom fizyki. W spoczynku, bez działającej na niego żadnej siły, zachowuje się jak zwykła ciecz, ale gdy tylko dostarczymy mu jakąś energię, np. poprzez nacisk, ciecz ta zachowuje się jak ciało stałe.

- Zabawa ruchowa *Słońce świeci – deszczyk pada* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa badawcza *Jak powstaje deszcz?*
Słoik, gorąca woda, talerzyk, kilka kostek lodu.
 Dzieci obserwują, jak N. wlewa do słoika gorącą wodę i przykrywa słoik talerzykiem, na którym kładzie kilka kostek lodu. Wspólnie obserwują zjawisko tworzenia się pary wodnej, która w kontakcie z zimnym talerzykiem (kostkami lodu) zaczyna się skraplać.

- Zabawa sensoryczna *Deszczyk*.

Spryskiwacz, pipeta.

N. wraz z dziećmi podchodzi do kolejnych *stacji* – najpierw spryskuje dłonie dzieci spryskiwaczem, następnie dzieci kolejno podchodzą do odkręconego kranu z wodą, a na koniec – ponownie do N. (skrapianie dłoni pipetą z wodą). N. pyta: *Który deszczyk był najprzyjemniejszy? Dlaczego?*

- Zabawa badawcza *Co tonie, a co nie tonie w kałuży?*
Miska z wodą, kilka lekkich przedmiotów (np.: piórko, łupinka orzecha) i cięższych przedmiotów (np.: drewniany klocek, kamień).

Wybrane dzieci wrzucają do miski z wodą kolejne przedmioty i wspólnie z N. zastanawiają się, dlaczego część z nich tonie, a część nie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *W czasie deszczu*.
 N. prosi, aby dzieci kucnęły. Kiedy powie: *Pada deszcz*, powoli wstają (aż do wspięcia na palcach) – tak jak rosnące rośliny. Następnie dzieci swobodnie spacerują, wybierając nowe miejsce, i zabawa się powtarza.
- Spacer w pobliżu przedszkola – hartowanie organizmu.
 N. wybiera się z dziećmi na spacer, podczas którego wszyscy wspólnie zastanawiają się, czy piesze wycieczki: bliższe i dalsze, w różnych warunkach pogodowych, mogą mieć wpływ na nasze zdrowie.

III

- Rozmowa kierowana na temat: *Do czego jest potrzebny deszcz?*
 N. zadaje dzieciom pytanie, a następnie słucha wypowiedzi chętnych osób.
Deszcz jest potrzebny np.: w rolnictwie (hodowla upraw), roślinom (aby mogły rosnąć), aby zmyć kurz i zanieczyszczenia, do uzupełnienia wody w zbiornikach wodnych.

- Zabawa ruchowa *Skaczymy przez kałuże*.
Wycięte kontury kałuż (mogą być te z I części dnia).
N. wraz z dziećmi rozkłada w różnych miejscach sali kałuże, przez które dzieci kolejno skaczą.
- Ćwiczenie graficzne *Kropelki*.
Rysunek chmury, a pod nią kilka linii przerywanych, tworzących deszcz, kredki.
N. rozdaje dzieciom kartki. Zadaniem dzieci jest połączenie linii przerywanych i pokolorowanie chmurki.

Marzec, tydzień 3

Dzień 3

Marcowa pogoda

Kolorowe parasole

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Zabawa na powitanie – <i>Wielki parasol</i> . Nauka pierwszej zwrotki piosenki <i>Deszczyk</i> . Zabawa taneczna przy piosence <i>Deszczyk</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27.	
II.1.	Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Taniec z parasolem</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Kolorowe parasole</i> . Cel: rozwijanie kompetencji matematycznych.	
	Szukanie czterech różnic między obrazkami. Liczenie parasoli, pokazywanie ich liczby na palcach. Kolorowanie parasoli.	Szukanie pięciu różnic między obrazkami. Liczenie parasoli. Kolorowanie parasoli zgodnie z poleceniem.
	Zabawa ruchowa <i>Spadające krople</i> .	
	Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 22. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
	Zabawy na świeżym powietrzu: wiosenny bieg z przeszkodami, granie w gumę.	
III.	Zabawa dydaktyczna <i>Strój i pogoda</i> . Zabawa ruchowa <i>Symbole pogody</i> . Eksperymenty plastyczne <i>Mokre na mokrym</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie kompetencji matematycznych,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- liczy, stosując liczebniki porządkowe w zakresie 4 (5),
- **wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Wielki parasol*.
Chusta animacyjna.
Dzieci trzymają chustę za brzegi i wysoko ją unoszą, tworząc czasę gigantycznego parasola. N. wita dzieci, które: *przyszły dzisiaj w kaloszach, przyniosły do przedszkola parasol, przyszły w płaszczu przeciwdeszczowym, lubią słuchać padającego deszczu, cieszą się z nadejścia wiosny itp.*, i prosi, by weszły pod parasol.
- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Deszczyk* (przewodnik, cz. 3, s. 106).
Nagranie piosenki *Deszczyk*, odtwarzacz CD.
N. recytuje słowa pierwszej zwrotki, następnie dzieci dopowiadają ostatnie słowa do każdego wersu.

*Kapu-kapu, pada deszcz,
strugi lecą z nieba.*

*A ja jednak powiem wam:
martwić się nie trzeba.*

Dzieci głośno powtarzają słowa razem z N., wystukując rytmicznie palcem wskazującym o białe stolików.

- Zabawa taneczna przy piosence *Deszczyk*.

Nagranie piosenki *Deszczyk*, odtwarzacz CD.

Podczas pierwszej zwrotki dzieci tańczą w dużym kole, podczas drugiej zwrotki dobierają się w pary i tańczą w małych kółkach. Podczas refrenu dzieci klaszczą rytmicznie w ręce nad głową i chodzą swobodnie po sali. W trakcie trzeciej zwrotki maszerują w parach po obwodzie koła.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27 (przewodnik, cz. 3, s. 102).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Taniec z parasolem*.

Nagranie spokojnej muzyki, odtwarzacz CD, parasol.

N. zamienia dzieci w parasole. Przy muzyce i z wykorzystaniem parasola pokazuje ruchy, jakie mają wykonywać dzieci:

- kołysze zamkniętym parasolem na boki – dzieci, z rękami splecionymi w górze, kołyszą się na boki,
- obraca złożonym parasolem dookoła – obracają się wokół własnej osi,
- podrzuca parasol rytmicznie w górę – dzieci podskakują,
- otwiera parasol – dzieci rozkładają ręce na boki,
- obraca rozłożony parasol – obracają się itd.

Na koniec N. zamyka parasol i stawia na podłodze – dzieci opuszczają ręce wzdłuż ciała.

- Zabawa dydaktyczna *Kolorowe parasole*.

Pięć kolorowych parasoli.

N. rozkłada pięć parasoli w różnych kolorach. Dzieci liczą głośno, ile jest parasoli, stosując liczebniki główne. N. wskazuje kolejne parasole i je liczy, stosując liczebniki porządkowe. N. pyta dzieci, w jakim kolorze jest pierwszy parasol, w jakim drugi itd. Prosi wskazane dzieci, by schowały się, np. za pierwszym, trzecim, piątym parasolem (trzylatki liczą do czterech, czterolatki – do pięciu).

N. pyta dzieci, w jakim kolorze jest, np. drugi, trzeci, czwarty, pierwszy, piąty parasol. Na zakończenie N. prosi, by dzieci ustawiły się pod parasolami w odpowiedniej kolejności: trójkami, czwórkami lub piątkami.

Karta pracy, cz. 2, nr 7	Karta pracy, cz. 2, nr 21
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– szukają czterech różnic między obrazkami,– liczą rysunki parasolek, pokazują ich liczbę na palcach,– kolorują rysunki parasolek.	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none">– szukają pięciu różnic między obrazkami,– liczą parasole,– kolorują rysunki parasoli zgodnie z poleceniem: pierwszy – na brązowo, drugi – na fioletowo, trzeci – na pomarańczowo, czwarty – na zielono, piąty – na różowo.

- Zabawa ruchowa *Spadające krople*.

Tamburyn lub trójkąt.

N. uderza rytmicznie w tamburyn, a dzieci biegną po sali. Na przerwę w grze dzieci dobierają się w pary, tworząc koła – kałuże. N. uderza w trójkąt, udając spadające krople deszczu, a dzieci wykonują tyle przysiadów lub skłonów, ile dźwięków usłyszą.

Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 165).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Wiosenny bieg z przeszkodami.
Sprzęt terenowy w ogrodzie przedszkolnym, chorągiewki.
N. określa trasę biegu, wykorzystując sprzęt terenowy. Oznacza ją chorągiewkami. Dzieci np. obiegają piaskownicę, biegną slalomem między huśtawkami, przeskakują przez przeszkodę lub linię, przechodzą po krawędzi piaskownicy itp.
- Granie w gumę.
Guma dla każdej trójki dzieci.
Dwoje dzieci zakłada gumę na kostki lekko rozstawionych nóg. Trzecie dziecko wykonuje ustalone skoki przez gumę, np. przeskakuje gumę lub nadeptuje na nią. Potem zastępuje osobę trzymającą gumę i zamienia się z nią rolami. Można utrudnić zabawę, podnosząc gumę na wysokość łydek i kolan.

III

- Zabawa dydaktyczna *Strój i pogoda*.
Dwie walizki, oznaczone kwiatkiem i śnieżynką, oraz części garderoby – zimowe (kurtka puchowa, futrzana czapka, rękawice z jednym palcem, wełniany szal, spodnie narciarskie itp.) oraz wiosenne (lekka kurtka, czapka z daszkiem, kalosze, płaszcz przeciwdeszczowy itp.).
N. mówi, że z walizek wysypały się i pomieszały ubrania pani Zimy i pani Wiosny. Prosi, by dzieci wybrały części garderoby i posegregowały je do odpowiednich walizek. Dzieci wskazują ubrania i uzasadniają, do której walizki chcą je włożyć.
- Zabawa ruchowa *Symbole pogody*.
Karty z symbolami pogody.
Chętne dziecko losuje kartę z symbolem pogody, ilustruje ruchem dany symbol. Pozostałe dzieci odgadują, co przedstawiała karta, np.:
 - *wiatr* – obie ręce w górze, porusza nimi z lewej strony do prawej strony,
 - *deszcz* – ruch ramion z góry do podłogi i ruch palców dłoni,
 - *słońce* – kreśli rozpostartymi ramionami okrąg itd.
- Eksperymenty plastyczne *Mokre na mokrym*.
Kartki, gąbka, miska z wodą, farby wodne, pipety, nożyczki, folia do zabezpieczenia stolików.
Dzieci moczą gąbką kartkę, nabierają farbę wodną za pomocą pipety i kapią na pracę. Obserwują łączenie kolorów i efekt barwny powstałych plam. Po wyschnięciu wycinają kształt parasola z pomocą N. i zawieszają prace w sali na tablicy.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Powitanie piosenką *Deszczyk*. Zabawa dydaktyczna *Pierwszy, drugi, trzeci...* Ćwiczenia słuchowe *Dźwięki wokół nas*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27.
- II.1. Słuchanie fragmentu wiersza J. Kulmowej *Deszczowa muzyka*. Zabawa instrumentami – *Deszczowa muzyka*. Zabawa *Deszczowy masażyk*. Praca plastyczna *Słońce i deszcz*. Cel: rozwijanie zdolności plastycznych.
- Kolorowanie rysunku słońca żółtą kredką. Przyklejanie na rysunku chmury z wacika kosmetycznego. Naklejanie obrazków kropeł deszczu w wyznaczonych miejscach.
- Zabawa ruchowa *Spadające krople*.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciach zainteresowań.
2. Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *k*. Cel: nauka prawidłowej wymowy głoski *k*. Słuchanie wiersza B. Szelągowskiej *Zabawa z wiosną*. Zabawa ruchowa inspirowana tekstem wiersza. Ćwiczenia słownikowe *Jaka jest pogoda?*
- Zabawy na świeżym powietrzu: obserwowanie chmur w ogrodzie przedszkolnym, zabawa orientacyjno-porządkowa *Małe chmurki – duża chmura*.
- III. Ćwiczenia oddechowe *Chmury i deszcz*. Ćwiczenie pamięci *Pogodowe memory*. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowa pogoda*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie zdolności plastycznych,
- uwrażliwienie słuchu na brzmienie różnych instrumentów perkusyjnych,
- nauka prawidłowej wymowy głoski *k*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje pracę plastyczną,
- gra na instrumentach perkusyjnych,
- prawidłowo wymawia głoskę *k* – w izolacji i w sylabie.

Przebieg dnia

I

- Powitanie piosenką *Deszczyk* (przewodnik, cz. 3, s. 106).
Nagranie piosenki *Deszczyk*, odtwarzacz CD.
 Dzieci śpiewają pierwszą zwrotkę piosenki i refren. Podczas drugiej i trzeciej zwrotki śpiewają melodię na sylabie *la*.
 Powtarzają głośno poszczególne wersy za N. i ilustrują słowa drugiej i trzeciej zwrotki ruchem.
 Dzieci:
 pokazują spadający deszcz ruchem ramion z góry do dołu, obracają się wokół własnej osi z lekko odchylonymi rękami, przeskakują z jednej nogi na drugą, pokazują palcami wskazującymi na usta.

*Kapu-kapu, pada deszcz,
 wszystko mokre wkoło,
 przez kałuże sobie skacz,
 śmiejąc się wesóło.*

- Zabawa dydaktyczna *Pierwszy, drugi, trzeci...*

Patyczki matematyczne.

N. prosi, by dzieci ułożyły dywanik, w którym pierwszy patyczek będzie czerwony, drugi będzie zielony, trzeci będzie żółty, czwarty będzie niebieski, piąty będzie biały. Następnie dzieci kolejno podają kolegom kolejność patyczków w dywaniku.

- Ćwiczenia słuchowe *Dźwięki wokół nas.*

Gazeta, torebka foliowa, folia aluminiowa, kredki, pudełko plastikowe, szklanka z wodą, rurka.

N. eksperymentuje wraz z dziećmi z wytwarzaniem dźwięków powstałych przez: darcie gazety, szuranie torebką foliową, stukanie palcem w folię aluminiową, stukanie kredką w pudełko plastikowe, bulgotanie wody w szklance – dmuchanie przez rurkę, zasuwanie suwaka przy bluzie itp. Następnie dzieci siadają na dywanie, tyłem do N., słuchają dźwięków i je rozpoznają. Na zakończenie dzieci mogą bawić się ze sobą w parach – jedno dziecko podaje zagadkę, drugie odgaduje.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27 (przewodnik, cz. 3, s. 102).

II

Zajęcia 1.

- Słuchanie fragmentu wiersza J. Kulmowej *Deszczowa muzyka.*

Dzieci słuchają wierszyka wprowadzającego do tematu.

Co to za dzwony?

Czy to w tej rynnie?

Dudni po dachach, jakby na bębnach.

Dudni ulewa taka... wiosenna.

Tłucze o szyby wesołym deszczem.

Bębni kroplami wciąż jeszcze... jeszcze...

I na listeczkach gra z całej duszy,

aż rozśpiewane skowronki głuszły!!!

- Zabawa instrumentami – *Deszczowa muzyka.*

Instrumenty perkusyjne: grzechotki, bębni, kołatki.

N. demonstruje grę i pyta o skojarzenia dzieci z rodzajem deszczu, np.: gra na kołatce – *spadają pojedyncze krople*, gra na grzechotkach – *szumi ulewa*, gra na bębni – *jest burza*. N. dzieli dzieci na trzy grupy, którym rozdaje instrumenty: grzechotki, bębni i kołatki. Wskazuje, która grupa będzie naśladować padający deszcz (muzyka oddaje wzrost napięcia, a następnie jego spadek).

- Zabawa *Deszczowy masażyk.*

Dzieci dobierają się parami i siadają jedno za drugim na krzeselkach ustawionych oparciami na zewnątrz. Dziecko siedzące z tyłu wykonuje masażyk na plecach kolegi. Przy powtórzeniu zabawy zamieniają się rolami.

N. demonstruje ruchy na wybranym dziecku i mówi:

Na niebie pokazał się mały, biały kłębuszek.

Psotny wiatr dmuchał mocno.

Przygonił dużo chmur.

Chmurki uderzały o siebie i popłakiwały.

Z daleka było słycać pomruki zbliżającej się burzy.

Nagle pojawił się błysk.

Wystraszone chmurki zaczęły łać ły.

Rozbiegły się po całym niebie i zniknęły.

Deszcz był coraz słabszy,

a na niebie rozblęzło słońce.

Dzieci:

rysują na plecach spiralę,

przesuwają palcami obu rąk po plecach,

rysują palcami wskazującymi wiele spiralek,

stawiają kreski w różnych miejscach na

plecach,

uderzają piąstkami,

rysują zygzak pioruna,

uderzają wszystkimi palcami jak przy grze na

pianinie,

przesuwają po plecach wewnętrzną stroną

dłoni,

wykonywają pojedyncze stuknięcia palcami

wskazującymi,

rysują koło i promyki.

Praca plastyczna *Słońce i deszcz*

Wyprawka plastyczna, karta 24, żółte kredki, okrągłe waciki kosmetyczne, naklejki – obrazki kropli, klej.

Dzieci:

- kolorują rysunek słońca żółtą kredką,
- przyklejają na rysunku dużej chmury waciki kosmetyczne,
- nakleją obrazki kropli deszczu w wyznaczonych miejscach.

Praca plastyczna *Słońce i deszcz*

Wyprawka plastyczna, karta 23, kredki, wata kosmetyczna, niebieska lub biała plastelina, klej.

Dzieci:

- kolorują tło na niebiesko, a słońce na żółto,
- przyklejają watę na rysunkach chmur,
- przyklejają krople deszczu z plasteliny w wyznaczonych miejscach.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 102).
- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *k*.
Lusterka dla każdego dziecka.
N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *k*.

Głoska *k* jest głoską tylnojęzykową. Powstaje przez uniesienie i zwarcie tylnej części języka do podniebienia miękkiego. N. zwraca uwagę, aby przy głosce *k* nie wybrzmiewała dodatkowo głoska *y*. Dzieci powtarzają za N. głoskę *k*, kontrolując w lusterku pracę języka.

Jeśli N. zauważy, że dziecko zamienia głoskę *k* na głoskę *t* lub ją opuszcza, to kieruje je do logopedy.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Zabawa z wiosną*.

Stąpa wiosna po łące.

Idzie cicho i słucha.

*Tyle dźwięków cudownych
wpada wiosnie do ucha!*

„Ka, ka, ko, ko, ki, ke, ke!

Chyba też się pobawię.

Aka, aku, aki, ka

i pobiegam po trawie!”

Wiosna goni motylka.

Wiosna bawi się z osą.

Zdjęła swoje buciki,

bo pobiegać chce boso.

„Oko, oka, oke, ke!

Ale tu jest przyjemnie.

Ika, ika, ike, ke.

Bawcie się już beze mnie!”

I pobiegła do lasu!

I pobiegła radosna,

nasion garść wysypując.

Taka właśnie jest wiosna!

N. prezentuje wiersz po raz pierwszy i omawia z dziećmi jego tekst. Następnie mówi go jeszcze raz, a dzieci powtarzają znajdujące się w nim sylaby.

- Zabawa ruchowa inspirowana tekstem wiersza.
N. recytuje wiersz, a dzieci w dowolny sposób ilustrują ruchem jego treść, naśladując czynności wykonywane przez wiosnę.
- Ćwiczenia słownikowe *Jaka jest pogoda?*

Karteczki w czterech kolorach.

Każde dziecko ma zamknięte oczy. Losuje karteczkę w jednym z czterech kolorów i go nazywa. N. dzieli dzieci na cztery grupy według kolorów. Każda z nich ma za zadanie wymyślić jak najwięcej określeń:

kolor żółty – *jakie może być słońce?* (gorące, zasłonięte chmurami, grzejące, jasne, żółte)

kolor niebieski – *jaki może być deszcz?* (mokry, padający, drobny, silny, ciepły, ulewny)

kolor zielony – *jaki może być wiatr?* (silny, słaby, niebezpieczny, zimny, delikatny)

kolor czerwony – *jaka może być pogoda?* (ładna, brzydka, wiosenna, burzowa, słoneczna, deszczowa).

Każda grupa prezentuje swoje określenia. N. koryguje i poszerza propozycje dzieci. Każde prawidłowe określenie jest nagradzane jednym punktem (np. klockiem). Na koniec grupy liczą swoje punkty i nagradzają zwycięzców brawami.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Obserwowanie chmur w ogrodzie przedszkolnym.
N. prosi, aby dzieci przyjrzały się dokładnie chmurom i powiedziały, jaki mają kolor, kształt, jaką wielkość, czy się poruszają, czy stoją w miejscu, co przypominają lub do czego podobny jest ich kształt.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Małe chmurki – duża chmura*.
Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na hasło N.: *Małe chmurki*, łączą się w pary, tworząc małe chmurki. Na hasło: *Duża chmura*, wszystkie dzieci podają sobie ręce, tworząc jedną dużą chmurę. Potem znów wracają do biegania. Zabawę powtarzamy kilka razy.

III

- Ćwiczenia oddechowe *Chmury i deszcz*.
Dla każdego dziecka: słomka, kartka, kredki, krople deszczu wycięte z papieru.
N. rozdaje dzieciom kartki i prosi, aby na górze narysowały chmurę, a na dole – trawę. N. układa każdemu dziecku na chmurze krople deszczu wycięte z papieru. Zadanie dzieci polega na przeniesieniu *kropel deszczu z chmur na ziemię* za pomocą słomek. Dzieci przykładają słomki do kropli, wciągają powietrze, zasysają krople i je przenoszą.
- Ćwiczenie pamięci *Pogodowe memory*.

Pary symboli pogody.

N. rozkłada przed dziećmi symbole pogody i prosi o ich nazwanie. Następnie wspólnie je zasłaniają, układając karty obrazkami do dołu. Dzieci losują dwie karty, określają narysowane na nich symbole pogody. Jeśli symbole są jednakowe, dziecko zabiera karty. Wygrywa osoba, która ma najwięcej kart.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowa pogoda* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Marzec, tydzień 3

Dzień 5

Marcowa pogoda

Marcowa pogoda

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Zabawa integracyjna <i>Kto się schował pod parasolem?</i> Zagadki dotyczące elementów marcowej pogody. Zabawa twórcza <i>Marcowe odgłosy</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27.
II.1.	Wprowadzenie do tematu zajęć – oglądanie prognozy pogody. Słuchanie wiersza B. Formy <i>Marcowe kaprysy</i> . Rozmowa na podstawie wysłuchanego wiersza. Cel: poznawanie zmian zachodzących w pogodzie w marcu. Przypomnienie znaczenia przysłowia <i>W marcu jak w garncu</i> . Zabawa matematyczna <i>Największy, najmniejszy</i> . Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Marcowy garnek</i> .
	Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 22. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
	Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian w pogodzie, zabawa twórcza <i>Jesteśmy pogodą</i> .
III.	Quiz dydaktyczny <i>Prawda czy fałsz?</i> Rytmizowanie przysłowia <i>W marcu jak w garncu</i> . Nauka trzeciej zwrotki piosenki <i>Deszczyk</i> . Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Marcowa pogoda</i> .

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 1, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 11, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie zmian zachodzących w pogodzie w marcu,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia wybrane zjawiska pogodowe,
- **prawidłowo wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa integracyjna *Kto się schował pod parasolem?*

Duży parasol.

Wybrane dziecko zasłania się parasolem (będzie mu widać nogi i stopy). Pozostałe dzieci odgadują, kto się za nim schował.

- Zagadki dotyczące elementów marcowej pogody.

*Widzisz je za dnia na pogodnym niebie,
za to w dzień pochmurny chmurka chowa je za siebie. (słońce)*

*Gdy jest ciemna, to już wiesz,
że lada moment spadnie z niej deszcz. (chmura)*

Mówimy, że coś jest białe jak... (śnieg)

*Spada z chmury na ziemię – kapu-kap.
Gdy tak się dzieje, parasolkę złap! (deszcz)*

*Gdy niebo się chmurzy,
a czasem w czasie burzy
pojawia się nagle jasny znak na niebie
– musisz wtedy uważać na mnie i na siebie! (piorun)*

*Szumi wokół nas,
nawet tam, gdzie las,
szszszszsz... (wiatr)*

- Zabawa twórcza *Marcowe odgłosy.*

Kawałki papieru, butelki.

Dzieci próbują naśladować odgłosy przyrody, korzystając z dostępnych materiałów. I tak, gniotąc papier albo trąc dłońmi o siebie, naśladują szum wiatru; dmuchając w otwór butelki i improwizując melodycznie na głosce *u* – *gwizd wiatru*; stukając palcami w papier – *krople deszczu*.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 27 (przewodnik, cz. 3, s. 102).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie do tematu zajęć – oglądanie prognozy pogody.

Nagranie prognozy pogody (np. z poprzedniego dnia – z prognozą na dzisiaj).

Dzieci oglądają prognozę pogody, wyglądają za okno i określają, czy się ona sprawdziła. N. z dziećmi zastanawia się, komu mogą się przydać takie wiadomości i gdzie je można usłyszeć.

- Słuchanie wiersza B. Formy *Marcowe kaprysy*.

*Ja jestem marzec, ja wam pokażę,
jak dobrze mieszać pogodę w garze.
Zanim na dobre wiosna przybędzie,
ja ślady zimy zostawię wszędzie.*

*Zmarzną wam nosy i zmarzną uszy,
i jeszcze trochę śnieżek poproszę.
I chociaż słońce mocniej przygrzeje,
to jeszcze chłodnym wiatrem powieje.*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanego wiersza.

– *O jakim miesiącu była mowa w wierszu?*

– *Jaka była wtedy pogoda?*

- Przypomnienie znaczenia przysłowia *W marcu jak w garnku*.

Dwa garnki: w jednym znajdują się obrazki/prawdziwe produkty (np.: marchewka, pietruszka, ziemniak, kalamint, groszek), a w drugim – obrazki z symbolami pogody (np.: deszcz, słońce, wiatr, śnieg, burza).

N. pyta: *Jaką zupę można zrobić, mając garnek i warzywa?* (Np. jarzynową). Prosi, aby dzieci zajrzały do pierwszego garnka, gdzie znajdują się potrzebne składniki. Dzieci wymieniają, co się tam znajduje.

Następnie podchodzą do drugiego garnka, gdzie znajdują się symbole marcowej pogody – *To jest garnek z marcową pogodą*. Tu również mówią, co można zaobserwować. Na koniec N. wyjaśnia, że, tak jak w garnku z zupą można zauważyć różne warzywa, tak w marcowej pogodzie obserwujemy dużą różnorodność.

- Zabawa matematyczna *Największy, najmniejszy*.
Symbole trzech parasoli (małego, większego i największego).
N. rozkłada parasole w dowolnym układzie. Prosi dzieci, aby powiedziały, czym się od siebie różnią (wyglądem i wielkością), a potem – skąd wiadomo, że różnią się wielkością. Wybrane dziecko układa parasole od najmniejszego do największego. Trzylatek wskazuje najmniejszy parasol i największy parasol, a czterolatek mówi, który parasol jest mały, który większy, a który największy.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowy garnek* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 22 (przewodnik, cz. 3, s. 165).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwowanie zmian w pogodzie. Podczas spaceru dzieci dzielą się swoimi spostrzeżeniami na temat pogody. N. zachęca je do stosowania poznanego słownictwa.
- Zabawa twórcza *Jesteśmy pogodą*.
N. mówi dzieciom, że teraz to one są pogodą. Prosi, aby naśladowały: *deszcz, śnieg, wiatr, słońce*.

III

- Quiz dydaktyczny *Prawda czy fałsz?*
Kartki, kredki.
Każde dziecko otrzymuje dwie kartki. Na jednej rysuje uśmiechniętą buzię, a na drugiej – smutną buzię. Buzia uśmiechnięta oznacza, że zgadza się z wypowiedzią N., a smutna, że się nie zgadza.
 - *W marcu jest zawsze słonecznie.*
 - *W marcu może przydać się parasol.*
 - *W marcu może padać deszcz.*
 - *Symbolem deszczu są kropelki.*
- Rytmizowanie przysłowia *W marcu jak w garncu*.
Drewniane klocki.
N. wypowiada rytmicznie tekst przysłowia, korzystając przy tym z drewnianych klocków (wystukuje jego rytm). Następnie dzieci naśladowują N.
- Nauka trzeciej zwrotki piosenki *Deszczyk* (przewodnik, cz. 3, s. 106).
Nagranie piosenki *Deszczyk*, odtwarzacz CD.
N. recytuje słowa trzeciej zwrotki piosenki. Następnie wspólnie z dziećmi ją śpiewają.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Marcowa pogoda* (przewodnik, cz. 3, s. 102).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Oglądanie książek o wiosnie. Zabawa dydaktyczna *Wiosenne kolory*. Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28.
- II.1. Rozwiązywanie zagadki B. Szelańskiej o wiosnie. Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania E. Stadtmüller *Witaj, wiosno!* i ilustracji w książce. Cel: wzbogacanie wiadomości na temat zmian zachodzących w przyrodzie. Zabawa ruchowa *Przebudzenie wiosny*.
Nazywanie zdjęć związanych z wiosną. Rytmiczne dzielenie nazw (na sylaby). Nazywanie innych oznak wiosny.	Nazywanie zdjęć związanych z wiosną. Rytmiczne dzielenie nazw (na sylaby). Dorysowywanie bazi na gałęziach.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.
2. Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Kotki i kotki*. Zabawa matematyczna *Pestki dyni*. Praca plastyczna *Wiosenne kotki*. Cel: rozwijanie sprawności manualnej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w najbliższej okolicy w celu poszukiwania oznak wiosny, zabawa orientacyjno-porządkowa *Kwitnące klomby*.
- III. Zabawa konstrukcyjna *Kwiatowe ogrody*. Ćwiczenia grafomotoryczne *Wiosna*. Ćwiczenia ortofoniczne *Wiosenna pogoda*. Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat zmian zachodzących w przyrodzie,
- rozwijanie umiejętności wypowiadania się na określony temat,
- **rozwijanie sprawności manualnej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- zauważa i nazywa zmiany zachodzące wiosną w przyrodzie,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- **maluje gałęzie i nakleja pestki dyni.**

Przebieg dnia

I

- Oglądanie książek o wiosnie.
Książki i albumy o tematyce wiosennej.
N. razem z dziećmi ogląda książki o tematyce wiosennej. Dzieci, na podstawie obrazków, opowiadają o tym, z czym im się kojarzy wiosna. Omawiają obrazki. N. czyta wybrane przez dzieci wiersze i opowiadania. Zachęca dzieci do opowiadania ich treści.
- Zabawa dydaktyczna *Wiosenne kolory*.
Obrazki przedstawiające wiosenne krajobrazy (np. z kalendarza).
N. prosi dzieci, aby powiedziały, jakie kolory kojarzą im się z wiosną i dlaczego. Wspólnie oglądają kartki z kalendarza przedstawiające wiosenne krajobrazy. Następnie dzieci starają się wyszukać w najbliższym otoczeniu jak najwięcej przedmiotów w tych kolorach, np. zielony jak młode listki, żółty jak słoneczko, fioletowy jak krokus, różowy jak magnolie.
- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę.
Wąchanie kwiatków – dzieci nabierają powietrze nosem, a wypuszczają ustami, naśladując wąchanie kwiatków.

Podlewamy kwiatki – pompujemy wodę do konewki, dzieci unoszą język do góry, w stronę nosa, opuszczają go w stronę brody, a następnie obie wargi wysuwają do przodu.

Bocian – dzieci wysuwają wargi mocno do przodu, naśladują dziób bociana, następnie otwierają szeroko wargi i je zamykają.

Żaba – żaba schowała się przed bocianem pod liściem i uśmiecha się szeroko – dzieci szeroko rozciągają wargi, potem uśmiechają się i ściągają wargi.

Kukułka – dzieci ściągają wargi do przodu i naśladują kukułkę – mówią: ku, ku, ku, ku.

Wiosenne porządki – przy szeroko otwartej jamie ustnej język wymiata wszelkie zakamarki: wędruje za górne i za dolne zęby.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 28 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa ruchowa *Przebudzenie wiosny*.

Nagranie dowolnej muzyki, odtwarzacz CD.

Jedno z dzieci przyjmuje rolę pani Wiosny, która będzie budziła kwiaty. Pozostałe dzieci siedzą w siadzie skulnym na całym dywanie. Pani Wiosna podchodzi i delikatnie dotyka kolejnych dzieci, które podają sobie ręce, tworząc wąż, i podążają za nią w rytm muzyki. Na koniec wszystkie dzieci podają sobie ręce i tworzą koło, a pani Wiosna wybiera następne dziecko do jej roli.

- Zabawa ruchowa kształtująca prawidłową postawę ciała – *Kwiaty rosną na wiosnę*.

Trójkąt.

Dzieci siedzą skulone na podłodze, na piętach. Na rytmiczny dźwięk trójkąta powoli się prostują. Ręce mają wzniesione ku górze.

- Zabawa ruchowa *Uwaga! Jastrzęb*.

Szarfa, trójkąt.

Dzieci są pisklętami, popiskują: *pi, pi, pi*, i biegają po sali. Na sygnał N.: tremolo na trójkącie – pojawia się dziecko z szarfą (jastrzęb), które chce porwać nieostrożne pisklę. Dziecko, które nie zdąży przykucnąć i schować się przed *byстрыm wzrokiem jastrzębia*, i dostanie od niego szarfę, staje się jastrzębiem przy kolejnym powtórzeniu zabawy.

- Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd*.

Tamburyn.

Dzieci dobierają się trójkami. Dwoje z nich podaje sobie ręce, tworząc gniazdo, a jedno dziecko wchodzi do środka i jest pisklęciem. Gdy N. gra na tamburynie, *pisklęta wyfruwać z gniazda*, ale trzymają się w pobliżu i obiegają swoje gniazdo dookoła. Gdy nastąpi przerwa w grze – *pisklęta wracają do swoich gniazd*. Zabawę powtarzamy trzy razy i za każdym razem pisklęciem jest inne dziecko z trójki.

- Zabawa ruchowa w parach – *Takie same kwiatki*.

Obrazki kwiatków (po dwa dla jednej pary), nagranie piosenki Spotkanie z wiosną, odtwarzacz CD.

N. rozdaje dzieciom obrazki i włącza nagranie muzyki. Dzieci swobodnie spacerują. Na przerwę w muzyce szukają swojej pary.

II

Zajęcia 1.

- Rozwiązywanie zagadki B. Szelańgowskiej o wiosnie.

Wracają ptaki z daleka

i kwiatki kiełkują wokóło.

Nadchodzi pora radosna,

bo właśnie zaczyna się... (wiosna)

N. recytuje zagadkę i prosi dzieci o podanie rozwiązania. Dzieci mówią swoje rozwiązanie po cichu do ucha N., tak aby każde dziecko miało możliwość wypowiedzenia się.

- Słuchanie opowiadania E. Stadtmüller *Witaj, wiosno!*

Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

– Kiedy ta wiosna w końcu przyjdzie – marudziła Ada. – W przedszkolu już dawno śpiewamy o niej piosenki, wycinamy kolorowe motylki i kwiatki, a ona nic.

– Jak to: nic – oburzył się tato. – Wiosna pracuje pełną parą, aby wybuchnąć zielenią, gdy tylko spadnie pierwszy ciepły deszcz.

– Jakoś tej pracy nie widać – skrzywił się Olek. – Wszędzie szaro, buro i ponuro...

– Chyba ktoś tu nie umie patrzeć uważnie... – pokręcił głową tato. – Jeśli ubierzecie się w pięć minut, to zabiorę was do parku na wyprawę detektywistyczną. Będziemy tropić ślady wiosny. Zgoda?

– Zgoda! – zawołali bardzo zgodnie Ada i Olek.

Trzeba przyznać, że parkowe alejki, tonące w marcowej mgłę, nie wyglądały najlepiej. Odrapane ławki, pusty plac zabaw, błoto pod nogami.

Olek już miał zaproponować powrót do domu, gdy tato zawołał: – STOP! Na prawo patrz!

– Ale na co patrz? – nie zrozumiała Ada.

Tato bez słowa wskazał parasolem na parkową sadzawkę. Tuż przy pustym łabędzim domku, na wierzbowych gałązkach bielily się najprawdziwsze na świecie...

– Bazie! – wrzasnął Olek. – Zobaczyłem je pierwszy, punkt dla mnie!

Ada była niepoczyszona. Na szczęście sokole oko taty dojrzało kolejny, niezaprzeczalny znak wiosny. Podczas gdy Olek wypatrywał ptaków na drzewach, tato dyskretnie przytrzymał Adę za kapturek kurtki i oczami wskazał wijącą się pośród burej trawy ścieżkę. Ada pobiegła nią i po chwili wszyscy usłyszeli jej radosny okrzyk:

– Mam! Mam drugi znak wiosny! Remis!

Teraz dopiero Olek zauważył małe żółte kwiatki, których rozczochrane główki pojawiły się nie wiadomo skąd tuż nad ziemią.

– To podbiał – wyjaśnił dzieciom tato. – Bardzo pożyteczna, lecznicza roślina.

– A co ona leczy? – chciała wiedzieć Ada.

– Wiosenne katarki, marcowe chrypki i kaszelki... – odparł tato. – Oj, chyba zbiera się na deszcz, więc lepiej wracajmy, żebyśmy nie musieli się nią kurować.

Droga do domu – niby taka sama – okazała się pasmem radosnych odkryć.

– Pąki na żywopłocie! – meldował Olek.

– Zielony listek, o tu – na klombie! – nie dawała za wygraną Ada.

– Przebiśniegi!!! – wykrzyknęły równocześnie na widok całej kępy ślicznych białych kwiatków rosnących na trawniku, tuż obok ich własnego domu.

– Jak widzicie, wiosna wcale się nie leni – uśmiechnął się tato. – Trzeba tylko umieć patrzeć.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.
- N. zadaje pytania:
 - Na co narzekały dzieci?
 - Jaką propozycję złożył tato Adzie i Olkowi?
 - Jakie zwiastuny wiosny dzieci zauważyły w parku?
 - Czy w waszej okolicy można zobaczyć już jakieś zwiastuny wiosny?
- Zabawa ruchowa *Przebudzenie wiosny* (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Karta pracy, cz. 2, nr 8

Dzieci:

- nazywają zdjęcia,
- dzielą rytmicznie ich nazwy (na sylaby),
- nazywają inne oznaki zbliżającej się wiosny.

Karty pracy, cz. 2, nr 22–23

Dzieci:

- nazywają zdjęcia,
- dzielą rytmicznie ich nazwy (na sylaby),
- dorysowują bazie na gałązkach, zgodnie z poleceniem.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Kotki i kotki*.
Wazon z baziami.

*Mleka nie piją
i nie biegają.
I – jak to kotki –
futerka mają.*

*Lecz – dziwna sprawa
– na drzewie rosną:*

*szare, puchate...
I tylko wiosną!*

*Patrzcie – na stole
wazon z baziami!
A gdzie są kotki?
Zgadnijcie sami!*

N. recytuje wiersz i wskazuje wazon z baziami. Omawia utwór, tłumaczy podwójne znaczenie słowa *kotki*.

- Zabawa matematyczna *Pestki dyni*.
Pestki dyni (w łupinach i bez nich), talerzyk plastikowy dla każdego dziecka.
N. rozdaje dzieciom pestki dyni w łupinach i pyta, czy wiedzą, co to jest. Pokazuje również pestki bez łupinek i zachęca do ich próbowania oraz określenia, jakie one są (smaczne, zdrowe, twarde). Następnie prosi dzieci, aby pogrupowały pestki po 4 (5) na swoich talerzykach i przeliczyły, ile mają takich grupek.
- Praca plastyczna *Wiosenne kotki*.
Kolorowe kartki z bloku technicznego, brązowa farba, pędzle, klej (magic), pestki dyni w łupinach.
Dzieci wybierają sobie kolorowe kartki, które będą tłem pracy, i malują na nich gałęzie wiosennej wierzby. Dokleją do nich pestki w łupinach jako baze. Z pomocą N. przeliczają baze na każdej gałązce. Prace odstawiają do wyschnięcia.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po najbliższej okolicy, w celu poszukiwania oznak wiosny.
Lupy.
Dzieci wraz z N. idą na spacer. Poszukują oznak wiosny, nazywają je, określają ich barwy. Oglądają z bliska przez lupę.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kwitnące klomby*.
Szarfy w czterech kolorach.
N. rozdaje dzieciom szarfy w czterech kolorach, a dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na sygnał N., np. kłaśnięcie, łączą się w rzędy (klomby) według kolorów szarf. Następnie zamieniają się szarfami z osobą, która miała inny kolor szarfy.

III

- Zabawa konstrukcyjna *Kwiatowe ogrody*.
Zakrętki do butelek, klocki.
Dzieci konstruują kolorowe ogrody, wykorzystując do tego kolorowe klocki i kolorowe zakrętki do butelek.
- Ćwiczenia grafomotoryczne *Wiosna*.
Dzieci ustawiają się w kole, a następnie siadają jedno za drugim, w niewielkiej odległości od siebie, tak aby miały możliwość kreślenia na plecach najbliższej osoby. N. prosi, aby każde dziecko narysowało na plecach sąsiada oznaki wiosny: słońce, chmurę, deszczyk, kwiatek, płótek, trawę.
- Ćwiczenia ortofoniczne *Wiosenna pogoda*.
Szarfy.
N. rozkłada na dywanie szarfy, a dzieci maszerują dookoła nich, naśladując palcami dłoni padający deszcz, i mówią: *kap, kap, kap*.
Wchodzą do kałuż ułożonych z szarf i naśladują rozchlapywanie wody przez mocne tupanie i powtarzanie sylab: *chlap, chlap, chlap*.
- Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd* (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenia słuchowe <i>Co to?</i> Opowiadanie o obrazku. Ćwiczenie ortofoniczne <i>Dźwięki wiosny</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28.	
II.1. Wprowadzenie – słuchanie odgłosów przyrody. Osłuchanie z melodią i tekstem piosenki <i>Spotkanie z wiosną</i> . Cel: zainteresowanie dźwiękami muzyki relaksacyjnej. Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki. Nauka refrenu piosenki <i>Spotkanie z wiosną</i> , połączona z ilustracją ruchową utworu. Zakładanie wiosennej hodowli. Zabawa ruchowa kształtująca prawidłową postawę ciała – <i>Kwiaty rosną na wiosnę</i> . Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.	2. <i>Spotkanie z żywiołem</i> – zabawy ziemią. Wykonanie symboli do kąciaka przyrody. Zabawy gliną. Cel: stwarzanie warunków do kontaktów z przyrodą.
Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – szukanie oznak wiosny, zabawa relaksacyjna <i>Spacer pani Wiosny</i> .	
III. Rysowanie obrazków związanych z wiosną. Masaży relaksacyjny <i>Podmuch wiosny</i> . Swobodne improwizacje ruchowe przy piosence <i>Spotkanie z wiosną</i> . Zabawa <i>Co najpierw, a co potem?</i> – wskazywanie co wydarzyło się najpierw, a co potem.	Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 11, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- zainteresowanie dźwiękami muzyki relaksacyjnej,
- rozwijanie poczucia rytmu,
- stwarzanie warunków do kontaktów z przyrodą.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha odgłosów przyrody,
- swobodnie improwizuje przy muzyce,
- poznaje różne rodzaje gleb.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia słuchowe *Co to?*
N. wypowiada sylabami słowa kojarzące się z wiosną (np.: *stoń-ce, tu-li-pan, kwia-ty* itp.). Zadaniem dzieci jest połączenie słów w całość.
- Opowiadanie o obrazku.
Albumy przyrodnicze, książki z ilustracjami.
Dzieci opowiadają, po czym można poznać, że na omawianym obrazku jest przedstawiona wiosna (kwiaty, ubiór dzieci itp.).
- Ćwiczenie ortofoniczne *Dźwięki wiosny*.
Dzieci powtarzają za N. wypowiedziane przez niego słowa/dźwięki (np.: *la-la-la, lo-lo-lo, la-lo-le* itp.).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28 (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie – słuchanie odgłosów przyrody.
Nagranie z odgłosami natury, odtwarzacz CD.
N. włącza nagranie śpiewu ptaków i szumu lasu. Prosi, aby dzieci odpowiedziały, z jaką porą roku kojarzą im się te odgłosy i dlaczego akurat z nią.
- Osluchanie z melodią i tekstem piosenki *Spotkanie z wiosną* (śl. i muz. B. Forma).
Nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*, odtwarzacz CD.

Cie - pły wie - tryk po - wiał dzi - siał, sły - chać świer - got pta - ków,
a wo - gro - dzie spot - kać mo - żna mi - łych przed - szko - la - ków.
Wio - sna, wio - sna przy - szła do nas, bie - rzmy się za rę - ce.
Po - śród mło - dej, buj - nej tra - wy kwia - tów co - raz wię - cej.

1. *Ciepły wietrzyk powiał dzisiaj,
słysząc świergot ptaków,
a w ogrodzie spotkać można
miłych przedszkolaków.*

Ref.: *Wiosna, wiosna
przyszła do nas,
bierzmy się za ręce.
Pośród młodej, bujnej trawy
kwiatów coraz więcej.*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki.
 - *Jaka jest pogoda wiosną?*
 - *Co słysząc o tej porze roku?*
 - *Kogo można spotkać w ogrodzie?*
 - *Czego jest coraz więcej?*
- Nauka refrenu piosenki *Spotkanie z wiosną* połączona z ilustracją ruchową utworu. Dzieci powtarzają za N. słowa refrenu. Podczas ponownego powtarzania słów utworu naśladują powiew wiatru (delikatne kołysanie się na boki), świergot ptaków (ręce ułożone jak skrzydła), a na słowa: *miłych przedszkolaków* – uśmiechają się do siebie. Podczas refrenu dzieci tworzą koło, spacerują spokojnie dookoła.
- Zakładanie wiosennej hodowli.
Ziemia, pojemnik, sadzonka/nasionka (dla każdego dziecka).
N. rozdaje dzieciom pojemniki. Następnie wysypuje do nich trochę ziemi, a dzieci wybierają, co będą w nich sadzić/siać. Kolejnym krokiem jest ponowne uzupełnienie pojemników ziemią i podlanie. Ważne, aby wspólnie przypomnieć sobie, co jest potrzebne roślinie do wzrastania (powietrze, woda, ziemia, odpowiednia temperatura).

Dzieci mogą dowolnie ozdobić pojemniki – tak aby wiedziały, która roślina jest ich.

- Zabawa ruchowa kształtująca prawidłową postawę ciała – *Kwiaty rosną na wiosnę* (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.

Zajęcia 2.

- *Spotkanie z żywiołem* – zabawy ziemią.
Ziemia kompostowa, liściowa, torf, piasek, keramzyt.
Dzieci dotykają każdego rodzaju ziemi i go opisują. Mogą także wskazać różnice i podobieństwa między nimi.
- Wykonanie symboli do kącika przyrody.
Kartki, kredki.
N. dzieli dzieci na cztery grupy. Każda grupa wykonuje symbol rzeczy, która jest potrzebna roślinie do wzrastania (np. powietrze – chmura, woda – kropelki, temperatura – słońce).
- Zabawy gliną.
Glina rzeźbiarska, foremki w kształcie kwiatka.
Każde dziecko wykonuje swój kwiatek z gliny.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – szukanie oznak wiosny.
Dzieci spacerują, szukają oznak wiosny i je wskazują.
- Zabawa relaksacyjna *Spacer pani Wiosny*.
Dzieci naśladują ruchy siania (najpierw ruch jedną ręką w kierunku *od siebie*, a następnie drugą ręką), spokojnie spacerując po terenie ogrodu przedszkolnego.

III

- Rysowanie obrazków związanych z wiosną.
Kartki, kredki.
N. prosi, aby dzieci narysowały coś, co kojarzy im się z wiosną (np. ptaszki, kwiatki, ogród itp.).
- Masaż relaksacyjny *Podmuch wiosny*.
Nagranie muzyki relaksacyjnej, odtwarzacz CD.
Dzieci siedzą w parach (jedno dziecko odwrócone do drugiego plecami). Podczas odtwarzania muzyki wykonują dowolne ruchy na plecach partnera (głaszczą, delikatnie stukają itp.). Następnie dochodzi do zamiany ról.
- Swobodne improwizacje ruchowe przy piosence *Spotkanie z wiosną* (przewodnik, cz. 3, s. 122).
Nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*, odtwarzacz CD.
Dzieci poruszają się przy piosence w wybrany przez siebie sposób.

Zabawa <i>Co najpierw, a co potem?</i>	Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań
Wyprawka plastyczna, karta C. Dzieci: – omawiają, co znajduje się na obrazkach, – w każdej grupie obrazków wskazują, co było najpierw, a co potem.	Dzieci bawią się swobodnie w kąciakach zainteresowań.

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Zabawa na powitanie – <i>Witajcie</i>. Zabawa ćwicząca sprawność ręki – <i>Układanka guziczkowa</i>. Zabawa dydaktyczna utrwalająca nazwy pierwszych wiosennych kwiatów – <i>Zamienią się miejscami...</i> Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28.</p>	
<p>II.1. Rebus słowno-obrazkowy <i>Wiosna</i>. Zabawa dydaktyczna <i>Liczenie nasion</i>. Doświadczenia z nasionami w kąciku przyrody. Wykonanie grzechotek z plastikowych butelek i nasion. Akompaniament na grzechotkach do piosenki <i>Spotkanie z wiosną</i>. Cele: liczenie i porównywanie, stosowanie pojęć: <i>więcej, mniej</i>.</p>	
<p>Zabawy dowolne przy stolikach – układanie puzzli lub kolorowanie rysunków wiosennych kwiatów.</p>	<p>2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 23. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy ruchowe – <i>Marionetki, Wiosna malarka</i>.</p>	
<p>III. Zabawa ruchowa <i>Cebula, cebula...</i> Zabawa dydaktyczna <i>Co kryje cebula?</i></p>	
<p>Swobodne zabawy w kącicach tematycznych.</p>	<p>Nazywanie tego, co jest na obrazkach. Rytmiczne dzielenie słów (na sylaby).</p>

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- utrwalanie nazw kolorów,
- ćwiczenie umiejętności liczenia i porównywania,
- **rozwijanie sprawności ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- nazywa kolory,
- stosuje słowa: *więcej, mniej*,
- **uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Witajcie* (według U. Bissinger-Ćwierz), z książki *Muzyczna pedagogika w pracy z grupą*, Wydawnictwo KLANZA, Lublin 2002.

Dzieci są ustawione parami, skierowane buziami do siebie.

*Dzień dobry, witam was.
Zaczynamy, bo już czas.
Jestem ja, jesteś ty.
Razem to jesteśmy my.*

Dzieci:

machają rękami,
wysuwają do przodu raz jedną nogę, raz drugą nogę,
witają się przez podanie ręki,
podają sobie ręce, robią obrót i zamieniają się miejscami.

- Zabawa ćwicząca sprawność ręki – *Układanka guziczkowa*.
Układanki guziczkowe lub kolorowe kółka z papieru.
Dzieci układają wzory kwiatowe, wtykając guziczki/grzybki w podstawę lub układając kwiatki z kół z kolorowego papieru według podanej przez N. zasady – środek i dookoła płatki.
- Zabawa dydaktyczna utrwalająca nazwy pierwszych wiosennych kwiatów – *Zamienią się miejscami...*
Chusta animacyjna, kolorowe obrazki pierwszych wiosennych kwiatów: krokusa, przebiśniegu, sa-sanki.

N. pokazuje obrazki kwiatów, podaje ich nazwy. Zawiesza je na tablicy w sali, a dzieci nazywają ich kolory. Dzieci trzymają za brzegi chustę animacyjną. Na sygnał słowny N., np. *fioletowe krokusy, białe przebiśniegi, niebieskie sasanki*, zamieniają się ze sobą miejscami, przebiegając pod chustą.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28 (przewodnik, cz. 3, s. 118).

II

Zajęcia 1.

- Rebus słowno-obrazkowy *Wiosna*.

Obrazki: wiosło, nasiona.

N. dzieli dzieci na dwie grupy i pokazuje im po jednym obrazku. Dzieci nazywają to, co widzą na obrazkach, dzielą nazwy rytmicznie (na sylaby) z klaskaniem. Łączą sylaby: *wios* i *na* i mówią słowo, jakie powstało.

- Zabawa dydaktyczna *Liczenie nasion*.

Patyczki do lodów lub pęsety, nasiona: grochu, fasoli, bobu, kukurydzy.

N. rozsypuje na stoliku wymieszane nasiona: grochu, fasoli, bobu. Dzieci za pomocą patyczków lub pęset rozdzielają je na poszczególne rodzaje, opisują różnice w ich wyglądzie, wielkość, kolor, kształt. Następnie segregują nasiona zgodnie z poleceniami N., układają z nich szeregi, określają *na oko*, których jest więcej, i sprawdzają, np. łącząc je w pary. Liczą ziarna z poszczególnych grup i mówią: *Tu jest więcej, a tu jest mniej*. Tworzą rytmy – powtarzające się czteroelementowe sekwencje: groszek – fasolka – bób – kukurydza. Układają kwiatki, np.: kładą ziarna grochu wokół ziarna bobu i odwrotnie, oraz liczą płatki i mówią, których jest mniej.

- Doświadczenia z nasionami w kąciку przyrody.

Nasiona: grochu, fasoli, bobu, kukurydzy, plastikowe kubeczki, wata lub lignina, dzbanek z wodą lub konewka.

Dzieci wkładają watę lub ligninę do plastikowego jednorazowego kubeczka. Nalewają do niego tyle wody, by była wilgotna. Odliczają trzy dowolnie wybrane nasiona, wkładają je do środka. Ustawiają kubeczki przy oknie (w kąciку przyrody) i obserwują kiełkowanie nasion. Przez najbliższy czas prowadzą obserwacje przyrodnicze. Dzielą się swoimi spostrzeżeniami, oglądają kiełkujące nasiona przez lupę, dokumentują zmiany, wykonując rysunki. Nazywają za N. części roślin – korzenie, liście, łodyga.

- Wykonanie grzechotek z plastikowych butelek i nasion.

Małe, plastikowe butelki po napojach (z zakrętkami), nasiona: grochu, fasoli, bobu, kolorowa taśma izolacyjna, nożyczki.

Dzieci wysypują nasiona do butelek, które zakręcają. Potrząsają butelkami z ziarnami i słuchają, jakie dźwięki wydają powstałe grzechotki.

- Akompaniament na grzechotkach do piosenki *Spotkanie z wiosną*.

Nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*, odtwarzacz CD, samodzielnie wykonane grzechotki.

Dzieci w różny sposób wygrywają rytm do piosenki, np.: potrząsają grzechotkami podczas zwrotek i uderzają nimi o dłoń podczas refrenu.

Zabawy dowolne przy stolikach – układanie puzzli lub kolorowanie rysunków wiosennych kwiatów.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3, s. 165–166).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Marionetki*.

N. staje w środku koła utworzonego przez dzieci i pokazuje gesty w taki sposób, jakby był pociągany za sznurki, a dzieci naśladują jego ruchy, np. unosi jedną rękę – opuszcza, unosi drugą rękę – opuszcza, unosi prostą nogę – opuszcza, unosi nogę ugiętą w kolanie, wykonuje obroty stopą – opuszcza, itd.

- Zabawa ruchowa *Wiosna malarka*.

Kreda tablicowa.

Dzieci rysują pierwsze wiosenne kwiaty na chodniku w ogrodzie przedszkolnym.

III

- Zabawa ruchowa *Cebula, cebula...*
N. zaprasza do zabawy. Mówi: *Cebula, cebula, czosnek, czosnek, zbudowali sobie mostek. A w tym mostku była dziura – zamieszkała tam cebula!*
Dzieci są ustawione para za parą. Unoszą ręce w górę, tworząc tunel. Na koniec rymowanki tunel się zamyka – dzieci opuszczają ręce, a para, która utknęła w tunelu, odchodzi z zabawy i czeka jedną kolejkę.
- Zabawa dydaktyczna *Co kryje cebula?*
Cebula z wykiełkowanym szczypiorem i z korzeniami, szary papier, marker lub pastele olejne.
Dzieci oglądają cebulę, nazywają jej części składowe: szczypior, cebula, korzenie. N. zawiesza arkusz szarego papieru na ścianie i rysuje na nim roślinę do narysowania oburącz po śladzie (symetrycznie) przez dzieci.

Swobodne zabawy w kąciakach tematycznych	Oznaki wiosny
Dzieci swobodnie bawią się w kąciakach tematycznych.	Obrazki przedstawiające oznaki wiosny. Dzieci: – nazywają obrazki, – dzielą rytmicznie ich nazwy (na sylaby),

Marzec, tydzień 4

Dzień 4

Wiosenne przebudzenie

Co słycać wiosną w gnieździe?

Przykładowy zapis w dzienniku

I.	Zabawa na powitanie – <i>Wszyscy są</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Kolory wiosennych kwiatów</i> . Nauka zwrotki piosenki <i>Spotkanie z wiosną</i> . Ćwiczenie palców dłoni – <i>Gniazdo</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28.
II.1.	Rozmowa na temat: <i>Co się kryje w gnieździe ptaka?</i> Zabawa dotykowa <i>Pudełko sensoryczne</i> . Zabawa badawcza <i>Co znajdziemy w skorupce jaja?</i> Praca plastyczna <i>Pisklęta w gnieździe</i> . Cel: rozwijanie zdolności manualnych.
	Wypychanie koła i obrazka piskląt. Wydzieranie i przyklejanie pasków z szarego papieru, tworzących gniazdo. Przyklejenie rysunku piskląt w gnieździe.

Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Nauka latania</i> .

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań. |
| | Wycinanie koła i obrazka piskląt. Wycinanie i przyklejanie pasków z szarego papieru, tworzących gniazdo. Pokolorowanie rysunku piskląt i przyklejenie go w gnieździe.

2. Ćwiczenia słownikowe <i>Jaka może być wiosna?</i> Ćwiczenia oddechowe <i>Dwa wiatry</i> . Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Cel: prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski <i>m</i> . Ćwiczenia słuchowe <i>Mruczący kotek</i> . |
| | Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Bocian, żaba i kukulka</i> . Obserwowanie budzącej się do życia przyrody w ogrodzie przedszkolnym za pomocą lupy. Szukanie gniazd na okolicznych drzewach. |
| III. | Ćwiczenie małej motoryki – lepienie bazi z plasteliny. Zabawa dydaktyczna <i>Czarodziejskie pudełko</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Wyścig piłeczek</i> . Zabawa ruchowa <i>Przebudzenie wiosny</i> . |

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie zdolności manualnych,
- budzenie zainteresowania przyrodą,
- nauka prawidłowej artykulacji głoski *m*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje pracę plastyczną,
- eksperymentuje, bada przyrodę,
- prawidłowo artykułuje głoskę *m*.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Wszyscy są* (według U. Bissinger-Ćwierz), z książki *Muzyczna pedagogika w pracy z grupą*, Wydawnictwo KLANZA, Lublin 2002.

*Wszyscy są!
Witam was!
Zaczynamy. Już czas.
Jestem ja.
Jesteś ty.
Raz, dwa, trzy.*

Dzieci:
wykonują dwa kłaśnięcia w dłonie,
wykonują dwa uderzenia o uda,
naprzemiennie klaszczą i uderzają o uda po dwa razy,
wskazują oburącz na siebie,
wskazują oburącz na partnera,
wykonują trzy kłaśnięcia w dłonie.

- Zabawa dydaktyczna *Kolory wiosennych kwiatów*.
Tarcze gimnastyczne (po jednej dla każdego dziecka), obrazki wiosennych kwiatów.
N. prosi o podniesienie tarcz te dzieci, które mają kolor tarczy jak: narcyzy, krokusy, tulipany, pomidory, cytryny, tęcza itp.
- Nauka zwrotki piosenki *Spotkanie z wiosną* (przewodnik, cz. 3, s. 122).
- Ćwiczenie palców dłoni – *Gniazdo*.

Kółka do sersa lub koła wycięte z tektury (dla każdego dziecka), spinacze do bielizny, piłeczki ping-pongowe.

Dzieci przyczepiają spinacze chwytem pęsetowym do brzegów kół, zgodnie z poleceniem. N. określa kolejność, kolor i liczbę spinaczy. Na koniec wkłada do każdego koła (gniazda) kilka piłeczek symbolizujących jaja ptasie. Dzieci przeliczają piłeczki, stosując liczebniki porządkowe, i pokazują wynik – odpowiednią liczbę palców dłoni.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28 (przewodnik, cz. 3, s. 118).

II

Zajęcia 1.

- Rozmowa na temat: *Co się kryje w gnieździe ptaka?*
Książki przyrodnicze i encyklopedie dla dzieci o ptakach, plansze.
N. ogląda wraz z dziećmi zdjęcia ptaków i czyta informacje o ich życiu, budowaniu gniazd, składaniu jaj i wykluwaniu się piskląt.
- Zabawa dotykowa *Pudełko sensoryczne*.

Pudełko po chusteczkach higienicznych, wypełnione różnymi materiałami, np.: watą, gałązkami, sianiem, piórkami, piaskiem, kamykami, nasionami, ziarnami, masą solną lub ciastoliną, torebki ze struną do zamykania, wypełnione: pianką do golenia, wodą, kostkami lodu, kisiem.

Dzieci wkładają ręce w otwór w pudełku (bez zaglądanego) i badają zawartość pudełka, określają cechy materiału i zgadują, co to może być. Sprawdzają, co jest ukryte w środku pudełka. Zastanawiają się, czy ten materiał mógłby posłużyć ptakom do budowy gniazd.

- Zabawa badawcza *Co znajdziemy w skorupce jaja?*
Jaja: kurze, przepiórcze lub inne dostępne (umyte lub naświetlone), talerzyk.
Dzieci siedzące w kole przekazują sobie jajo bardzo ostrożnie i podają związane z nim określenia, np.: małe, duże, twarde, białe, kremowe, nakrapiane, okrągłe, owalne, gładkie itp. N. uderza w skorupkę i wylewa zawartość na talerzyk. Nazywa części jaja: żółtko i białko. Dzieci oglądają skorupki jaja,

sprawdzają, czy łatwo da się je pokruszyć, co znajduje się w skorupce od środka. Przekazują sobie jajo na talerzyku, dotykają go delikatnie, sprawdzają konsystencję. Po zajęciach dzieci myją ręce.

Praca plastyczna *Pisklęta w gnieździe*

Wyprawka plastyczna, karta 7, szary papier, klej.

Dzieci:

- wypychają nacięte koło i obrazek piskląt,
- wydierają z szarego papieru paski tworzące gałązki i trawę, z których powstanie gniazdo,
- przyklejają paski na kole, tworząc gniazdo,
- przyklejają rysunek piskląt w gnieździe.

Praca plastyczna *Pisklęta w gnieździe*

Wyprawka plastyczna, karta 24, szary papier, klej, nożyczki, kredki.

Dzieci:

- wycinają nacięte koło i obrazek piskląt,
- wycinają z szarego papieru paski tworzące gałązki i trawę, z których powstanie gniazdo,
- przyklejają paski na kole, tworząc gniazdo,
- kolorują rysunki piskląt i przyklejają je w gnieździe.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Nauka latania*.

Nagranie dowolnej muzyki do biegu i do podskoków, odtwarzacz CD.

Podczas nagrania dzieci biegają po sali, machając rękami jak skrzydłami. Na przerwę w muzyce przykucają i odpoczywają. Na ponowny dźwięk muzyki podrywają się do lotu.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia słownikowe *Jaka może być wiosna?*

Dzieci odpowiadają na pytanie: *Jaka może być wiosna?* Podają słowa, które kojarzą im się z wiosną.

N. zapisuje podane przez dzieci przykłady, np.: radosna, ciepła, deszczowa, miła, kolorowa, świeża, pachnąca, zielona, kwitnąca, słoneczna, przyjemna.

- Ćwiczenia oddechowe *Dwa wiatry*.

Kawałki zielonej krepiny, nożyczki.

N. rozdaje dzieciom kawałki zielonej krepiny i prosi, aby ją nacięły, tnąc wąskie paseczki, tworząc w ten sposób trawę. Przypomina o prawidłowym torze oddechowym: wciąganie powietrza nosem, a wypuszczanie ustami. Następnie dzieci dmuchają na swoje trawy, na zmianę: lekkim strumieniem powietrza (mały wiatr) i silnym strumieniem powietrza (silny wiatr).

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, zuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 117–118).

- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *m*.

Lusterka.

N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *m*.

Głoska *m* jest głóską dwuwargową, dźwięczną i nosową. Powstaje przez zbliżenie do siebie obu warg, a powietrze przechodzi przez nos. N. zwraca uwagę, aby przy głosce *m* nie wybrzmiewała dodatkowo głoska *y*.

Dzieci powtarzają za N. głoskę *m*, naśladowując mruczenie kota.

- Ćwiczenia słuchowe *Mruczący kotek*.

N. wybiera jedno dziecko, które na chwilę staje za drzwiami. Pozostałe dzieci siedzą w kole. N. wyznacza dziecko, które będzie mruczało jak kot. Wraca dziecko, które stało za drzwiami. Ma za zadanie wskazać, które dziecko mruczy. Jeśli mu się to uda, zostaje nagrodzone brawami. N. wyznacza kolejną parę dzieci.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Bocian, żaba i kukułka*.

Szarfy w trzech kolorach, tamburyn.

N. dzieli dzieci na 3 grupy: bociany, żaby i kukułki. Każda z grup otrzymuje szarfy w innym kolorze.

N. gra rytm na tamburynie:

całymi nutami – chodzą bociany: *kle, kle, kle,*

pótnutami – skaczą żaby: *kum, kum, kum,*

ósemkami – fruują kukułki: *ku, ku, ku, ku.*

Dzieci poruszają się w rytmie wystukiwanym przez N. na tamburynie i wydają odgłosy właściwe zwierzęciu, którym są oznaczone.

- Obserwowanie budzącej się do życia przyrody w ogrodzie przedszkolnym za pomocą lupy. Szukanie gniazd na okolicznych drzewach.

Lupy.

N. zachęca dzieci do zabawy w detektywa, który będzie tropił przyrodę. Ukierunkowuje obserwacje dzieci, zachęca do wypowiedzi i dzielenia się spostrzeżeniami.

III

- Ćwiczenie małej motoryki – lepienie bazi z plasteliny.

Plastelina, podkładki.

Dzieci lepią z plasteliny wałeczki, które będą gałązkami. Następnie toczą małe, białe lub szare, kuleczki, które przylepiają do gałązek z plasteliny.

- Zabawa dydaktyczna *Czarodziejskie pudełko*.

Pudełko, małe zabawki.

N. kładzie na stole małe zabawki z sali, np.: klocek, samochodzik, piłkę, przytulanek, kredkę. Dzieci je nazywają. Następnie N. wkłada je do *czarodziejskiego* pudełka, a kolejne dzieci za pomocą dotyku starają się rozpoznać przedmioty po kształtach i je nazwać.

- Ćwiczenia oddechowe *Wyścig piłeczek*.

Piłeczki pingpongowe.

N. przypomina właściwy tor oddechowy: wciągamy powietrze nosem, a wypuszczamy ustami. Dzieci dobierają się w pary, siadają po tej samej stronie stolika i starają się tak dmuchać na piłeczkę, aby potoczyła się jak najdalej. Jeśli dobrze im to wychodzi, mogą usiąść naprzeciwko siebie, położyć piłeczkę na środku i dmuchać z dwóch przeciwnych stron, starając się przedmuchać piłeczkę na stronę przeciwnika.

- Zabawa ruchowa *Przebudzenie wiosny* (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Marzec, tydzień 4

Dzień 5

Wiosenne przebudzenie

Wiosenny ogródek

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Układanie puzzli o tematyce wiosennej. Ćwiczenie grafomotoryczne *Tulipan*. Śpiewanie piosenki *Spotkanie z wiosną*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28.

II.1. Wprowadzenie – wążanie wiosennych kwiatów. Słuchanie wiersza K. Datkun-Czerniak *Wiosna*. Cel: wzbudzenie zainteresowania wiosenną przyrodą. Zabawa matematyczna na podstawie wysłuchanego wiersza. Zabawa twórcza *Czerwony jak...*

Kolorowanie wiosennej kolorowanki.

Odszukanie wśród naklejek obrazków: skowronka, przebiśniegów, lecącego bociana. Naklejanie obrazków według instrukcji. Dorysowanie słońca i trawy. Rysowanie po śladzie

Zabawy swobodne w kąciach tematycznych.

2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 23. Cel: rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Zabawa ruchowa w parach – *Takie same kwiatki*.

Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – zwrócenie uwagi na właściwy ubiór, zabawa ruchowa *Wiosenny deszcz*.

III. Utrwalanie zdobytej wiedzy – quiz dydaktyczny. Kolorowanie rysunków wiosennych kwiatów według wzoru. Zabawa matematyczna *Gdzie jest kwiatek?* Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- wzbudzanie zainteresowania wiosenną przyrodą,
- **rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha utworów literackich dotyczących wiosny,
- **dokładnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.**

Przebieg dnia

I

- Układanie puzzli o tematyce wiosennej.
Puzzle lub pocięte obrazki o tematyce wiosennej.
Dzieci układają puzzle indywidualnie lub w parach.
- Ćwiczenie grafomotoryczne *Tulipan*.
Wykropkowany rysunek tulipana, kredki.
Dzieci łączą kropki, a następnie kolorują powstały rysunek.
- Śpiewanie piosenki *Spotkanie z wiosną* (przewodnik, cz. 3, s. 122).
Dzieci ustawiają się w półkolu. Śpiewają poznaną piosenkę, dbając o to, aby natężenie głosu było odpowiednie (nie za głośno i nie cicho).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 28 (przewodnik, cz. 3, s. 118).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie – wążanie wiosennych kwiatów.
Hiacynt, tulipan, forsycja, krokus.
Dzieci kolejno wążają kwiaty. Mogą wybrać ulubiony kwiat albo/i opisać jego wygląd.
- Słuchanie wiersza K. Datkun-Czeraniak *Wiosna*.

*Wiosna w zielonej sukience
nogami bosymi stąpa.
I gdzie stopę stawia,
tam... to chyba czary –
wiosenny kwiat zostawia.
Po spacerze wiosny
świat zmienia się cały.
Ptaki wśród zieleni
radośnie śpiewają,*

*motyle fruważą,
świerszcze cicho grają.
Kwiaty kolorowe
wśród traw zakwitają.
Gdyby nie ty, wiosno,
i te twoje czary,
to świat byłby pewnie
i smutny, i szary.*

- Zabawa matematyczna na podstawie wysłuchanego wiersza.
Obrazek, np. tulipana (z sześcioma doczepianymi płatkami).
N. prezentuje obrazek kwiatka bez płatków. Pyta: *Czego mu brakuje?* Dokleja (może to zrobić np. za pomocą taśmy mocującej) dwa płatki, a wybrane dziecko je przelicza. Następnie dokleja kolejne płatki, a kolejne dziecko ponownie je przelicza. N. mówi: *Wiosną wieje wiatr. Zdmuchnął dwa płatki. Ile ich teraz jest?* Działania można modyfikować zgodnie z możliwościami i zainteresowaniem dzieci.
- Zabawa twórcza *Czerwony jak...*
N. podaje nazwę koloru, a wskazane dziecko – przykład czegoś, co kojarzy mu się z tym kolorem (np. czerwony jak... tulipan, zielony jak... trawa).

Kolorowanie rysunku

Karta pracy, cz. 2, nr 24

Wiosenne kolorowanki dla każdego dziecka, kredki.
Dzieci kolorują wiosenne kolorowanki.

Dzieci:
– odszukują wśród naklejek obrazki: skowronka, przebiśniegów, lecącego bociana,
– nakleją obrazki według instrukcji (na wierzbie, przed wierzbą, nad wierzbą),
– dorysowują słońce i trawę,
– rysują po śladzie.

- Zabawa ruchowa w parach – *Takie same kwiatki* (przewodnik, cz. 3, s. 118).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 23 (przewodnik, cz. 3. s. 165–166).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – zwrócenie uwagi na właściwy ubiór. Podczas ubierania się N. przypomina kolejność zakładania ubrań i wspólnie z dziećmi rozmawia na temat ubioru na cebulkę.
- Zabawa ruchowa *Wiosenny deszcz*.
N. wyklaskuje rytm, a w tym czasie dzieci spacerują swobodnie po terenie ogrodu. Na sygnał – jedno wyraźne klaśnięcie – dzieci chowają się przed wiosennym deszczem w umówione (lub oznaczone) miejsce.

III

- Utrwalanie zdobytej wiedzy – quiz dydaktyczny.
Dzieci odpowiadają poprzez uśmiech (prawda) lub smutną minę (fałsz).
 - *Pora roku, która jest teraz, to wiosna.*
 - *Wiosną jest mało kwiatów.*
 - *Wiosną jest bardzo zimno i często pada śnieg.*
 - *Wiosną przyroda budzi się do życia.*
- Kolorowanie rysunków wiosennych kwiatów według wzoru.
Kolorowanki z rysunkami wiosennych kwiatów, obrazki kwiatów.
Dzieci kolorują rysunki kwiatów zgodnie z obrazkami, które mają rozłożone przed sobą.
- Zabawa matematyczna *Gdzie jest kwiatek?*
Kwiatek w doniczce.
N. ustawia kwiatek w różnym położeniu, a dzieci określają, gdzie się on znajduje.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 1

Wiosenne powroty

Powroty ptaków

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wzbogacanie kąciaka książki o albumy i książki o ptakach. Zabawa dydaktyczna *Gdzie siedzi ptak?* Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29.
- II.1. Ćwiczenia oddechowe *Piórka*. Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Powrót bociana*. Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. Cele: rozwijanie mowy, wzbogacanie wiedzy o ptakach. Prezentowanie zdjęć ptaków powracających do Polski wiosną. Zapoznanie z budową ptaka. Zabawa ruchowa *Powroty ptaków*.

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa *Na łące*, zabawa bieżna *Zapach wiosny*.
2. Ćwiczenia słownikowe *Lubię ptaki bo...* Zabawa utrwalająca nazwy wybranych ptaków – *Jaki to ptak?* Oglądanie obrazków bocianów. Wyszukiwanie wśród obrazków tych, które są identyczne, i ich zaznaczanie. Praca plastyczna *Błyszcząca ptaki*. Cel: rozwijanie sprawności rąk.
- III. Ćwiczenie słuchowe *Kto cię woła?* Zabawa konstrukcyjna *Budki lęgowe dla ptaków*. Zabawa dydaktyczna *Kolorowe ptaki*. Zabawa ruchowa *Powroty ptaków*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, I 6, II 1, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 18

Cele ogólne

- wzbogacanie wiedzy o ptakach,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na określony temat,
- **rozwijanie sprawności rąk.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa wybrane ptaki,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- odpowiada na pytania dotyczące opowiadania,
- **łączy i nakleja różnego rodzaju elementy, tworząc obrazek ptaka.**

Przebieg dnia

I

- Wzbogacanie kącika książki o albumy i książki o ptakach.

Książki, albumy i encyklopedie dla dzieci o ptakach.

N. prezentuje przyniesione książki, czyta zawarte w nich ciekawostki (pokazuje zdjęcia ptaków). Prosi dzieci o omówienie wyglądu ptaków, określenie ich wielkości, budowy.

- Zabawa dydaktyczna *Gdzie siedzi ptak?*

Pluszowa zabawka – ptak.

Dzieci siedzą w kole i przekazują sobie zabawkę – pluszowego ptaka. Witają się z nim delikatnie, głaszcząc go po grzbiecie. Chętne dziecko znajduje w sali miejsce dla zabawki i ją tam zostawia. Kolejne dziecko wstaje, mówi, gdzie jest ptak (np.: *na półce, pod krzesłem, obok... za... nad...*), i znajduje dla niego nowe miejsce. Zabawę powtarzamy dotąd, aż każde dziecko będzie miało okazję do wypowiedzi.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka. Demonstruje prawidłowe wykonanie ćwiczeń, powtarzając je kilkakrotnie.

Fruwający ptak – dzieci dotykają czubkiem języka za górnymi i za dolnymi zębami, tak jak ptak, który siada na gałęzi drzewa i na ziemi.

Dziobek ptaka – dzieci wypychają wargi do przodu i, na zmianę, zamykają je i otwierają.

Wysiadanie jaj – język przyklejają za górnymi zębami, nie ruszają nim przez 30 sekund.

Budujemy gniazdko – dzieci przesuwają język po górnej i po dolnej wardze od zewnętrznej strony ust, a następnie *lądają w gnieździe*: przyklejają język przy górnych dziąsłach.

Dzięcioł – czubkiem języka uderzają za górnymi zębami.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 29 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa ruchowa *Powroty ptaków.*

Szarfy w 4 kolorach, tamburyn.

N. dzieli dzieci na 4 grupy. Każda z nich, oznaczona jednym kolorem szarfu, to inny rodzaj ptaków: czajki, słowiki, jaskółki, bociany. Dzieci stają na obwodzie koła i kucają, naśladując ptaki w gniazdach.

N. wystukuje na tamburynie rytm do biegu lub do podskoków, zapraszając na środek wymienioną *ptasią rodzinę*. Dzieci naśladują lot ptaków, a następnie siadają na wcześniejszych miejscach, aby do lotu mogła się wzbić inna *ptasia rodzina*.

- Zabawa ruchowa *Gra w zielone* – tekst popularny.

Przedmioty w kolorze zielonym.

N. rozmieszcza w sali różne przedmioty w kolorze zielonym. Pyta: *Grasz w zielone?* Dzieci odpowiadają: *Gram!* N.: *Masz zielone?* Dz.: *Mam!* Wówczas każde dziecko musi dotknąć jakiegoś przedmiotu w kolorze zielonym.

- Zabawa z piłką – *Piosenka* (według T. Kubiak).

Piłka gumowa lub gruby balon.

Dzieci odbijają piłkę od podłoża i recytują rymowaną. Jeśli skuszą, to znaczy piłka potoczy się, przekazu ją kolejnej osobie.

*Kipi kasza, kipi groch,
lepszka kasza niż ten groch.
Bo od grochu boli brzuch,
a od kaszy człowiek zdrów.*

- Zabawa z pokazywaniem – *Moja Ulijanko* (zabawa popularna). Dzieci stoją w kole. W jego środku znajduje się jedna osoba, która ilustruje ruchem rymowaną, a na koniec wybiera kolejne dziecko na swoje miejsce.

*Moja Ulijanko,
klękni na kolanko,
ujmij się pod boczeki,
chwyc się za warkoczki,
umyj się, uczesz się
i wybieraj, kogo chcesz.*

- Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd*.
Nagranie fragmentu dowolnego utworu muzyki poważnej, odtwarzacz CD, szarfy.
N. rozkłada w sali szarfy (gniazda), formując z nich koła. Każde dziecko staje w swoim *gnieździe*. N. włącza nagranie muzyki – *ptaki wyfruwiają z gniazd*. Na przerwę w muzyce dzieci wracają do *gniazd*. Zabawę można utrudnić, zabierając dyskretnie co jakiś czas jedną szarfę.

II

Zajęcia 1.

- Ćwiczenia oddechowe *Piórka*.
Sztuczne piórka.
Dzieci otrzymują sztuczne piórka, kładą je na wierzchu dłoni. Wciągają powietrze nosem i wypuszczają ustami – zdmuchują piórka tak, aby poleciały jak najdalej. Starają się utrzymać je jak najdłużej w powietrzu.
- Słuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Powrót bociana*.
Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.
Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Olek pojechał na kilka dni do babci i dziadka. Pogoda była piękna, a w powietrzu czuło się zapach nadchodzącej wiosny. Nadchodził czas powrotu ptaków, które odleciały do ciepłych krajów.

– *Widzisz, co jest na dachu stodoły u sąsiada? – zapytał dziadek.*

– *Jakieś gałęzie. Dlaczego są tak wysoko? – zapytał chłopiec.*

– *To jest gniazdo bociana.*

– *Dziadku, tam nikogo nie ma.*

– *Jego mieszkańcy na pewno są teraz na łące i szukają pożywienia.*

– *Szkoda, że nie mamy wysokiej drabiny. Ja bym tam wszedł – powiedział chłopiec.*

– *Mogłyby się nas wystraszyć i opuścić gniazdo. Nie wolno przeszkadzać ptakom.*

– *Nie widać ani jednego bociana. Może zostały w Afryce?*

– *Z pewnością wróciły. Wkrótce z jajek wyklują się małe bocianiątko. A może nawet już się wykluły.*

– *I one też kiedyś odlecą?*

– *Tak, kiedy trochę podrosną i nabiorą sił.*

– *Ja bym tak nie umiał, chociaż już urosłem – stwierdził Olek.*

– *Ja też nie – odparł ze śmiechem dziadek. – Brakuje nam skrzydeł.*

– *I dziobów – dodał chłopiec.*

Po drodze dziadek opowiadał Olkowi o ptakach, które odlatują przed nastaniem zimy, i wymienił czajki, jerzyki, słowiki, szpaki, skowronki, żurawie, jaskółki i bociany.

– *Jerzyki? – zdziwił się chłopiec. – Przecież jeże nie latają!*

– *Jerzyki to gatunek ptaków. Tylko nazwa jest podobna, choć inaczej się ją zapisuje.*

Nagle nad ich głowami przeleciał bocian, a potem drugi. Wylądowały prosto w gnieździe.

– *Miałeś rację, dziadku! – zachwycił się Olek. – Już są! Skąd wiedziałeś?*

– Wczoraj słyszałem ich klekotanie: kle, kle, kle.

– Kle, kle, kle! – powtórzył Olek.

Po powrocie do domu babcia poczęstowała ich pyszną szarlotką, a kiedy usłyszała historię o bocianach, od razu znalazła kolorową książkę i przeczytała Olkowi wierszyk:

Kle, kle
Klekotaniem zbudził bociek
całe gniazdo swoich pociech.
Kle, kle dzwoni w ptasich główkach
niczym głośna ciężarówka!

– Znowu tatko tak klekoce,
że zarywa boćkom noce?
Czemu tatuś nasz kochany
taki dziś rozklekotany?

Bocian skrzydłem dziób zaśłania,
sen miał nie do wytrzymania!

– Ach, obudźcie mnie już, błagam,
bo was chciała połknąć żaba!

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- Dokąd pojechał Olek?
- Gdzie miał swoje gniazdo bocian?
- W jaki sposób przychodzą na świat małe bociany?
- Po czym dziadek poznał, że przyleciały bociany?
- Jakie ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów i wiosną wracają do Polski?

- Prezentowanie zdjęć ptaków powracających do nas wiosną.

Zdjęcia: czajki, jerzyka, słowika, szpaka, skowronka, żurawia, jaskółki, bociana.

N. pokazuje zdjęcia ptaków i podaje ich nazwy. Dzieci uczą się rozpoznawać ptaki, wskazując wśród zdjęć tego ptaka, którego nazwę poda N. Na każdym zdjęciu wskazują części ptaka wymienione przez N.: głowę, dziób, oko, tułów, skrzydła, ogon, nogi.

- Zabawa ruchowa *Powroty ptaków* (przewodnik, cz. 3, s. 132).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia słownikowe *Lubię ptaki bo...*

Piórko.

N. dmucha na piórkę. Dziecko, do którego ono doleci, kładzie piórkę na swojej dłoni i kończy własnymi słowami zdanie: *Lubię ptaki bo...*

- Zabawa utrwalająca nazwy wybranych ptaków – *Jaki to ptak?*

Dzieci ustawiają się w kole. N. przypomina nazwy wybranych ptaków powracających wiosną na podstawie ich zdjęć, a następnie prezentuje wierszyk B. Szelańskiej.

Ty teraz powiedz,
jaki to ptak
macha skrzydłami
i robi tak.

Dzieci powtarzają słowa wierszyka. Chętne dziecko wchodzi do środka koła i naśladuje lot ptaka, a na końcu wierszyka podaje dowolną nazwę ptaka. Kolejne dziecko stara się nie powtarzać nazwy podanej przez poprzedniego kolegę.

- Karta pracy, cz. 2, nr 25.

Dzieci:

- oglądają obrazek bociana w pętli,
- wyszukują wśród obrazków te, które są identyczne, i je zaznaczają,

- naśladową miny i ruchy żab,
- nazywają emocje, jakie one przedstawiają.
- Praca plastyczna *Błyszczące ptaki*.

Dwie płyty CD dla każdego dziecka, klej magic, kolorowe paski papieru, piórka, plastelina.

N. pokazuje gotowego ptaka z płyt CD, a następnie wyjaśnia sposób jego wykonania. Dzieci skleją na końcach kolorowe paski papieru, które będą stanowiły ogon ptaka. Na jednej z płyt, od strony z nadrukiem, przyklejają złożone paski kolorowego papieru (po prawej stronie), a po lewej stronie – trójkątny dziób ptaka. Od dołu – dwa prostokątne paski papieru, które będą nogami. Następnie smarują drugą płytę od strony nadruku i dokładnie przyklejają ją do pierwszej płyty. Po zewnętrznych stronach płyt, w ich środkowej części, przyklejają piórka, które będą skrzydłami ptaka. Następnie lepia dwie małe kuleczki z czarnej plasteliny i przyklejają oczy w okolicy dzioba. Prace mogą służyć do udekorowania sali, jeśli N. dowieże do nich nitki lub żyłkę, którą można przewlec przez otwór w płycie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Na łące*.

Szarfy w trzech kolorach, grzechotka.

N. dzieli dzieci na 3 zespoły: bociany (kle, kle, kle), świerszcze (cyk, cyk, cyk) i pszczoły (bzzz, bzzz, bzzz), i każdy oznacza innym kolorem szarf. Gra na grzechotce, a wywołane przez niego dzieci poruszają się (fruwają) jak ptak lub owad, jednocześnie naśladowując jego odgłos. N. może wywołać na środek dwie lub trzy drużyny.

- Zabawa bieżna *Zapach wiosny*.

Grzechotka.

Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na dźwięk grzechotki zatrzymują się i wciągają powietrze nosem, a wypuszczają buzią. Zastanawiają się, czy powietrze pachnie wiosną, i mówią, z czym kojarzy im się ten zapach.

III

- Ćwiczenie słuchowe *Kto cię woła?*

Dzieci siedzą w kole. Jedno z nich wchodzi do środka koła i zamyka oczy. Dziecko wskazane przez N. wypowiada imię dziecka siedzącego w środku koła. Zadaniem jego jest wskazanie, kto je zawołał i jak ta osoba ma na imię.

- Zabawa konstrukcyjna *Budki lęgowe dla ptaków*.

Klocki różnego rodzaju, zdjęcia budek lęgowych dla ptaków.

N. wyjaśnia, po co ludzie zakładają budki lęgowe dla ptaków, pokazuje ich zdjęcia. Zachęca dzieci do wybudowania budek lęgowych z klocków.

- Zabawa dydaktyczna *Kolorowe ptaki*.

Zdjęcia ptaków powracających wiosną, kolorowe żetony lub papierowe koła w tych samych kolorach co ptaki.

Dzieci oglądają zdjęcia ptaków i razem z N. podają ich nazwy. Ich zadaniem jest dobranie kół lub żetonów odpowiadających kolorom ptaków i podanie nazw kolorów. Trudniejsza wersja tej zabawy (dla 4-latków) polega na odgadnięciu, jaki to ptak, na podstawie kół wybranych przez N. Dziecko ma wskazać na zdjęciu ptaka, który ma te kolory. Nie musi podawać jego nazwy (wtedy dopowiada ją N.)

- Zabawa ruchowa *Powroty ptaków* (przewodnik, cz. 3, s. 132).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Wyszukiwanie obrazków bociana wśród innych obrazków. Zabawa ortofoniczna *Bocianie klekotanie*. Słuchanie odgłosów przyrody. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29.
- II.1. Wypowiadanie zdań z odpowiednim natężeniem. Osluchanie z piosenką *Zielona wiosna*. Rozmowa na podstawie wysłuchanego utworu. Cel: wzbudzanie zainteresowania muzyką poważną. Wskazywanie różnic i podobieństw między obrazkami.
Opowiadanie o tym, co robią ptaki wiosną. Kończenie rysowania ptaków według wzoru.	Opowiadanie o tym, co robią ptaki wiosną. Kończenie rysowania ptaków według wzoru.
Zabawa ruchowa <i>Gra w zielone</i> .	
Zabawy swobodne w kącikach tematycznych.	2. Zabawa manualna <i>Robimy gniazdo</i> . Wykonanie pracy plastycznej <i>Bocian</i> . Prezentacja multimedialna <i>Życie żaby</i> . Omówienie historyjki obrazkowej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – uważne obserwowanie przyrody, zabawa ruchowa *Bociany na łące*.
- III. Kolorowanie rysunków bociana i żaby. Zabawa dydaktyczna *Żaba i bocian*. Improwizacje ruchowe do piosenki *Zielona wiosna*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- wzbudzanie zainteresowania muzyką poważną,
- rozwijanie spostrzegawczości,
- rozwijanie poczucia rytmu,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- słucha utworów muzyki poważnej,
- wyszukuje obrazki bociana wśród innych obrazków,
- tworzy własne improwizacje ruchowe do muzyki poważnej,
- robi gniazdo dla bociana.

Przebieg dnia

I

- Wyszukiwanie obrazków bociana wśród innych obrazków.
Obrazki: bociana oraz innych zwierząt i albumy przyrodnicze z ptakami.
N. prosi, aby dzieci wyszukały obrazki przedstawiające bociana wśród dostępnych obrazków zwierząt.
- Zabawa ortofoniczna *Bocianie klekotanie*.
Gdy N. wysoko podniesie rękę, dzieci głośno naśladują klekotanie bociana. Gdy ją opuści – cichutko klekoczą.
- Słuchanie odgłosów przyrody.
Nagranie odgłosów zwierząt mieszkających na łące, odtwarzacz CD.
N. prosi, aby dzieci posłuchały nagranych odgłosów i spróbowały wskazać, jakie zwierzęta wydają takie dźwięki.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29 (przewodnik, cz. 3, s. 132–133).

II

Zajęcia 1.

- Wprowadzenie do zajęć – wypowiadanie zdań z odpowiednim natężeniem głosu.

Obrazki: małej żaby i dużej żaby.

Kiedy N. pokazuje obrazek małej żaby, dzieci po cichu mówią: *Jestem małą żabką*. Kiedy N. pokazuje obrazek dużej żaby, dzieci głośno mówią: *Jestem dużą żabą*. Obrazki można pokazywać według rytmu (np. mała – duża – mała – duża, mała – mała – duża – duża).

- Osluchanie z piosenką *Zielona wiosna* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.

Wesoło

1. Nad brze - giem rze - ki żab - ki sie - dzia - ły
i coś do u - cha so - bie szep - ta - ły.
Kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum.

1. *Nad brzegiem rzeki żabki siedziały
i coś do ucha sobie szeptały.*

*Kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum.* } 2 x

2. *Przyleciał bociek, usiadł na płocie
i do drugiego boćka klekoce.*

*Kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle,
kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle.* } 2 x

3. *Wszystko usłyszał mały wróbelek
i przetłumaczył na ptasie trele.*

*Ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir,
ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir.
Wiosna, wiosna, znów przyszła wiosna,
wiosna, wiosna jest już wśród nas.*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanego utworu.
 - Jak szeptały żaby?
 - Jak klekotał bociek?
 - Jakie odgłosy wydawał wróbelek?
 - Kto jest już wśród nas?
 - Jaka według was jest wiosna?
- Wskazywanie różnic i podobieństw między obrazkami.

Obrazki bocianów: białego, czarnego, białoszyjego.

N. prezentuje obrazki i kilkakrotnie powtarza nazwę każdego z ptaków. Następnie miesza obrazki i prosi chętne dzieci o nazwanie poszczególnych bocianów. Kolejne działanie to wskazanie różnic (np. w upierzeniu) i podobieństw w wyglądzie ptaków (np. długi dziób). Dzieci mogą się również zastanowić, od czego wzięły się nazwy bocianów i którego bociana widzimy w Polsce najczęściej.

Bociany nie lubią jeść żab. Jedzą je w ostateczności, gdy wokół trudno o inny pokarm. Natomiast chętnie spożywają owady, dżdżownice, cienkie węże, małe ryby i gryzonie. Bociany, nie mogąc upolować żab w zaspokajających ilościach (z powodu znacznych zmian środowiska drastycznie zmniejszyła się liczebność tych płazów), zmieniły swoje upodobania i zaczęły się odżywiać wyżej wymienionymi zwierzętami.

Karta pracy, cz. 2, nr 9	Karta pracy, cz. 2, nr 26
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiadają o tym, co robią ptaki wiosną (na podstawie obrazków), – kończą rysować ptaki według wzoru. 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiadają o tym, co robią ptaki wiosną (na podstawie obrazków), – kończą rysować ptaki według wzoru.

- Zabawa ruchowa *Gra w zielone* – tekst popularny (przewodnik, cz. 3, s. 132).

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Zabawa manualna *Robimy gniazdo*.
Kawałki miękkich gałązek, siano.
N. prosi, aby dzieci spróbowały uformować z dostępnych materiałów gniazdo dla bociana.
- Wykonanie pracy plastycznej *Bocian*.
Pasek białego papieru, kawałek czerwonego papieru na dziób bociana, czarna kredka, klej.
Dzieci łączą ze sobą klejem początek i koniec białego paska (tak aby wyszło koło). Dokleją papier w kolorze czerwonym (dziób) i rysują w odpowiednim miejscu oczy. Następnie umieszczają bociana w stworzonym wcześniej gnieździe.
- Prezentacja multimedialna *Życie żaby* (np. znajdująca się na stronie internetowej: https://www.youtube.com/watch?v=HJsDVkyep_E&feature=youtu.be – od 28. sekundy).
Podczas oglądania cyklu rozwojowego żaby N. tłumaczy jedynie, jak nazywają się poszczególne etapy (np. skrzek – kijanka – dorosła postać). Można zadać pytanie, na którym etapie żaba zaczyna przypominać postać znaną dzieciom.
- Omówienie historyjki obrazkowej.
Wyprawka plastyczna, karta A.
Dzieci mówią, co znajduje się na każdym obrazku. Następnie wskazują obrazki w odpowiedniej kolejności.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – uważne obserwowanie przyrody.
Podczas spaceru dzieci obserwują ptaki, razem z N. próbują je nazwać. Jeśli przedszkole znajduje się w pobliżu łąki, dzieci mogą spróbować odnaleźć żaby. N. przypomina o odpowiednim zachowaniu się i właściwym traktowaniu zwierząt.
- Zabawa ruchowa *Bociany na łące*.
Dzieci poruszają się po terenie ogrodu przedszkolnego jak bociany – wysoko unosząc raz jedną, raz drugą nogę.

III

- Kolorowanie rysunków bociana i żaby.
Kolorowanki przedstawiające bociana i żabę, kredki.
Dzieci kolorują rysunki, pamiętając o odpowiedniej kolorystyce i staranności pracy.
- Zabawa dydaktyczna *Żaba i bocian*.
Kiedy N. powie: *Bocian!*, dzieci wyciągają przed siebie dłonie, naśladując rękami poruszającą się dziób bociana. Kiedy N. powie: *Żaba!*, dzieci szybko dotykają opuszkami palców obu rąk, próbując naśladować odgłosy żaby.
- Improwizacje ruchowe do piosenki *Zielona wiosna* (przewodnik, cz. 3, s. 137).
Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.
Dzieci poruszają się w sposób pokazany przez N. lub w wybrany przez siebie.

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa ruchowa na powitanie – *Witamy wiosenkę*. Ćwiczenia w spostrzeganiu – *Ence-pence*. Zabawa *Guzik z pętelką*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29.
- II.1. Zabawa *Ene, due, rabe*. Układanie chodniczka w kolorach kojarzących się z wiosną. Eksperymenty plastyczne: *Jak powstają kolory wiosny?* Zabawa matematyczna *Sadzimy wiosenne kwiaty*. Cele: usprawnianie umiejętności liczenia, doliczanie do podanej liczby i odliczanie od podanej liczby (o jeden element więcej lub o jeden element mniej).
- Kolorowanie rysunku krokusów na fioletowo. Oglądanie zdjęć innych kwiatów kwitnących wiosną.
- Zabawa układankami guziczkowymi.
- Zabawy na świeżym powietrzu: działanie przyrodnicze *Rabata z kwiatami*, zabawa bieżna *Berek ence-pence*.
- III. Układanie par i łańcuszków logicznych – *Co do czego pasuje?* Zabawa słowami *Dokończ słowo*. Zabawa ruchowa *Wiosenna powódź*.
- Rysowanie po szarych liniach konturów krokusów, kolorowanie jednego rysunku na fioletowo. Oglądanie zdjęć innych kwiatów kwitnących wiosną.
2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 24. Cel: rozwijanie sprawności ruchowej.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- usprawnianie umiejętności liczenia,
- rozwijanie zainteresowania przyrodą,
- **rozwijanie sprawności ruchowej**.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dolicza do podanej liczby elementów i odlicza od podanej liczby elementów (o jeden element więcej lub o jeden element mniej),
- układa chodniczek w kolorach wiosny,
- **wykonuje ćwiczenia ruchowe**.

Przebieg dnia

I

- Zabawa ruchowa na powitanie – *Witamy wiosenkę*. Dzieci, ustawione w kole, witają się kolejno dygnięciem i przybiciem piątki z dzieckiem (wiosną) stojącym w środku koła i recytują: *Wiosenkę witamy, pięknie się kłaniamy*. Do środka koła wchodzi kolejne dzieci i przyjmują role: ptaków, kwiatów, zwierząt (np.: *bociana witamy, pięknie się kłaniamy; żabkę witamy, pięknie się kłaniamy; krokusa witamy, pięknie się kłaniamy*, itd.).
- Zabawa ćwicząca spostrzeganie – *Ence-pence*.
Mały przedmiot dla każdej pary dzieci, np.: guzik, piórko, moneta.
Dzieci dobierają się parami. Jedno dziecko, z rękami schowanymi za plecami, ukrywa mały przedmiot w jednej dłoni. Mówi do kolegi z pary: *Ence-pence, w której ręce?* i pokazuje zaciśnięte pięści. Drugie dziecko lekkim klepieniem wskazuje dłoń, w której jest ukryty przedmiot. Jeśli trafi – zamieniają się rolami, a jeśli nie – zgaduje ponownie.
- Zabawa *Guzik z pętelką*.
Różne guziki lub kółka do pchełek, sylwety wycięte z kartonu: ptaki, kwiatki, chmurki, słońko.
Dzieci układają guziki na sylwetach wyciętych z kartonu (np. promyki słońca, skrzydełko i oko ptaka, płatki kwiatków itp.).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29 (przewodnik, cz. 3, s. 132–133).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa rozpoczynająca zajęcia – *Ene, due, rabe*.
Dzieci siedzą w kole. N. wylicza za pomocą rymowanki (wskazuje na kolejne dzieci): *Ene, due, rabe, półknęł bociek żabę. Żaba – Tadeusza. W brzuchu mu się rusza*. Dziecko wskazane na końcu rymowanki wydaje dźwięk kojarzący się z wiosną, a pozostałe dzieci słuchają i odgadują, co to jest, np.: *kum, kum* – żaba, *kle, kle* – bocian, *kapu-kap* – wiosenny deszcz, *ćwir, ćwir* – wróble, *ku-ku* – kukułka, *fiju, fiju* – skowronek, *szsz* – wietrzyk, itp.
- Układanie chodniczka w kolorach kojarzących się z wiosną.

Kolorowe patyczki matematyczne.

N. układa z kolorowych patyczków wzory do powtórzenia przez dzieci. Głośno nazywa, liczy i układa patyczki w danym kolorze, np. po dwa, po trzy, po cztery (po pięć), w kolorach: zielonym, żółtym, niebieskim, czerwonym. Dzieci samodzielnie układają barwne chodniczki według wzoru N.

- Eksperymenty plastyczne: *Jak powstają kolory wiosny?*

Palety malarskie lub kawałki grubej folii, farby plakatowe: żółta, niebieska, czerwona, pędzle, woda, sylwety krokusów.

N. ma na palce farby plakatowe w trzech kolorach. Łączy je ze sobą, rozcieńcza wodą i miesza pędzelkiem. Dzieci obserwują powstałe kolory i podają propozycje tego, co można namalować w danym kolorze. Np. z połączenia żółtej farby i niebieskiej farby otrzymujemy kolor zielony, którym można namalować liście; po połączeniu żółtej farby i czerwonej farby powstał kolor pomarańczowy, którym można namalować owoc pomarańczy, a z połączenia niebieskiej farby i czerwonej farby powstał kolor fioletowy, którym można pomalować sylwety krokusów wycięte z kartonu.

- Zabawa matematyczna *Sadzimy wiosenne kwiaty*.

Trzy sylwety donic wycięte z kolorowego papieru, sylwety krokusów (po 5 w kolorach: fioletowym, żółtym i białym), klej, kartki, żywe kwiaty cebulowe w doniczce, krokusy, żonkile.

Dzieci obserwują żywe kwiaty w doniczce, nazywają ich kolory; liczą, ile jest rozkwitniętych kwiatów, ile jest kwiatów w pąkach. Układają papierowe kwiaty w donicach według kolorów, tak aby było ich: tyle samo w każdej donicy, o jeden więcej w kolejnych donicach lub o jeden mniej, zgodnie z poleceniem N. Na koniec przyklejają sylwety donic i wybranych kwiatów na kartonie, a wykonanymi pracami dekorują salę.

Karta pracy, cz. 2, nr 10

- Dzieci:
- rysują po śladach rysunku krokusa,
 - kolorują go na fioletowo,
 - oglądają zdjęcia innych kwiatów kwitnących wiosną.

Karta pracy, cz. 2, nr 27

- Dzieci:
- rysują po szarych liniach rysunków krokusów,
 - kolorują jeden z nich na fioletowo,
 - oglądają zdjęcia innych kwiatów kwitnących wiosną.

Zabawa układankami guziczkowymi.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 166).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Działanie przyrodnicze *Rabata z kwiatami*.
Sadzonki kwiatów cebulowych, skrzynki, ziemia.
Dzieci wysadzają do skrzynek lub na rabatę w ogrodzie przedszkolnym wiosenne kwiaty cebulowe.
- Zabawa bieżna *Berek ence-pence*.
Mały przedmiot, np.: guzik, kapsel.
Początek zabawy jest opisany w pierwszej części dnia. Jeśli dziecko odgadujące wskaże niewłaściwą dłoń, musi dogonić uciekające dziecko z guzikiem i dopiero wtedy ono przekazuje mu guzik.

III

- Układanie par i łańcuszków logicznych – *Co do czego pasuje?*

Zestaw obrazków związanych z wiosną lub gotowa gra.

N. rozkłada obrazki związane z wiosną. Dzieci nazywają je, układają z nich logiczne pary, a następnie dobierają po kilka obrazków, które do siebie pasują, i uzasadniają swoje decyzje.

- Zabawa słowami *Dokończ słowo*.
Dzieci mówią całe słowa związane z wiosną, które z rytmicznym podziałem (na sylaby) powiedział N., np.: *wio-sna, kro-ku-sy, bo-cian, ża-ba* itp.
- Zabawa ruchowa *Wiosenna powódź*.
Krzesełka, szarfy lub gazety, nagranie odgłosów wody, odtwarzacz CD.
Podczas nagrania odgłosów wody dzieci spacerują uważnie, omijając ułożone na podłodze szarfy (kałuże). Gdy nagranie milknie i na hasło N.: *Powódź!* – dzieci rozbiegają się i siadają na krzeselkach, unosząc nogi nad podłogę. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 4

Wiosenne powroty

Ptasie trele

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Zabawa na powitanie <i>Re, re, kum, kum</i> . Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Skoki żabki</i> . Zabawa ruchowa <i>Gram w kolory</i> . Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29.	
II.1. Zabawa ruchowa <i>Przylot bocianów</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Przeczenia</i> . Zabawa ruchowa <i>Wszystko co lata</i> . Praca plastyczna <i>Pan bocian</i> . Cel: rozwijanie sprawności rąk.	
Rysowanie bociana po śladzie. Kolorowanie dzioba i nóg bociana na czerwono. Przyklejanie czarnej i zielonej bibuły w zaznaczonych miejscach.	Wypychanie części bociana z wypychanki. Łączenie elementów zgodnie z instrukcją i sklepanie ich ze sobą. Przyklejanie czarnej bibuły, podartej na małe kawałki, w zaznaczonym miejscu na obrazku bociana.
Zabawa ruchowa <i>Raz, dwa, trzy, bocian patrzy</i> .	
Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.	2. Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Cel: prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski <i>f</i> . Ćwiczenia ortofoniczne z zastosowaniem wiersza B. Szelągowskiej <i>Ptasie trele</i> . Improwizacja ruchowa do wiersza. Ćwiczenie słuchu fonemetycznego do głoski <i>f</i> .
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa wzmacniająca mięśnie warg – <i>Dzioby ptaków</i> , spacer w najbliższej okolicy w poszukiwaniu ptaków i ich gniazd.	
III. Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Lot ptaka</i> . Zabawa matematyczna <i>Kukułka</i> . Utrwalanie piosenki <i>Zielona wiosna</i> . Zabawa ruchowa <i>Raz, dwa, trzy, bocian patrzy</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie sprawności rąk,
- poszerzanie mowy czynnej,
- prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *f*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje bociana z elementów,
- tworzy przeczenia do podanych określeń przymiotnikowych,
- wie, jak prawidłowo artykułować głoskę *f*.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Re, re, kum, kum*.
Dzieci w przysiadzie podskakują po całej sali, udając żaby. Gdy spotkają na swojej drodze inną *żabę*, witają się: jedno pozdrawia, mówi: *Re, re*, drugie odpowiada na pozdrowienie: *Kum, kum*.
- Ćwiczenia grafomotoryczne *Skoki żabki*.
Arkusze szarego papieru, zielony mazak lub pastele olejne, sylweta zielonej żaby.
Na dużym arkuszu papieru zawieszonym na ścianie N. przykleja z lewej strony sylwetę zielonej żaby i rysuje szlaczek z linii zaokrąglonych od góry – imitujący skoki żaby, tworząc małe, a potem coraz większe skoki żaby. Dzieci rysują podobny szlaczek w powietrzu. Następnie podchodzą do arkusza umocowanego na ścianie i rysują grubym zielonym mazakiem po zaznaczonym przez N. śladzie.
- Zabawa ruchowa *Gram w kolory*.
Tamburyn.
Dzieci biegają po sali, gdy N. gra rytmicznie na tamburynie. Gdy uderza cztery razy wolno w instrument – dzieci dotykają w sali czegoś w kolorze zielonym. (N. podaje też inne kolory).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29 (przewodnik, cz. 3, s. 132–133).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa ruchowa *Przylot bocianów*.
Dzieci biegają po sali i machają szeroko rozpostartymi ramionami, udając lecące bociany. Na hasło N.: *Gniazdo* – lądują, składając skrzydła blisko ciała, i stają na jednej nodze (druga może być ugięta w kolanie), głośno przy tym klekocząc z radości.
- Zabawa dydaktyczna *Przeczenia*.
Dzieci dopowiadają przeczenia do podanych przez N. słów: *nieszzybki* (wolny), *nieciepły* (zimny), *niemały* (duży), *niestary* (młody), *niemokry* (suchy), *niewesoły* (smutny), *niedaleki* (bliski), *niebiedny* (bogaty), *niedługi* (krótki) itp.
- Zabawa ruchowa *Wszystko co lata*.
Instrumenty perkusyjne (trójkąta, grzechotka, gwizdek, tamburyn).
Na dźwięk trójkąta dzieci naśladują lot ptaków, na dźwięk grzechotki – lot śmigłowca, na dźwięk gwizdka – rakiety, a na dźwięk tamburynu naśladują lot samolotu.

Praca plastyczna *Pan bocian*

Wyprawka plastyczna, karta 25, kredki, bibuła – zielona i czarna, klej.

Dzieci:

- kończą rysować bociana po śladzie,
- kolorują dziób i nogi bociana na czerwono,
- z czarnej bibuły robią kulki i przyklejają na końcach skrzydeł bociana,
- drą zieloną bibułę na podłużne paski i przyklejają je w zaznaczonym miejscu na dole kartki.

Praca plastyczna *Plan bocian*

Wyprawka plastyczna, karta 8, czarna bibuła, klej.

Dzieci:

- wypychają nacięte części obrazka bociana,
- łączą części: tułów bociana ze skrzydłami, według instrukcji i sklejają je ze sobą,
- drą czarną bibułę na małe kawałki,
- przyklejają je w zaznaczonym miejscu na obrazku bociana.

- Zabawa ruchowa *Raz, dwa, trzy, bocian patrzy*.
Opaska z czerwonym dziobem bociana.
Dzieci są żabkami. Poruszają się, skacząc w przysiadzie po całej sali, gdy dziecko w opasce (bocian) jest odwrócone do nich tyłem i mówi: *Raz, dwa, trzy, bocian patrzy!* Gdy bocian odwraca się – żabki zastygają w bezruchu. Dziecko, które się poruszy, zakłada opaskę i przejmuje rolę bociana.

Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 132).
- Prezentowanie prawidłowej artykulacji głoski *f*.

Lusterka.

N. objaśnia i pokazuje prawidłową artykulację głoski *f*.

Głoska *f* jest głoską wargowo-zębową, powstaje przez zbliżenie górnych zębów do dolnej wargi i wypuszczenie powietrza przez powstałą w ten sposób szczelinę.

N. zwraca uwagę, aby przy wymawianiu głoski *f* nie wybrzmiewała dodatkowo głoska *y*. Dzieci powtarzają za N. głoskę *f*, kontrolując w lusterku pracę języka.

- Ćwiczenia ortofoniczne z zastosowaniem wiersza B. Szelağowskiej *Ptasie trele*.
N. prezentuje wiersz i pyta dzieci: *Czym zajmowały się ptaki?* Powtarza wiersz, a dzieci powtarzają fragment tekstu: *Fiu, fiu, fiu, fi, fi, fi! Jakie piękne dni.*

Znów nastala wiosna!

Ptaki nadlatują.

A co będą robić?

Gniazda pobudują.

Fiu, fiu, fiu, fi, fi, fi!

Jakie piękne dni!

Na drzewach wysoko

albo w trawie – nisko.

Tak by do swych piskląt

zawsze miały blisko.

Fiu, fiu, fiu, fi, fi, fi!

Jakie piękne dni!

Gdy skończą budować,

jajeczka w nich złożą.

By było im ciepło,

na nich się położą.

Fiu, fiu, fiu, fi, fi, fi!

Jakie piękne dni!

Wykluły się wreszcie

z jajeczek pisklęta

i każdy maluszek

te trele pamięta!

Fiu, fiu, fiu, fi, fi, fi!

Jakie piękne dni!

- Improwizacja ruchowa do wiersza.
N. recytuje wiersz, a dzieci pokazują ruchem jego treść: przylot ptaków, budowanie gniazd, wysiadanie jajek. Powtarzają sylaby, dbając o prawidłowe artykułowanie głosek.
- Ćwiczenie słuchu fonematycznego do głoski *f*.
N. podaje przykłady słów, a dzieci mają za zadanie klasnąć, gdy usłyszą słowo z głoską *f* na początku. Przykładowe słowa: autobus, foka, kompot, farby, figury, pędzel, woda, flaga itp.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa wzmacniająca mięśnie warg – *Dzioby ptaków*.
Bloczek małych zielonych karteczek, bębenek.
N. zamienia dzieci w ptaki, które budują gniazda i w swoich dziobach noszą trawy i patyczki. Każde dziecko otrzymuje małą zieloną karteczkę, którą trzyma między zaciśniętymi wargami. Kiedy N. gra na bębnieku, *ptaki fruują*, a kiedy przestaje grać – *ptaki się zatrzymują*. Zabawę powtarzamy 4 razy.
- ! Ta zabawa wspaniale ćwiczy również tor oddechowy, ponieważ dziecko, zaciskając karteczkę wargami, jest zmuszone do oddychania nosem.
- Spacer po najbliższej okolicy w poszukiwaniu ptaków i ich gniazd.
Dzieci wraz z N. idą na spacer (jeśli to możliwe, w miejsce, gdzie rosną drzewa). Nasłuchują, jakie odgłosy słychać w najbliższej okolicy. Starają się odszukać ptaka lub jego gniazdo na drzewie.

III

- Ćwiczenia grafomotoryczne *Lot ptaka*.

Patyczki do liczenia, obręcz.

N. rozkłada w różnych częściach sali patyczki do liczenia. Zadaniem dzieci jest znaleźć patyczki i narysować nimi w powietrzu drogę, którą ptak mógłby zanieść patyczek (gałązkę) do gniazda. N. pokazuje, jak to zrobić, kreśląc w powietrzu łatwe wzory: linie faliste, łamane, sinusoidę.

- Zabawa matematyczna *Kukułka*.

Instrumenty muzyczne: tamburyn, bębenek, kołatka.

Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje instrumenty i prosi o podanie ich nazw. Następnie kilka razy uderza w wybrany instrument. Chętne dziecko tyle razy naśladuje głos kukułki, ile uderzeń w instrument usłyszało. Dla 3-latków będzie to do czterech razy, dla 4-latków – do pięciu razy. Dla ułatwienia dzieci mogą wskazywać na palcach, ile razy usłyszały dźwięk.

- Utrwalanie piosenki *Zielona wiosna* (przewodnik, cz. 3, s. 137).

Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.

Dzieci słuchają piosenki, a potem poruszają się przy jej nagraniu.

- Zabawa ruchowa *Raz, dwa, trzy, bocian patrzy* (przewodnik, cz. 3, s. 142).

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 5

Wiosenne powroty

Kto do nas wraca na wiosnę?

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenie ortofoniczne *Głosy ptaków*. Ćwiczenie grafomotoryczne *Ślady ptaków*. Słuchanie nagrania utworu A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29.

II.1. Słuchanie wiersza B. Szelaŕgowskiej *Wiosenne powroty*. Rozmowa na podstawie wysłuchanego wiersza. Cel: rozwijanie mowy czynnej. Zabawa matematyczna *Żabki w stawie*. Kończenie zdania *Ptaki wracają do Polski z ciepłych krajów, bo...* Zabawa dydaktyczna *Zobacz, gdzie jest jaskółka*. Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd*.

Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.

2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 24. Cel: rozwijanie umiejętności wiernego odwzorowania ruchu N.

Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o pogodzie, zabawa ruchowa *Powrót ptaków*.

III. Układanie puzzli przedstawiających ptaki powracające wiosną do kraju. Praca plastyczna *Bociek*. Rozwiązywanie zagadek dotyczących ptaków powracających na wiosnę do Polski. Zabawa ruchowa *Powroty ptaków*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15, IV 18

Cele ogólne

- rozwijanie mowy czynnej,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie umiejętności wiernego odwzorowania ruchu N.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wysłuchanego wiersza,
- wykonuje proste obliczenia na podstawie obrazków,
- precyzyjnie wykonuje ćwiczenia fizyczne prezentowane przez N.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenie ortofoniczne *Głosy ptaków*.
N. naśladuje głosy ptaków (np.: *kle, kle, ćwir, ćwir*): szybko, wolno, cicho, głośno. Dzieci powtarzają za nim.
- Ćwiczenie grafomotoryczne *Ślady ptaków*.
Kartka z narysowanym wzorem śladów ptaków (lekką, szarą linią), kredki.
Dzieci rysują po śladzie narysowanych wzorów. N. prosi, aby powiedziały, co to jest.
- Słuchanie nagrania A. Vivaldiego *Cztery pory roku. Wiosna*.
Nagranie utworu A. Vivaldiego Cztery pory roku. Wiosna, odtwarzacz CD.
N. pyta dzieci, z czym im się kojarzy to nagranie, i prosi o uzasadnienie.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 29 (przewodnik, cz. 3, s. 132–133).

II

Zajęcia 1.

- Słuchanie wiersza B. Szelańskiej *Wiosenne powroty*.
Obrazki: skowronka, bociana, jaskółki, sójki, wróbla.
N. recytuje (lub czyta) wiersz, w odpowiednich momentach pokazując obrazek właściwego ptaka.

*Przyszła wiosna,
a tuż za nią
ptaki przyleciały.*

*Teraz będą
jak co roku
gniazda zakładały.*

*Bocian lubi
patrzyć z góry –
dom ma na topoli.*

*Za to żuraw
wśród mokradła
raczej mieszkać woli.*

*A jaskółka
gdzieś pod dachem
gniazdko swe zakłada.*

*Zaś kukułka
swoje jajka
niesie do sąsiada.*

*Tyle ptaków
powróciło
do nas razem z wiosną!*

*W dużych gniazdach,
małych gniazdkach
niech piskłęta rosną!*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanego utworu.
 - *Jakie ptaki są wymienione w wierszu?*
 - *Gdzie znajduje się dom bociana?*
 - *Jak myślicie, co to są mokradła?*
 - *Gdzie zakłada gniazdko jaskółka?*
 - *Co robi z jajkami kukułka?*
 - *Jak się nazywają dzieci ptaków?*
- Zabawa matematyczna *Żabki w stawie*.
Dla każdego dziecka: niebieska kartka w kształcie stawu (owalna), 5 obrazków żabek.
N. rozdaje dzieciom niebieskie kartki, a także obrazki żabek. Prosi, aby dzieci umieściły w stawie dwie żabki. Dostarczy do nich jeszcze jedna żabka. *Ile jest teraz żabek?* N. może modyfikować w dowolny sposób zarówno liczbę dodawanych, jak i odejmowanych obrazków żabek.
- Kończenie zdania: *Ptaki wracają do Polski z ciepłych krajów, bo...*
N. wysłuchuje wszystkich odpowiedzi. Jeżeli jakaś jest niepoprawna (np. *...bo tak chcą*), próbuje nakierować dziecko na prawidłowy tok myślenia.
- Zabawa dydaktyczna *Zobacz, gdzie jest jaskółka*.
Obrazek jaskółki dla każdego dziecka.
N. prosi, aby każde dziecko położyło gdzieś swój obrazek (może go podpisać). Następnie dzieci wracają na dywan i opowiadają, gdzie są ich obrazki, używając słów określających położenie przedmiotów w przestrzeni.
- Zabawa ruchowa *Ptaki, do gniazd* (przewodnik, cz. 3, s. 133).

II

Zabawy swobodne w kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 24 (przewodnik, cz. 3, s. 166).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o pogodzie. Podczas spaceru dzieci rozmawiają o aktualnej pogodzie, używając odpowiednich słów (np.: słonecznie, wietrznie itp.).
- Zabawa ruchowa *Powrót ptaków*. Dzieci swobodnie poruszają się po placu zabaw. Kiedy N. powie: *Ptaki wracają!*, dzieci naśladują lot ptaków i lecą do N. (lub w wyznaczone miejsce).

III

- Układanie puzzli przedstawiających ptaki powracające wiosną do kraju.
Puzzle/obrazki. Dzieci układają puzzle i, jeśli to możliwe, nazywają ptaki przedstawione na obrazku lub je opisują.
- Praca plastyczna *Bociek*.
Kolorowanka przedstawiająca bociana, czerwony papier kolorowy, klej, czarna kredka. N. rozdaje kolorowanki. Zadaniem dzieci jest wykleić papierem kolorowym dziób i nogi bociana, a odpowiednie fragmenty (np. końcówki piór na skrzydłach) pokolorować na czarno.

Praca może dotyczyć także innego ptaka wracającego na wiosnę do Polski.

- Rozwiązywanie zagadek M. Smułki, dotyczących ptaków powracających na wiosnę do Polski.
Obrazki: bociana, skowronka, jaskółki, kukułki. Dziecko, które zna odpowiedź, podnosi rękę, odpowiada i wskazuje odpowiedni obrazek.

*Ma długie czerwone nogi,
długi dziób.
Choć żabek nie lubi,
to czasem je zje. (bocian)*

*Śpiew tego ptaka leci wysoko do słońka,
bo właśnie wołamy na wiosnę... (skowronka)*

*Ptaszek ten nie jest duży, nie stoi na półkach
i choć, nie wiem czemu, robi kółka,
to wiadomo, że to... (jaskółka)*

*Ptaszek, o którym myślę, boi się huku,
a oprócz tego często woła: kuku, kuku. (kukułka)*

- Zabawa ruchowa *Powroty ptaków* (przewodnik, cz. 3, s. 132).

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Rozpoznawanie jajka za pomocą dotyku. Eksperyment: *Jak sprawdzić, czy jajko jest świeże?* Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30.
- II.1. Rozwiązywanie zagadki B. SzelaŃgowskiej *Koszyczek*. Prezentowanie koszyczka wielkanocnego i jego symboliki. Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Wielkanoc*. Rozmowa kierowana na podstawie wiersza. Cel: wzbogacanie wiadomości na temat Wielkanocy. Zabawa ruchowa *Kura i jajka*.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.
2. Rysowanie koszyczka po śladzie. Naklejanie naklejek. Kolorowanie koszyczka. Nazywanie kolorów jajek. Pokaz jaj różnej wielkości. Lepienie jaj różnej wielkości z masy solnej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa *Jajecznicza*, ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej *Jajka na łyżce*.
- III. Stemplowanie pisankami z ziemniaków.
- Dobieranie w pary pisanek o tym samym wzorze. Ćwiczenie pamięci *Memory pisankowe*.
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Przedświąteczne porządki*. Słuchanie piosenki *Pisanki*, dowolny tańiec przy piosence.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 6, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzbogacanie wiadomości na temat Wielkanocy,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat,
- **rozwijanie sprawności manualnej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, co powinno się znaleźć w wielkanocnym koszyku,
- odpowiada na pytania dotyczące wiersza,
- **lepi jajka z masy solnej.**

Przebieg dnia

I

- Rozpoznawanie jajka za pomocą dotyku.
Jajko ugotowane na twardo, czarodziejskie pudełko.
N. wkłada do *czarodziejskiego* pudełka jajka ugotowane na twardo (kurze, gęsie, przepiórcze). Dzieci mają za zadanie rozpoznać za pomocą dotyku, co znajduje się w pudełku.
- Eksperyment: *Jak sprawdzić, czy jajko jest świeże?*
Dwie szklanki z wodą i dwa jajka: świeże i stare.
N. nalewa do obu szklanek wodę (po pół szklanki). Prezentuje dzieciom dwa jajka i pyta: *Czy wiecie, po czym poznać, że jajko jest świeże?* Prosi dzieci, aby włożyły do każdej szklanki po jednym jajku i obserwowały, co się z nimi dzieje. *Czy w obu szklankach jajka zachowują się tak samo?* Jajko, które jest świeże, opada na dno, a to, które jest stare, unosi się do góry.
- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę.
N. demonstrowa ćwiczenia, a dzieci je naśladowały.
Jajko – dzieci otwierają i zamykają wargi, układając je tak, aby były zaokrąglone jak jajko.
Gorące jajko – dzieci nabierają powietrze nosem, a wypuszczają ustami, naśladowując dmuchanie na jajka.

Wkładamy jajka do koszyczka – dzieci unoszą język za zęby i zatrzymują go tam, a następnie przeliczają kolejne *jajka*, używając liczebników porządkowych.

Rogi baranka – *baranek wielkanocny ma okrągłe rogi* – dzieci rysują językiem kólecčka, przesuwając jego czubek po górnej wardze i po dolnej wardze.

Baranki na hali – *baranki wędrują w górę i w dół, pasąc się na hali* – dzieci opierają czubek języka raz za górnymi zębami, a raz za dolnymi zębami.

Kura liczy kurczęta – dzieci dotykają czubkiem języka do każdego zęba w jamie ustnej: najpierw na górze, potem – na dole.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 30 (do wykorzystania według wyboru N.).
- Zabawa ruchowa *Kura i jajka*.

Mała obręcz dla każdego dziecka.

Jedno dziecko pełni rolę kury, a pozostałe dzieci są jajkami – kucają w obręczy. *Kura dotyka jajek*. Wychodzą z nich kurczątka, naśladują ruchy swojej mamy i wędrują za nią. Na koniec następuje zmiana dziecka w roli kury.

- Swobodne improwizacje ruchowe do utworu M. Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach*.

Nagranie utworu *Taniec kurcząt w skorupkach*, odtwarzacz CD.

N. podaje tytuł nagrania. Dzieci, w wybrany przez siebie sposób, próbują ilustrować muzykę.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kwoka*.

Opaska z wizerunkiem kury, kołatka.

N. w opasce z wizerunkim kury gra rytmicznie na kołatce, dzieci (kurczęta) biegają wokół niego. Gdy N. wygrywa wolny rytm, kurczęta ustawiają się zgodnie z poleceniem, np.: w rzędzie, w parach, trójkach itp.

- Zabawa grupowa *Pisanka*.

Pisanka, nagranie muzyki do marszu, biegu i do podskoków, odtwarzacz CD.

Dzieci, ustawione w kole, przekazują sobie pisanek zgodnie z rytmem muzyki, tak aby nie wypadła im z rąk i się nie uszkodziła.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Przedświąteczne porządki*.

Dzieci naśladują ruchem czynności podane przez N., związane z wykonywaniem przedświątecznych porządków: odkurzanie, zamiatanie, ścieranie kurzu, mycie okien, trzepanie dywanów itp.

II

Zajęcia 1.

- Rozwiązywanie zagadki B. Szelańkowskiej *Koszyczek*.
N. recytuje zagadkę i prosi dzieci o podanie rozwiązania. Dzieci mówią swoje rozwiązanie po cichu do ucha N., tak aby każde z nich miało możliwość wypowiedzenia się.

To w nim leżą na serwetce

jajka malowane,

a pośrodku, obok chlebka,

spoczywa baranek. (koszyk wielkanocny)

- Prezentowanie koszyczka wielkanocnego i wyjaśnianie jego symboliki.

N. prezentuje koszyczek wielkanocny i jego zawartość. Dzieci nazywają znajdujące się w nim przedmioty. N. wyjaśnia ich symbolikę.

Chleb symbolizuje ciało Chrystusa. Wkładamy go do koszyczka, aby zapewnić sobie dobrobyt i pomyślność.

Jajka są symbolem nowego, rodzącego się życia.

Wędlina jest symbolem dostatku, bogactwa i dobrobytu.

Sól i pieprz symbolizują oczyszczenie, prostotę i prawdę.

Baranek jest symbolem Chrystusa – Baranka Bożego, który zwyciężył śmierć. Wkładana do koszyczka figurka baranka jest zazwyczaj wykonana z cukru, czekolady lub chleba.

Chrzan jest oznaką ludzkiej siły, którą chcemy mieć przez cały rok.

- Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Wielkanoc*.

Książka (s. 58–59) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania wiersza. Czytając wiersz, prezentuje ilustracje do niego.

*– Kurko, proszę, znieś jajeczka,
śnieżnobiałe lub brązowe,
ja z nich zrobię na Wielkanoc
cud-pisanki kolorowe.*

*Do koszyczka je powkładam,
z chlebkiem, babką lukrowaną,
potem pójdę je poświęcić
z bratem, siostrą, tatą, mamą.*

*Przy śniadaniu wielkanocnym
podzielimy się święconką
i buziaka dam mamusi,
zajączkowi i kurczątkom.*

*„Śmigus-dyngus!” – ktoś zawoła,
tąę wodą popraskamy,
mama będzie zmokłą kurką,
bo to poniedziałek lany!*

- Rozmowa kierowana na podstawie wiersza. N. zadaje pytania:
 - *Z czego robi się pisanki?*
 - *Co wkładamy do koszyczka wielkanocnego?*
 - *Co robimy w lany poniedziałek?*
 - *Co wam się kojarzy ze świętami wielkanocnymi?*

- Zabawa ruchowa *Kura i jajka* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Karta pracy, cz. 2, nr 28.

Dzieci:

- rysują koszyk po śladzie,
 - kolorują koszyk i jajka,
 - nakleją naklejki,
 - nazywają kolory pisanek.
- Pokaz jaj różnej wielkości.

Jajka (lub ich zdjęcia): strusie, gęsie, kurze, przepiórcze, i zdjęcia zwierząt, od których one pochodzą.

N. pokazuje jajka różnej wielkości (lub ich zdjęcia) i zdjęcia zwierząt, od których one pochodzą. Zadaniem dzieci jest obejrzenie jajek, porównanie ich wielkości, przyporządkowanie do zdjęć właściwych zwierząt.

- Wykonanie masy solnej przez N.

Mąka, sól, woda, miska, szklanka, rękawiczki jednorazowe.

N. odmierza do miski tyle samo mąki i soli w proporcjach np.: 1 szklanka mąki i 1 szklanka soli. Ilość mąki i soli zależy od liczby dzieci w grupie. Stopniowo dodaje ½ szklanki wody i miesza. Warto założyć rękawiczki jednorazowe, gdyż sól może powodować uszkodzenia naskórka. Konsystencja ciasta musi być elastyczna.

- Lepienie jajek różnej wielkości z masy solnej.

Dzieci otrzymują masę solną i lepia z niej jajka różnej wielkości. Wskazują największe jajko i najmniejsze jajko. Odstawiają jajka w pobliżu kaloryfera lub w nasłonecznione miejsce sali, aby wyschły.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Jajecznicza*.

Dzieci podają sobie ręce i tworzą koło, stając bardzo blisko siebie. Robią krok w tył, przeliczają jajka wbite do jajeczniczy: pierwszy krok – pierwsze jajko, drugi krok – drugie jajko itd. Na hasło: *Jajecznicza* – wszystkie dzieci kucają, starając się nie rozerwać koła.

- Ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej *Jajka na łyżce*.

Duże łyżki, jajka ugotowane na twardo, 2 skakanki.

N. za pomocą skakanek wyznacza miejsca startu i mety. Zadaniem dzieci polega na przeniesieniu jajka na łyżce od startu do mety tak, aby nie spadło ono z łyżki.

III

- Stemplowanie pisanekami z ziemniaków.

Farby, pędzle, ziemniaki przekrojone na pół, małe karteczki.

Dzieci malują farbami kolorowe paski na przekrojonym ziemniaku i odbijają dwukrotnie ten sam wzór na małych karteczkach.

Ćwiczenie spostrzegawczości <i>Pisanki</i>	Ćwiczenie spostrzegawczości <i>Pisanki</i>
<p>Pary obrazków pisanek o tym samym wzorze (można wykorzystać stemplowane pisanek wykonane przez dzieci).</p> <p>Dzieci dobierają do pary obrazki pisanek o tym samym wzorze. Omawiają wzór i kolor pisanek.</p>	<p>Pary obrazków pisanek o tym samym wzorze.</p> <p>Dzieci dobierają jednakowe obrazki pisanek w pary. Następnie grają nimi w memory. Odwracają obrazki na drugą stronę, a następnie losują dwa z nich. Jeśli będzie to para, zabierają je. Na koniec liczą, ile mają par. Wygrywa osoba, która ma ich najwięcej.</p>

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Przedświąteczne porządki* (przewodnik, cz. 3, s. 148).
- Słuchanie piosenki *Pisanki*, dowolny taniec przy piosence (przewodnik, cz. 3, s. 151–152).
Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 2

Wielkanoc

Kraszanki, pisanek

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Rozmowa na temat: <i>Jakie są jajka?</i> Praca zbiorowa <i>Nasze jajko wielkanocne</i>. Rozmowa na temat: <i>Moja ulubiona...</i> Ćwiczenia słuchowe <i>Co słyszysz?</i> Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30.</p>	
<p>II.1. Rozmowa o pisanek i kraszankach. Słuchanie piosenki <i>Pisanki</i>. Rozmowa na podstawie wysłuchanego utworu. Cel: wzbudzenie zainteresowania folklorem. Nauka refrenu piosenki <i>Pisanki</i>. Akompaniament muzyczny do piosenki. Swobodne improwizacje ruchowe do utworu M. Musorgskiego <i>Taniec kurcząt w skorupkach</i>.</p>	
<p>Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.</p>	<p>2. Zajęcia przyrodnicze <i>Zakładamy hodowlę rzeżuchy</i>. Cel: rozwijanie zainteresowania przyrodą.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – oglądanie udekorowanych wystaw, zabawa sprawnościowa <i>Uwaga! Pisanki!</i></p>	
<p>III. Praca plastyczna <i>Kraszanki, pisanek</i>. Prace porządkowe w kąciaku przyrody.</p>	
<p>Łączenie pisanek od najmniejszej do największej. Kolorowanie pisanek, wskazywanie dwóch takich samych.</p>	<p>Łączenie pisanek od najmniejszej do największej. Kolorowanie pisanek. Kolorowanie jaj według określonego rytmu.</p>
<p>Utrwalanie refrenu piosenki <i>Pisanki</i>. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Kwoka</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8

Cele ogólne

- wzbudzenie zainteresowania folklorem,
- rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się na podany temat,
- kształtowanie poczucia rytmu muzycznego,
- **rozwijanie zainteresowania przyrodą.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozróżnia kraszankę i pisanek,
- wypowiada się na temat wysłuchanej piosenki,

- ilustruje ruchem utwory muzyki poważnej,
- zakłada hodowlę rzeżuchy.

Przebieg dnia

I

- Rozmowa na temat: *Jakie są jajka?* (z wykorzystaniem okazów).
Jajka: kurze, kaczce, przepiórcze, strusie (okazy), spodeczek.
N. rozbija na spodeczku jajko. Pokazuje dzieciom żółtko i białko. Dzieci rozmawiają o tym, jakie zwierzę może wykluwać się z jajka (np.: kurczątko, wrona itp.).
- Praca zbiorowa *Nasze jajko wielkanocne*.
Kartka w kształcie jajka (o dużym formacie), kredki, farby.
Dzieci kolejno ozdabiają jajka według własnych pomysłów. Może to robić jednocześnie kilka osób lub cała grupa. Ważne, aby na koniec obejrzeć pracę i docenić wkład każdego dziecka.
- Rozmowa na temat: *Moja ulubiona...* (na podstawie obrazków).
Obrazki przedstawiające pisanki/kraszanki.
Dzieci oglądają obrazki i opowiadają, które pisanki/kraszanki podobają im się najbardziej oraz dlaczego.
- Ćwiczenia słuchowe *Co słyszysz?*
N. wypowiada nazwy świątecznych jajek, podzielone na głoski i na sylaby, oraz ich kolory. Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, o czym jest mowa (np. *pi-san-ki, ż-ó-t-y*).
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30 (przewodnik, cz. 3, s. 148).

II

Zajęcia 1.

- Rozmowa o pisankach i kraszankach.
Obrazki z I części dnia lub kraszanki i pisanki.
N. dzieli obrazki na dwie grupy. Pyta dzieci, czy wiedzą, czym się różnią. Wskazując na jedną grupę, mówi: *To są kraszanki*.

Nazwa *kraszanka* pochodzi od metody barwienia jaj, tak zwanego kraszania, które polegało na farbowaniu na jednokolorowo, bez wzoru.

N. wskazuje na drugą grupę i mówi: *Jajka pokryte wzorem wykonanym woskiem noszą nazwę pisanek. Obecnie wszystkie różnobarwnie pomalowane jajka to pisanki*.

- Słuchanie piosenki *Pisanki* (sł. i muz. B. Forma).

Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.

Wesoło

Pi - san - ki, kra - szan - ki, pię - kne, ko - lo - ro - we,
 czer - wo - ne, nie - bie - skie, żół - te i brą - zo - we.
 Świą - ta, świę - ta, świę - ta, jaj - ka ma - lo - wa - ne,
 ka - żdy do ko - szycz - ka pi - san - kę do - sta - nie.

1. *Pisanki, kraszanki,
piękne, kolorowe,
czerwone, niebieskie,
żółte i brązowe.*

Ref.: *Święta, święta, święta,
jajka malowane,
każdy do koszyczka
pisankę dostanie.*

2. *Dziś na nich malują
dzieci kogucika,
który się wygrzewa
w słoneczka promykach.*

Ref.: *Święta...*

3. *Na stole świątecznym
kurczątko, baranki,
na białym obrusie
są nasze pisanki.*

Ref.: *Święta...*

- Rozmowa na podstawie wysłuchanego utworu.
 - *Jakie kolory mogą mieć kraszanki?*
 - *Czy w piosence każdy będzie miał w koszyczku pisankę?*
 - *Co można namalować na wielkanocnych jajkach?*
 - *Co, oprócz pisanek, znajduje się na wielkanocnym stole?*
 - *Czy lubicie święta wielkanocne? Dlaczego?*
- Nauka refrenu piosenki *Pisanki* fragmentami, metodą ze słuchu.
- Akompaniament muzyczny do piosenki *Pisanki*.
Nagranie piosenki *Pisanki* i jej wersji instrumentalnej, odtwarzacz CD, przedmioty (lub instrumenty muzyczne) potrzebne do akompaniamentu.
Dzieci słuchają melodii piosenki, a następnie samodzielnie dobierają przedmioty (lub instrumenty) potrzebne do akompaniamentu. N. zwraca uwagę na tempo utworu i jego nastrój.
- Swobodne improwizacje ruchowe do utworu M. Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.

Zajęcia 2.

- Zajęcia przyrodnicze: *Zakładamy hodowlę rzeżuchy.*
Spodki, wata, nasiona rzeżuchy, woda.
Przypomnienie, czego potrzebują rośliny, żeby rosnąć.
Dzieci odpowiadają na pytanie: *Czego potrzebuje roślina, żeby rosnąć?*
Dzieci układają delikatnie watę na spodkach, wysypują rzeżuchę i ją podlewają. Umieszczają spodki z nasionami na parapecie okna. Hodowlę można założyć dla całej grupy, a nie tylko dla czterolatek. N. przypomina o regularnym podlewaniu i obserwowaniu roślin. Określa też związek rzeżuchy ze zbliżającymi się świętami.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – oglądanie udekorowanych wystaw.
Podczas spaceru dzieci obserwują wystawy sklepowe i dekoracje domów. Próbuje odszukać, wskazać i opisać, po czym można poznać, że jest to dekoracja wielkanocna.
- Zabawa sprawnościowa *Uwaga! Pisanki!*
Dwa jajka (ugotowane na twardo lub imitacje), dwie łyżki (najlepiej dość głębokie).
N. dzieli dzieci na dwie drużyny. Każdemu dziecku, które jest na czele drużyny, wręcza łyżkę z jajkiem. Zadaniem drużyn jest dotarcie z nimi do umówionego miejsca (np.: N., drzewa, huśtawki), zawrócenie w stronę następnych zawodników i przekazanie im pisanek. Zabawa kończy się, kiedy ostatni zawodnik z każdej drużyny dotrze ponownie do miejsca startu.

III

- Praca plastyczna *Kraszanki, pisanki.*
Kartki w kształcie jajek, kredki, farby.
N. dzieli dzieci na dwie grupy (lub dzieci mogą się same przyporządkować). Zadaniem pierwszej grupy będzie ozdobić kartkę jak kraszankę (jednobarwnie), a drugiej – jak pisankę (kolorowo).

- Prace porządkowe w kąciку przyrody. Dzieci wspólnie pomagają porządkować przedmioty i okazy w kąciку przyrody. Przy okazji rozmawiają o tym, co się w nim znajduje i według jakiej zasady mają zamiar zrobić porządek (np. w jednym miejscu ułożyć jajka, w innym – kartki itp.).

Karta pracy, cz. 2, nr 11

- Dzieci:
- łączą liniami rysunki pisanek od najmniejszego do największego,
 - kolorują rysunek największej pisanki,
 - wskazują dwie takie same pisanki.

Karta pracy, cz. 2, nr 29

- Dzieci:
- łączą liniami rysunki pisanek od najmniejszego do największego,
 - kolorują rysunek największej pisanki,
 - kolorują rysunki jajek według określonego rytmu.

- Utrwalanie refrenu piosenki *Pisanki* (przewodnik, cz. 3, s. 151–152).
Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.
Dzieci ponownie śpiewają refren piosenki. Mogą przy tym dowolnie pisać.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kwoka* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 3

Wielkanoc

Zwierzęta z wielkanocnego koszyczka

Przykładowy zapis w dzienniku

- I. Zabawa na dzień dobry – *Zamykamy drzwi*. Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Pisanki*. Zabawa grupowa *Gdzie jest pisanka?* Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30.
- II.1. Rozmowa na temat: *Co znajduje się w koszyczku wielkanocnym?* Zabawa ortofoniczna *Zwierzęta z koszyczka wielkanocnego*. Pokaz kół – małych i dużych. Nazywanie figur. Wykonanie kurczaków i baranków z kół. Cele: utrwalanie informacji o kole; rozwijanie sprawności manualnej. Ćwiczenia spostrzegawczości – *Pisanki*. Zabawa muzyczno-ruchowa *Kurki trzy*.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciках za-
interesowań.
2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 25. Cel: rozwijanie sprawności fizycznej.
- Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skoku – *Zajączki wielkanocne*, zabawa z chustą animacyjną – *Świąteczne odwiedziny*.
- III. Nauka drugiej zwrotki piosenki *Pisanki*. Sianie owsa dla baranka wielkanocnego. Wyklejanie pisanek ziarnami. Zabawa ruchowa *Kura i jajka*.

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 14

Cele ogólne

- poznawanie tradycji i zwyczajów świątecznych,
- poznawanie figury geometrycznej – koła,
- **rozwijanie sprawności fizycznej.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje symbole świąteczne,
- wykorzystuje koła do wykonania pracy plastycznej,
- **wykonuje ćwiczenia gimnastyczne.**

Przebieg dnia

I

- Zabawa na dzień dobry – *Zamykamy drzwi* (według M. Bogdanowicz, z książki *W co się bawić z dziećmi. Piosenki i zabawy wspomagające rozwój dziecka*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańska.).

Dzieci, ustawione w parach jedno za drugim, trzymają się za ręce.

Zamykamy drzwi,
otwieramy drzwi.
Zajączki (owieczki, kurczaczki)
przechodzą przez drzwi.
Przebiegniemy wzdłuż szeregu,
do widzenia wam.

Dzieci:
mają opuszczone ręce,
podnoszą ręce,
dzieci z pierwszej pary przechodzą w szpalerze,
naśladują wymienione zwierzęta, stają na końcu
i machają do pozostałych.

- Nauka pierwszej zwrotki piosenki *Pisanki* (przewodnik, cz. 3, s. 151–152).
Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.
Podczas powtarzania słów dzieci podchodzą do tablicy i wskazują jajka w określonym kolorze. Na zakończenie wspólnie śpiewają pierwszą zwrotkę i refren piosenki.

*Pisanki, kraszanki,
piękne, kolorowe,
czerwone, niebieskie,
żółte i brązowe.*

- Zabawa grupowa *Gdzie jest pisanka?*
Pisanka.

N. wraz z dziećmi chowa pisankę w dowolnym miejscu w sali. Wybrane dziecko, które na ten czas wychodzi z osobą dorosłą z sali, ma za zadanie odnaleźć ją na podstawie wskazówek pozostałych dzieci. Jeśli dziecko znajduje się daleko od jajka, dzieci mówią: *zimno*, jeśli blisko – mówią: *ciepło*. Gdy dziecko jest bardzo blisko celu, mówią: *gorąco*. Po znalezieniu pisanki szukające dziecko określa miejsce jej ukrycia i chowa ją przed następnym dzieckiem, które opuszcza na ten czas salę.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30 (przewodnik, cz. 3, s. 148).

II

Zajęcia 1.

- Rozmowa na temat: *Co znajduje się w koszyczku wielkanocnym?*
Wiklinowy koszyczek, gałązki bukszpanu, cukrowy baranek, czekoladowy zajączek, kurczaczek z waty, kogucik na pisance.
N. pokazuje dzieciom zawartość ustrojonego bukszpanem koszyczka: cukrowego baranka, czekoladowego zajączka, kurczaczka z waty, kogucika na pisance, i mówi, że małe zwierzątka są symbolem odradzającego się życia i symbolem świąt wielkanocnych. Dzieci oglądają je, podają ich nazwy, mówią, z czego są zrobione.
- Zabawa ortofoniczna *Zwierzęta z wielkanocnego koszyczka.*
Wiklinowy koszyczek, cukrowy baranek, kurczaczek z waty, pisanka z namalowanym kogutem.
Dzieci naśladują głosy i ruchy zwierząt, które pokazuje N., wyjmując je z koszyczka (kurczątko: *pi, pi, pi* – kucają i poruszają ugiętymi w łokciach rękami jak skrzydełkami, baranek: *bee, bee, bee* – czworakują, kogucik: *kukuryku* – stają i uderzają o uda dłońmi prostych rąk).
- Pokaz kół – małych i dużych. Nazywanie figur.
Małe i duże koła wycięte z kolorowego papieru.
- Wykonanie kurczaków i baranków z kół.
Dzieci manipulują kołami z kolorowego papieru, dobierają kolor do wybranego zwierzątka.

Ćwiczenie spostrzegawczości <i>Pisanki</i>	Ćwiczenie spostrzegawczości <i>Pisanki</i>
Żółte koła, plastikowe oczy, klej, czerwony papier kolorowy, nożyczki. Dzieci: – na żółtym kole przyklejają oczy i trójkątny dziób wycięty przez N. z czerwonego papieru, – dekorują pracami stolik wielkanocny.	Białe płaskie waciki, plastikowe oczy, klej, czarny papier, czarne koła. Dzieci: – na białym okrągłym waciku przyklejają oczy z czarnych kół, mordkę; z kół złożonych na pół robią uszy, – dekorują pracami stolik wielkanocny.

- Zabawa muzyczno-ruchowa *Kurki trzy* (śl. H. Rostworowski, francuska melodia popularna). N. śpiewa piosenkę, a dzieci inscenizują ją ruchem. Dobierają się po troje i maszerują trójkami jedno za drugim. Przy powtórzeniu zmieniają składy trójek.

*Wyszły w pole kurki trzy i gęsiego sobie szły.
Pierwsza z przodu, w środku druga,
trzecia z tyłu, oczkiem mruga.
I tak sobie kurki trzy
raz, dwa, raz, dwa w pole szły!*

Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 167).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Zajaczki wielkanocne*.
Pachołki.
Dzieci pokonują trasę wyznaczoną przez N., skacząc obunóż.
- Zabawa z chustą animacyjną *Świąteczne odwiedziny*.
Chusta animacyjna.
Dzieci, ustawione dookoła chusty animacyjnej, słuchają poleceń N.: *Kolor... odwiedza kolor...* Dzieci ustawione przy wymienionym przez N. kolorze zamieniają się miejscami, obiegając chustę (uważają, by nie nadepnąć na nią).

III

- Nauka drugiej zwrotki piosenki *Pisanki* (przewodnik, cz. 3, s. 151–152).
N. rytmicznie recytuje słowa drugiej zwrotki piosenki.

*Dziś na nich malują
dzieci kogucika,
który się wygrzewa
w słoneczka promykach.*

- Sianie owsa dla baranka wielkanocnego.
Ziarna owsa (wykiełkowane), pojemniki po jogurtach, ziemia do kwiatów, konewka.
Dzieci wsypują ziemię do pojemników po jogurtach, posypują ziarnami owsa i obficie podlewają wodą. Zostawiają w nasłonecznionym miejscu, obserwują przez kilka dni i, w miarę potrzeb, dolewają wody.
- Wyklejanie pisanki ziarnami.
Sylweta jajka wycięta z kartonu (dla każdego dziecka), klej, pędzel, ziarna: owsa, żyta, ryż, kasza, talerzyki papierowe.
Dzieci malują sylwetę jajka grubą warstwą kleju za pomocą pędzla i posypują ziarnem lub dociskają do ziaren rozsypanych na płaskich talerzykach. Wykonanymi pracami dekorują kąciak wielkanocny.
- Zabawa ruchowa *Kura i jajka* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Przykładowy zapis w dzienniku

<p>I. Zabawa na powitanie – <i>Moje ręce</i>. Masażyk <i>Pisanka</i>. Zabawa dydaktyczna <i>Uporządkuj wzorki</i>. Nauka trzeciej zwrotki piosenki <i>Pisanki</i>. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30.</p>	
<p>II.1. Zabawa popularna <i>Kurczątka</i>. Praca plastyczna <i>Wielkanocne motywy</i>. Cel: rozwijanie wyobraźni plastycznej.</p>	
<p>Malowanie kolorowych szlaczków palcami na rysunkach jajek. Kończenie malowania jajek, które są już częściowo pokolorowane.</p>	<p>Wypychanie obrazka kurczątka, składanie go i sklepanie według instrukcji. Wypychanie skrzydeł i przyklejanie ich w odpowiednich miejscach. Przyklejanie wypchniętych obrazków piór w odpowiednim miejscu (np. z tyłu).</p>
<p>Ilustracja ruchowa piosenki <i>Pisanki</i>.</p>	
<p>Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.</p>	<p>2. Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę. Zabawa słowna na podstawie wiersza B. Szelągowskiej <i>Na podwórku</i>. Cel: utrwalanie głosek <i>k</i> i <i>h</i> w sylabie. Ćwiczenia fonacyjne <i>Kury na podwórku</i>. Ćwiczenia oddechowe <i>Koszyczek i jajeczka</i>.</p>
<p>Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Dwa barany</i>, zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Owce i wilk</i>.</p>	
<p>III. Ćwiczenia słownikowe <i>Jakie może być jajko?</i> Ćwiczenia grafomotoryczne <i>Jajko</i>.</p>	
<p>Rysowanie jajka na kartce i kolorowanie go.</p>	<p>Malowanie jajek z masy solnej.</p>
<p>Zabawa ruchowa <i>Kura i jajka</i>.</p>	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 1, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 12, IV 15

Cele ogólne

- rozwijanie wyobraźni plastycznej,
- prawidłowa artykulacja głosek *k*, *h*.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje kurczaka wielkanocnego z wypychanki,
- utrwała głoski *k*, *h* w sylabach.

Przebieg dnia

I

- Zabawa na powitanie – *Moje ręce* (według M. Bogdanowicz, z książki *W co się bawić z dziećmi. Piosenki i zabawy wspomagające rozwój dziecka*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańska).

Opaska z zajączkiem wielkanocnym.

Dzieci są ustawione w kole. Recytują rymowanekę za N. Jedno dziecko z opaską zajączka wielkanocnego stoi w środku i zgodnie z treścią rymowanki klaszcze, tupie i wskazuje dziecko, które przejmuje rolę zajączka.

*Moje ręce klaszczą tak,
moje nogi tupią tak,
a mój palec wskazuje,
kto za chwilę zatańcuje.*

- Masażyk *Pisanka*.
Dzieci dobierają się parami. Jedno z nich (pisanka) siada na dywanie w siadzie skrzyżnym, drugie siada za nim, w siadzie rozkrocznym, i na plecach kolegi rysuje wzory zgodnie z poleceniami N.: *paski poziome, paski pionowe, kropki, kratkę* itp. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się miejscami.
- Zabawa dydaktyczna *Uporządkuj wzorki*.

Pary: pisanki i kurczaczki w takie same wzorki, wycięte ze świątecznych serwetek papierowych i naklejone na sztywny brystol, koszyczek wiklinowy, dwie obręcze.

N. przynosi w koszyczku pisanki i kurczaczki we wzory z serwetek papierowych z nadrukiem świątecznym. Dzieci segregują je do dwóch obręczy: do jednej pisanki, a do drugiej – kurczaczki. Następnie dzieci, podzielone na dwie grupy, wybierają dla siebie pisankę lub kurczaczka i siadają w dwóch szeregach naprzeciwko siebie. Dzieci z pisankami kolejno opisują wzory na swoich jajkach, a dzieci z drugiej grupy zgłaszają kurczątko z takim samym wzorem. Układają je obok siebie, porównują wzory, tworząc pary – pisanka i kurczaczek o takim samym wzorze.

- Nauka trzeciej zwrotki piosenki *Pisanki*.

Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD, biały obrus, koszyczek wiklinowy, gałązki bukszpanu, cukrowy baranek, kurczaczek z waty, pisanka.

N. rytmicznie recytuje słowa trzeciej zwrotki piosenki, przykrywa stolik białym obrusem i wyklada kurczaczka, baranka i pisankę. Następnie kolejne chętne dzieci podchodzą do stolika, powtarzają słowa trzeciej zwrotki i wskazują zwierzęta zgodnie ze słowami piosenki.

*Na stole świątecznym
kurczątko, baranki,
na białym obrusie
są nasze pisanki.*

Na zakończenie dzieci chodzą dookoła stolika i śpiewają zwrotki piosenki, a podczas refrenu zatrzymują się i rytmicznie klaszczą.

- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30 (przewodnik, cz. 3, s. 148).

II

Zajęcia 1.

- Zabawa popularna *Kurczątko*.
N. wybiera jedno dziecko, a pozostałe dzieci dzieli na dwie grupy. Dzieci ustawione w kole trzymają się za ręce, a dzieci, które są kurczętami, kucają w środku koła. Wybrane dziecko ustawia się poza kołem.

Kurczątko, kurczątko w stodole były.

Dzieci tworzące koło podnoszą ręce do góry, a kurczątko uciekają.

Malutką dziureczką powychodziły.

Dziecko goni uciekające kurczątko. Dotknięte dziecko (kurczątko) wraca do środka koła.

- *Widziałeś, chłopczyku?*
- *Widziałem, panie.*

Malutką dziureczką patrzyłem na nie.

Dziecko spoza koła zamienia się z ostatnim dzieckiem, które pozostało na zewnątrz koła.

Praca plastyczna *Wielkanocne motywy*

Wyprawka plastyczna, karta 8, dowolne farby w pastelowych kolorach, chusteczki.

Dzieci:

- malują palcami kolorowe szlaczki na rysunkach jajek,
- kończą malować jajka, które już są częściowo pokolorowane,
- malują kropki, paski i inne wzory tak, jak pokazano na przykładzie.

Praca plastyczna *Wielkanocne motywy*

Wyprawka plastyczna, karta 9, piórka, klej, nożyczki.

Dzieci:

- wypychają obrazek kurczątko, składają go i sklejają według instrukcji,
- wypychają nacięte skrzydła i przyklejają w odpowiednich miejscach,
- przyklejają pióra w odpowiednim miejscu (np. z tyłu).

- Ilustracja ruchowa piosenki *Pisanki*.
Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.

Podczas zwrotek dzieci podają sobie ręce i chodzą w dużym kole. Zmieniają kierunek na kłaśnięcie N. Śpiewają refren z jednoczesnym klaskaniem. Po kolejnych zwrotkach zmieniają głośność śpiewu zgodnie ze wskazaniem N.: ręce szeroko rozłożone – głośny śpiew, ręce zbliżone – śpiew cichy.

Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań.

Zajęcia 2.

- Ćwiczenia logopedyczne usprawniające narządy mowy – język, wargi, żuchwę (przewodnik, cz. 3, s. 147–148).
- Zabawa słowna na podstawie wiersza B. Szelańskiej *Na podwórku*.
N. recytuje wiersz, a dzieci powtarzają po nim sylaby.

*Gospodyni razem z dziećmi
święconkę szykuje.
O-ho, ho, ho!
O-ho, ho, ho,
jajeczka maluje.
Biega kurka po podwórku
i gdacze z radości.*

*– Ko, ko, ko, ko.
Ku, ku, ku, ku.
Wita wszystkich gości.
Kogut dumnie pierś wypina.
– Ko, ko, ki, ku.
Ale pięknie wyglądają
twe jajka w koszyku.*

- Ćwiczenia fonacyjne *Kury na podwórku*.
Dzieci powtarzają za N. sylaby z wiersza: *O-ho, ho, ho! Ko, ko, ko, ko! Ko, ko, ki, ku. Ku, ku, ku, ku!* na różne sposoby: głośno, cicho, wesoło, smutno, dynamicznie, spokojnie.
- Ćwiczenia oddechowe *Koszyczek i jajeczka*.

Rysunek koszyczka dla każdego dziecka, słomki, kolorowe, małe jajka wycięte z papieru.

Dzieci otrzymują rysunek koszyczka i kolorowe, papierowe pisaniki. Mają za zadanie przenieść pisaniki do koszyczka za pomocą słomek. Kładą słomkę na papierowym jajku, wciągają powietrze w słomkę, zasysając jajko, przenoszą je do koszyka.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Dwa barany*.
Szarfy w dwóch kolorach.
Dwoje dzieci pełni rolę baranów – przewodników stad. Każdy z nich jest oznaczony innym kolorem szarfy. Dzieci poruszają się po ogrodzie przedszkolnym. Kogo dotknie baran, ten otrzymuje jedną szarfę w tym samym kolorze, jaki ma przewodnik stada. Na koniec stada stają za swoimi przewodnikami i porównują, które stado jest liczniejsze, gdzie jest więcej owieczek. Następuje zmiana baranów i zabawę znów powtarzamy.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Owce i wilk*.

Skakanki, tamburyn.

N. układa na ziemi skakanki w kształcie prostokąta, tworząc z nich zagrodę. Wyznacza jedno dziecko do roli wilka, pozostałe dzieci są owcami. Owce przeskakują przez skakanki na zewnątrz i wskakują do zagrody, a wilk chowa się za drzewem. Na dźwięk tamburynu przybiega wilk. Może porwać owieczkę, która jest na zewnątrz zagrody. Owce wewnątrz zagrody są bezpieczne. Owca, która zostanie porwana przez wilka, odchodzi na bok od zabawy, a wilk wraca do swojej kryjówki.

III

- Ćwiczenia słownikowe *Jakie może być jajko?*
Dzieci podają określenia mówiące o tym, jakie może być jajko, np.: duże, małe, świeże, nieświeże, całe, potłuczone, białe, kolorowe.
- Ćwiczenia grafomotoryczne *Jajko*.
Dzieci najpierw rysują kształt jajka w powietrzu, na stoliku, na dywanie, na plecach kolegi. N. demonstruje właściwy kierunek rysowania (od góry, z prawej strony ku lewej).

Kartki formatu A4, kredki.

Dzieci rysują jajka na kartkach i kolorują je według własnych pomysłów.

Farby, pędzle.

Dzieci malują jajka wykonane z masy solnej.

- Zabawa ruchowa *Kura i jajka* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Układanie puzzli o tematyce świątecznej. Ćwiczenia oddechowe <i>Już czuć święta</i> . Omówienie wyglądu i znaczenia palm. Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30.	
II.1. Słuchanie wiersza B. Szelańkowskiej <i>Wielkanocny stół</i> . Rozmowa na temat wysłuchanego utworu. Cel: wzbogacanie zasobu słownictwa czynnego. Zabawa ruchowa <i>Kraszanki</i> . Zabawa dydaktyczna <i>Co jest związane z Wielkanocą?</i>	
Kolorowanie rysunku palmy.	Czytanie z osobą dorosłą tekstu dotyczącego świąt wielkanocnych, nazywanie ciast.
Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Przedświąteczne porządki</i> .	
Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 25. Cel: rozwijanie umiejętności współpracy w parach.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Kwoka i kurczaki</i> , zabawa ruchowa <i>Szukamy oznak Wielkiej Nocy</i> .	
III. Rozwiązywanie zagadek – <i>Co znajdzie się na wielkanocnym stole?</i>	
Kolorowanie rysunków jajek.	Ozdabianie rysunków jajek tak, jak wyglądają rysunki pisanek. Rysowanie po śladach.
Zabawa dydaktyczna <i>Szukamy jajek</i> . Śpiewanie piosenki <i>Pisanki</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 2, I 3, I 5, II 9, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 5, IV 7, IV 8, IV 14, IV 15

Cele ogólne

- poznawanie tradycji świątecznych,
- wzbogacanie zasobu słownictwa czynnego,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- **rozwijanie umiejętności współpracy w parach.**

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje przedmioty związane z Wielkanocą,
- rozwiązuje zagadki dotyczące świąt,
- układa puzzle o tematyce świątecznej,
- **prawidłowo wykonuje ćwiczenia gimnastyczne w parach.**

Przebieg dnia

I

- Układanie puzzli o tematyce świątecznej.
Obrazki lub puzzle o tematyce wielkanocnej (pocięte na części).
Dzieci układają obrazki indywidualnie, w parach lub w małych grupach, a następnie opowiadają, co przedstawia ich układanka.
- Zabawa oddechowa *Już czuć święta*.
N. proponuje dzieciom, żeby poczuły zapach zbliżających się świąt. Prosi, aby wciągnęły powietrze nosem, na chwilę je zatrzymały i wykonały wydech ustami.
- Omówienie wyglądu i znaczenia palm.
Różne palmy wielkanocne.
N. pokazuje dzieciom różne palmy i rozmawia na temat ich wyglądu. Tłumaczy, że tradycyjnie miały one chronić przed chorobami i zapewnić dobre plony.
- Zabawy ruchowe z zestawu zabaw ruchowych nr 30 (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Zajęcia 1.

- Słuchanie wiersza B. Szelańkowskiej *Wielkanocny stół*.

*Nadeszła Wielkanoc.
Czas wielkiej radości!
Już stół wielkanocny
czeka na swych gości.*

*Pełno na nim potraw:
kiełbaska i żurek,
baba lukrowana,
tuż obok mazurek...*

*Dom pachnie czystością,
porządki skończone.*

*Czas na odpoczynek.
Wszystko już zrobione!*

*Święconka na stole,
a spośród pisanek,
jak każę tradycja,
wystaje baranek!*

*To czas na życzenia,
na chwile radości
i niech w naszych sercach
miłość ciągle gości.*

- Rozmowa na temat wysłuchanego utworu.
 - *Jakie potrawy znajdują się na wielkanocnym stole?*
 - *Dlaczego ludzie sprzątają przed świętami w domach?*
 - *Co znajduje się w koszyczku ze święconką?*
 - *Dlaczego ludzie w czasie świąt są na ogół weseli i mili dla innych?*

- Zabawa ruchowa *Kraszanki*.

Koła: niebieskie, żółte, czerwone i zielone, tarcze gimnastyczne dla N. w tych samych kolorach co koła, nagranie piosenki *Pisanek*, odtwarzacz CD.

Dzieci otrzymują kolorowe koła, które oznaczają kolory kraszanek. N. ustala z nimi, co robią dzieci, które mają określony kolor kraszanek. I tak np. dzieci, które mają:

- *niebieskie kraszanki* – skaczą w miejscu,
- *żółte kraszanki* – robią pajacyki,
- *czerwone kraszanki* – kiwają się na boki,
- *zielone kraszanki* – kręcą się wokół własnej osi.

N. włącza nagranie piosenki, a wtedy wszystkie dzieci spacerują. Kiedy piosenka cichnie, N. podnosi tarczę w wybranym kolorze i wtedy polecenie wykonują dzieci mające koła w tym kolorze.

- Zabawa dydaktyczna *Co jest związane z Wielkanocą?*

Koszyk, pisanek/kraszanki, palma wielkanocna, baranek cukrowy, imitacja kurczaczka, bombka, łańcuch choinkowy.

N. rozkłada przed dziećmi różne przedmioty. Wspólnie ustalają, co pasuje do świąt wielkanocnych, a co do nich nie pasuje. Dzieci uzasadniają swój wybór.

Kolorowanie obrazka	Karta pracy, cz. 2, nr 30
<p>Kolorowanka – palma, kredki.</p> <p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – koloruje rysunek palmy. 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta z osobą dorosłą tekst dotyczący świąt wielkanocnych (osoba dorosła czyta, dziecko wypowiada nazwy obrazków znajdujących się w tekście), – nazywa ciasta (na podstawie obrazków).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Przedświąteczne porządki* (przewodnik, cz. 3, s. 148).

Zabawy swobodne w kąciakach tematycznych.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 25 (przewodnik, cz. 3, s. 167).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Kwoka i kurczaki*.

Gdy N. (kwoka) wyklaskuje rytm, dzieci (kurczaki) spacerują po podwórku, *grzebią nóżką w ziemi*. Gdy przestaje wyklaskiwać rytm, *kurczaki szybko idą do kwoki*. Następnie N. może wybrać dziecko, które przejmie rolę kwoki.

- Zabawa ruchowa *Szukamy oznak Wielkiej Nocy*.
Baranek cukrowy, koszyczek, kurczątko, np. z waty, zajaczek z porcelany, gałązka bukszpanu.
N. dzieli dzieci na pięć grup (tyle, ile jest przedmiotów) i prosi, aby znalazły i przyniosły przedmioty związane ze zbliżającymi się świętami.

III

- Rozwiązywanie zagadek E. Stadtmüller – *Co znajdzie się na wielkanocnym stole?*
Obrazki: kromka chleba, kawałek kielbasy, jajko, baranek cukrowy, sól, gałązka bukszpanu.
Dzieci zgłaszają się do odpowiedzi poprzez podniesienie ręki, podają nazwy – rozwiązania – i wskazują odpowiednie obrazki.

*Oby dzięki ludzkiej pracy
i opiece nieba
nigdy na twym stole
nie zabrakło... (chleba)*

*Azorek radośnie
przy koszyczku hasa,
lecz nic z tego nie będzie.
Nie dla psa... (kielbasa)*

*W cebulowych łupinkach
lub w farbkach kąpane,
w prześliczne desenie
ręcznie malowane. (jajka)*

*Może być z cukru,
z gipsu lub z ciasta,
lecz najważniejszy jest
i basta!!! (baranek)*

*Sypka jak piasek,
jak śnieżek biała,
smaku dodaje
już szczypta mała. (sól)*

*Skromne listeczki,
ciemnozielone,
ale bez niego
co to za święcone. (bukszpan)*

Kolorowanie pisanki	Karta pracy, cz. 2, nr 31
<p>Rysunki jajek dla każdego dziecka, kredki. Dzieci: – kolorują i ozdabiają rysunki jajek, tworząc pisanki.</p>	<p>Dzieci: – ozdabiają rysunki jajek tak samo jak wyglądają rysunki pisanek, – rysują po śladach rysunków laseczek.</p>

- Zabawa dydaktyczna *Szukamy jajek*.
Jajka ugotowane na twardo lub ich obrazki.
Jajka zostają umieszczone przez N. w różnych miejscach sali (muszą być przynajmniej częściowo widoczne). Dzieci próbują określić położenie jajek i dopiero wówczas podejść po nie. Po uzbieraniu wszystkich okazów można je przeliczyć.
- Śpiewanie piosenki *Pisanki* (przewodnik, cz. 3, s. 151–152).
Nagranie piosenki *Pisanki*, odtwarzacz CD.
Dzieci ustawiają się w półkolu. Głośno i wyraźnie śpiewają poznaną piosenkę.

Zestawy ćwiczeń ruchowych

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 17 (do wykorzystania w 1. tygodniu lutego).

Ringo dla każdego dziecka, pacholek, odtwarzacz CD, nagranie muzyki do marszu i do biegu.

- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych.
Dzieci maszerują w kole, w rytm muzyki do marszu, unosząc kolana wysoko w górę. Po chwili N. kładzie każdemu dziecku na głowie ringo.
- Ćwiczenie prawidłowej postawy ciała.
Dzieci maszerują w kole, starając się, aby ringo nie spadło z ich głowy, jednocześnie prostują plecy.
- Ćwiczenie mięśni ramion.
Dzieci stoją prosto, przekładają ringo przed sobą i za plecami, starając się go nie upuścić.
- Ćwiczenia mięśni brzucha.
Dzieci siedzą w siadzie prostym podpartym. Przed ich stopami leżą kółka ringo. Zadaniem dzieci jest przełożenie stopami kółek raz na jedną stronę, raz na drugą stronę.
- Ćwiczenie z elementem skoku.
Dzieci kładą przed sobą ringa i przeskakują przez nie przodem. Następnie odwracają się i znów przeskakują przodem.
- Ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej.
W siadzie klęcznym dzieci przed sobą kręcą ringiem jak bączkiem, raz jedną ręką, raz drugą ręką.
- Ćwiczenie mięśni brzucha.
Dzieci łączą się w pary, siadają naprzeciwko siebie w siadzie rozkrocznym, w niewielkiej odległości. Wykonując lekki skłon w przód, starają się poturlać ringo do partnera. Ćwiczenie wykonują na zmianę: raz jedna osoba, raz druga.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu.
Każde dziecko bierze ringo w dłonie. Dzieci ustawiają się w jednym rzędzie. Starają się po kolei trafić ringiem do celu: na pacholek lub do pustego kosza na zabawki. Dzieci nagradzają brawami udany rzut.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Gołębie, do gniazd*.
Dzieci kładą ringa na podłodze. Będą one gniazdami dla gołębi. Dzieci (gołębie) biegają po sali w rytm muzyki. Kiedy muzyka cichnie, każde dziecko szuka dla siebie gniazda – siada na kółku ringo, prostując plecy. N. sprawdza, czy plecy wszystkich dzieci są wyprostowane. Zabawę powtarzamy kilka razy.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 18 (do wykorzystania w 2. tygodniu lutego).

Instrumenty perkusyjne: tamburyn, kołatka, grzechotka.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Chodzimy w parach lub trójkami*.
N. prezentuje pierwszy instrument – tamburyn, w który uderza szybko po dwa razy, i który jest sygnałem do marszu w parach. N. uderza po trzy razy kołatką i jest to sygnał do marszu po sali trójkami. Gdy N. grzechocze tremolo na grzechotce, dzieci rozbiegają się po sali przed zmianą ustawienia.
- Zabawa ruchowa *Sufit i podłoga*.
Dzieci są ustawione w rozсыpcę po całej sali. Na hasło N.: *Sufit!* przyjmują postawę wyprostowaną i wyciągają wyprostowane ręce w górę, przed siebie – wykonują wdech nosem, podczas opuszczania rąk wydychają powietrze ustami. Na hasło: *Podłoga!* dzieci przyjmują pozycję leżącą z rękami ułożonymi wzdłuż ciała, wykonują wdech nosem z jednoczesnym wyciągnięciem ramion w bok, po podłodze, aż za głowę, i wstają na wydechu.
- Zabawa ruchowa ćwicząca skręt tułowia w różnych płaszczyznach – *Wiatraki*.
- Dzieci, ustawione w rozсыpcę, przygotowują miejsce do ćwiczeń, obracając się wokół własnej osi z wyprostowanymi w bok ramionami.
- Stają z rozstawionymi lekko nogami i ramionami uniesionymi w bok, wychylają się na boki z oderwaniem pięt od podłogi.
- Stojąc prosto, wykonują wymach równocześnie obu ramion do przodu, a następnie do tyłu, ściągając łopatki.
- Lekko pochylają tułów do przodu i wykonują naprzemiennie wymachy ramion do przodu i do tyłu (jak przy pływaniu kraulem).

- Stojąc na lekko ugiętych nogach, zginają ręce w łokciach pod kątem 45 stopni i wykonują skręty tułowia w prawą i w lewą stronę.
- Stają z rozstawionymi nogami i wykonują skłony z wymachem ramion, prawą ręką do lewej stopy, lewą ręką do prawej stopy (N. demonstruje).
- Na zakończenie cyklu ćwiczeń wykonują skłon do przodu, palcami dotykają palców stóp, pogłębiają skłon – kładą dłonie na podłodze.
- Zabawa bieżna z reakcją na sygnał – *Biegnij, zatrzymaj się i ustaw!*
Dzieci biegają po sali w rozsypce. Na hasło N.: *Szereg!* ustawiają się w szeregu, na hasło: *Rząd!* ustawiają przed N. w rzędzie, na hasło: *Koło!* robią koło i, na zasadzie zabawy *Balonik*, idą do środka koła kilka kroków, następnie kilka kroków do tyłu, rozrywają koło, upadają na podłogę, chwilę pozostają w dowolnej pozycji.
- Zabawa na zakończenie *Uklon japoński*.
Dzieci siadają na piętach, na wdechu unoszą ręce w górę; na wydechu pochylają tułów i głowę do przodu, ręce wyciągają przed siebie, na podłogę, pogłębiają pochylenie, chwilę wytrzymują w tej pozycji, wydmuchując resztę powietrza.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 19 (do wykorzystania w 3. tygodniu lutego).

Krażki gimnastyczne, woreczki gimnastyczne, tacki z watą, trawą, kamieniami, wodą, ręcznik szybko wchłaniający wodę (dla każdego dziecka).

- Przygotowanie do zajęć – rozgrzewka poszczególnych części ciała.
Dzieci kolejno: kręcą głowę w różne strony (kółka, patrzenie w jedną i w drugą stronę), wzruszają kilkakrotnie ramionami (podnoszą je i opuszczają), kręcą koła biodrami, maszerują w miejscu.
- Ćwiczenie w pozycji leżącej.
Dzieci kładą się na podłodze, na brzuchach. Podnoszą tylko głowę, kolejno – tylko ręce, tylko nogi. Na samym końcu N. prosi o jednoczesne podniesienie głowy, rąk i nóg oraz chwilowe wytrzymanie w tej pozycji.
- Przejście do pozycji niskiej.
Dzieci czworakują, omijając krażki gimnastyczne. Na kłaśnięcie N. zatrzymują się, aby za chwilę kontynuować ćwiczenie.
- Ćwiczenie przeciwko płaskostopiu.
Dzieci siadają w kole z ugiętymi nogami. Przed nimi leżą woreczki (obok nich – krażki). Dzieci próbują chwycić je palcami jednej stopy i przenieść na leżące obok krażki.
- Zabawa ruchowa usprawniająca stopy.
Dzieci nadal siedzą w kole, opuszczają nogi. Następnie podnoszą raz jedną, raz drugą nogę. Kolejnym etapem jest, przy podnoszeniu jednej nogi, poruszanie stopą w dół i w górę oraz na boki.
- Zabawa sensoryczna.
Dzieci wchodzą na kolejne tacki. Po pokonaniu trasy wycierają stopy w przyniesione przez siebie ręczniki i dzielą się swoimi wrażeniami.
- Zakończenie zajęć – marsz.
Dzieci maszerują za N.: najpierw z kolanami uniesionymi nisko, a następnie – coraz wyżej. Na zakończenie wciągają powietrze nosem, a wypuszczają ustami.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 20 (do wykorzystania w 1. tygodniu marca).

Woreczki gimnastyczne i szarfy dla każdego dziecka.

- Dzieci, ustawione w szeregu, odliczają do dwóch, zapamiętują swoje numerki. *Jedynki* robią dwa kroki do przodu lub stają na przeciwległym brzegu sali. Każde dziecko dostaje woreczek.
- Dzieci w siadzie na podłodze reagują na polecenia N.:
 - *siad o wyprostowanych nogach* – nogi mają wyprostowane w kolanach, leżą na podłodze,
 - *siad z nogami ugiętymi* – nogi mają ugięte w kolanach, stopy położone na podłodze, ręce obejmują kolana,
 - *siad skrzyżny* – nogi mają ugięte i skrzyżowane, plecy proste, ręce spoczywają na kolanach,
 - *siad karo* – nogi mają ugięte, z kolanami odchylonymi na zewnątrz i ze złączonymi stopami, plecy wyprostowane, ręce w pozycji skrzydełek, łopatki złączone,

- *siad równoważny* – dzieci siedzą na poślankach z uniesionymi, ugiętymi nad podłogą, nogami i rękami w pozycji skrzydełek, utrzymują równowagę.
- Dzieci w leżeniu przodem na brzuchu, stopy mają oparte o podporę, np. ścianę, obie ręce ugięte w łokciach, które są lekko uniesione nad podłogą, dłonie leżą na woreczku na wysokości brody. Silnym wyrzutem obu ramion odpychają daleko woreczek po podłodze. Punkt zdobywa osoba, która najdalej odepchnie woreczek.
- Dzieci pokonują dystans w pozycji kucznej, z woreczkiem umieszczonym pod stopami, z rękami podpartymi daleko z przodu. Podciągają nogi na woreczku do przodu, ponownie przenoszą ręce daleko do przodu i podciągają nogi, itd.
- Wybrane dziecko staje tyłem do wszystkich dzieci, pod ścianą (lub w wyznaczonym miejscu). Głośno wypowiada hasło: Raz, dwa, trzy... np. *tygrys, małpa, lew, żyrafa*, itd. (dziecko wymienia nazwę dowolnego zwierzęcia egzotycznego), i odwraca się do kolegów tyle razy, aż jeden z nich jako pierwszy go dotknie. Dzieci poruszają się tylko wtedy, gdy wybrana osoba jest odwrócona tyłem. Gdy się odwróci przodem i patrzy, stają nieruchomo. Dzieci, które nie utrzymają równowagi, rozpoczynają marsz od linii startu. Dziecko, które pierwsze dotknie wybranej osoby, zamienia się z nią rolami. Przy kolejnych zmianach prowadzącego zmieniamy sposób poruszania się dzieci, np.: krokiem posuwistym – nie odrywając stóp od podłogi, na czworaka, na brzuchu, podciągając się na przedramionach.
- Zabawa bieżna *Ogonki zwierząt egzotycznych*.
Wszystkie dzieci wkładają szarfy z tyłu, za gumkę spodenek. Na hasło N.: *Ogonki!*, dzieci rozbiegają się po sali i usiłują zabrać ogonek innym i nie dać zabrać sobie swojego ogonka. Ten, kto zbierze najwięcej ogonków i zachowa własny, zostaje królem zwierząt.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 21 (do wykorzystania w 2. tygodniu marca).

Skakanki, sznurki, gwizdek.

N. sygnalizuje gwizdkiem i komendą wyjaśniającą zmiany sposobu poruszania się.

- Dzieci, ustawione w rzędzie, maszerują dookoła sali krokiem marszowym: na palcach, na piętach, na wewnętrznych krawędziach stóp, na zewnętrznych krawędziach stóp.
- Dzieci biegną jedno za drugim po kole, zmieniając tempo biegu: truchtem lub szybko, podskakują z nogi na nogę, krokiem dostawnym, w ustawieniu do środka koła. N. układa na podłodze sznurek lub skakankę.
- Dzieci przechodzą po chodniczku, między dwiema liniami prostymi ułożonymi ze skakanek w równej, niewielkiej odległości od siebie.
- Dzieci przechodzą po krętej dróżce pomiędzy dwoma sznurkami ułożonymi w równej, niewielkiej odległości od siebie.
- Dzieci przechodzą stopami (ustawiają stopy w jednej linii) po sznurku, utrzymują równowagę, wyciągając ramiona w bok.
- Dzieci przeskakują obunóż z jednej strony sznurka na drugą stronę.
- Dzieci przechodzą na czworakach wzdłuż sznurka ułożonego w sali (sznurek pomiędzy rękami i stopami).
- Dzieci stają przed długim rozłożonym sznurkiem, chwytają go palcami stóp i unoszą nad podłogę. N. prosi, by dzieci dobrały się w pary. Każdej parze daje skakankę.
- Dzieci stają naprzeciw siebie, trzymając końce skakanki. Obracają się wokół własnej osi i nawijają skakankę w talii. Gdy dojdą do siebie, odwijają skakankę, obracając się w przeciwną stronę niż poprzednio.
- Jedno z dzieci trzyma rękami oba końce skakanki – jest woźnicą. Druga osoba zakłada skakankę pod pachy – jest koniem. Dzieci biegną chwilę po całej sali i na sygnał dany przez N. gwizdkiem zamieniają się rolami.
- N. prosi, by dzieci ustawiły się w dwóch szeregach, trzymając końce rozciągniętej skakanki nad głową (następnie na wysokości ramion i na wysokości pasa).
- Każda para przechodzi pod skakankami i ustawia się na końcu szeregów, robiąc tunel ze skakanek dla pozostałych dzieci.
Na zakończenie zajęć.
- Dzieci w parze chwytają leżącą na podłodze skakankę palcami stóp i przekładają do pojemnika.
- Siadają pod ścianą w sali, w siadzie skrzyżnym, z wyprostowanymi plecami.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 22 (do wykorzystania w 3. tygodniu marca).

Woreczki (po dwa dla każdego dziecka), papierowa taśma klejąca, cztery pojemniki lub wiaderka.

- Powitanie dzieci. Zbiórka.
- Marsz wokół sali jedno za drugim.
- Ustawienie dzieci w szeregu, zwracanie uwagi na przyjęcie prawidłowej postawy.
- Ćwiczenia z woreczkiem na głowie i ściągniętymi łopatkami:
 - stanie w pozycji wyprostowanej,
 - swobodny marsz po sali,
 - przejście do siadu: siad z kolanami ugiętymi, siad karo (stopy złączone, a kolana ugięte), siad skrzyżny.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu woreczkiem.

Dzieci są ustawione po dwóch stronach linii naklejonej przez środek sali (podłogi, boiska). Na sygnał N. dzieci przerzucają woreczki na pole przeciwnej drużyny. N. odlicza od końca, np. od *10 do Stop*, i sprawdza, która grupa ma na swoim polu mniej woreczków. Ogłasza jej zwycięstwo. Powtarzamy zabawę, aby dać szansę zwycięstwa drugiej drużynie.
- Ćwiczenia w leżeniu na brzuchu (przodem), wzmacniające mięśnie grzbietu.
- Zabawa ruchowa *Wycieranie kurzu*.

Dzieci leżą na brzuchu, trzymają w dłoniach woreczki i wykonują symetryczne, koliste ruchy ramionami po podłodze – *wycierają kurz pod szafkami*. Na sygnał N.: *Odkurzamy!* – dzieci rozpoczynają zadanie, a na hasło: *Czysto!* – odpoczywają.
- Zabawa *Kolorowe woreczki*.

N. podaje głośno kolor woreczków, a dzieci, trzymając je w dłoniach obu wyprostowanych rąk, unoszą je na chwilę nad podłogą.
- Zabawa ruchowa *Kto dalej?*

Dzieci leżą na podłodze z woreczkiem ułożonym pod brodą, podtrzymywanym obiema rękami. Na sygnał N.: *Gotów!* – unoszą łokcie ugiętych rąk nad podłogę, dłońmi przyciskają woreczek do podłogi. Na hasło: *Cel!* – kolejno wypychają energicznym ruchem woreczek (prostują ręce w łokciach), ślizgiem po podłodze, na drugą stronę linii. Zwycięzcą jest osoba, która odepchnie woreczek najdalej.
- Ćwiczenie równoważne.
- Ćwiczenie *Bączek*.

Dzieci rozpoczynają zadanie: wykonują siad na ugiętych nogach, unoszą stopy nad podłogę – przyjmują pozycję siad równoważny. Odpychają się rękami od podłogi i obracają wokół własnej osi (siadząc na pośladkach). Zatrzymują obrót, stawiając stopy na podłodze.
- Ćwiczenie *Bączek z woreczkiem*.

Dzieci wykonują siad równoważny, trzymają między stopami woreczek gimnastyczny, obracają się wokół własnej osi. Odkładają woreczek na podłogę – odpoczywają.
- Zabawa ruchowa z elementem celowania woreczkiem.

Dzieci są podzielone na dwie drużyny i ustawione w rzędach. Na końcu każdego rzędu stoi pojemnik z taką samą liczbą woreczków. Ostatnie dzieci z rzędów przekazują woreczki do pierwszej osoby, podając je nad głowami kolejnych osób z rzędu. Osoba stojąca na początku rzędu rzuca woreczkiem do celu – pojemnika – i przechodzi na koniec rzędu, podając kolejny woreczek.
- Zabawa wyciszająca *Kto to powiedział?*

Dzieci siedzą w kręgu, w siadzie skrzyżnym, z prostymi plecami. Kolejno podchodzą do N. i stają tyłem do innych. N. wskazuje gestem osobę, która głośno mówi: *Do widzenia!* Wybrana osoba musi odgadnąć imię kolegi, który to powiedział. Jeśli zgadujący się pomyli, powtarza zadanie z innym dzieckiem. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie dzieci się pożegnają.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 23 (do wykorzystania w 4. tygodniu marca).

Laski gimnastyczne.

- Ćwiczenia w staniu:
 - unoszenie w górę i przed siebie rąk trzymających za brzegi laskę gimnastyczną,
 - wychylenie ciała na boki z rękami uniesionymi nad głowę, trzymającymi oburącz laskę gimnastyczną,
 - skłony tułowia do podłogi i:
 - przechodzenie do przodu i do tyłu przez laskę gimnastyczną trzymaną w obu dłoniach,
 - przekładanie laski z jednej, wyprostowanej w łokciu, ręki do drugiej,

- przekładanie laski do tyłu, na ramiona,
trzymanie laski z tyłu, pod łopatkami, rękami ugiętymi w łokciach.
- Ćwiczenia w siadzie:
 - skłon do podłogi z rękami prostymi w łokciach, trzymającymi laskę,
 - przekładanie laski: w bok, za plecami i przed sobą,
 - przenoszenie nóg ugiętych w kolanach nad laską – za laskę i przed laskę,
 - trzymanie laski stopami, pionowo,
 - utrzymanie w pionie laski ustawionej na dłoni.
 - Ćwiczenie w leżeniu na brzuchu:
 - trzymanie laski przed sobą, w obu dłoniach, nad podłogą, przy wyprostowanych łokciach.
 - Ćwiczenia w parach:
 - przeciąganie laski na swoją stronę (trzymanie laski za końce – siad skrzyżny naprzeciwko siebie),
 - przeciąganie laski stopami na swoją stronę (siad naprzeciwko siebie, podparty z tyłu).
 - Bieg przez laski gimnastyczne ułożone w odstępach na podłodze:
 - przeskakiwanie z nogi na nogę.
 - Przeskakiwanie przez laski:
 - obunóż, bokiem,
 - na jednej nodze.
 - Ćwiczenie na zakończenie – popisy:
 - ustawienie laski opartej o podłogę, kłaśnięcie i złapanie jej, aby nie spadła na podłogę.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 24 (do wykorzystania w 1. tygodniu kwietnia).

Kółka ringo, taśma do wyznaczenia pól boiska.

Ćwiczenia indywidualne

- Dzieci maszerują z ringo na głowie po całej sali. Na sygnał – kłaśnięcie N. – wykonują przysiad.
- Dzieci stoją, podrzucają ringo w górę jedną ręką i łapią je na przedramię drugiej ręki.
- Dzieci w siadzie, bez użycia rąk, wkładają ringo raz na jedną, raz na drugą stopę.

Ćwiczenia w parach

- Dzieci stoją naprzeciw siebie w niewielkiej odległości. Jedno z nich rzuca ringo w stronę stojącego kolegi, drugie łapie, by kółko nie upadło na podłogę.
- Dzieci siedzą na podłodze w siadzie rozkrocznym i turlają ringo do siebie.
- Dzieci leżą naprzeciwko siebie w odległości 2–3 metrów, trzymając oburącz kółko ringo, ręce mają ugięte w łokciach. Z silnym odepchnięciem, ślizgiem po podłodze przekazują je koledze.

Ćwiczenia w zespołach

- Dzieci, podzielone na dwa zespoły, przerzucają ringo na pole przeciwnika (w określonym czasie, np. 2–3 minut). Na zakończenie rundy liczą, ile kółek ringo zostanie na każdym polu. Wygrywa zespół, który ma na swoim polu mniej kółek ringo.
- Dzieci, ustawione w dwóch rzędach, stają po przeciwnych stronach sali. Przed każdym rzędem są ułożone kółka ringo (jedno obok drugiego). Na sygnał N.: *Start!* dzieci przechodzą na palcach przez wszystkie kółka, stawiając stopę w środku każdego z nich. Kolejne dziecko z zespołu może rozpocząć swoje przejście, gdy kolega, wracając biegiem, klepnie je w rękę. Wygrywa ten zespół, który przejdzie trasę szybciej. Zabawę powtarzamy.

Ćwiczenia z całą grupą

- N. odlicza: *Raz!*, a dzieci, ustawione w kręgu, prawą ręką przekazują ringo koledze stojącemu z prawej strony, a lewą ręką odbierają ringo od kolegi z lewej strony. Gdy N. odlicza: *Dwa!* – dzieci przekładają ringo z lewej ręki do prawej ręki.
- Dzieci są ustawione w kręgu jedno za drugim. Na kłaśnięcie N. każde z nich kładzie ringo na głowie kolegi stojącego z przodu.
- Dzieci są ustawione w kręgu jedno za drugim. Przekazują jedno ringo nad głowami, prawą ręką, do kolegi stojącego z tyłu. W trakcie zabawy N. dokłada kolejne kółka ringo.
- Dzieci są ustawione w kręgu. Rzucają kółkiem ringo (trzymanym oburącz) na kółek lub do wiaderka ustawionego w środku koła.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 25 (do wykorzystania w 2. tygodniu kwietnia).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pisanki, do koszyka!*
Krażki gimnastyczne, woreczki gimnastyczne, skakanka, małe piłki, obręcz hula-hoop, tamburyn, pisanki o różnych wzorach (przecięte na pół).
Dzieci biegają swobodnie po sali. Na hasło N.: *Pisanki, do koszyka!* szukają wolnego krażka i wchodzi do środka. Na sygnał – kłaśnięcie – dzieci opuszczają krażki i dalej biegają swobodnie.
- Zabawa bieżna – *Kurczaki, do kurnika.*
Dzieci (kurczaki) kucają w swoich gniazdach – krażkach gimnastycznych, a N. (mama kwoka) przechodzi między nimi i sprawdza, czy wszystkie są w gniazdach. Zatrzymuje się w jednym końcu sali, daje sygnał: *Kooo! Ko-ko-ko!* – woła dzieci do siebie, a kurczęta przybiegają do niej. N. zabiera jedną obręcz, dzieci ponownie szukają gniazda dla siebie, a to dziecko, które nie znajdzie wolnej obręczy, przejmuje rolę kwoki.
- Zabawa ruchowa z elementem reagowania na sygnał – *Kurczaczki.*
N. rozkłada na podłodze woreczki gimnastyczne (ziarenka). Na dźwięk kołatki dzieci biegają, a gdy muzyka cichnie, szukają ziarenek. Gdy je znajdą, stukają palcem w woreczki.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Zajączki.*
N. kładzie skakankę na podłodze, a dzieci ustawiają się wzdłuż niej. Na sygnał N.: *Hop!* dzieci wykonują skok obunóż. N. sprawdza, kto skoczył najdalej, i ta osoba wydaje komendę do skoku przy kolejnym powtórzeniu.
- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Toczące się pisanki.*
Dzieci, ustawione w okręgu, kolejno toczą swoje piłki (pisanki) po podłodze do ustawionej w środku koła obręczy. To dziecko, którego piłka wyturlała się poza obręcz, powtarza zadanie do skutku, a ostatnia osoba zbiera piłki do pojemnika.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Baranki.*
Dzieci (baranki) chodzą na czworakach, gdy N. gra na tamburynie. Na przerwę w grze baranki zatrzymują się i pochylają głowy do podłogi – *jedzą trawę*, a potem unoszą je wysoko – *ogłdają chmurki.*
- Zabawa ruchowa z elementem marszu – *Pisanki.*
Dzieci losują połówki pisanek, przyglądają się, jakie mają wzory. Maszerują po sali, szukają drugiej połówki swoich pisanek. Po odnalezieniu osoby z drugą połówką pisanki ustawiają się w parach przed N.

